

Andlegar Hugvekjur til Qvøld-lestra, frá Vetur-nóttum til Lánga-føstu og um serleg Tímaskipti.

Fleirstar fritt útlagdar eptir
Kristópher Kristjáni Stúrm,
af
Markúsi Magnússyni,
Stiptprófasti Skálholts Stiptis, Prófasti í Kjalarness Þingi og Sóknapresti til Garda og Bessastada.

I. Bindi.

EDITIO III.

Videyar Klaustri, 1821.
Prentad á kostnad Islands konúnglegu Uppfrædíngar Stiptunar,
af Faktóri og Bókþryckjara G. J. Schagfjord.

Til Lesarans!

Hugvekjur þessar, fritt útlagdar eptir þess nafntogada Prédikara, Kristópher Kristjáns Stúrms gudlegu Hugleidíngum dag hvern í Árinu, vóru einúngis ætladar til Qvöldlestra í mínu húsi, án áforms ad leggja þær prentadar fyrir Almenníngs augu; ad þær koma þad nú, er ad tilreikna þeim verdugu Fodurlands Elskurum, Biskupinum sál. Dr. H. Finnssyni og Hra. Løgmanninum M. Stephensen,

 sem

sem hverr fyrir sig géfið hafa óræk merki þess, hversu annt þeim var um uppfrædingu Alþýðu í Landi voru. Að þessara tilstilli vóru á Alfundi vors loflega Lands-uppfrædingar Félags nærstliðið Sumar, undir álit teknar Hugvekjur þessar; skortur á skynsamlegum og Almeñíng uppbyggjandi húslestra bókum í landinu, sýndi öllum nauðsyn þvílíkrar uppbyggilegrar bókar til alls Vetursins, en þeir, sem þecktu Rithøfund þessara Hugvekja, tóku í engann efa að velja þær framar fleirstum ødrum, svo sem bædi uppbyggilegar og einfaldar, og því hentugari Alþýðu.

Á Þýðsku hefir Rithøfundurinn, er vár Prestur í Hamborg, og dó 1786, skrifað þessar Hugvekjur, sem síðan vóru á dønsku útlagðar 1778 og tvísvar á prent útgéfnar í Kaupmannahøfn, medteknar allstaðar með Almennings á-

nægju og hrósi. Hvad útleggíngu þessara Hugvekja á Islendsku vidvíkur, finnur Utleggjarinn minna efni til afsökunar hjá þeim lærdari, er þeckja þetta Stúrms verk á þýdsku eda dönsku, fyrir þad, sem hér allvída afvikid er, ad meiníngu og ordalagi, í þeim einum tilgángi, ad gjöra efnid ljósara og nær lagad einfaldrar alþýdu skilníngi, heldur enn fyrir hitt, sem enn kann áfátt ad vera í stýl edur talsháttum, verdi þesskonar misfellur fleiri og stærri, enn Hra. Lögmadur M. Stephensen fái vid þeim gjört, hverjum þó er ad þacka Verks þessa sídustu umbót. Hann hefir og valid til fleirst þau vers og nockrar af Ritníngar-greinunum, sem eptir Stúrms máta standa framan vid Hugvekjurnar; þau vers, sem ecki eru gömul, eru fleirstöll úr vorri nýu allramildilegast uppábodnu Messusaungs- og Sálma-bók, sem um skammt mun

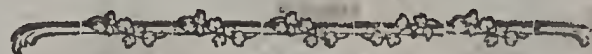

útkoma. Nýgjordum Midsárs, Ara-skipta og Jóla Hugvekjum er inni aukid, svo ad kaupendur framvegis megi án vera þess midur hentugra Midsárs-skipta Offurs og annara jafn-magurra midsárs-lestra í elldri bókum.

Hafi þetta 1ta Bindi Verks þessa heppni þá, ad gédjast vel Alþýdu, eda þó heldur, nái Alþýda heppni þeirri, ad sjá og finna þess not, má framhaldsins sídarmeir vænta, hvar á medal eru Föstu-Hugvekjur nockru lengri enn þessar, út af Jesú Píslar-sögu. Ad Lesarinn hafi somu not og ánægju af Verki þessu, sem Utleggjarinn fundid hefir, er honum gledilegust umbun fyrir þad ómak hann hér til varid hefir.

Gördum á Alptanesi, þann 1ta Maji 1797.

M. Magnússon.

1. Hugvekja.

A sídasta Sumardag.

Fyrr enn fjöllin urdu og jördin og veraldin var sköpud, ertú Gud frá eilífd til eilífdar — Vër framleidum vora ákatelu, sem Æfintýri. Psálm. 90.

Já, svo er því varid fyrir oss, ádur enn margañ vardi, er hérveru-tíminn á enda. Upphaf og endir vorra lífsstunda er hvert odru hardla nálægt; lífsins fyrsta augnablik, miñir oss strax á þad sídasta, og lífid sjálft er vegur til daudans. Hverr tímiñ eptir añañ hverfur burt med sífeldum umbreytingum, og ber oss med sér, allteins og fossandi vatnsstraumur med óstödvanda flugi, fram í eilífdarinnar gruñlausa haf; þessa lærdóma prédikar oss sérhvert sólarlag, og þó enn framar sérhver tímaña umbreyting, en o! hversu miklu heldur endir sérhvers Missiris, sem leidir oss svo miklu nær því fast áqvardada lífsins enda takmarki! en, máské vér aldrei ígrundad höf-

um, hverſu ſkammvinnt þetta líf er, fyrr enn á þeſſum ſídaſta Sumar-degi. O! ad þeſſar hugleidíngar fengju nú gjørt oſs, vîſari og dygdugri! þúſundſinnum erum vér hér um áminntir, og þúſundſinnum høfum vér því aptur gleymt; vér høfum gjørt oſs hégómlegar hugſanir um komandi tímana án þeſs ad hugleida, ad enginn er fullviſs um ad fá lifad þad nálægaſta augnablik. Vér leidum oſs ætíd í hug, ad vér enn munum eiga lángt líf fyrir høndum, en verdum þó ecki þeſs varir, ad hverr dagurinn, hver ſtundin, hvert augnablikid, ſannfærir oſs um þad, ad vort líf ſé fallvalt, og vor tíd ſtutt og fløgin á burt; nú er því tími til ad ſjá ad ſér, en ecki lengur tími til ad ala og enda lífid í þvílíkri blindni, þvílíkri fáſinnu, ecki lengur tími til ad treyſta óviſsum og ókomnum æfi ſtundum. O! ad þeſsi ſídaſti Sumardagur mætti nú vekja oſs til ad hugſa alvarlega til ſjálfra vor, ſvo vér ecki framar drøgum oſs á tálar med eginn hugarburdi og hræſni vid ſiálfa oſs. O minn Gud! hverſu óverugur er eg þeſs, má hverr af oſs ſegja, ad þú ecki fyrir laungu ſídan hefir affkorid minn veika lífſins þrád, ſtytt mína

daga, og ryckt mér burt midt í mínum hé-
gómlegu óskum! hverniñ kunnum vér
nóglega ad þacka þér, ad þú eñ þá allt
þetta Sumar út hefir sied í gégnum fíng-
ur vid oss med mikilli vægd og lánglund-
argédi, og látid sérhvern aflidinn Sum-
ardag verda velferdardag í voru lífi!
hvernig megum vér endurgjalda þér alla
þá velgjorníuga, sem þín ñád og óþreyt-
anleg gódgirni hefir látid falla í vor skaut,
á sérhverjum degi þess umlidna Sum-
ars! o Gud! vér megnum ecki añad eñ
ad medkénna allann vorn óverdugleika,
og audmýkja oss í duptinu fyrir þér. Med-
tak því, o vor Gud! í nád, í Jesu nafni
þetta offur, frá vorum hrærdu og ydrandi
hjørtum. Líttu eñ þá miskunsamlega nid-
ur til vor, nú þegar vér á í hønd faranda
Vetri, felum oss med lífi og sálu þinni
varatekt, þiñi trúu vegleidslu, því grunn-
lausa afgrunni þíns kjærleika! haldt þú
eñ nú áfram med ad audsýna vægd og
vorkun og lánglundargéd oss vesælum
syndurum, er uppá enga egin forþénustu
hé um ad reida oss, heldur leitum einúng-
is hælis hjá þér, setjum einúngis allt vort
traust á hid fullkomna forlíkunar-off-
ur, sem Jesus þinn Sonur hefir út-

lagt til betalings fyrir syndarana. Lát þína náð leida oss trúar-örugga í þínum kjærleika, svo ad vér huggun finnum í tíma og eilífd í þér og þinni miskun, sem þar eilífslega vara mun, hvar engin tíma-skipti Sumars og Veturs verda framar. Amen.

2. Hugvekja.

Á fyrsta Vetrardag.

Verid gladir af voninni. Róm. 12.

Aldrei fáum vér ímyndad oss vort ástand í heiminum óttalegra, hefdur eñ ef svo stædi á högum vorum, ad vér vogudum ecki ad vona, ad sá almáttugi og gædskuríki Gud, vildi framvegis vera vor Fadir, hvers forsjón, adstod og blessun vér afhenda þyrdum allt vort ráð. Tídin, sem opnast nú fyrir vorum augum, hversu armædu- og ángistar-full mætti hún ecki verda oss, ef ad sú huggan styrkti oss ecki, ad hann, hjá hverjum engin umbreyting er, mundi leida oss farsællega í gégnum allar tímans biltíngar! hverr hefir nockurnveginn ærda þeckingu á þessum alstjórnanda Drottni,

sem ecki med lotníngu vidurkénni, ad veik-
mañsképna má hans nádar aldrei án
vera, nockurn dag, nockurn tíma, nock-
urt augnablik? hversu ómøguligra værí
oss þá ecki ad afbreyta allann þennann
Vetur, án þess ad mega reida oss uppá
hans adstod? en, hversu innilegt hjart-
ans þacklæti ber oss þá nú ad færa vor-
um miskunsama Gudi fyrir þá huggun
og ánægju, ad vér vona megum, já, vita
fyrir víst, ad hans fødurleg forsjón vakir
yfir oss. J þeirri efalausu fullvissu,
ad hañ, vegna síns Sonar Jesú, vilji
vera vor Gud og Fadir, inngaungum
vér hughraustir og óqvídnir þennañ byr-
jada Vetur; nógar høfum vér ad søñu
orsakir til ótta og óróseml, er vér setjum
oss fyrir sjónir bædi drýgdar syndir, og
þær, sem vor breiskleiki, vort gáleysi, vor-
ar girndir á honum leida kunna yfir vor
høfud, þær freistíngar, sem oss á hon-
um mæta munu, þann veikleika, sem á
honum þjaka kañ líkhami vora, þau
margføldu rauna tilfelli þess mannlega
lífs, sem alloptast samferdast þvi, ecki
síst á þessu tímans skeidi. Þó viljum vér
ecki láta hugfallast, heldur snúa vorum
augum og von til hans, sem nefnist og

er vor Gud, vor Hjálpart og vor Fadir; hjá honum er nád og mikil fyrirgéfning, þegar ydrandi syndari leitar miskunar hjá honum, hañ er sá sterki Gud, sem máttugur er ad útryckja oss af ollum háska og naud og freistingum; hann eiñ má vernda og lækna oss af ollum veikleika, og stiórnar án efa ollum vorum atburdum og tilfellum oss til besta. Vér skulum því ecki bera heidinglega áhyggju fyrir þeirri ókomnu tid, heldur svo sem kristnir varpa allri vorri áhyggju uppá hann, sem svo vel mun fyrir oss ollum umhyggju bera, já, frambera fyrir hann allar vorar naudsynjar; mætti oss þá i nótt, þañ dag, sem á morgun kémur, og allañ Veturiñ út, hvad sem helzt mæta vill; hvert, sem vér lifum þeñañ Vetur heilann eda hálfann, eda nockud litid af honum vid heilsu edur vanheilsu, vid lucku edur ólucku, vid sorg edur gledi, svo verdi á oss hans vilji, sem ætid vill oss hid besta, og fulltreystum því, ad hvad sem hann lætur fram vid oss koma, er oss hid besta; en máské oss andnist nú ecki næsta dags morgun-ljós ad lita, en sidur enda þess nýbyrjada Vetrar; máské vér deyum kunnum jafnvel

á þessari nóttu, og eilífdarinnar morgun reñi oss upp ádur eñ nýr dagur, ellegar máské ný reynsla á nýum Vetri sé oss eñ geymd; hvert heldur, sem er, erum vér gladir af voninni, fullvíssir um, ad hvad helzt Gud lætur oss ad höndum bera, verdur oss fyrir bestu, ad hvert, sem vér lifum eda deyum, á Drottinn rád á oss, og ad úr hans Födur-hendi fær enginn oss slitid! Honum felum vér og öll vor efni, æ! vyrdstu nú, almáttugi Gud og Fadir! ad blessa og vardveita oss á komanda Vetri! undir þinni vernd og blessun megnar engin ólucka þar á móti oss, enginn háskasemd ad tortýna oss, enginn veikleiki ad raska vorri von, enginn synd ad ofbjóda né daudinn ad auka oss skelfingu. Vertú, o Gud! vor Fadir og Gud, í medlæti og mótlæti, í lífi og í dauda! Amen!

3. Hugvekja.

Svo hátt, sem himininn er yfir jördunni, svo máttug er Guds miskunsemi yfir þeim, sem hann óttast. Psálm. 103.

Ad vér ánægdir fáum nú endad þennann dag og væntum oqvídnir

morgundagsins, er ávøxtur þess trúnadar trausts, sem vér berum til gædsku vors almáttuga Guds, hann einn hefir allt þad til ad bera, á hverju vér grundvalla megum alla vora von; hann einn þeckir grant og sier alla vora þorf og alla vora armædu; hañ eiñ þeckir og velur þau beiñ medol til ad aflétta þeim. Munum vér hans augum huldir vera, sem svo dásamlega skapadi oss? mun nockud honum ókunnugt, af því, sem kann ad gagna oss edur skada? vid þessa þeckingu, sem hann hefir á oss, og øllum hlutum, er sameinadur sá Guddóms máttur, hverjum engiun fær mótstadid, hverjum øll nátturan verdur ad hlýda, eda mun ecki vor egin og hlutanna tilvera sá þetta nóglega sañad? og hverr fær hindrad Skaparans mátt, sem med einu ordi megnar ad géfa ádur óskoptum verøldum mind og tilveru? med því ad fulltreysta hans guddóms almætti fáum vér allskyns andstreymi yfirunnid, allar hindranir sigrad. Þó er oss eckert huggunarríkara, enn ad vita nád og miskun vors Guds eins óendanlega og hans mátt og vitsku, og ad hann lángtum innilegar elskar oss, enn nockur módir

einka barn sitt. Það er hans gæðska, sem hrærir hann til að andsýna á oss almætti sitt og vidrétta voru eymdahag, og hversu glediandi, hversu fridandi má ecki sá þánki vera vorum sálum, þegar vér yfirvegum, að þessi gæðska, þessi máttur og vitska eru engum umbreytingum undirvorpin, heldur munu vara ó= umbreytt frá eilífd til eilífdar! já, Gud er og verður æ megnugur að uppfylla það, sem hann hefir oss heitið; sífeldt er hann fús að gjöra oss gott, ef að vér sjálfir brjótum ecki af oss hans gæðsku. O! hversu farsæla megum vér þá prísa sjálfa oss, þegar Gud Jacobs er vor hjálpari, og vor von grundvallast á honum, sem skapað hefir himin og jörð, sjóinn og allt hvað í honum er; á honum, sem heldur sín fyrirheit eilíflega! þar eð nú þetta trúnaðar traust, gjörir oss svo farsæla, látum oss þá ætíð varðveita hann ásetníng, aldúngis að fulltreysta honum, látum þá jafnvel ecki það bágasta ástand, né mótdræguslu tilfelli vors lífs megna að veikja vora von, heldur þegar vér forgéfins væntum hjálpar af mönnum, látum þá vort traust á honum vera því öruggara; en því öruggari, sem vor-

von verdur á honum, því meiri ánægju, því meiri rósemi finnur vort hjarta; þó allir vorir vinir yfirgéfi oss, er þó Gud vor einasti óbrygdúli òg trúfasti vinur; verdi þá svo dimmt í kríngum oss, sem verda má, Drottinn er þó vort ljós; umkríngi oss þá svo margar hættur og háskasemdir, sem vilja, Drottinn er vor verndari og frelsari; verdi þá vor líkhamans veikleiki svo mikill, sem má, Drottinn er vor styrkleiki, vor grædari; verdi daudinn oss þá svo bitur, sem hann verda má, Gud er vor lífs-kraptur og vor sáluhjálp. Æ! vort líf mega þá hitta þau vandrædi, sem vér hverki fáum fyriséd, afstýrt né áqvardad, því í sérhverju ástandi vors lífs, og öllum þeim tilfellum, sem oss í því mæta kunna, er og verdur Gud vort hæli, vort hellubjarg, vor kastali, uppá hvern vér reidum oss, **hann er vor Gud og Fadir kjær, sín börn aldrei forlátid fær.** Med þessu hugarfari endum vér nú þennann dag og viljum uppbyrja daginn á morgun, en bidjum þig audmjúklega, miskunsami Gud! ad styrkja oss í því til enda vors lífs; nú oss med krapti þíns Anda ad yfirvinna alla hjartans vantrú og óstödug-

ugleika; já, unn oss, med sálubjálplegri von, jafnan ad vænta alls gods af þinni miskun og nád; lát oss ælifa þér til dýrdar, svo vér æ megum lofa og vídfrægja þitt almætti, þína speki og þína gædsku vid oss, Amen.

4. Hugvekja.

Drottinn hatar þá, er temja sér vondt sinnislag, en á þeim, sem framgánga á hans vegum hefir hann velþóknun, segir Salómon.

Vér qvídum máské þeim vegi, sem vér nærsta dag gánga skulum. Þad er allt ossatt, ad oss fellur ysrid þúngbært ad fullnægja Jesú kröfu til siña eptirfylgjara, þeirri nefnil.: ad afneita sjálfum oss og vorum girndum, ad taka uppá oss Krists kross, og þannig fylgja honum eptir; en látum oss, mín sál! ecki skélfast af þeirri mædu, er mætir oss á þessum vegi; hvar fáum vid nockud veglegt ødlast eda áunnid í heiminum mædu- og ómaks-laust? hvørr féssjódur má ablast og vardveitast án umhyggju? því undrumst vid þá, ad þad kosti ómak ad ødlast sanna farsæld? eda mun kannské meiri mædu og ómak þurfa til þess, ad

vera sannkristinn, enn lastanna þræll? berum þó saman að öðru leiti mæðu og erfiðismuni þá, sem hafa þarf fyrir þessu jarðneska í lastanna þjónustu, við það ó-vissa, fánýta, já, allopt hræðilega end-urgjald, er þeir veita. Berum að hinu leitinu saman umhyggju þá, er ockar vel-ferð krefur, við þau ómetanlegu gæði, sem ockur eru viss í dygdanna skóla Eckí þarf lengi til þess að leita, að við verð-um þess vísari, að heimurinn aldrei um-bunar að fullu, og sjaldan vel þeim hann elska, né þá mæðu, sem þeir mega fyrir honum hafa; en þar á móti, að enginn jöfnuður er á milli þeirrar mæðu, þess stríðs, þeirrar umhyggju, sem við hljót-um að hafa fyrir ockar velferð, og þeirra verðlauna, sem ockur eru geymd í var-anlegri gleði. Þyki vegferðin mæðu-söm og hlaðin motlætíngum, látum ock-ur þá til hugar koma, hvörsu mikla mæðu, hvörsu mikla baráttu, hvörsu bitrar písl-ir það kostaði ockar Jesúm, að leið-beina ockur til eilífrar velferðar um þann veg, sem við nú egum eptir honum að feta; hvörsu lengi hlaut hann ecki að yfirgéfa sinnar guddóms dýrðar samastað, til þess að sætta heiminn við himininn

og

og sigra helvíti, en afreka ockur eilífdar-innar sælu? í hvílikri fátækt og van-virdu mátti hañ ecki lifa? med hvílíkum óútsegjanlegum píslum mátti hanñ ecki daudans beiskju smacka? skulum vid þá, mín sál! møgla og qvarta, þar vegur-inn er ockur ruddur og hinn mesti farar-tálmi eyddur, en von géfst ockur ørugg um ómetanlegt verdkaup ad endalokum? nej, o Jesú! lengur skulu þínar endur-leystu mannsképnur ecki qvarta yfir, ad torveldt sé ad hlýda bodum hins sanna kristinndoms; lengur skal eckért undan-draga vorn ásetníng, ad fylgja þeim vegi med glødu hjarta, sem þú befir oss búid; engin mæda skal oss frá því hræda, trú-arstyrkvir ad vinna þenna sæla sigur, hvørs umbun er eilíst líf; hvørsu lítils-verdt er ecki allt þad ervidi, øll sú mæda, sem vér fyrir þad lída hljótum? sá beisk-asti kaleikur, sem fyrir oss kann ad á-skenkjast, er hvørgi nærri svo beiskur, sem sá, er þú hlautst af ad súpa; engin sjálfs-afneitan kann í nockurn samjøfn-ud ad koma vid þína; þær súrustu smán-anir heimsins barna eru eckért ad reikna á móti þeirri vanvirdu, sem þú saklaus þola máttir, og beiskja vors dauda er eck-

ert á móti þeirri dauðans qvøl, sem þú leiðst; já, hvørsu lángvinnt, sem vort andstreymi er, tekur það þó um síðir enda, og þá hofum vér yfirunnið allann ørðugleika, þá er øll vor neyð á enda, og þá eru allar háskasemdir yfirunnar; þá leiðumst vér inní vort fyrirheitna føðurland, til þess að njóta ónumræðilegrar sælu, og hvørsu skjótt mun þá ecki gleymt, að vér hér á jørðu þola máttum lítilsverða og skammvinna mæðu og erfiði, til þess að ødlast endalausa rósemd og gleði á himnum.

5. Hugvekja.

Haldtú því, sem þú hefir, að enginn taki þína kórónu, Opinber. b. 3.

Þegar þannig er varið mannlegu ástandi, að á hvørju augnabliki má fyrir því óttast, að rósemi og ánægja missist, og vér jafnvel líða kunnum tjón á vorri egin sálu, vyrðist það harla nauðsynlegt, að verja til nágvæmustu umhyggju og vísustu varsemi í øllum efnum; skoðum vér heiminn, sem vér lifum í, með gløggum augum, munum vér finna, hvørsu mikla þørf vér høfum á, að verja mestu árvekni og alúð til farsældar vorri sálu,

sálu, því af hvorju er heimurinn ríkari, enn sífeldum gimnandi og freistandi tálsnørum, þó er eckért, sem optar og völdugar drottni yfir hjørtum vorum enn áhyggja þessa lífs, audur og vellyst, og hindri oss svo tídum frá umhyggju vorrar egin andlegu velferdar. Þegar vér géfum hjarta voru ad øllu leiti taum til jardnesfra sorga og sýslana, berum vér þó eckért añad úr býtum eñ órósemi og leidindi, og hvørsu margfaldar eru ecki þær orsakir, sem tendra líkamlegrar áhyggju eld í spilltum manna-hjørtum; stundum sturlar þad umlidna oss, og vér unum því illa, ad Gud hefir leidt oss ødruvísi, enn vér óskad hefdum, og heimskúlega gjørt oss í lund ad betur fara mætti. Stundum erum vér hugsjúkir vegna komandi tímanna; nú er eg þegar, segir hiñ veiktrúadi, svo naudstaddur og þurfandi, hvadan mun eg nú ødlast lífs uppheldi hédan af? stundum erum vér óánægdir med yfirstandandi tíma, hvørsu mikid gott, hvørsu marga, hvørsu mikilvæga velgjørnínga, sem Gud lætur oss í tje og hlotnast, erum vér þó ætíd óánægdir; hvørsu létta byrdi, sem hann leggur á oss ad bera, finnst oss hún ávallt ó-

bærileg; en höfum ér þaradauki drottnandi og óstjórnlega tilhneigíngu til tímanlegra giæða og vellysta, villumst vér enn þá lengra, vor andlegu efni verda þá léttvæg í vorum augum, vorrar sáluhjálpar dýrmætustu lærdóma vyrdum vér þá lítils, og himin og helvíti, sem smámuni. En þegar svo lángt er komid, eru fá stig eptir ófarin til eilífrar glötunar; skyldum vér þá, í þessu ástandi, og í þessum heimi, sem hvílíkar tálsnörur hefir búnar hvörjum af oss, fram-ana þánkalausir? nei, þad sé fjærri! látum oss í kyrrdum og einrúmi ransaka nákvæmlega vort egid hjarta, og þann heim, sem vér lifum í; látum oss kappkosta ad vardveita hreint og ospjallad vort brikula hjarta, sem hægt er ad leida afvega í heiminum, já, látum oss stadfastlega ásetja ad stjorna því og verka vora sáluhjálp med ugga og otta! nóga orsök höfum vér til ad vera hugsjúkir vegna vors egin óstödugleika, sem svo audveldt veitir afvega ad leida, og hvörsu hastarlega látum vér ecki af sérhvörri minnstu lockun og freistíngu sigrast, ef vér vogudum ad bætta oss úti heimsins tælandi vellystir, treystandi einúngis vor-

unt

um eginn kroptum? hjá oss er eckért megn ad finna, til ad sigra heimsins véla-brøgd né syndarinnar tillockanir. Vér bidjum þig því, o vor Gud! gjør þú oss sterka til ad strída mót syndinni og hennar tillockunum. Vaktú sjálfur yfir vorri sálú, ad hún ecki afvega leidist og tapist med øllu. Syndú oss þær heimuglegu tálsnørur, sem leggjast í veginn fyrir vorn góda ásetníng, og leid vorn fót frá neti því, sem vort sakleysi kyuni ad festast í; þá fáum vér farsællega sigrad allar freistíngar, og þá mun vor ódaudlega sál frelsud, sem án þinnar hjálpar yrdi tortþnd. Æ! vardveittú oss, miskunsami Gud! vegna þíns sonar Jesú Krists, og géfdú oss nád til ad strída því góda strídinu, svo vér verdugir finnast mættum, ad ødlast ad lokunum trúarinnar umbun, þad eilífa lífid, Amen.

6. Hugvekja.

Lát þig ecki skélfa þad, sem þú líða átt: vertú trúr til daudans, og þú skalt ødlast lífsins kórónu, Opinber. b. 2.

Vér qvørtum svo tídum yfir lífsins mædu og þreyngíngum, yfir því

strídi, sem vér megum útstanda, jafnvel einnig yfir þeim mótlætíngum, sem vér enn megum vænta, en hugleidum vér grandgiæfilega yfir hvørju vér qvørtum? er þá allt þad ogédfelda, sem vér finnum til, svo mikid í sjálfu sér, ad þad verdskuldi þvílíkar umqvartanir, þvílíka sorg? metum vér þá og réttilega gledina, sem Gud unnir oss á moti þeirri sorg, sem hann stundum lætur oss til handa bera. Minnumst þo á mótlætis døgunum vorra medbrædra, sem þola mega þýngri motlætíngar og meiri þýngingar enn vér, sem ega ad berjast vid fátækt og forakt, baktal, offsóknir, sottir og sjúkdoma; máské eg sé frí fyrir þessari þúngbæru reynslu, máské mínir brædur í heiminum, sem kjúgir og ørmæddir stynja undir motlætínganna þúnga; vildu gladir skipta sínum kjørum vid mig, og þo eg þola ætti allt, sem holdinu biturt og þúngbært er, máttu þo Jesú píslarvottar lángtum þýngra lída; þeir voru í sífeldri daudans hættu, allt af undirokadir ognarlegustu píntíngum og hørdustu offóknum. Fátækt og vanvyrda, baktal og sjúkdomar, allt þetta er þó ecki annad enn smámunir á moti þeirra píslum, vid

hvørra

hvørra eintómt nafn, mannleg náttúra titrar. O! hvad eru þó vorar, hvad eru allar píslarvottañа hörmúngar, á móti þeim, sem vor Endurlausnari þola mátti fyrir oss, hvørninn má þeirra nockurn samjøfnud finna? þær syndir, sem oss ángra, særdu hann miklu meira; þann kaleik, sem vér einúngis smeckum á, mátti hann í botn afdreckа med allri hans beiskju. I øllum vorum tilfallandi eymdum, í øllum vorum stríduslu mótlætíngum, hofum vér ho þá huggun, ad þær muni ecki lengi vara. O! hvílíka upphvatníngu finnum vér í Jesú pínu, til ad bera vorar lídanir med því meira støduglyndi! af hans dæmi sjáum vér, ad Gud er oss ecki svo strángur, þó hann leggi oss mótlætis byrdi á herdar, sem hann var sínum eginn Syni. Því skyldum vér ætlast til ad bada sífellt í rósum, fyrst Guds eingétiñ Sonur mátti þyrnibroddanna kénna? þó vér lídum spott og smán, orétt og øfund, já, sjálfann daudann, hvørja orsøk høfum vér samt til ad mogla? hefir ecki Sonur Guds lidid allt hid sama fyrir oss? lifum vér í fátækt og vanvyrdu, æ svo minnumst á Jesúm, sem jafnvel þó hann værí í Guds

 mind,

mind, tèk á sig þjóns mind; þó hañ væri fullríkur, gjørdist fátækur vegna vor. Verdum vér ránglega baktaladir og vanvyrdtir; lítum þá til Jesú, hvørr svo miklu meiri vanvyrdu þoldi fyrir sakleysi, fyrir gott. Séum vér staddir í sorgum, ángistum, eymdum og mædu; miñumst þá á vors Endurlausnara daudans ángist, sem útpressadi hans blóduga sveita, til hans dauda á krossinum. Fiñist oss tídin laung, uns vér hédan leysast fáum; rennum þá augunum til þeirra dýrdlegu endaloka Jesú þínu; heñar vegna þorum vér sømuleidis ad vænta oss sáluhjálplegs og dýrdlegs enda á øllum vorum þjáníngum. Ef vér kappkostum ad vardveita þessa þánka stødugu, kuñum vér med gladværd og ró taka sérhvørju, sem ad hondum kémur.

7. Hugvekja.

Svo skulum lífid vanda vel, sem vildum óskad hafa þá, oss hédan dregur dapurt hel, dómstól Guds fyrir himnum á.

Hvørsu þánkafulla mætti ecki sú hugleidíng gjøra oss, hvad sorglegur mun

mun ecki mørgum sá þánki: máské eg leggist nú í seinasta siñi í sæng mína í qvøld, máské eg á þessu qvøldi njóti í sídasta siñi gledilegrar umgengni med vinum mínum. Hvørsu sorglegur, sem nú þessi þánki vera má, er þó hans tilefni hvørki hégómlegt né ólíklegt; hvad er veik og forgengileg mannsképna annad enn affallandi laufblad og visnandi blómstur? óteljandi tilfelli kunna til ad bera, sem orsaka daudann, og sérhvørjum af oss er ókunnugt hvílíkur dauddagi enda gjøra muni á voru lífi; máské eitthvørt tilfelli, sem sviptir oss rænunni, rycki oss burt; strídur sjúkdómur í skyndíngu svipti oss lífinu; mis-stígid spor, ófall, jafnvel kaldur vatus-dryckur, já, þúsund tilfelli, sem vér hvørki þeckjum né sjáum fyrir, kunna, fyrr enn varir, ad leggja oss í grøfina, því vor burtferdar-tími er oss æ hulinn. Enginn morgun géfur nockrum af oss þá fullvissu, ad vér til qvølds munum heilbrygdir lifa, og eckért qvøld, ad á komandi nóttu grípi helsóttin oss ecki. Hvørr er sá, sem viti, hvørt hann géfa muni upp andann á medal vina edur óvina, kunnugra edur ókunnugra, í fátækt edur ríkdómi, í manna

nó-

náveru ellegar einmana, í einu ordi-
allt styrkir þá vissu ad skéd géti eg í síd-
asti sinni sjái heimsins ljós á þessum degi,
og ef nú svo yrdi, ef einhvørr af oss
hafdi nú sídustu qvøldbæn í þetta sinn,
kynnum vér þá ánægdir ad mæta þeim
tíma, sem aptrlykti vorar varir í síd-
asta sinni? æ! vor Gud! ef hvørr af oss
deyja ætti svo undirbúinn sem nú, mundi
skjótt útgjørt um vora velferd. Því
bidjum vér þig, nádarfulli Gud! gefdú
oss nád, ad tilreida oss med bæn og ár-
vekni undir vorn sídasta burtfarar tíma,
sem koma kann ad þegar vér síst vænt-
um og fyrirbúumst. Máské þessi qvøld-
bæn verdi vor sídasta, en því alvarlegri
ætti hún ad vera; máské þessi verdi vor
seinasti olifadi qvøldtími, því einlægari
veri sá ásetníngur ad brúka hann vel,
og endurkaupa hvørt forsómad augna-
blik, med þeim ókomnu, þángad til þad
sídasta adber; máské vér í seinasta sinni
sjáum vora vini og vandamenn á þessu
qvøldi, því framar ber oss ad unna þeim,
og því trúlegar ad taka vara á vorum
skyldum vid þá; máské þessi verdi dag-
urinn, sem vér seinastann egum ad bera
heimsins mótlætíngar, því þolinmódari

skul-

skulum vér líða allt það, sem á móti blæs, og því stöðuglyndari vera í hvörju því tilfelli, sem að höndum kémur. Um þína náð þar til biðjum vér þig, kjærleiks-fulli, náðar-ríki Faðir! komi þá dauðinn og yfirfalli oss, nær sem vill og hvar sem vera skal, vér munum óttalausir til hans tala: **kom þú sæll, þegar þú vilt!** og afhendum svo, í Frelsarans Jesú nafni, vora sálu, með þolinmóðu og glöðu geði, í hans hönd, sem hana skóp og gaf.

8. Hugvekja.

Það er gott að þakka Drottni og syngja þínu nafni lof, þú allra hæsti, að kunngjöra þína miskunsemi á morgnana, og þinn sannleika á nóttunni, Psálm. 92.

Umskipti dags og nætur benda til veikleika og óstöðugleika þessa heims, að sönnu er nóttin áqvörðuð til hvíldar og svefns, til að styrkja náttúruna, og endurnæra líkamann og vora veiku limi, en þar hjá er það merki til veikleika náttúru vorrar, og hennar forgengilegleika, að hún þarf þvílíkrar endurnæríngar við; en í himninum er ecki þessi þörf, því himna-búarnir þreytast aldrei né veikjast.

A medan vér búum í þessum heimi, þrýtur dagsins erfidi þegar nóttin yfirfellur, en á himnum taka sælar sýslanir engann enda; þar gétur engin verkleysa, eckért vannætti, engin ydjulaus stund verid til. Þegar næturtímunum í þessum heimi er eydt í ydjuleysi, finnast þeir lángsamir og leidinlegir á medan augun vaka og svefninn flýr oss En øll vor dvøl í himninum er eintómt líf og ljós, sífeld ánægjusöm ydjusemi, gledi og varandi heilagleiki og føgnudur. A medan vér jardríkid byggjum, er oss tídum í náttmyrkrinu villuhætt á afvega slódir, en í ødrum heimi þarf enga þvílíka hættu ad óttast; allir himnar upplýsast af Guds nálægd; hvørt augnablik í þessu gledinnar landi, er eintóm ánægja, og dagsins ljós skín þar eilíflega yfir þeim, sem þar búa; þá nætur-myrkrin tilbyrgja dagsins ljós, hverfur vorum augum øll náttúrunnar prýdi á jørdunni; en í himninum fáum vér sífeldt ad sjá upplјómandi dýrdar glansa þess eilífa lífs; þeirrar Paradísar ljómi skal oss aldrei hverfa, aldrei leidast þar ad sjá, og þar ad smacka þá sælu, sem eckért auga hefir sjed, eckért eyra heyrt, og aldrei hef-

ei hefir í nockurs manns hug edur hjarta komid; ó! hvørsu tídum dregur sáfrædis og uggleysis myrkur fyrir skilníng og greind vorrar sálu, á medan vér búum á jørdunni! sjaldan høfum vér þann andans fýrugleika til ad bera, sem Gudi er þocknanlegur; hvørsu kaldur og dofinn er ecki vor kjærleiki til vors besta fødurs og Guds? hvørsu treg og hálfvolg elskan til Guds Sonar, sem þó elskadi oss svo heitt? en þá vér komnir erum í þad sanna farsældar land, verdur vor ánægjufyllsta ydja, med andans gladværd, ad sjá, elska, dýrka og lofa Gud; engin tregda, dofinleiki eda sinnuleysi skal þá framar hindra vora helgudu krapta frá þessari farsældar ydju. Loksins géfur oss hvør sú nótt, sem dregst yfir, umþenkíngarverda afmálun daudans; nótt og næturhvíld má álíta, sem einhvørn skammvinnann dauda, er umskiptist med margvíslegum athøfnum þeirra lifendu. En eins og í himninum enginn svefn hefir stad, svo er þar hvørki daudi né nockur daudans minnd, því allt er þar einskjært líf og gledi. Allir kraptar eru ódaudlegir, allar lifandi verur eilífar; á allri þessari farsæld egum vér von, þegar sá fagn-

fagnaðarfulli morgunroði upprisu dagsins rennur upp yfir oss; en á meðan vér búa hljótum í þessum heimi, hvar dagur og nótt, ljós og myrkur, erfiði og rósemi sífeldt skiptast um, viljum vér, glaðir í voninni, vænta og bíða þessarar farsælu umbreytíngar, og leitast við, með alvarlegri ástundun, að gjøra oss verðuga þeirrar lucku, sem um allar eilífðir bíður vor hjá Jesú í dýrðinni.

9. Hugvekja.

Hvørr sem ljúfann Guð lætur ráða, líka vonar á hann ætíð, vill þann Drottinn vernda og náða, víst þó að dynji neyð og stríð; hvørr sem við Guð sér heldur tryggt, hús þess er ei á sandi byggt.

Það er hinn fyrsti tilgángur Guðs fyrirætlunar með oss, að vér lifum samhljóða vors Skapara heilaga og góða vilja, og útveljum þau meðøl, sem þéna til þess, er hann vill; hér í ætti manneskjan, sem skynsemdarfull sképna, að líkjast Guði, sem þess vegna gaf sálu hennar frjálsan vilja til að útvelja og hafna; en, því miður! þessum vísdómi glötum vér optlega, og því hneigist viljinn opt til

ens verra, já, hvorsu opt verdum vér ecki þessa varir, ef vér ihugum og ranſokum vorar tilhneigingar? hvorsu opt veljum vér ecki af heimſku þá hluti, sem vér fordast ættum, og þvert á moti hofum andstygd á hinu, sem vér ættum ad elſka? þad, sem vér einatt ſiáum og reynum hafa hjá oſs þá háſkaſomu verkun, ad nidurdempa tilhneigingu til Guds ótta í sálu vorri, er einkum rikdómur, virdingar og vellyſt; þetta eru þeir Gudir, sem menn tilbidja, og vænta ſér róſemi og lucku af þeim, og þó vér einſtokum ſinnum veljum þad góda, er þad ſtundum framar til þeſs, ad fylgja annara dæmum, enn af egin laungun. O! hvorsu ólíkt er guddómlegum vísdómi varid, hvors mark og mid og tilgángur er jafnan hinn beſti! ó! hvorsu óljoſir og ofinnanlegir eru oſs þo tídum hans vegir, sem hann velur til framqvæmdar ſinu alvíſa rádi. Opt þykiſt ſkamſýn ſérgædings mannvitſka finna þad marklauſt, já, heimſku, í hvörju þo ædſti vísdómur er folginn; hvorsu opt lætur þo ecki rádſtofun ens alvalda þornadann ſtaf bera blomſtur, hvorsu opt leidir hann ſkjæra vatnslind af hellunni, til endurnæringar og ſvolunar otel-

jaulegum fjölda fólks? hans undrunar-verdi vísdómur lætur sig í ljósi í allri hans stjórnun; folnud laufblöd og blómstur falla af á haustum og verda ad dupti, svo ad á næsta vori framkomi í þeirra stad, græn og yndisleg og ylmandi blöd og blómstur á ný, og hvörsu opt og margfaldlega má náttúrunnar adgætni skodari þreifa á þessum vors Guds óumrædilega vísdómi í náttúrunnar nidur-rödun, undir eins og þánkalaus heimskíngi finnur ekkért athugaverdt! hvörsu andþeckt-ur er ecki sami vísdómur í stjórnun þeirra tilfella, sem mönnunum mæta? rennum augunum til Jósephs, sem var besti sonur fødur síns, hans elli-stod og hans gledi, en var þó mansali seldur af svikafullum brædrum, til þess hann sídan vidhaldid fengi sjálfum þeim, øllu hyski fødurs síns, já, øllu Ægyptalandi í eydileggjandi hallæri. Rauda hafsins ølgu flódum má linna, brúsandi bylgjur hjadna, hafid hrøckva til baka og standa sem múrveggur til beggja hlida, svo ad Israel fái óhulta braut yfrum þad, en sama hafid fellur aptur í þessa braut til þess ad framqvæma Guds stroffunar-dóm á forherdtum Pharaó og tortýna hon-

honum og lidi hans; á seinni tímunum sjáum vér Guds kirkju opt adþreyngda á allar sídur, og manna hatur og grimd verda samtaka helvítis makt, til ad hrysta og skékja trúarinnar grundvoll, en þessar árásir orka ecki þar, heldur grundvalla hana og styrkja miklu framar. O! vor mildirîki Gud! þú, sem ert alvís í ollu þínu rádi, og nádugur í þínum verkum, vidhaldtú þessum og þvílíkum huggunar-ríkum endurminníngum þinnar undrunar-verdu stjórnunar í vorri sálu; innrættú hjá oss þá stodugu trú, ad hversu undarlegir og óransakanlegir, sem þínir vegir vyrdast oss, sé þo allt þad, þú gjorir, vel gjort, allt harla gott, Amen.

10. Hugvekja.

Hverjum, sem óttast Drottinn, mun hann vísa hinn besta veg, Psálm. 25.

Hvi framar, sem þú, mín sál! sannfærist um þennann sannleika, því meiri verdur þín ánægja og rosemi, og því obifanlegra þitt trúnadar-traust á Gudi; haldtu þess vegna stadfastlega vid þennann sannleika, og ad allir vegir þíns Guds, eru ecki annad enn miskun og trú-

festi. Ef ad þú qvartar yfir lítilsverd-
um mótdrægum tilfellum, sem auka þér
þó armædu í lífinu, þá láttú þér í hug
koma, ad Gud hefir ecki heitid og áqvard-
ad þér farsæld og fullgjørda rósemi hér
á jørdu; þinn barns-grátur gaf þegar
vissu um, ad þín lífsins gledi mundi á
stundum blandast sorg á komandi døg-
unum. Spurdú ecki, því Gud ecki hafi
gjørt þig og heiminn enn þá fullkomn-
ari, enn þá audugri af varanlegri gledi?
engum, nema oendanlegum vísdómi
Guds, er fullkunnugt, hvørs vegna allt
er skapad þannig og ecki ødruvísi, eda
mun honum bera ad gjøra þér skil fyrir
øllum verkum sínum, vilja og tilgángi?
þér nægir ad vita hann þér nádugann
fødur, sem daglega úthellir yfir þig ó-
teljandi nýjum og nýjum velgjørdum,
fyrir hvørjar hann krefur þitt audmjúkt
hjartans þacklæti; þér nægir ad vita
hann heimsins alvalda Konúng, sem
krefur þína undirgéfnu hlýdni, og hvør-
jum skyldir þú vilja hlýda, ef ecki svo
gædskuríkum Gudi, sem á hvørju augna-
bliki sannfærir þig um þad, ad hann elsk-
ar þig, og elur fyrir þér onn? hvørjum
skyldir þú fulltreysta, ef ecki honum, sem
svo

svo opt, svo dásamlega, svo áþreifanlega audsýnir þér sitt almætti, sinn vísdóm og sinn kjærleika? og þegar þú finnur þinn hag midur fullkominn, enn þú óskar, og heldur breytíngum undirokadann, láttú þá þetta og sérhvørt mótlæti, sem ad høndum ber, lífga þína von og fullvissu, ad kjærleiki þíns mildiríka fødurs hafi þér án efa geymt huggun og gledi og heillasamara ástand sídar meir. Hañ, sem lætur frækornid þróast og frjófgast í jørdunni og á henni blómgast, hañ, sem vardveitir orminn í jørdunni, lætur hañ um-myndast og gjørir loks fleygann, mun hann ecki unna manneskjum ad ná fullkomnun þeirra edlis, og ødlast betra ásigkomulag enn þetta nærverandi? náttúran leidir þig ad mørgum þeim leyndardómum, sem þín sljóa skynsemi ecki fær ransakad og fullskilid, varastú því ad efa um Guds vísdóm og gædsku, og ad treysta um of þínum veika skilníngi, en reiddú þig uppá þá máttugu hønd, sem markadi stjørnunum veg, mældi sólarinnar skeid og samtengdi alls skøpunarverksins dásamlegu kédju; hann mun og gjørvøllu vidhalda í sinni fullkomnun, uns sólin sloknar, sem nú skiptir árinu í

sumar og vetur, vor og haust. Reiddu þig öruggt á Guds örlátu forsjón, sem bædi útbýtir oss ríkuglegri næríngu og breidir ánægju og lystisemdir fram fyrir augu vor, og fel þig svo med gladværri rósemd vilja þeirrar veru, hvörrar ályktanir jafnan mida til farsældar, þó ad tilgángur þeirra sé oss hulinn. Látir þú, mín sál! þessi heilrædi vera þér hugföst, mun sérhvörr partur þinna lífsdaga, sérhvörr dagur og stund af þinni Pílagríms ferd, gefa þér nog tilefni ad prísa vísdomsfulla og nádar-ríka stjórnun þíns Guds. Adgættú því nákvæmlega alla þá vegu, um hvörja Guds forsjon leidir þig, en voga aldrei ad dæma þá fyrirfram á medan þú ecki þeckir Guds fullkomnad ráð á þér. Þú veitst enn þá ecki hvörr hans tilgángur vera kann med þig, en sídar meir verdur þad opinbert; vertú einúngis þolinmód, ætíd vongod og fulltreystú honum. Ad endadri vegleitslu Guds í þessu lífi, mun eilífdin fullkomlega í ljós leida, hvörsu trúlega, hvörsu nádarsamlega, hvörsu fødurlega Gud leidir sína; látum því þá sannfærtngu næaja: vor Gud er einskjær gædska og trúfesti, hann leidir oss med sinni fødur

ur-hendi alla vora æfi hér, en mun í himninum uña oss fyrirheitiñar gledi og sælu um eilífd.

II. Hugvekja.

— Dauda, eilífd og dóminn enn, daglega þenkid á, nærsta mjøg þetta nálgumst senn, naum er lífs-stund ad fá; lagi því hvørr svo lífn-ad sinn, ad lendi hann Gudi hjá.

Hútmálanlega stór er mismunurinn á milli vors nærveranda og eptirkomanda ásigkomulags, á milli þessa, er vér lifum í hér í tímanum, og hins, sem sídan er fyrir hondum í eilífdinni. Um þennann sannleika erum vér full-sannfærdir, og byrdum þó engu ad sídur lángtum minna um vora eilífu, enn vora tímanlegu velferd. Vissir erum vér um, ad tímanlegt líf tekur brádum enda, og þó høfum vér sífeldt svo mikid fyri stafni; eins og því ætti aldrei ad linna, ellegar engin eilífd tæki þar vid, er þetta þrýtur; vér vitum víst, ad sú komandi eilífd er endalaus, og þó er oss svo treg-núid til ad búa oss undir hana. Þad einúngis, sem gjørir oss svo óhulta og andvaralausa í þessu mikilvæga efni, er þad

linga bil, sem vér gjørum oss í grun, og teljum víst á milli nálægra tíma og vors komanda eilífa lífs. Allt af sinlnd-um vér oss þad, sem vér óskum, ad vor dauda-dagur, og sú eilífd, sem þar eptir fyrir høndum er, sé enn þá fjærri. Ung-dómsins blomstrandi aldur, heilbrygdt líkamans og vor smjadrandi von villir oss í þessari raungu meiníngu, svo vér á hvørjum degi ætlum eilífdina oss fjar-læga, en milli-bilid, edur þad, sem eptir er lífsins og svo opt sviptir oss eilífdar-innar sjónum, er enganuvegiun svo stórt, sem vér gjørum oss í hugar-lund. Til-fellin, sem lífid mega stytta, eru óteljan-lega mørg. Þegar vér teljum frá þá mørgu tíma, sem eydast med svefni og ydjuleysi, edur ad minnsta kosti í andvara-leysi, verdur hitt tíma-bilid svo yfrid lít-id, ad vort líf og vor daudi gjøra tilsam-ans einúngis einn sár-lítinn púnkt; því skulum vér daglega gaumgæfa tídina, og þad því framar, sem styttra er eptir, og vér høfum fleiri ár aflifad, en tilhugsan eilífdarinnar, skal þar ámót verda oss því markverdari og umvardandi, sem vér daglega nálgumst hana meir og meir. Þessir skulu nú vorir þánkar á þessu dags

qvøldi,

qvøldi, og þessa þánka óskum vér æ ad vardveita, til vareygdar og gudrætnis uppørfunar, á allri vorri vegferd í heiminum! O! ad tímans og eilífdariñar tilhugsan mætti svo vakandi verda í voru hjarta, ad vér alla vora daga létum oss aldrei úr minni lída, hvørsu tíminn er stuttur, en eilífdin laung. O Gud! virdstú ad stadfesta og innræta í vorum hjørtum þessa sáluhjálplegu hugleidíngu. Géf þú ad enginn munadur, engar ginníngar þessa lífs, hindri oss frá því, af øllum kroptum ad képpast eptir því odaudlega og eilífa. Lát vora gladværu von aldrei grundvallast á jardneskri og fallvalltri farsæld, heldur lypta sér hærra og festa sjonir á þeirri óforgengilegu og eilífu, svo ad vér allar æfistundir verdum því ákafari, því ótraudari ad feta dygdaña veg, og yfirviña allañ þañ ørdugleika, sem oss á honum mæta kynni, Amen.

12. Hugvekja.

Seljast ecki tveir Titlíngar fyrir einn smá=peníng? samt fellur enginn af þeim til jardar án ydar fødurs vilja. — Enn fremur: øll ydar høfud=hár eru lika talin. — Ottist þess vegna ecki!

þér erud meira verdir enn margir Titlíngar,, sagdi Jesús, Matth. 10.

Nú hvørjum degi sjáum vér þá tilburdi á jørdu, sem ómótmælanlega sannfæra oss um, ad Guds nádarríkr forsjón vakir yfir øllum heiminum, og einkanlega yfir oss mønnunum; sá mætti med ásettu rádi apturloka augum sínum, og of mótþróanlega þverskallast vid skilníngar-vitanna reynslu, og skynseminnar sannfæríngar, sem ecki játar sig finna ótøluleg merki Guds nádar-ríkn stjórnunnar, nema hann sé med øllu tilsinníngarlaus. Med hvílíkum yfirburdum hefir Gud sæmt manneskjunnar líf, framar øllu, sem vér þeckjum! sí og æ sannfærumst vér fullkomlega um þad, ad vort líf er dýrmætt í Guds augum; má ecki hvørr og einn vidurkénna og segja: med fødurlegri umhyggju vakir hann yfir mér; med mikilli trúfesti verndar hann mig af øllum háskasemdum, sem añars munndu skada mig; náqvæm og gædskuríkr er hans forsjón fyrir minni næríngu; med guddómlegri nád, styrkir hann og endurnærir mitt veika líf! ef hans hønd ecki vardveitti mig, væri eg fyrir laungu

síðan

sídan med sólunni undirgenginn, elleaar ný sorg og ný armæda rinni mér upp med sérhvörri sólu. Sérhvörr vidauki míns lífs, hefdi verid mér straff, hefdi hann ecki látid sína nád margfaldast vid mig eins og hann lét mína daga fjölga. O! hvörsu hughreystandi er þessi þánki, þegar eg yfirvega hans nád, sem útbreidd er um alla veröld, og ad enginn sá stadur er til, sem ecki votti og sýni augljós kénnimerki Guds gædsku! hvört sem eg fer og leita, leidir mig Guds nádar-rík forsjón allstadar; hún vakir yfir mér þegar eg sef, hún skilur ecki vid mig þo eg sé einmana; öll náttúran sannar med mér forsjon míns Guds, og styrkir mitt traust á hans almáttugu gædsku; sérhvörr fugl, sem flýgur í kríng eptir fædu, miñir mig á, ad himins og jardar almáttugi Skapari einnig forsorgi hann, og kénnir mér til ad blygdast fyrir mína trúarleysi. O! látum oss þá med athygli skoda Guds undrunarverdu stjórnun; látum oss gledjast af þeirri lucku, ad vera undir veldi þess Guds, sem ríkur er af vísdómi og nád! hvörsu ómetanleg er mér sú lucka, ad eg má þora ad setja á hann mitt trúnadar-traust, og

væuta

vænta alls gods af hans hendi. Hvørsu nikilsverdt má eg þad álíta, ad þessi Gud er minn fyrir Jesúm forlíktur fadir, hvørjum eg med sonarlegri djørfúng fela má øll mín efni á hendur! og hvørsu dýrmæt er ecki sú huggan, er eg hefi af yfirvegun hans eginlegleika? Gud er almáttugur: hans armleggur mun því aldrei vera ofstuttur til ad hjálpa mér og útryckja mér af øllum háskasemdum. Hann er alvís: hann veit því og þeckir øll þau bestu medøl og vegi, til ad ebla mína luku. Hann er allstadar nálægur: eg finn hann því hvar sem eg er, og í hvørjum hellst kríngumstædum, sem eg er staddur, reyni eg hann ad vera máttugann hjálpara, sem bænheyrir mig. Hann er réttlátur: því lætur hañ mér ecki ólaunad, þegar eg med trúlyndu hjarta ástunda ad hlýda hans bodum. Hann er eilífur: því má eg á øllum tímum, setja óhult og óhvikult traust til hans. Eilíflega vertú lofadur, nádar-ríki Gud! fyrir þessar hugganir! leid þú mig æfram í stødugri hlýdni vid þig, svo eg sífellt megi gledjast vid þína Guddóms eginlegleika og fullvissuna um þína fødurlegu forsjón; þad sé mín ánægja ad yfirvega þá, ad dást

ad

ad og hughreystast af þeim, og undir eins ad láta þá leida mig til dygdanna æfíngar! géf ad eg sifeldt í öllum mínum athöfnum minnist þín og þinna bodorda, já, daglega minnist þinar nádarfullu forsjónar og handleidslu á mér, og þar med ástundist ad géfa mig öldúngis í þína þjónustu, svo eg verda mætti þín eginleg eign um alla eilifd, Amen.

13. Hugvekja.

Nú, Israel! sagdi Móses, hvad krefur Drottinn þinn Gud af þér, nema ad þú óttist Drottinn, gángir á öllum hans vegum, elskir hann og þjónir Drottni Gudi þínum af öllu þínu hjarta, og af allri sálu? 5 Mós. 10.

Varla er nockurr svo hardsvíradur og óbeygjanlegur, ad hann ecki hræra megi og vina med velgjörníngum. Velgjördirnar mýkja jafnvel skynsemdarlaus dýr; en forherdtur syndari lætur einn ecki skipast vid nockra gædsku, ecki hrærast af nockurri vinsemd, ecki ladast af nockru fyrirheiti, ecki vinnast med nockurri gáfu, og ecki leidast til ad elska Gud, med nockurs slags vidleitni. Manneskjan

jan er jafnvel enn óþacklátari vid Gud, enn vid sinn líka, hvørjum hún ætti eitthvad gott ad þacka. Madurinn þyggur fædunna af Skaparanum, sem nærir hann, nýtur jardarinnar á hvørri hann gengur, ljóssins, sem lýsir honum, sólarinnar, sem vermir hann, og allra þeirra gæda, sem hann finnur í sér eda kríngum sig, engu ad sídur hatar hann sinn Skapará, og vyrdir lítils fyrir allar hans velgjørdir. Sjerdú þig nú ecki sjálfa, mín sál! í þessum spegli? eda finnur þú þig enn nockud hrærda af velgjørníngum þíns Guds? ertú þá hlýdin hans røddu og þacklát fyrir alla hans gædsku? hafa þíns Guds velgjørníngar, og hans nýjar og nýjar nádar-veitíngar, á sérhvørjum degi svo unnid á þínu hjarta, ad þú létir þar vid leidast til ad elska þennann mildirîka Gud og þjóna honum? ó! hvørsu margir af þínum lífsdøgum vitna nú á móti þér? hvørsu margir og miklir velgjørníngar hans mega láta þig blygdast þitt egid vanþacklæti? ó! hættú, hættú nú leingur ad breyta svo gálauslega; hættú vísvitandi ad módga þann framar, sem veitti þér svo margt og mikid gott, sem lét þér sína gædsku í tje, eins ádur

ur enn þú sjálf hafdir vit edur orku til nockurs góds; hættú ad launa gott med illu, kjærleika med hatri, umburdarlyndi med þverúd! Gud hefir allt þad veitt, er til þinnar sáluhjálpar vidþarf, hann hefir gefid þér allt, sem þér er heutugt til lucku, já, enn þá meiri og eilífa farsæld hefir hann þér fyrirbúid, en krefur þó eckért annad af þér enn kjærleika og þacklátsemi; mun þad heyrilegt ad neita honum um svo sjálfsagda skyldu? mun þad heyrilegt ad láta hann jafnvel vanta þá þøck, sem þú krefja mundir af ødrum fyrir veittann lítilsverdann velgjørníng? því skyldir þú ecki elska hann, sem allt gott hefir til ad bera, og verdugastur er elsku af øllum? dagurinn, sem þú nú lifdir í dag, minnir þig á þessa yndælu skyldu, á kjærleikans og þacklátseminnar luckusælu skyldu; æ! láttú þig ecki forgéfins hér um áminna, heldur uppvekja til ad elska nú héreptir um fram allt þinn Gud, sem er vera verduguſt elsku, og ad þacka þessum gódgjarnasta velgjørara! ó Gud! fyrirgéfdú, ad eg híngad til hefi svo hyrdulaus verid um mínar skyldur vid þig; eg hefi ødrum framar audsýnt þér vanþøck og kjærleiksleysi, en þad er

nú

nú minn einlægur ásetníngur ad elska þig og þacka þér framar enn adrir. Eg vil láta mig sannfæra af yfirvegun þíns kiærleika. Láttú ecki þad óþacklæti, sem eg híngad til hefi í frami haft vid þig, olla því, ad þú hér eptir sviptir mig þínum velgjørdum, heldur líttú í nád til þess ásetníngs, sem eg um alla ókomna æfidaga skuldbind mig til ad framqvæma. Þad skal æ vera mín órjúfanleg skylda og yndæl gledi, ad prísa þig med mínum líkama og med míni sálu, og ætíd ad medtaka þínar velgjørdir med þacklátu hjarta.

14. Hugvekja.

Var eg í dag sá vera skyldi? vitna þad, mitt hjarta! í qvøld; ávann óþreytt míns Guds mildi, mig ad fordast glæpa vøld? æ! eg blygdast, auga þitt, alskygni! sjer dagfar mitt, æ því gjørr þad yfirvega, æ því meir eg fyllist trega.

Í hvílíkri blindni hefi eg ecki híngad til lifad, undir hvílíkri yfirdrottnun minna tilhnegínga, hefi eg ecki híngad til mátt andvarpa! en, o! hvørsu farsæll hefdi eg þó verid, ef eg fyrr hefdi yfirvegad mitt aumа ástand, og sjed hvar eg var

var ad kominn; en, því midur! eg géck fram í dárlegri gledi, fann ecki til þeirrar samvitsku nøgunar, sem eg mátti búast vid, ecki til þeirrar eymdar, sem undirokadi mig, og gleymdi þeirri spillingu og þeim voda, sem eg steypti mér í; þó eg enga lucku fiñdi af lastanna æfíngu, leitadi eg þó med þeim farsældar, sem allt af flúdi mig; eg reyndi, hvørsu fallvalt og skammvinnt allt útvortis eptirlæti var, og þo leitadist eg vid eins ákaft ad ná því, og þó eg aldrei hefdi átt ad missa þad. O! ad þessi qvøld-stund yrdi mér sú lucku-stund ad eg tæki nú fyrir mig ad yfirgéfa lastanna veg, á hvørjum eg híngad til forgéfins leitadi ad rósemi og lucku. O! ad eg lærdi ad þeckja, ad vilji eg vera luckulegur á jørdu, verd eg ad elska og vardveita heiløg bodord míns Guds! ó! ad hans Andi sannfærdi mig um þad, ad því framar, sem eg leita mér rosemis í løstunum, því framar eykst mín órósemi; því hvørja ánægju má sú sála finna, sem vantar góda samvitsku, og sá er þo ávøxturinn af gálausu líferni? lát þér þad vel skiljast, sála mín! ad øll olucka er í løstunum folgin, og øll lucka þar á moti í dygdanna æfíngu. Lát þad ecki

villa þig, ad þeim gudlausa lídur á stundum vel. Þessi vellídan hans og munadur hverfa skyndilega, af allri hans ánægju er innan skamms eckért annad eptir enn ángur og ørvÿlnan; ó! hvørsu fráleitt, hvørsu gagnstædt er þar á móti ástand þess gudhrædda; hann blómgast eins og tré, sem plantad er á vatna-bøckum, hvørs blød visna ecki, hans gledi hverfur ecki, hans ávøxtur verdur ecki ad engu, hans hrós er allt eins varanlegt og hans lucka, og hans nafn er innskrifad á lífsins bók. Ó! þú allra heilagasta vera! þegar eg ÿfirvega þessa lucku, fÿllist eg heilagri gledi; æ! láttú þína nád leida mig, svo eg njóta megi þessarar farsældar. Eg er þess fullviss, ad mín lucka í þessum og ødrum heimi, er undir því komin, ad eg med trúu og einlægu hjarta vandi, sem best, líferni mitt. Ó Gud! géf mér nád til, ad þessi fullvissa stjórni framvegis mínum vilja, svo ad eg alvarlega leiti þessarar lucku, og vÿrdi hana miklu meir enn alla jardneska farsæld, sem opt er einberr draumur, og opt ad mestu innifalin í einberri ímindun; haf sífelda gát á mér, mildiríki Fadir! svo eg villist ecki á nÿ á syndanna háskasømu afvegu; vardveittú

veittú

veittú mig fyrir þeim tálsnørum, sem leggjast í veg fyrir minn góda ásetníng. Styrk þú mig í stríðinu á móti syndiñi og þessa lífs giñíngum; en, þegar eg skeika, þegar mig hendir sá veikleiki, að syndga móti þér, œ! vorkeñdú mér þá, af miskun og fødurlegu umburdarlyndi, og miñstú í náð á mitt dupt. Fullkomna þú þitt byrjada góða verk í mér, svo eg að lokunum megi úr hðtum bera kórónu réttlœtisins. Farsœll, já, óútmálanlega farsœll verð eg þá, þegar þú eins í þessum heimi vyrdist að vera með mér og mér allt í øllu, eins og þú í himninum munt verða mér það um allar eilífdir.

15. Hugvekja.

Ærnum þánga, hvørr svo heldur, himin-kroppa, jafnvigt í? lopt þú skóvst, hvørr veit hvad veldur, verøld líður fram í því? mið hvørr sólu setja réð, svo vísdómi' og dásemd með, að il og birtu senda sinni, sól-verøldu' og frjófgun kyuni?

Hendannlegur Guð er sá, sem gjørir allt þetta; hans hønd hefir tilbúið himininn og sólina, og afmarkað stjarnanna veg; af honum og fyrir hann erú

allir hlutir; þetta er sá bánki er sálu miñi ætti aldrei úr minni að líða, svo opt, sem eg sje himininn og himnanna her; þetta er sá þánki, sem eg offra þeim æðsta heimsins stjórnara, þegar eg íhuga hans dásemdir, og lypti mínum augum upp til himins, og upp til þeirrar Guddóms veru, hvörri einúngis ber dýrkan og tilbeidsla. Hvört sæ eg litið, án þess eg finni sjáanleg kénni-teikn hans allstaðar nálægdar, og megi þar við uppvekjast til að prísa hans dýrdarfulla nafn! sjálfur er eg, og hvör ein manneskja, augljós roksemd hans almættis og gædsku. Jördin og allt hvað á henni finnst, er verk þessa haga og alvísa meistara, og himnarnir sömuleidis hans almættis verk. Þessir dásömu himin-kroppar, hvörja mín augu sjá yfir mér áfram líða, á svo reglubundinn og hátignar-fullann hátt, og á móti hvörjum öllum jardar-hnattarins stærð er ecki meiri að reikna enn eitt sandkorn, sýna mér augljóslega hans Guddóms hátign; hvörr baud sólunni að stjórna deginum, og túnglinu að lýsa nóttunni? hvörr gaf stjörnunum tilveru og nöfn? hvörr nema hann, sem er Skapari allra hluta, og á því af öllum að tilbidjast?

jafn-

jafnvel eg er eitt af því undrunarverda, sem hans óendanlega almætti hefir af jördunni framleidt; svo lítilmótleg sem manneskjan er, þegar hún jafnar sér saman vid adrar stærri Guds skapadar skepnur, er hún þó svo stór, ad hún má allt eins vel hrósa sér af því, ad vera handa-verk síns Skapara og adrar hans skepnur. Ad sönnu má þad furdanlegt virdast, ad svo mikill og máttugur Gud og svo vilji minnast manneskjunnar, sem ecki er annad enn dupt, og fleckar þaradauki svo tídum þetta dupt med misgjördum; ad sönnu má eg med ótta uppljfta mínum augum til hans, sem er sú fullkomnasta og dýrdlegasta vera og uppspretta allrar fullkomnunar, en þá eg þenki til hans, hvörsu mikid eg hefi hans Syni, mínum frelsara, ad þacka, ó! hvörsu mikilsverda sje eg þá ecki manneskjuna álitna í hans augum? Í þessa þíns eilífa Sonar nafni tilbid eg þig, þú allra hluta Skapari og Fadir! eg veit ecki betur ad helga nockurn dag, enn þegar eg med gjörvallri sálu skoda þína hátign og nád; æ! lát því tilfinníngu þinnar almáttugu gædsku verda jafnan lifandi hjá mér, og hnegja minn vilja til þíns

 ótta.

ótta. Þegar dramb og oflæti taka að villa mér sjonir, lát mig þá minnast á þína hátign, svo mun skjótt minn dárlegur sérþotti og hroki hjaðna. Þegar mitt traust á þér tekur að veiklast, æ! minntú mig þá á þitt almætti, sem sameinað er óendanlegri gæðsku. Þegar eg freistast til syndarinnar hlýðni, settú mér þá fyrir sjonir þína heilögu og skélfilegu hátign, hvörrar thugan jafnvel skélfa má þann fleckminnsta af veikum mannsképnum. Verdi eg ómiskunsamur og kjærleikslaus við mína meðbrædur, settú mér þá fyrir sjónir þá ómetanlegu velgjörnínga, sem þú daglega auðsýnir mér, svo óverdugur, sem eg þó er. Kenn mér að minnast með lotníngu þinna guddóms eginlegleika, og þannig að gaumgæfa og hagnýta mér þau miklu verk þinna handa, að eg með minni aðferð ecki vanvyrði þína hátign. Allt hvað eg sje á himni og á jörðu, leiði mig jafnan til þín; í öllu verði þitt heilaga nafn vegsamað af mér! þanninn læri eg að búa mig undir þá luckú, sem mér er geymd eilífu og sælufullu lífi, hvar eg skoða mun án enda, undrast og tilbiðja þína óumrædilegu hátign.

16. Hug-

16. Hugvekja.

Vér hefum hér engann varanlegann samastad, leitum þvi hins, sem hér fyrir ofan er, Ebr. 13.

Hvad er vort líf annad enn ólgufullt haf, á hvørju vér alltaf qvída megum bylgjaña áføllum? vort ástand umbreytist á hvørju augnabliki, og sú breyting ablar oss sífeldt nýrrar órósemi; forgéfins leitum vér varanlegs samastadar hjá sképnunum, er vér sjáum oss sífeldt neydda til ad hrífa oss lausa frá þeim. Þegar vér þykjumst fundid hafa hvíldarstad, megum vér skjott þreyta nýtt hlaup; allt forgengur og allt eydist fyrir vorum augum. Mikill hluti af þeim lifanda heimi, sem vér sáum, þegar vér komum inní hann, er nú ecki til framar. Nýjar persónur eru framkomnar á skodunar-plátsid, og búast nú þegar undir ad yfirgéfa þad aptur. Fátt í þessu lífi gengur oss ad óskum; þad, sem vér elskum, flýr oss; þad, sem vér óskum oss, ødlumst vér ecki; en þad, sem vér óttumst, hittir oss. Aldrei erum vér fullkomlega farsælir; sé luckan oss brosleit, brestur opt heilsuna; séum vér heilbrygdir, er luckan opt á móti oss; séum

vér lærdir, høfum vér opt umſvif, ſem hindra vorar ydnir; ſéum vér fáfródir, erum vér forſmádir; ſéum vér í metordum, erum vér øfundadir, og hvørſu óſtødugt og hvikult er þá ecki vort hjarta? á þeſſu augnabliki høfum vér þann áſetníng ad þjóna Gudi, og á næſta augnabli i er þeſſi þánki þegar gjøreyddur af þeim hlutum, ſem kríngum oſs eru í heiminum; hér er ſífeld umbreytíng allſtadar, og von og qvídi, gledi og ſorg, hatur og kjærleiki ſkiptaſt ydugleg a til; varla erum vér nockurt augnablik ſjálfum oſs líkir, heimſkulegar tilfinníngar og tilfelli orſaka ſífeldar biltíngar á høgum vorum, og ſú er manneſkjunnar ſtutta lífſaga. Þannig er lífinu varid til þeſſa, og þannig mun þvi varid hér eptir, þvi á medan vér lifum á jørdunni, mun hégóminn og óſtødugleikinn verda vort ſífelda hlutfall; máſké ad heilſan, ſem vér nú njótum, breytiſt til morguns í daudlegann ſjúkdom; máſké ſú róſemi, ſem nú gledur oſs, hverfi á ſamri ſtundu; máſké ſú von, ſem nú eykur vora kæti, ſé nú þegar þrotin; máſké øll ſú lucka, ſem gledur oſs nú, ſé horfin fljótar enn draumur. Hvørr veit hvørſu margar ógéd-

ſeld-

feldar umbreytíngar liggja kunna bráðlega fyrir oss? hitt er víst, ad vér, medan lifum, getum ecki vænt annars eñ þess, sem dagleg reynsla saunar og kénnir. Allt í heiminum er eintómur hégómi, innan næsta dags enda, edur enn þá fyrr, má vor egin reynsla máské sanna þad med Salómoni. Æ! því elskum vér þá svo dárlega hégómann, og útveljum þad óstöduga í heimi þessum, án yfirvegunar? en sjálfa oss svíum vér frá morgni andstreymi, ef ad vér brúkum heimiñ og heimsins hégóma í hófi. Vér gætum þá verid ánægdir og rósamir vid sérhvört ohægileg tilfelli lífsins, og óstödugleiki jardneskra hluta fengi aldrei hjá oss ollad svo mikillar órósemi, ef vér ætíd hefdum himiniñ oss fyrir augum, hvar enginñ hégómi, engar lífsins mædusamar breytíngar eru til.

17. Hugvekja.

Min sála bídur eptir Drottni, hann er vor hjálpari og vor skjøldur, Psálm. 32.

Til ad losa mig vid þessa lífs órósemi og dáraskap, finn eg óhultasta medglid, ad afhenda mig eldúngis á vald og

 vilja

vilja Guds; hvorr er sá Drottinn, hvørs vilja og valdi eg afhendi mig? Þad er sá almáttugi Gud, sem megnar ad gjøra enda á øllum mínum sorgum; med einu ordi: sá sem hefir medøl nóg, rád og vilja, til ad bæta mér allt þad mig vantar, umbreyta allri minni áhyggju í vissa von, og ryckja mér út úr øllum haskasemdum. Eg missi því eckért vid þad, þó eg reidi mig á hann, sem veit hjálp og rád, svo opt, sem mér álíggur. Þad, sem mønnum sýnist ómøgulegt, er hans almætti audveldt, og því vanmáttugri, sem mannanna hjálp reynist, því vissari er hans hjálp, því øblugari hans adstod, svo eg megi alls góds af honum vænta, en setji aldrei mitt traust á veikar mannsképnur. Þessi Gud er og alvís, hvørs vilja eg óqvídinn undirkasta mig, hann hefir ætíd sinn vissa tilgáng med allt, sem hann lætur mér mæta, í hvørju helst standi, sem eg er, og þó þessi tilgángur sé mér ecki kunnur, er þad þó víst, ad hann er bædi réttvís og gódur, svo mér ber ánægdum med hann ad vera. Um hann má eg ecki dæma eptir mínum veikleika og litla skilníngi; eg sje ad sönu ecki ætíd hvørt þeir vegir, sem hann vísar

ar mér á, muni leida mig, en þared hañ hefir mér þágreidt og búid, er mér óhætt á þeim ad gánga. Mikli Gud! því skyldi þá ecki mín sál afhenda sig í þitt vald? hvad má eg óttast, þegar eg í øllum hlutum reidi mig uppá þig! ámedan eg híngad til vildi sjálfur ráda yfir mínum kjørum og tilfellum, ámedan fór eg allt villur vega; afdrifin hafa aldrei sambodid mínum óskum eda fyrirtæki; alls eckért gott hefi eg af því haft, en þarámót daglega orsakad mér gremju og andstreymi; þegar eg leitadist vid ad verda óhultur, bjó eg mér sjálfum fordjørfun; þad, sem eg áleit mér stod og styttu, vard mitt fall. O! minn Gud! hvørsu miklu óhultari er eg þá, þegar eg einúngis læt þig ráda og þegar eg gjøri ecki annad enn þad, sem þér vel þócknast! nú skal eg síst enda þennann dag eins og eg híngad til hefi endad svo marga minna lífdaga; eg vil lifa rólegur og vel ánægdur, og því ecki leggjast í vøl og áhyggju, heldur fela mig þinni fødur-hendi, þú almáttugi! eg vil sleppa øllum ótta, varpa allri minni áhyggju í þitt skaut, og ecki qvída komandi tíd, eda vera hugsjúkur hennar vegna, nema samstemmandi þínum

bod-

bodordum. Ég djúpustu lotníngu vil eg fyrst yfirvega þinn nádunga tilgáng og vilja med mig, og sídan, án mögluna, fela mig honum á vald, án þess ad hallmæla honum. Mig og allt hvad mér vidvíkur vil eg afhenda þinni stjórnun, svo mun mín rósemi og mín lucka verda fullkomin.

18. Hugvekja.

Sá, sem yfirvinnur, mun erfa alla hluti; eg vil vera hans Gud, og hann skal vera minn sonur, Opinber. b. 21.

Skyldi eg ecki þacka honum, sem hefir géfid mér lífid, fyrir þad, ad hann enn þá lét mig lifa þennann dag; skyldi eg ecki prísa hans nafn, þess ljóssins fødurs, fyrir hvørs nád eg sjed hefi þessa dags ljós? þvi jafnvel þó þetta líf sé svo stutt, ad einn dagur, ein vika, eitt ár sé valla teljandi; jafnvel þó þad mannlega líf sé uppfyllt med svo mikla mædu, órósemi og sorg, ad telja megi þvi lengra, sem þad er þess fleiri bjáninga- og mótlætinga-stundir, hefi eg þó nóga orsøk á hina sídunu, til ad álíta sérhvørn dag, sem Guds nád unnir mér, svo sem sérlega blessun. Hvad eru ecki þessa heims jardnesku gædi,

sem

sem gjøra mig luckulegann! hvørki met-
orð, ríkdómur né góðir dagar géta ollað
minnar sálar rósemi, nema eg undir
eins hafi góða samvitsku, viti mig fríañ
af íllgirnis syndum og lifi guðrækilega,
Því eckért annað má géfa hjarta mínu ró-
semd, án hvørrar engrar farsældar er þó
að vænta; skyldi eg þá øfunda þá, sem
gleyma Guði, þó að flest í heiminum
gángi eptir þeirra óskum, því hefndin
mun þó alltaf fylgja þeim, og þeir, miðt
í sinni gleði, nagast af samvitskunnar á-
kløgunum. Nej! eg vil ánægður vera
með þau minni gæði, sem Guð hefir mér
unnt, sem þó eru lángtum meiri enn eg
hefi forþénað. Gjarnan vil eg fara á mis
við margsslags ánægju og hægð, alls-
konar mótlæti vil eg bera með góðu og
þolinmóðu géðslagi, þegar eg einúngis
ecki þarf að óttast ákløgun minnar sam-
vitsku. Endurminníng góðra verka, full-
vissa um Guðs hylli, von um náðar-
ríka umbun, þessi ómetanlegu gæði vekja
þvílíka gleði í minni gjørvallri sálu, að
eg ecki mundi skipta þeim eitt augna-
blik, við heimsins dýrmætustu fjársjóðu.
Þó eg á stundum líði skort, veit eg þó,
að eg má vænta mér óútsegjanlegra
nægta;

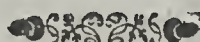
nægta; þó eg af drambsømum verdi foraktadur, sie eg þó fyrifram ad sú kémur tídin, þá jafnvel hinn minnsti hluti þeirra metorda, sem eg mun njóta, endurgéldur mér ríkuglega alla heimsins vanvyrdu. Þó ad mig umkríngi óteljanlegar plágur, munu þær þó umbunast med ómælánlegri gledi, sem eg á sídan njóta mun; sé sá vegur mér óljós, um hvørn mínum Gudi þócknast ad leida mig, mun þó sú koma tídin, á hvørri eg prísa og undrast mun þessa Guds huldu vegleidslu. Engar mótlætíngar mega þá mæta mér hér í heimi, í hvørjum góð samvitska og ørugg trú ecki géti géfid mér ánægjanlega huggun? Því þygg eg, ó Gud! þá velgjørnínga þína, sem unna mér lengra lífs og fleiri heilla, án sorgar og vøls, þared eg metid hefi lífsins ørdugleika, og gledi ánægjufulls hjarta hvørt á móti ødru, og fundid þessa gledi ad vega miklu meira enn allt hitt. Eg þacka því audmjúkur þennann dag, þessa dýrmætu tíd, hvørja eg hefdi átt ad brúka til undirbúníngs undir eilífdina. Lát mig æ eyda mínum døgum undir þinni nádugu vegleidslu og stjórnun; en lát mig, øllu framar aldrei gleyma

gleyma, hvørs vegna þú gafst mér lífid, brúka þad eptir þínu ordi og vilja, og audsýna med øllum mínum athøfnum, ad eg sé fullkomlega samfærdur um mína áqvørdun til þess eilífa lífsins.

19. Hugvekja.

Veistú best, Drottinn! vanmátt manns, veistú best orku freistarans, vorum herskrúda vill hann ná, vor merkis-madur sértú þá, í oss strídandi efl vort rád, í þér svo fáum sigri nád.

Þad er bædi tilhlýdilegt og harla naudsynlegt, ad eg á hvørjum degi minnist þeirrar mjøg svo árídandi skyldu, sem hvørr kristinn á ad vardveita, til þess ætíd á ný ad upphvetjast æ betur og betur til ad ástunda hana; en hvørsu fæ eg hana uppfyllt, ef eg ecki fyrirfram gét þeim hindrunum af vegi rudt, sem gjøra mér minnar skyldu uppfyllingu ómøgulega, og hvørjar hindranir eru þó sterkari og fleiri, sem hér liggja í vegi fyrir mér, enn mitt egid hjarta, hvørs veikleika, til ad mótstanda freistíngunum, eg þecki, finn og qveina svo sárt yfir? hvørsu opt héldt eg mig ecki nógu sterkann til ad mót-

mótstanda syndarinnar táldragandi til-lockunum; en, eg vard á samri stundu aumkunarlega yfirunninn, og aldrei fjarlægari sigrinum yfir mínum girndum, enn þegar eg, eptir heimsku minni, þóktist vera honum sem nálægastur; hvørsu mjøg fyrirvard ecki mitt hjarta sig, þegar eg fann þess veikleika, og þau fjøtur og bønd, med hvørjum lystin til ens illa hafdi mig bundid? eg sá á ný þenna óvin lángt frá mér, géck honum med stødug-lyndi á moti, til ad fá hann yfirunnid med nýjum hetju-mód, en fyrr enn til þess kom, vard eg fángadur í þeim snørum, sem lagdar vóru í veginn fyrir mitt vareygdarleysi, og eg vard á ný hertekiñ af þessum mínum sigrara. — O! hvørsu blygdast eg nú vid þetta í hjarta mínu, og hvørsu óluckulegur hefdi eg loksins ordid, ef ecki sú øbluga hetja af kyni Júda hefdi frelsad mig frá daudanum. Skyldi eg þá hédanaf á ný verda þessum mínum Frelsara og sáluhjálpar høfundi ótrúr, þó mig kosti þad baráttu, vegna míns veika og óstøduga hjarta, ad vera honum støduglega trúr? hvad hjálpar mér ad keppast eptir lífsins kórónu, hvørri eg sjálfur fæ þó ecki nád, vegna míns van-

mætt-

mættis? hvad hjálpar mér ad sporna vid því vonda, ef ad þad, engu ad sídur, dregur mig med sér? hvad nota mér öll mín dygdugu fyrirtæki? hvad gagnar allur minn ásetníngur til gudrækilegra athafna, þegar ein lítil hreifíng minna syndsamlegu girnda, kollkastar þeim grundvelli, er eg vildi reisa á nýrrar gudhrædslu bygǵíngu? Vertú þó engu ad sídur óhrædd, óqvídin og hughraust, mín sál, þú hefir þegar unnid mikid, þegar þú kannast vid þitt vanmætti; ad þú svo þrálega fallid hefir, kémur af því, ad þú ránglega smindadir þér, ad þú fengir stadist med þínum egin kroptum. Þú ert veik, og þess vegna þarftú hjálpar vid, og hana fær þú, bidjir þú alvarlega um hana; líttú til hans, sem betalad hefir fyrir þínar syndir, þinn Jesús hefir sjálfur verid freistadur, hans alvitska og nærgætni þeckir tilloćkananna mátt, freistínganna hættu og strídsins ordugleika; mundi hann þá ecki hafa medaumkun med þér? jú, sannarlega mun hann þér vorkunsemi veita. Gjør þú mig, ljúfi Lausnari minn! æ meir og framar fullvissann um veikleika míns hjarta, en ásamt um þad, hvørsu reidubúinn þú ert

E ad

ad styrkja mig í øllum freistíngum, þá skal eg aldrei láta mér hugfallast, heldur svo lengi, sem eg lifi, strída í trausti þíns guddómlega kraptar; þá mun eg loksins, fyrir hjálp þína og adstod, sigurinn efalaust úr býtum bera.

20. Hugvekja.

Taktú vara á þeirri hentugu tíd, og vara þig fyrir því vonda, svo þú ecki verdir til skammar, Syr. 4.

Vort líf á jørdunñi er vidvarandi furduverk guddómlegrar miskunar; tídin, á hvørri hann unnir oss þessa veika lífs, er áþreifanlegt merki hans gædsku. Í oss og voru holdi býr ecki einúngis eckert gott, heldur høfum vér þaradanki drýgt margar syndugar athafnir, med hvørjum vér verdskuldad høfum réttlátañ dauda dom; svo opt sem vér brotid høfum guddómleg bodord, svo opt hefdum vér verdskuldad lífid ad missa; en þessi tími er enn þá ómetanlegur Guds velgjørníngur fyrir oss, þar hvørt eitt augnablik, sem vér lifum, er ný nád, sem Gud audsýnir oss, enn þá undandregur hann vora fordæmíngu og dauda-dóm, til þess

ad unna oss frest til ad brúka betur þad líf, sem vér svo illa hofum framdregid híngad til. Ad eyda þessari tíd ónytsamlega og syndsamlega, væri ad vanvyrda Guds óendanlega gædsku, væri ad brjóta af sér hans nád, væri einkis ad vyrda eilífdina. Hvíllk fásinna er þad þá ecki, ad vilja ecki brúka vel svo dýrmætann hlut, sem lífid er, ad vér viljum eyda til einkis tíd vorri, þar med setja vora eilífu velferd í vogun í syndanna skamm-vinnu gledi, og láta vora von um ódaudlegleikans fullsælu, hverfa burt frá oss eins og reyk; enginn er sá dagur, enginn sá tími, eckért þad augnablik, sem eckí sé oss markverdt og árídandi í tilliti til eilífdarinnar; einúngis eitt tapad edur eydt augnablik, mætti því vekja lángtum stærri sorg hjá oss, enn þo vér mist hefdum mikla lucku; og þo er þessi dýrmæta tíd optlega fyrir oss leidinleg; allt vort líf er eckért annad enn vidvarandi ástundan ad spilla, sem mest getum, tídinni. Vora lénustusemi sýnum vér vinum vorum, vora velgjörníaga þeim, sem vér elskum, en vora tíd gefum vér, svo ad segja, hvörjum sem hafa vill. Svo athugalauslega, svo hirdulauslega, já, svo

dárlega förum vér med þá dýrmætustu gáfu, sem Gud hefir oss veitt. En egum vér þá sífellt ad þurfa ad gjöra þessa umqvörtun yfir sjálfum oss? skulum vér enn þá lifa lengi, án þess ad vita hvörs vegna vér lifum? egum vér enn þá framvegis til einkis ad eyda tídinni, um hvörrar miklu nytsemi, vér þó erum svo sannfródir? á nú ecki þessi stund enn þá ad vekja hjá oss betri þánka? ó Gud! þín nád vardveiti oss fyrir þeirri ólucku, sem verda má uppspretta og orsök til vorrar eilífu óhamíngju! vér megum loksins byrja ad reikna þá tíd, sem vér þegar útsóad höfum, og hugleida þá daga, sem enn eru fyrir höndum. Hvört, sem tala vorra komandi lífdaga er stór eda smá, erum vér þó í hvörutveggju tilliti óluckulegir, ef vér brúkum þá illa; ef vér lifum enn þá lengi hér eptir, og eydum tíd vorri syndsamlega, aukum vér þar med vora fordæmíngu; egum vér ecki eptir nema skamt ólifad, kunnum vér voveiflega og varbúnir ad framleidast fyrir þann dómstól, hvar vér svara egum reikníngskap fyrir þad, hvörnig vér brúkad höfum tídina og vort líf. O! eilífi Gud! géfdu oss vísdóm, til ad efla vora sáluhjálp,

og

og kénn oss ad brúka alla vora daga, tíma og augnablik til þessa mest áríðanda augna-miðs.

21. Hugvekja.

Væntú æ daudans, vinur kjær! vonum framar
hann stendur nær, vid hvørn dag þenki hugur-
inn þinn: hann mun verda sídasti minn!

Ad morgni dags, þegar vér ljúkum fyrst upp augunum, egum vér strax ad hugsa til þess tíma, þegar þau munu seinast apturlykjast. Því skyldi eg nú, hugsar sá úngi, þar eg valla er enn þá kominn inn í heiminn, hriggja sjálfann mig med endurminníngu þess tíma, á hvørjum eg aptur á heiminn ad yfirgéfa? þó, þegar eg yfirvega, hvørsu nálægt lífid er daudanum, og hvørsu voveiflega hann kann ad yfirfalla mig, er ecki annad møgulegt, enn ad sameina daudans umhugsun med lífsins. Ecki þarf meir enn þad eina tilfelli, sem alltíd vera kann mér, nefnilega: ad minu vidskilnadar tími kunni hastarlega ad yfirfalla mig, til þess ad minna mig sífeldt á minn dauda-dag. Og þar ed eg eckért augnablik er fyrir daudanum o-

hultur, kann eg heldur eckért augnablik af ad lifa, án þess ad óttast hann, og ætti því ad búast undir hann. Fyrst eckért augabragd lídur hjá, á hvørju daudinn ecki útleidi í hópatali daudlega menn frá lífinu, hvørsu margir mega þeir þá ecki vera, sem á þessu qvøldi qvedja heiminn í sídasta sinni, og gjera nú í qvøld þá sídustu andláts-bæn. Þad er því víst, í hvørju ásigkomulagi, sem eg er staddur, er eckért þad augnablik til, sem ecki kunni ad verda mitt sídasta; eckért þad fyrirtæki í voru lífi, á hvørju grøfin gjøri ecki enda; engin sú hátíd, sem máské ecki kunni ad endast med líksaungnum; engin sú fæda, sem ecki géti ordid ad banvænu eitri; enginn sá svefnhøfgi, sem ecki verda megi minn sídasti svefn; enginn sá morgun, sem ecki kunni ad afhenda mig í daudans skaut; enginn sá sjúkdómur, sem ecki géti ordid mitt banamein; hvar med skal afsaka þá fávísu gleymsku og afskiptaleysi, sem menn lifa í, í tilliti til ens sídasta dags og burtferdar-tíma, máské med úngdóms árunum? en þad eru þó þau, sem menn ættu ad bera hvad mesta umsorgun fyrir, því þau eru háskasamastur tími þess mann-

lega

lega lífs, edur máské madur treysti uppá heilbrygdi sína? en sú hráusta heilsa er lík neista, sem skyndilega má útslockvast af minnsta vind-blæ; máské einhvørr reidi sig uppá þennann tíma, á hvørjum ecki finnst til nockurs meins edur kránkleika; en hvørsu mørg þúsund manneskjur lifa ecki á þessu augnabliki ásamt oss, sem ecki fá nærstu morgunsól ad sjá? þad er því í øllu tilliti umvardandi naudsynja efni fyrir oss, sífellt ad hafa daudann fyrir augunum, og med Guds nádar adstod ad keppast eptir því ásigkomulagi, sem vér óskudum oss ad vera í, þegar vér egum ad deyja. Ó! ad þvílíkar daudans hugleidíngar væru sífellt vakandi í minni sálu! ó! ad eg þar vid uppvekjast mætti til Guds ótta og manuelsku, og þar af huggun ødlast í øllum lífsins mótlætíngum! ó! ad svo mørg dauda-dæmi, sem eg sje og jafnadarlega heyri, mættu leida mig til þess náttúrlegasta af øllum þaunkum, og ad eg sé dupt og aska, allteins og allir mínir burtsofnudu brædur! ó! ad eg yrdi svo vitur, ad eg náqvæmlega yfirvegadi hvad vid muni taka fyrir mér, þegar daudann skyndilega og mér óvørum ad bæri. Því

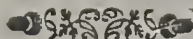
vitrari, sem eg um þetta verd, því luckulegri verda mínir lífdagar, og því rólegri mín endalykt.

22. Hugvekja.

Hvad hefir þú, madur! þad þú hafir ecki þegid, en fyrst þú hefir þad þegid, hvad hrósar þú þér þá, eins og þú hefdir þad ecki þegid? 1 Cor. 4.

Þar ed sérhvörr dagur leidir þig inn í nýjann reynslu- og freistíngar-skola, hlýddú þá, mín sála! þeim vísa lærdómi, sem lofa má þér gódum enda á freistíngunnum, og einkanlega sinnisins rósemi í øllum þjáníngum; hugleid þá fyrst, ad Gud er þér um eckért skyldugur, og ad þú, eptir þinni egin forþénustu, ecki kannt annars ad vænta, enn óánægju, skorts og vesældar. Taktú þar fyrir þessu med rósemd, svo sem því einu, sem þú att skilid, en álít þad góda, sem þú nýtur, ecki ødruvísi enn yfirgnæfanlega nádar-gáfu; minnstú þess, ad gott og íllt, gledi og sorg, hlýtur eptir Guds vísdómsfullu nidur-rødun, opt hvört ødru sameinad vera; berdú þína luckulegu daga saman vid þá óluckulegu, og þá

þá muntú fá það reynt, að þeir síðari eru færri hinum luckusælu. Reiknaðú frá alla þá mótfællun daga, eins og þeir aldrei hefðu til verið, og reiknaðú þar á móti komandi dagana móti svo mørgum góðum, sem þú notið hefir. Settú þér áður fyrir sjónir margvísleg mæðu tilfelli, sem þér máské kynnu að høndum bera, og búdú þig út á móti þeim með von og þolinmæði, en gleymdú heldur ecki þeim glødu augnablikum, sem þú í framtíðinni mátt vænta þér af mildum Gudi; yfirvegaðú ætíð, að þitt ástand, hvørsu aumt sem það er, gétur þó orðið aumara. Líktú kjørum þínum saman við svo margra þinna með-bræðra, og þá muntú sjá, að þitt ástand er í mørgu miklu betra enn þeirra; hugleiddú það vonda og góða, sem mætir þér, og adgjættú vel, að alls ecki veitst hvað af því í raun og veru verða kann þér að skaða, því jafnvel það, sem þér kann að vyrðast skaðlegt, gétur orðið þér fyrir bestu. Láttú þér loksins til hugar koma þinn dauða, sem gjøra mun æskilegann enda á øllum þínum þreyngíngum, og króna þitt stødugljndi, með óendanlegri farsæld. Þessar hugleiðíngar skulu, með

Guds hjálp, meir og meir upphvetja þig til þolinmæði, og leida þig í þad ástand, ad þú gétir ánægdur verid med øll þau tilfelli, sem þinn himneski fadir lætur þér ad høndum bera, en þolinmædin mun ecki einúngis hjálpa þér til ad lifa í vinfengi og ró vid alla menn, og til ad yfirvega og framqvæma allt hvad þú tekur þér fyrir hendur, med tilhlýdilegri umhyggju og ánægju, heldur mun hún og gjøra jafnvel þau sorglegustu tilfelli þér léttbær, og ad minnsta kosti þolanleg. Ottastú því ecki nockra adra ólucku, enn þá størkostlegu og sannkølludu, nefnilega: þíns Skapara og velgjørara ónád, og kostadú því kapps um svo ad lifa, ad þú ær viss verdir um hans miskun og nád; hvad mun þá annad géta ollad þér órósemi, hvad hriggt edur þjád þig? þær megnustu pínur eru eckért, því þær leida þig enn nær þeirri ánægju, sem innifalin er í vidvarandi og óútmálanlegri sinnis rósemi. Hvad er fátækt nema eckért, þegar þú yfirvegar þann ríkdóm, sem Gud hefir geymt þér í því komanda lífi; hvad er heimsins vanvyrda nema eckért, þegar þú yfirvegar þá æru og velþócknun, sem þú ødlast hjá Gudi; hvad

er lífid siálft nema eckért, þegar þú jafnar því saman vid þad sælufulla líf, sem þú átt fyrir höndum í himninum? já, daudinn siálfur er eckért, þegar þú ert ordinn víss um þad, ad hann er byrjan til óendanlegs og betra lífs.

23. Hugvekja.

En, vor Borgar-réttur er á himnum, hvadan vér væntum Frelsarans Drottins vors Jesú Krists, sem mun um-minda þann líkama, sem vér, í þessari vorri lægingu, berum, ad hann líkur verdi þeim líkama, hann í dýrd sinni hefir, Philipp. 3.

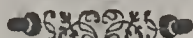
Á hvörjum degi mætti þad vera fyrir vorum hugskots-sjónum, hvörsu vor náttúra er veik, og vor líkami vanfær; ecki er annars ad vænta, enn ad vér á stundum hriggjumst af því, þar ed vér megum álíta þennañ vorn náttúru veikleika, sem hellstu orsök vorra bágbornu lífsstunda; vor andi býr í þvílíkum líkama, sem nær því daglega minnir oss á, ad hann sé ecki annad eñ hrörlegt hreysi, sem í dag fá kunni áfall, en á morgun vera fallinn, ellegar um hvört óttast megi, ad þetta hreysi, undir eins og á-
fall-

fallid tilber, hrynji í grunn nidur. Svo opt vér endurnærum oss med mati og dryck, svo opt, sem vér máttlausir ósk-um oss rólegheita, svo opt, sem vér finn-um til nockurs meins edur þjáníngar, svo opt fáum vér nýja advörun þar um, ad vér skulum gjora oss reidubúna til ad yfirgéfa þetta líf. Daudans fyrirbođa finnum vér hjá sjálfum oss, stundum meiri og stundum minni, en þañig fiñ-um vér hann þó, ad vér missum þar vid, um mikinn hluta æfi vorrar, rósemi vora og gledi. Sálin finnur daglega til ó-þægilegleika síns samastadar, og ófull-komlegleika sinna krapta, og þar af rísa svo óteljanlegar sorgir, áhyggja og óró-semi. O! hvörsu aumkunar-verdar sképnur værum vér ecki, ef vér eckért hefdum ad hugga oss vid, á móti þess-um sorglegu hlutum, eckért, sem gæti gjort oss rólega; vér hefdum þá fullt efni til ad taka komu sérhvörs dags med tárum og sorg, og særaſt af sömu órósemi yfir vorra lífs-stunda varanlegleika, sem vér nú særumst af því, hvörsu skammvinnt þad er. En vort ásigkomulag er farsællra, þared vér í Guds ótta finnum máttuga huggun á móti allsslags veikleika, og trú-

fast-

fastann leidtoga í vorum útlendíngsskap. Þetta gjörir oss þá örugga og óhrædda í öllum þeim tilfellum, sem boda oss daudañ fyrifram, þared vor Guds ótti géfur oss vissa von um añad fullkomnara og betra födurland. Þessi Guds ótti styrkir oss til ad bera med þolinmædi allar mótlætíngar, um hvörjar máské allmargar sjálfum oss kañ og vera ad kéña, því hañ fullvissir oss um vors Guds födur-kjærleika og máttugu hjálp. Þessi Guds ótti hughreystir oss med sáluhjálplegri von um endurnýjad og dýrdlegt ástand, sem vér væntum oss eptir þetta líf. Þegar þær sáru tilfiñíngar, sem vors hrörlega líkama ásigkomulag ollir oss, orsaka óróssemi, og oss vyrdist allt hid jardneska næsta hriggilegt, höfum vér añad þessu til léttirs í huga vorum, sem reiknast má miklu gledilegra. Vér sjáum fyrifram oss búiñ óendanlegañ fögnud, hvörjum vér jöfnum saman vid nærverandi sorg. Vér sjáum í huganum óforgengilegañ líkama, sem vér munum umskipta fyri þetta hrörlega veika hreysi, eilíft líf í stad þessa skammvíña, og sáluhjálplega upprisu eptir þeñañ tímanlega dauda; ad þessi umskipti séu oss fyribúin, þurfum vér ecki ad leida í gétgátu nockra,

ecki

ecki ad vænta eda óska ofs þeirra med nockurri efasemd; nej, vér megum álita þau, jafnvel í þessu lífi, svo sem nálæg, og hvad meira er, vér kuñum nú þegar fyrifram ad smacka og siña þá ánægju hér í lífi, sem fullvissan um ædri komandi farsæld, géfur sérhvørjum trúudum. Hvørsu yfirgnæfanlega gjørir þá ecki Guds óttiñ líf vort yndælt og rósamt? vér megum því hætta allri qvørtun yfir þess mañlega lífs mædu og eymdum, en láta þad því framar vera vora daglegu umhyggju, hvørnig vér lifad fáum gudrækilega, svo ad vér lifa mættum ánægdir og luckulegir. O Gud! vyrdstú ad tilreida ofs þar til med þínum góda anda, og uppfylla þessa vora hjartans ósk! æ! bænheyrdú þad nádarsamlega, þú, sem ecki forsmáir hreinskilnar bænir réttlátra, Amen.

24. Hugvekja.

Kénn mér fánytum glansa'ad gleyma, og gulleign jardar, metnad', lyst, af munni hjartans ósk lát streyma: ó Gud! þitt ríki komi víst! undir eins og eg ávinn þad, audnast mér líka gott sérhvad.

Á þessari qvøld-stundu óskum vér ofs efalaust rólegra, ánægdra og luckr-

legra daga; og mørg þúsund vorra meðbrœdra sameina sínar óskir með oss um þetta sama. En munu þó góðu dagarnir, er vér svo nefnum, og svo ákaft óskum oss, í raun réttri vera svo nytsamlegir fyrir oss, sem vér hugsum? mun oss það svo heilsusamlegt, sem vér álítum, að vera öldúngis frír fyrir øllum líðunum og mótlœtíngum, en njóta allskonar heimsgæða, æru og fagnaðar? hvørs er allt þetta verðt, þegar vér þó ecki undir eins høfum ánægt sinni? hvørnig færi, ef øll þessi heims-gæði snéru voru sinni frá Guds náð og vingun, og vørpuðu oss enn dýpra í þá fordjørfun, sem skilníngar-vitin svo optlega ginna og leiða oss í? og hvørnig færi, ef þau upprættu alla laungun úr hjartanu til vorrar sáluhjálpar andlegu gæða, alla tilfinníngu af kjærleika Guds, en uppfylltu vora sálu þar á mót með þvílíkum girndum, sem ræna mættu oss grundvalladri von um fullsælu í eilífu lífi? hvørnig færi, ef þessir góðu dagar gjørðu vort hjarta drambsamt, fylltu það með miskunarleysi, ágirnd og vellyst? þo fer þetta alloptast þannig, og jarðnesk gleði er æ hættuleg voru hjarta og vorri sáluhjálp; því luckulegri,

legri, sem vér erum í útvortis kríngumstædum, því fleiri freistíngum, því stærri hættu erum vér undirorpnir; eckért nema eitt fær hrifid oss út af þessari háskasemd, sem æ fylgir godu døgunum; ecki nema eitt er þad til, sem fær varnad, ad vér verdum hvørki módlausir í mótgángi né óluckulegir í medlæti, og þetta dýrmæta medal er sannur Guds ótti; vid þetta medal verda bædi vorir godu og vondu dagar oss nytsamlegir, og þessa gáfu, þinn sáluhjálplega ótta, bidjum vér þig, miskunsami nádugi Gud! ad qveikja og vidhalda í oss, þá erum vér fullvissir um, ad allir hlutir verda oss ad gódu. Séf ad þinn ótti sé æ lifandi og stadfastur í vorri sálu, svo ad hún jafnan hlýdi þér, en ecki syndsamlegum girndum! kénndu oss ad meta sérhvørn hlut, sem oss er þægur og kjær, eptir maklegleikum, og láttu oss aldrei breyta svo óforsjálega, ad vér skiptum vorri sálarvelferd fyrir ríkdóm, vyrdíngar eda vellyst; láttú skodun og umþenkíngu þess ósýnilega og eilífa, svipta oss ofmiklu dálæti á þessu sýnilega og skammvinna jardneska; láttú þær freistíngar, sem gódu dagarnir olla í þessum heimi, aldrei

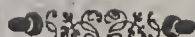
leida

leida oss afvega, aldrei spilla vorri eilífu farsæld, til ad ødlast jardneska forgengilega lucku. Láttu þiñ ótta abla oss blessunar og gledi í vorum heilbrygdu og vanheilu døgum, í medlætis og mótlætis døgum, í gledi og sorgar døgum, í lífi og dauda; vér viljum einkis óska oss sérílagi, en vyrdstú af nád, ad géfa oss hvad þér þócknast, og oss má fyrir bestu verda; med þacklæti skulum vér medtaka allt, sem þín milda fødur-hønd útbýtir oss; audnist oss ad eins ad vardveita þinn ótta og þína elsku í vorum hjørtum, megum vér audveldlega alls annars án vera.

25. Hugvekja.

Þared vér erum réttlátir fyrir trúna, þá høfum vér frid vid Gud, fyrir vorn Drottinn Jesúm Krist, Róm. 5.

Um hvad ættum vér optar ad þenkja, enn um Jesú Krists kjærleika, af hvørjum vér høfum ad vænta oss allrar sáluhjálpar? til hvørs skyldum vér optar hugsa, enn þeirrar ævarandi sáluhjálpar, sem nád vors Guds lætur oss vona? hvad gétur fyrir oss meir árídandi verid, enn ad vita oss géfna sálu, ecki

einúngis ódaudlega, heldur og þá, sem
eptir þetta líf skal eilíflega sameinast
Gudi, og njóta eilífrar farsældar hjá
honum? hvad gétur framar hrært vort
hjarta, enn yfirvegun þessarar farsæld-
ar, hennar óumrædilega yndælt og ypp-
arlegleiki? samlíkjum henni vid þad, sem
hér á jørdunni kallast lucka, og adgætum
hvørsu mikla yfirburdi þessi eilífa far-
sæld hefir; hvad gétur framar haldid
vorum girndum og tilhnegíngum í
taumi, enn þegar vér látum oss einúng-
is lánga eptir þessari óvidjafnandi lucku,
og stundum med fremstu kroptum ad
ødlast þessa sáluhjálp? gétum vér ná-
qvæmlega þenkt um allt þetta án þess
ad upptendrast af kjærleika og þacklæti
til hans, sem er høfundur þessara gjæda,
þessarar sáluhjálpar? ó! nei, þá fyrst
fáum vér fullkomlega fundid þad, hvørsu
mikid lof og þacklæti Gudi og vors Jesú
Krists Fødur ber, sem hefir blessad oss
med allsháttar andlegri blessun, þeirra
himnesku gæda fyrir Krist; þá fyrst
verdur vort hjarta réttilega hrært af
Jesú Krists óútsegjanlega kjærleika, sem
hefir med svo dýru verdi, hvørki med
gulli né sylfri, heldur med sínu dýrmæta
og

og saklausa blóði, keypt og afrekað oss umskipti á dauðanum og fordæmínguñi fyrir lífið og sáluhjálpina, sem hann oss útvegaði; þá munum vér og fá þacklátt og hlýðið hjarta, fyrir Guðs Anda náðarsamlègu tilhlutun, sem hér vill tilreiða oss með sínum guðdómlega krapti og náð, og gjøra hæfilega til að njóta þess eilífa lífsins. Þetta er mjøg svo áríðandi og viðurqvæmileg æfíng fyrir hvørn kristinn, til að komast í náqvæmari sameiníngu við Guð, sem svo náðarsamlega kallar hann til sín og sinnar sameiníngar. Þetta er sú sáluhjálplegasta yðja, fyrir hvørja vér ætíð meir og meir kunnum að sameinast vorum Frelsara, vegna hvørs kjærleika vér verða munum eilíflega luckulegir; þetta er vor sanna lucka, að vér ætíð látum oss stjórna af Guðs Anda, sem æ leiðir oss til Guðs, og hans náqvæmu sáluhjálplegu umgengni, og kénnir oss æ meir og meir að meta þá sáluhjálp, sem Jesú Krists kjærleiki og náð vors himneska Foðurs lofar oss að vænta. O! þú sannleikssins Andi, géfðu oss náð til að halda vorum þanukum sífellt støðugum við þessa háleitu hluti; gjørðu vora sálu æ meir og meir

vidſkila vid ſyndſamlegra girnda bønd og tálſnørur, ſem hingad til hafa ſvo lengi hamlad hennar framfør til farſældar, og kénn oſs æ betur og betur ad þeckja, hvad til vors fridar heyrir; lát eckért vera oſs meir árídandi, enn ad ſameinaſt Gudi, og eilíflega njóta hans nádar; eins og vér nú á þeſſari ſtundu umgaungumſt Gud, ſvo lát og vort hjarta framvegis honum helgad vera, þenkja til hans, óttaſt og elſka hann yfir alla hluti fram, og þanninn nákægjaſt þá farſæld, ſem eilíflega mun gledja oſs fyrir hans veldis-ſtóli, Amen.

26. Hugvekja.

Vid réttlátra mun ad fegnudi verda, en von ómildra fyrirferſt, Ordsqv. b. 10.

Þeſſi dagur, ſem nád míns Guds lét mig aflifa, er nýtt ſtig fram ad þeirri endalauſu eilífd. Sú óútmálanlega farſæld, ſem hann enn framar hefir áqvardad mér, uppfyllir mína ſálu med brennandi laungun eptir ad verda hennar hluttakandi. Hvørſu opt finnſt mér ecki tídin laung, hvørſu opt hvarflar mér nú í hug ofolinmód laungun, af

af því eg enn þá ecki fæ ad njóta þessarar farsældar; enn þá hughreystir mig, enn þá upplífgar mig sá þánki, ad eg ætíd meir og meir nálægist mitt mikla farsældar takmark. Ecki renni eg þánka til daga eda ára, sem eg lifad hefi, heldur tel eg tímana og augnablikin, sem eptir eru og enn hamla mér fullkomlega ad géta nálgast minn Jesúm, og hvørsu gledur mitt hjarta sig, ad tala þeirra fer ódum mínkandi. Á morgun verd eg fluttur enn þá nær mínu vonar takmarki, já, vid hvørt augnablik styttist meir og meir þessi fjarlægd, þángad til loksins þann tímans púnkt adber, ad mér audnast ad verda eilíflega farsæll. Því skélfist þú þá, sála mín! er þú minnist bágbornu tímanna, sem enn þá máské bída þín? hvørsu fljótt munu þeir ecki framhjá lída? hvørsu þæg munn ecki þeirra endalykt, og hvørsu yndæl verdur ecki þeirra umbun? hrestú þig upp til ad bera þá med stoduglyndi, allir mida þeir til þess, ad búa þig verduglega undir eilífdina; já, lofadur veri Gud, ad hann vyrdir mig þess, ad láta mig á stundum smán og offókn lída fyrir síns nafns sakir! mín sála prísar hann, sem géfid hefir mér

ørugga von um allt hvad eptir kémur, þá miklu og gladværu von, sem engu mótlæti gefa þarf í þeirri komandi eilífd. Láttu nú og, líknarfulli Gud! þá miklu skyldu, sem mér framvegis ber ad vardveita, vera mér sífellt fyrir sjónum; lát mig aldrei festa þann kjærleika vid heiminn, eda nockurn hlut í heiminum, ad eg þess vegna gleymi þeim gædum, sem mér eru geymd í komandi eilífd; gjør þú mig viljngann og hæfilegann, til ad afneita minni egin gagnsemi, minni rósemi og hægdum, minni ánægju og drambsemi, þegar gilda skal ad sýna hugprýdi og náúngans kjærleika, og æfa samkølluð gódverk til þinnar þjónustu. Þurfi minn bródir hjálpar vid, verd eg ad flýta mér til hans til þess ad hjálpa honum og álíta mig luckulegann, fái eg þessa orkad; þó óvinur minn hafi afbrotid á móti mér, og jafnvel íllt í sinni gégn mér, géf mér samt, ó Gud! nád til ad fyrirgéfa honum af hjarta, og med nýjum velgjørníngum ad sannfæra hann um, ad enginn, nema sá rétt-kristni, er svo hugprúdur, ad hann umbuni íllt med gódu; géf mér í øllum athøfnum ad audsýna mig gódann, kristinn mann, og lát mig í medlæti eins

eins og í mótlæti, í dauda, sem lífi, sanna, ad eg kappstosti ad vera míns Jesú trúr eptirfylgjari og barn míns Födurs, sem á himnum er; lát enn framar sannast á mér, ad sönn trú og gudhrædsla öllu fremur gjöri sína elskendur verdugar, gódar og farsælar manneskjur!

27. Hugvekja.

Varpadú þinni áhyggju uppá Drottinn, og hann mun forsorga þig, hann mun ecki leyfa ad sá réttláti æfinlega liggi fallinn, Psálm. 55.

Dagurinn, sem vér höfum lifad í dag, er nú sannfæring þess, ad Gud, minn gædskuríki fadir, enn þá elskar mig, og vyrdir sinnar kjærlegu og nádugu endurminníngar. Þá eg renni þaunkunum aptur til þess umlidna, hvílíkra undrunar-verka hans kjærleika, og vidqvæmu födurlegu umhyggju, verd eg þá ecki hvervetna var? hann ól önn fyrir mér, ádur enn eg vard til, og hefir sífellt borid umhyggju fyrir minni velgengni frá byrjun míns lífs, til þessa augnabliks. Oteljanlegir eru hans velgjörníngar, og óumrædilegur hans kjærleiki til mannanna barna. Hvörsu mætti nú ecki mitt

hjarta hræraſt við þannig að hugſa tilbaka og yfirvega umliðnn tímana? hvílík uppørfan fyrir mig, til að vona, elſka og þolinmóðlega líða? þú, ó Guð! ſem mér gjørt hefir ſvo mikið gott híngað til, þu munt ſíſt yfirgéfa mig héðan af, og það er mín ørugga trú. Eg, ſem í ſvo lánga tíma heſi verið forſorgaður af þér með øllu goðú, mun ſíſt mæðuſama áhyggju bera fyrir deginum, ſem kémur á morgun. Þú hefir híngað til hjálpað mér í gégnum ſvo margar þreyngíngar, því mun eg óqvíðiñ framvegis reiða mig uppá þína hjálp; þú hefir ſannfært mig ſvo opt um það, að øll mín tilfelli og allt hvað mér mætir, kémur einúngis frá þér og ſtjórnaſt af þinni hønd, eptir óendanlegum vísdómi þínum og gæðſku, mér til beſta; ſkyldi eg þá vera óánægður með hvað þú úthlutar mér? ſkyldi eg møgla á móti þér, eg heſi ſvo opt ſjeð að lýgi og fals hafa til ſkammar orðið, og að einúngis dygð og frómleiki fá ſtaðiſt til enda, ſkyldi eg þá ecki hata bakmælgi, en elſka hreinſkilni? þú hefir allt af elſkað mig ſvo áſtúðlega, ſkyldi eg þá ecki elſka þig aptur? þú hefir géfið mér lífið, og allt hvað eg heſi, ſkyldi eg þá ecki

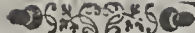
ecki vera reidubúinn og viljugur til ad yfirgéfa alla hluti fyrir þínar sakir? þú hefir sýnt þig svo ástúdlegann vid mig, skyldi eg þá vera hardgédja vid brædur mína? þú hefir fyrirgéfid mér svo margfaldar og miklar syndir, skyldi eg þá ecki af hjarta fyrirgéfa mínum óvinum? ó Gud! þú, sem ert svo ríkur af nád og mikill ad miskun, þú, sem hefir útausid yfir mig svo mörgum velgjörníngum, þó eg sé óverdugur ad njóta þinnar minnstu nádar, þar eg (á enganu hátt gét þá aptur endurgoldid. O! láttú mig þó ad minnsta kosti ecki vera óþacklátann fyrir þá, svo eg efalaust megi gjöra mér þá óhultu von, ad þú á tilkomandi tímanum viljir minnast mín, viljir vera minn hjálpari og verndari; þá munu þær skyldur verda mér bædi þægar og léttar, sem mér nú finnast ördugar og ógédfeldar. Þegar eg einúngis hefi þacklátt og hlýdid hjarta til ad bera, er þad, hér í tímanum ad álíta, sem inngángurinn til þess gledi- og lofgjördar-saungs, sem eg á sídan í eilífdinni mun færa þér, fyrir alla þá nád og ómetanlegu velgjörnínga, sem þú frá barns-beini og um alla mína æfi hefir mér svo födurlega audsýnt.

28. Hugvekja.

Þó sorg og ánauð sífeldlig, samferdist lífsins døgum, eg gladur er því, Gud! veit þig, gløggt sjá hvad mínum høgum, er fyrir bestu, mædu med, mitt þú reynir og venur géd, í þínum ad þreyja'áløgum.

Þó sorgin særi og mótlætid mædi mig, vil eg þó vel ánægdur vera, géti eg þocknast mínum Gudi; eg veit ad þetta líf muni þó enda taka, og ad eg næ farsæld hjá Gudi, þegar lífid þrýtur; hvad hefir ecki Gud fyrir mig gjørt, til þess ad lada mig til sín? hvørsu tídum hefir hann ecki bodid mér til sín aptur ad snúa frá syndunum? hvørsu mørgum hindrunum hefir hann ecki burtu vellt, til ad gjøra þann veg færann, á hvørjum hann vildi mig framleida? allar þær nádarveckanir, sem hans Andi framqvæmt hefir í minni sálu alla mína æfi, frá því eg sá fyrst heimsins ljós, vóru ecki annad enn uppvakníngar, sem vegleida máttu mig enn nær Gudi. Sá guddómlegi vísdómur, lét øll þau tilfelli, sem vid mig framkomu, studla til þess, ad eg leiddur yrdi æ lengra fram á veginn

inn til hans sameiníngar; en máské eg ecki til hálfs þecki þennann Guds velgjørníng, þar eg ecki ad fulíu skynja kann áqvardanir og tilgáng Guds forsjónar, sem svo nádarsamlega vakir yfir mér. En ef ad Gud opnadi mín augu, þá munda eg verda þess var, ad øll mín lífs tilfelli stefna til sannrar luckn sálar minnar; eg mundi þá læra ad þeckja, ad jafnvel sá mótgángur, sem mér ad høndum ber, er eckért annad enn nádar-rík rádstafan míns Guds, svo eg enn framar sameinist honum; eg mundi þá verda þess var, ad margir tilburdir, sem eg álít ad vera léttvæg tilfelli og hendíngar, eru þau medøl, sem Guds nád brúkar til ad gjøra enn greidari veg til betrunar míns hjarta; eg mundi þá sjá, ad mín fædíng, lucka og eignir, mínar náttúrugáfur og allt mitt ástand, eru krøptug medøl til ad leidbeina sálu minni á Guds veg; eg mundi þeckja, ad Gud, á sérhvörju augnabliki míns lífs, audsýnir mér ný og ný merki hans miskunar. Stundum burthratt hann einhvørri hindrun minnar sáluhjálpar med nockrum missir, stundum dempadi hann mínar tilhneigíngar med einhvørju þægilegu tilfelli; stund-

stundum gaf hann mér med einhvörju gódu dæmi tækifæri til alvarlegra hugleidínga, stundum uppvakti hann mína sofandi samvitsku med einhvörs medbródurs hastarlegum vidskilnadi, í einu ordi: Gud hefir allt vid mig gjort, og gjörir enn nú, til þess ad draga mig frá heiminum til sáluhjálplegrar sameiníngar vid sig. En, hefir þá sá miskunsami Gud fengid þad hjá mér framqvæmt, sem hans nádar-fulli tilgángur midadi til? hefi eg nockud skipast látid vid bendíngar hans? er eg daglega nær honum kominn? ó Gud! hvad fæ eg dulid fyrir þér? þú þeckir mína fásinnu og mótþróa. Þú veitst hvörsu eg mótstadid hefi þíns Anda verkunum. Hvörr dagur var híngad til ný ydrunar upphvatníng fyrir mig, og þo brúkadi eg hann eins og hann verid hefdi einber upphvatníng til lasta. O! Gud! gack ecki í dóm vid mig, og kref mig ecki til reiknings fyrir þína medteknu velgjörnínga og nádar-verkanir, sem eg hefi misbrúkad, haldtú áfram ad uppvekja, hræra og sannfæra mig med þínum Anda; láttú mig sífellt sjá og vidurkénna, hvörsu fødurlega þú sífeldt ladar mig til apturhvarfs til þín, og géf ad eg verda

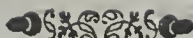
verda mætti æ fúsari og fúsari þar til, þér æ hlýðnari enn eg híngad til verid hefi, og ecki lengur ónýta og forsmá þína nád vid mig, med tilfinníngarleysi og þverúd. Leid mig á þínum, vegum og varna mér frá því nockurntíma hédan af, af þeim ad víkja, svo ad eg ad lokunum ødlast megi þad eilífa og sælufulla líf, til hvørs þinn kjærleiki í Jesú Kristi hefir mig áqvardad. Amen.

29. Hugvekja.

Lífid er stutt, kænn, minn Gud! mér, mína svo telja daga hér, ad tækifæri aldrei neitt, ydju skyldunnar frá sé sneydt; tíd sú eitt sinn mér fór burt frá, fara ecki til baka má.

Tíminn er stuttur, og því fæ eg aldrei nogu vel íhugad og gætt, ad færa mér hann í nyt; ætti eg enn fyrir høndum ad lifa hundrad ára øld, þá væru kannské þeir ílla brúkudu dagar og augnablik ecki meir eñ lítils vyrdi, sem mér brádlega bættist, en nú eru mínir dagar og ár áqvørdud svo fá, ad alls eckért af þeim missast má. Dragi eg frá øllum mínum aldri þann tíma, sem eg verd ad brúka til umhyggju fyrir líkamanum og minni

vel-

velgengni, hvad verdur þá eptir af allri æfiñi, sem Gudi og eilífdinni sé varid, og þó lætst eg ecki vita til hvørs eg brúka skuli þad lítid, sem afgángs er? já, eg leita mér þúsund bragda, til ad stytta mér þessa tíd. Æ! mig aumkunarverdann! því hefi eg ecki hugleidt, ad tíu líf eins laung og mitt, fá ecki bætt mér aptur hinn minnsta part af þeim tíma, hvørn eg vanbrúkad hefi. Hvørnig gét eg þá í svo stuttu lífi fengid nockurn tíma afgángs til lystínga og ónytsamlegra hluta? mun nockurr saka-madur, sem var til dauda dæmdur og átti einúngis einn dag eptir ólifadann, á hvørjum hann gæti nádar leitad, mundi hann hafa nockurn tíma afgángs, sem hann eyda megi til ónýtis? ó! hvørsu fásinna eg er! dómurinn er þegar fallinn um mig, eg á einúngis eitt dags-frest eptir, og þessi dagur er mér til leidinda? eg eydi honum í þvílíku þánkaleysi, med gjálfi, í barndómslegum og ónytsamlegum athøfnum, og leitast hvad mest eg get vid ad stytta hann; eg sje qvøldid koma, án þess ad hafa brúkad þann dag, sem Gud hefir géfid mér ødruvísi enn svo, ad eg varn til enn þýngri hegníngar. Hvørnig fæ eg sagt, ad eg hafi

hafi haft afgángs tíma þennann dag? ó! hvørsu tídin er stutt, og mínar skyldur ó-teljaulegar, og þó fann eg enn þá svo margar tómstundir á hvørjum degi, á hvørjum eg eckért tók mér fyrir ad ydja; enn þá lét eg lystíngar stytta mér tídina. Voldugi Gud! þú, sem einn úthlutar tímum og augnablikum, hvørninn mun þér gedjast ad sjá mig þanninn eyda miñi tíd, sem er svo stutt og þó svo mikils-verd? æ! eg skélf og titra; sá mesti og besti partur míns lífs er þegar lidinn og tapadur, skal eg enn þá ætla mér, ad eyda eins ónytsamlega því, sem eptir er dagauna? skal eckért alvarlegt augna-blik vera til í mínu lífi, nema þad sein-asta, sem endar þad! ó Gud! vardveittú mig vid þeirri óútmálanlegu miklu ó-lucku; hølga þú sjálfur þau fáu augna-blik, sem eg enn þá lifa skal í þessum heimi, og géf mér nád til ad brúka þau mér til sáluhjálpar. Þessi dagur flytur mig nær grøfinni, ó! hvad vildi eg gjøra, ef eg vissi mig ega einúngis eitt stig ófarid eptir af minni vegferdar-reisu ad grøf-inni? lát sífellt vaka í huga mínum þetta íhugaverda: hvad ef mér yrdi nú í burtu svipt, hvør mundu þá mín kjør verda?

eilífi

eilífi Gud! miskunna þig yfir mig, og gefdu mér þann vísdóm forsjálega ad telja mína fáu daga, forsjálega ad brúka mína stuttu tíd, og forsjálega ad endurkaupa hvört forsómad augnablik, þared mín eilífu forløg eru þar undir komin.

30. Hugvekja.

Þitt ord er vor hjartans gledi og huggun, Jer. 15.

Þegar eg elska Gud og Jesúm Krist, gét eg í øllum lífs tilfellum hughraustur verid; hvørt, sem eg lít til þess umlidna, til þess nærveranda, eda þess ókomna, styrkist eg æ í þeim ásetníngi, ad vera hjá mínum Endurlausnara, ad hvørjum einum eg vil mér halda; eg finn ad sønnu, þá eg adgæti mitt umlidna líf, ad eg einninn varid hefi æfi minni í heimsins gjálífi og til heimsins lystínga, en hvílíka huggun finn eg þar hjá midt í þessari sorglegu endurminníngu! eg gét ecki hugsad til þeirra umlidnu tímanna, án þess undir eins ad þacka og þeckja alla þá vegu, um hvørja Guds miskunsemi hefir mig framleidt. Allstadar þecki eg þá nádugu forsjón, sem Gud hefir fyrir mér borid, jafnvel og þá, er

er eg eñ géck á voudum villu-stigum. Eg kannast vid þær heimuglegu advaranir, med hvørjum hañ tídum kalladi mig til ad taka vara á minni skyldu, og med hvílíkri glediog huggun má þá ecki mín sál uppfyllast? hvørsu óendanleg er ecki, ó Gud! þín miskunsemi, má eg med Spámanninum undirtaka! þegar eg er Jesú, fyrir trúna, sameinadur, liggur mér í léttu rúmi hvad hellst sem ad kémur og ágengur í þessu lífi; heimsins óstødugleiki, ránglæti og álas, sem er svo forglegt fyrir þá, sem elska hañ, þénar mér ecki til añars, eñ ad eg læri þvi betur ad þeckja, hvørsu eg er farsæll, sem útvalid hefi mér annann herra enn heiminn; en þó verd eg enn kroptuglegar huggadur vid umþenkíngu þess, sem eptirkomandi er. Eg bíd þeirrar sælu vonar og þess luckulega augnabliks, þá eg inntakast mun í þeirra himnesku hersveita samfélag, aptur sameinast brædrum mínum, sem eg mist hefi á jordunni, og ódaudlegum Gudi sjálfum; eg kannast þá vid þad, ad þó eg hafni því, sem nærverandi er, tapa eg þó engu, þared allt þetta jardneska mun eptir fá lidin augnablik horfid, og þær þreyngíngar, sem eg hefi lidid, mega ecki koma í nockurn samjøfn-

 ud

nd vid þá dýrd, sem mér er fyrirbúin í himninum; eg veit og má sanna: ad nálægir hlutir hverfa íburtu skyndilega, og eru ecki þess verdir ad nockurr telji þá, eptir ára eda jafnvel hundrad ára töln, þó svo lengi audnast mætti ad njóta þeirra. O! því hefi eg ecki fyrir laungu látid mig leida af Jesú stjórnun, svo eg ødlast mætti þessa sælu? Því hefi eg ecki leitad þessarar sameiníngar vid minn Endurlausnara, til ad gjøra þad umlidna, nálæga og eptirkomanda mér audveldara? æ flýttú þér, mín sál! vid enda þessa dags, ad vinga þig vid þinn Drottinn, hvørs nád og gódgirni mun gjøra, ad allt verdur þér gott og gledilegt; slíttú af þér þau bøndin, sem enn þá binda þig vid jørdina, og kom sídan til ad nota þér þau gædi, sem þinn Jesús býdur! þú fyllist, ad vonum, óróa, þegar þú minnist þinna drýgdu bernsku brota, hvørsu mikla mædu orsakar þér ecki sjón nálægra eymda hér í heimi? hvørsu mikillar áhyggju valda þér ecki umþenkíng þinna komandi tilfella, og hvørsu sorglegir verda ecki vid allt þetta þínir dagar? ó! léttú á þér þessari byrdi og leitadú rósemdar þinni sálu hjá Jesú, já, leitadú fyrirgéfníngar hjá honum á

þín-

þínum í framuni höfðu syndum, gleði hjá honum á nálægri tíð, og sáluhjálplegrar vonar fyrir komandi tímana!

31. Hugvekja.

Þó samtök gjörðu himin, haf, og hauður mér til ama, hættum stæði'eg umspenntur af, og ógn hels í bili sama, en heimur allur hvirfi mér, Herra Guð! samt eg treysti þér, óttast fár eckert framar.

Sú náð og miskun míns Guðs, sem varðveitir mig og hefir híngað til vakað yfir mínum dögum, uppfyllir nú mitt hjarta með djörfúng og trúnaðartrausti. Því skyldi eg efa um hans handleiðslu, þareð sérhvörr dagurinn, sérhvört augnablik míns lífs sýnir mér auðsjáanlegustu merki hans vísdóms, almættis og gæðsku? nei, eg fæ ecki annað enn íhugað ókomnu tímana með því trúar-öruggasta hjarta, þareð sá sami alvísi og náðugi Herra ræður fyrir þeim, sem auðsýndi sig mér svo dýrðlegann á umliðna tímanum. Eg veit því fyrirfram að hvörr ókominn dagur muni géfa mér nýjar sannfæríngar hans náðugu forsorgunar fyrir mér; eg mun framvegis

óqvídinn vona mega ad finna hann vera þann sama mildiríka velgjørara, sem á-nægjanlega veitir mér allt hid goda. Hann mun leida mig á þeim vegi, sem mín fávitska og breiskleiki varna mér annars ad gánga; hañ mun snúa frá mér þeim háskasemdum, sem framvegis munu mæta mér á miñi Pílagríms-reisu; hann mun bæta þann skort, sem fylgir jafnan mínu ásigkomulagi; hañ mun framhalda þeirri umhyggju og kjærleika, sem hañ hefir borid fyrir mér, allt frá módur-lífi, hann hefir aldrei aflátid ad vera minn Gud og hjálpari; máttur og yfirburdir hans gud-domlegu veru, og sañleiki hans fyrirheita, géfa mér þá óefanlegustu fullvissu um allt þetta; eg veit hañ og ad vera minn mildiríka Gud, og mitt hjarta gledur sig af því, ad hañ svo fúslega hjálpar mér. Eg vil því prísa þig, minn Gud! því ad þú gjørir svo vel vid mig; en eg veit og fyrirfram, ad sú komandi tíd hefir mér mótlætíngar búnar, og ad eg hér eptir ecki heldur muni frí verda fyrir øllum þjáníngum. Já, eg yrdi eiñ medal þeirra óluckulegustu mañskepna, ef eckért mætti mér þad, sem fengi læckad mína dramb-semi, stødvad mitt óstødugl yndi og hrært mitt

mitt hjarta til að keppast eptir betri og varanlegri gæðum. Þú munt því best sjá og áqvarða mér það, sem mér er nauðsynlegt og fyrir bestu, minn Guð! og á stundum, vegna minnar sönnu velferðar, sjá hentugast að straffa og auðmýkja mig; enn eg bið þig af öllu mínu hjarta, að þú vyrðist að géfa mér þolinmæði, von og huggun, til að meðtaka og svo hið ógéðfelda af þínum föðurhöndum, og kannast við þinn gæðskufulla tilgáng, í öllu því þú gjörir. Vissulega muntú einnig í mótlætínganna skamti höndla mikla náðarsamlegar við mig, enn eg verðskulda, og ecki leggja á mig stærri þjáníngar, enn eg fæ borið; eg vil því auðmjúkur vona á þig, og öldúngis afhenda mig þinni gæðsku og náð fyrir Jesúm Krist. O! minn Guð! þú, sem enn þá aldrei létst nockurn þann til skammar verða, sem sett hefir sitt traust á þig, láttú mig og fá að reyna trúarinnar sáluhjálplegu verkanir, og finna hvörsu luckulegur sá er, sem má vona á þig, og afhenda sig með fullu trúnaðar-trausti á þitt vald. Eg fel mig nú á þessari stundu þinni trúföstu vegleiðslu í öllum tilfellum. Hvað gétur mér íllt mætt, ef þú

ad eins ert minn Gud og minn Frelsari?
hvad hefi eg ad hræðast, sért þú ad eins
mitt traust og hæli?

32. Hugvekja.

Því far þinn veg nú, þú heimur fallvallti og hefd þitt
ótrú! eg snýh hug til himins og hann stunda
á, til Herra míns Jesú, minn Frelsara' ad sjá;
þar hjá þeim útvøldu' hann hét og bjó mér,
víst sjálfum med sér, víst sjálfum med sér.

Vor borgar-réttur, vor von og vor á-
qvardada eilífa vistar-vera er á
himnum; ad hugsa þángad heim, dag-
lega meir og meir ad sannfærast hér um,
og þess vegna minna ad meta þad jardn-
eska, þad er vor skylda á medan vér bú-
um á þessari jørdu; Gud hefir því allopt
gjørt oss samastadinn hér svo ørdugann,
ad vor umsorgun og þánkar dragast skyldu
frá heiminum til himinsins; ad vér síst
gjørum oss í lund, ad vér hafa kunnum
eins mikla gledi og unadsemd hér, eins og
vér þar á sídan vænta megum. Þegar
daudinn loksins ber ad dyrum hjá oss og
vér skulum rádstafa vorn húsi, verdur allt
þetta jardneska lítilsverdt og fánýtara en
nú í vorum augum. Allt þad vér mik-
ils

ils hofum metid í þessu lífi, mun oss þá sýnast, sem einkisverdt, en hitt þar á móti, sem vér hofum lítils metid, verdur oss svo dýrmætt, ad vér þá dæmum þad verdskuldad hafa allañ vorn kjærleika allann vorn aldur. Ef ad vér adgætum þetta, nú á medan vér erum heilir heilsu, yrdum vér betur þar um sannfærdir, hvorsu fánýtt þetta líf er. Ef ad vér réttilega hugleiddum himinsins farsæld, mundu oss víst miña verdar álítast eymdir og armæda þessa lífs. Ef ad vér réttilega yfirvegum, ad oss er hér ætlud vera einúngis um stutta stund, og vér tímanlega megum búa oss undir vora burtfor til þess himneska fódurlands, þá mundi oss ecki gánga svo nærri ad þola lítiñ mótgust og ordugleika á ferdiñi, svosem hitt, ad missa alla hægd og gledi þá hédan alkomnir erum. Ef vér ydnglega hugsum út í, til hvors Gud einkanlega setti oss hér á jordu, þá mundum vér gladir og fegins hnga, framqvæma svo mikid gott, sem oss mogulegt væri í þessu stutta lífi. Ef vér einúngis vildum meta himnaña farsæld ad hálfu leiti vid þad, sem hún er í raun og veru, þá mundum vér sannlega meira vilja til hennar vinna. Svo opt, sem vér

 íhug-

íhugudum himinsins vegsemd, mættum vér sannfærast um vort seinlæti til þess góda, og um heimsins ófullkomlegleika. O Gud! fyrst þér þocknast hefir ad lengja vort líf allt híngad til, svo géf oss nú nád til ad yfirvega, ad vér snarlega megum hédan halda, og ad vor velferd er undir því komin, hvernig vér erum undir þessa burtför búnir; lát oss upphvetjast af voninni um þau dýrdlegu laun, sem þú hefir heitid oss, ef vér ad eins ótrauðir képpumst eptir eilífdinni og hennar farsæld. O! ad vér megnudum ad framqvæma þinn vilja med eins mikilli gledi, og þeir sælu andar Englarnir, sem skoda þitt auglit! ó! ad himinsins umhugsan mætti vekja alla vora lífs og sálar krapta, og géfa oss æ meiri og meiri laungun og styrk til dygdanna æfíngar! láttu þad vera vora einustu stodugu ástundun, ad gjørast verdugir til ad ná þeirri sáluhjálp, sem oss er í himninum áqvordud! þessa skulum vér einúngis oska, þarvid skulu vorir þánkar skémta sér, og þetta á og má vera vort stodugt mark og mid, frá hvorju engir jardneskir hlutir fái oss snúid. Þannig skal vor umgengni vera á himnum, hvadan vér væntum vors Drottins

og

og Frelsara Jesú Krísts, sem mun umminda hañ líkama, sem vér í þessari vorri lægíngu berum, ad hañ líkur verdi þeim líkama, hañ í dýrd siñi hefir, med hans voldugu krapti, sem alla hluti kañ sér undirgéfna ad gjøra.

33. Hugvekja.

Hvørsu gott, sem lifid er, varir þad þó ecki nema stutta stund, segir Syrach. 41.

Heilbrygdi, ríkdómur, vyrdíngar og ástsæld, eru þau gædi, sem allir í tímanum óska sér ad eignast, og ef vér vissum þeirra flestu mañá bænar iñihald á þessit qvøldi, mundu þessir hlutir vera hellsta iñihaldid af óskum þeirra; þegar eg nákvæmlega prófa sjálfañ mig, fiñ eg einnig laungun eptir heilbrygdi, ríkdómi, vyrdíngum og vinskap í hjarta mínu. Þessa laungun er ecki ad lasta, en mætti eg eínúngis velja réttu medølin til ad ná þessum gædum, vildi eg eínúngis bidja Gud um dygdugt hjarta, og þá mundu øll þessi gædi hvad vissast verda mín eign, þvíad Guds ótti er vegurin, á hvørjum eg vona má ad ødlast heilsu, ríkdóm, vyrdíngu og ástsæld. Ef eg er réttskickadur fyrir Gudi,

má eg hellst vænta mér heilbrygdis og lánglífis, því þá æfi eg þær dygdir, sem vidhalda mega heilsu minni; þá fordast eg lesti, sem stytta mína daga. Ef eg gudhrædsluna elska, þá mun mig síst ríkdom vanta. Þá mun Gud stýra mínum athöfnum med sinni sérlegu og mildiríku forsjón, blessa mín fyrirtæki, og láta mínar gjördir farsællega luckast, og þó eg nædi ecki miklu ríkidæmi, mundi þó Gudhrædslan gefa mér ánægt hjarta; án hvörs ríkdomur yrdi mér einúngis byrdar auki, og ástand mitt engu þolanlegra. Sé eg dygdugur, þá verd eg bædi virdtur og vel metinn; sérhvörr, sem elskar rádvandt framferdi, mun meta og vyrda mig mikils, og yrdi þetta meir enn fullkomid jafnvægi á móti þeirri vanvyrdu, sem eg saklaus lída kynni af ógudlegum. Elski eg Gud med hjartans einlægni, mun mig aldrei vini vanta; því þá mun eg ætíd finna þá vini, sem med einlægum kjærleika og hreinu hjarta verda mér unnandi, og greida úr mínum vanrædum, eins og þau væru þeirra egin. Sú er því sérlegasta ósk mín á þessu qvöldi, ad eg verda megi gudhræddur og dygdugur, og auðnist mér þad, hefi eg allt. Því

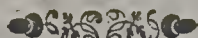
gud-

gudhræddari sem eg er, þvi rólegri, ánægdari og luckulegri mun eg verda, eckért mun eg fyrir þad missa af þvi, sem heimsins born képpast svo ákaft eptir, og ecki skal mig eptir þvi lánga, þared eg á betri andlegd; heilbrygdi minar sálar mun og gjøra mér líkamans sjúkdóma léttari og þolanlegri; Guds nádar ríkdómur mun uppørfa mig, þegar útvortis skortur þreyngir ad; ad vita mig Gudi kjæran, og hönum um mig hugad, mun gjøra mig gladsinna, þó heimurinn snúi vid mér bakinu, og vegna fullvissu um Guds og Jesú kjærleika, mun eg þolinmódur umbera, þó vinirnir bregdist mér. Eg verd þvi ad øllu leiti, og í øllum kríngumstædum, farsæll, hafi eg gudhrædsluna til ad bera; ad eg mégi gudhræddur verda, skal þvi min innilegasta bæn ad þessa dags qvøldi.

34. Hugvekja.

Drottinn Gud er sól og skjøldur, Drottinn géfur nád og heidur, hann mun ecki láta þá vanta neitt gott, sem á hann vona, Psálm. 84.

Hegar eg yfirvega hvad Gud er, og hvad eg er, þá mætti sú yfirvegan uppvekja hjá mér djúpustu lotníngu; eg gæti

gæti þá ecki annad enn nálægt mig Gudí med tilſinnanleguſtu ſhugun minnar eymdar og óhæfilegleika til alls ens góda, og þetta er líka vegarinn, á hvörjum eg ſinna mun nád ljá Gudi. J þeſſn áſigkomulagi mun eg honum þecknanlegur vera, þegar eg lært hefi ad þeckja mig ſjálfann og audmÿkja mig fyrir hans dÿrdlegu hátign; mín veſæld og eymdarſkapur mun ad ſönnu því olla, ad eg valla dyrfiſt ad upplypta mínum augum til þeſſarar hátignar, enn hans augu munu því heldur líta ofan til mín, ſem eg eptir hans bodi og dæmi míns Jeſú, er ſann audmjúkari; þannig á mig kominn mun eg ætíd óhultur og gladur voga ad nálægjaſt Gud. Mín Guds þjónuſta, ſá vyrdíngarfulli ótti, ſem eg ber fyrir honum í trúnni, med tilfinníngu ſjálfs míns eymdar og óverdugleika, mun honum víſi þægari, enn þótt öll veroldin færdi honum hégómleg brenni-offur. Mín bæn mun viſſulega þreyngja ſér ad hans veldisſtoli, og hræra hann til ad gjöra mig hlut-takandi í hans nádarfullu fyrirheitum. Hann, ſem heyrir bænir þeirra veſælu, og hjálpar þeim, ſem hafa klöckvann og audmjúkann anda, mun efalauſt heyra mína bæn, og flÿta ſér ad

hjálpa

hjálpa og miſkunn mér, hann mun ecki forſmá mitt ſundurkramid og ángrádt hjarta, ecki minnaſt minna ſynda, helldur láta þær frá ſínum augum burthverfa eins og ſký fyrir vindi; á þeirri voudu tíd, á ángiſtar, neydar og hormúnganna degi, ſkal eg víſt voga ad nálægja mig til hans; í hvørju, ſem ad høndum ber, já, í daudans ſídustu adſókn, ſkal eg óhultur og óhræddur voga til hans ad flýja; þegar mér hvørgi í heiminum er lengur vært, ſkal eg dirfaſt ad leita hælis hjá mínum Jeſú, og fyrir hans krapt og fulltíngi ſigra þenna ſídaſta óvin. O Gud! kénn mér ad verda ſann-audmjúkur, þú ert mikill og yfir alla hluti upphafinn, en eg er eckért; þú ert eilífur, og verdur hinn sami og þú ert, og þín ár fá engann enda, en mín tilvera hér, er ſem einn dagur, og mitt líf á jørdunni eins og ſkuggi; o Gud! kénndu mér ad ſjá og þeckja ad eg er eckért, og ad eg hefi verdſkuldad daudann vegna minna ſynda. Aa þín framgeng eg í megnri blindni og fávitſku, og ſje ecki þína reidi gegn ſyndum mínum, fyrir hvørri eg mundi þó eilíflega tortýnaſt; mín augu fá ecki helldur hættuna ſjed, er eg ſveyma í, ſem er: ad

eg líða kynni eilífa smán og vanvyrðu, sem verdskulduð endalok minnar drambsemi, nema þú með þínum góða Anda vyrðist að vísa mér veg til sannrar auðmýktar og lítillækkunar sjálfs míns; æ! hvörsu lengi mun eg enn ráfa villtur frá þeim sanna auðmýktar vegi? hvörsu lengi álíta mig fullsterkann, jafnvel þó eg sé staddur í mikilli eymd, hvörja eg hvörki hugleiði né þecki? nær mun þitt náðarljós, eilífi ljósanna Faðir! fá algjörlega burtrýmt þessu myrkri og fásinnu úr hjarta mínu? sjá, ó Guð! að mig nú lángar til að rata þenna farsældar veg, æ! verka þú sanna auðmýkt hjá mér, svo að eg megi þér þócknast, því eg er brotlegur syndari, sem hefi skort á þeirri hrósun, sem fyri þér gyldir; vertú mér jafnan náðugur, láttú þitt auglit lýsa yfir mér, og kenn mér þín réttindi.

35. Hugvekja.

Mitt athvarf er til Guðs; vonið á hann alla tíma, gott fólk! segir Davíð, Psálm. 62.

Hvað fær oss ángistar ollað, þegar vér bæði í tilliti til þess nálæga og hins ókomna, gétum haft þá öruggu von, að öll vor velferð í þessu lífi sé í höndum vors Guðs?

Guds? hañ þeckir allar vorar þreyngíngar, og hefir nóg medöl til ad frelsa oss frá þeim. Hans miskunsemi mun ecki neita oss neins þess, sem í raun og réttri veru er oss þénanlegt? því skyldum vér setja vort traust á meñina, sem eru eins brygdulir og sú hjálp, er vér væntum oss af þeim? því skyldum vér eyda vorum dögum í þessa lífs sorgum, þared vor lucka er í hendi vors Guds, sem hefir þegar áqvardad fyrirfram þañ tíma, er vér skulum heñar njóta, hvørsu lengi hún vara skuli og verda oss til gledi? vona þú einúngis á hañ, mín sál! og afhendtú þig hans vísu og nádugu stjórnun, sem best sjer fyrir øllu; hvørsu qvídafullir verdum vér ecki tídum, þá vér lítum til þess ókomna? hvørsu margar og þúngbærar naudir eru oss kañské búnar á efri døgunum, þegar vér verdum grábærdir og gamlir? máské þeir vinirnir, sem nú eru vor huggan, yfirgéfi oss þá; máské lángvinur og strángur sjúkdómur nidurbrjoti þá heilsu vora; máské fátækt, forakt eda øñur eymd verdi hlutfall vorra ókomnu daga. O þú ørvæntíngarsama hjarta! til hvørs skulu þessar harma-tølur og sorgir, þared allt þad, sem á komandi tímanum mæta skal þér, stendur ecki í þínum hønd-

höndum? hann, sem stjórnar allra manna luckukjörum á jördunni, hann hefir og áqvardad þín, og hvörnig máttú vænta þér annars af þíns milda födurs hendi enn þess, sem í sannleika er þér nytsamlegt? og þó ad vid þig kynnu nú framvegis þvílík tilfelli fram ad koma, sem væru þér óþægileg, eru þau þó nytsamleg, svo sem þér áqvördud af þíns besta födurs vísdómsfulla tilgángi, og hvad munu þig stoda qvídafullar hugsanir? hvört munu þær mega þínum eymdum aptra, sem þú álengdar þykist fyrisjá, ellegar gjöra þær sjálfum þér léttbærari, enn þær annars verda kynnu? fel þínum Gudi alla ókomna tíma, og þau luckukjör, sem þér eru áqvördud, eru þér best og sáluhjálplegust; og berir þú enn nockra áhyggju fyrir ókomna tímanum, þá hugsadu einkanlega til daudans, tilgrafarinnar og dómsins; leitadu þeirrar lucku, sem varanleg er, midt í þessum umbreytíngum, og veldu þá vegu, sem leida þig til hennar, því jafnvel í þessu tilliti, hefir þinn fadir borid umönnun fyrir þér; hann hefir áqvardad þér farsælann ódaudlegleika, látid þinn Endurlausnara afreka þér eilífa gledi; lifdu þar fyrir eins og sómir þeirri manneskju, sem

á dýra

á dýra lucku í vændum; lifdú í trúnni á Guds Son, og í von um sælañ ódaudlegleika; þá mun jafnvel engin hørmúngafull ókomin tíd hafa neitt óttalegt ad skélfa þig med. O Gud! þú, sem hefir géfid oss lífid, vér þøckum þér hjartanlega fyrir þá huggun, ad vor lucka í þessum og hinum ókomna heimi, stendur í þínum høndum, svo vor sála þarf framar engu ad qvída; þú munt úthluta oss svo miklu, sem naudsynlegt er til vorrar farsældar á sérhverjum degi vors lífs; allt viljum vér medtaka af þiñi hendi; og svo þañ motlætinga kaleik, sem þú kañt ad oss rétta, viljum vér feginsamlega medtaka; vér viljum drecka hañ, og segja med vorum Jesú: **verdi þinn vilji!** med þessum ásetníngi viljum vér áfram halda vorri Pílagríms-ferd, þú munt og, vor Gud! á komandi døgum vors lífs, vera vor Gud og vor frelsari; vér hughreystum oss vid þína ómælanlega gædsku, því þú munt allt vel vid oss gjøra.

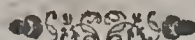
36. Hugvekja.

Minnst' á grøf þína midt í gledi.

Hvør einn dagur, sem yfir oss kémur, leidir oss nær daudanum, grøfinni

og eilífdiñi, og hvorr veit nema einhvørr af oss sé, án þess honum komi þad nú til hugar, þegar framstígiun á þann grafar backa, sem eptir lítinn tíma alltaf. nuun hylja hans líkama til ens sídasta dags; svo mikid vitùm vér med vissu: ad því fleiri daga vér lifum, því meir nálægjumst vér lífsins qvøldstundu. Vér fáum þess ecki dulist, ad sá þánki fyllir oss sorg og þúngsinni, ad vera nálægur daudanum, grøfiñi og eilífdiñi. O Gud! hvørsu markverdt er oss ecki þetta? vér þurfum ecki efast um, ad þad kann réttrí nálægist oss, en um hitt efumst vér: hvort vér ernm svo á oss komnir, ad vér med gledi og gódri von vogum ad renna augunu vorum til þessa; því ef ad sá yfirvofandi daudi, og sú all-nálæga eilífd ecki ega ad skélfa oss um of, verdum vér ad nálægjast þig, ó vor Gud! en vor samvitska, þetta hátalandi einhlýta vitni í sjálfum oss, ber fram, ad vér enn þá séum lángt frá þér, og ad vér mættum verda eilíflega ólucku legir, ef vér nú værum svo nálægir daudanum, ad einkis frests eda frístundar væri nú framar ad vænta. En ef vér nú í dag høfum í sídasta sinni sjed dagsins ljós hér í heiminum,

hm, og ef vér nú í sídasta sinni þenktum hér til þín, ó vor Gud! ef daudinn aptúrlykti vorum vorum midt í því vér nú erum ad bidja þig, og sídasta ordid, er vér tølum á þessari stundu, yrdi hid sídasta í þessu lífi, ó Gud! hvørsu mjøg bløskrar oss ecki þessi þánki, og hvørsu audveldlega má þó ecki hann og þessi tilgáta uppfyllast! því, næsta skjótur er allopt banvænn sjúkdómur ad búa um sig í mannlegu holdi, sem ber ætíd nóg dauda tilefni í sjálfu sér. Og hvørsu mørg hastarleg tilfelli, sem lítil sýnast, géta þar ad auki enda gjørt á þessu fallvallta lífi, einúngis eitt voveiflegt fall, einn svala-dryckur snøgglega teygadur, einúngis ein smá-æd, er hrøckva kann innvortis í líkamanum, géta þess ollad ad lífs-vøkvarnir missa ordulega rás, og þá er strax vor daudi og vor domur fyrir høndum. A þessari einu stundu, eptir því, sem reiknad er ad vidberi á hvørri og einni klucku-stundu, vænta 4 þúsund manneskjur í heiminum sías sídasta vidskilnadar, og qvedja ad fullu þetta líf; mun þad ecki mega ské, ad einhvørr vor ástvinur, einhvørr af oss sjálfum sé nú í þessara tølu; en þó ad nú allar þessar til-

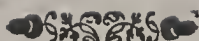
gátur brygdust, er þad þó víst, ad daudinn kañ ad yfirfalla oss á þeirri stundu, er vér minnst væntum hans tilkomu, og vér máské hellst væntum og óskum oss ens lengsta lífs. Þessi óvissa um daudans nálægd, skal kénna oss þañ vísdóm, ad þenkja ætíd til daudans, og daudans tilhugsán miña oss sífellt á þá naudsyn, ad búa oss, sem best, undir hann. Því skyldum vér slá á frest þessu svo mjøg áríðanda verki, þar ed undandrátturinn er svo hættulegur, og ókomni tíminn óviss? nú á þessu augnabliki á medan vér enn þá heyrum, enn þá sjáum, enn þá finnum, viljum vér flýta vorri umvendun, enn þá er hún audveld, en hvørsu ørdug mun hún ecki verda oss, þá vér erum gamlir ordnir í vorum syndum? eñ þá høfum vér krapta til ad íhuga vort apturhvarf, en hvørsu miklu þýngri mædu mun þetta þá ecki kosta, er sjúkdómar og ellinnar þúngi hafa kraptana veikt, eda jafnvel svipt oss þeim? eñ þá er oss audid ad fara dag batnandi, og audsýna sonarlega ávøxtu vors apturhvarfs. Eñ þessarar gledi og heilla megum vér án vera, ef vér fyrst á daudastunduñi førum ad snúa oss til Guds. Þetta augnablik er

enn í voru valdi, en hvort hid ókomna verdur þad, er mjøg óvíst. O Gud! lát oss víslega brúka þetta augnablik, og géfdú oss nád til ad þenkja svo alvarlega um þetta efni alla vora æfi, sem vér nú látumst þenkja. Láttú oss æ nálægjast þig meir og meir, þá liggur oss í léttu rúmi, nær hellst daudinn nálægist oss, því vér munum vid hans tilkomu sjá vora sáluhjálp nálgast.

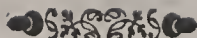
37. Hugvekja.

Ef ad þér gjørid gott, og lídid med þolinmædi, svo munud þér nád finna hjá Gudi, því þar til erud þér kalladir; þared Kristur hefir og lídid fyrir ydur, og lét ydur þá dæmi eptir, ad þér skyldud eptirfylgja hans fótsporum, 1 Pét. 2.

Jesú gjørvalla líferni var hid ljósasta dæmi uppá náúngans kjærleika og hjarta-gædsku, og þared oss er þad einúg fyrirsett, þessar dygdir ad æfa, hvort fáum vér þá valid oss ædra dæmi til eptirbreytni? hvørsu ástúdlega umsorgun bar hann ecki fyrir mannkynsins velferd? hann brúkadi sína krapta, ecki einúngis til hjálpar, þegar hann var um hjálp ákalladur, heldur vitjadi hann sjálf-

ur hinna naudſtoddu, og baud heim ad-
ſtod ſína; með miklum erfidis munum
ferdadiſt hann til hinna fjarlægustu ſtada
og vitjadi fátækuſtu lands-bygda, ſvo ad
bædi meiri og minni njóta mættu hugg-
unar og hjálpar af nálægd hans. Obed-
inn kom hann hinum aumu til hjálpar
og géck um kríng til ad gjøra gott, hann
gaf hinum blindu ſjón og ſjúkum heilſu;
hann gaf hinum veſæluſtu þad, ſem eñ
þá var dýrmætara enn lífid ellegar líkam-
ans heilbrygdi, gaf þeim ſkynſemina apt-
ur, ſem hava høfdu miſt, og þad, ſem
géck lángt yfir alla hans velgjorníngar,
frelſadi þeirra aumu ſálir frá myrkraña
yfirvaldi og ſyndanna þrældómi; hann
lét ſína tilbidjendur adnjota ſinnar gud-
dómlegu náttúru, og bjó þá undir eilífa
ſáluhjálp; hann gleymdi bædi matar-
nautn og allri róſemi einúngis til þeſs
ad fórnfæra ſjálfum ſér, og láta ſig á
kroſſinn negla til mannanna velferdar;
hvorki féck honum aptrad mæda í ſí-
feldri ſjálfs afneitun, né laſtandi túngna
baktal, frá því ad halda fram erindi og
ſýſlunum ſínum; hann leitadi engra met-
orda, engrar lofdýrdar, engra verdlauna;
þad, ſem hann ſtundadi, var eckért ann-
ad

ad enn hans fødurs dýrd, og mannanna farsæld. Þetta var øll hans laungun, þar til midudu allir hans kappsmunir, sá var tilgángur pínu hans og dauda: Mun nockurntíma þvílík gædska hafa til verid, sem þessi gædska? og hvørnig gétum vér vyrdt fyrir oss þetta Jesú góðgjørdasama líferni, án þess alvarlega ad óska þess, og af øllum krøptum ad képpast eptir, ad vort líferni einneginn mætti svo prýdt verda mann-elsku, eins og allt hans líferni? hann hefir géfid oss dæmid til eptirbreytni, vér egum ecki einúngis ad dást ad kjærleika hans, heldur og sýna hann hjá og á sjálfum oss. En hvørsu mætti ecki margur hvørr vor á medal blygdast, þá vér náqvæmar hugleidum þetta efni! Jesú líferni var rétt nefnd samanhángandi kjærleiks-kédja, og vér fáum varla sýnt eda talid einúngis eiñ tíma vors lífs, á hvørjum vér hreinann kjærleika audsýnt høfum. Hann leitadi sjálfur hinna aumu, og vér foroktum þá tídum, þegar þeir leita vor; sérhvør mæda var honum þæg og þócknanleg, þegar hann einúngis feck gott gjørt, og vér erum tídum hardgédja og omiskunsamir, jafnvel þá, þegar oss veitir þad, sem audveld-

veldast gott ad gjora. O! þú guddómlegi mannesfju vin! hvorsu olíkir þér erum vér menirnir! endurskapa þú og mýk vor hjörtu, ad vér mættum þér, sem líkastir verda, Amen.

38. Hugvekja.

Sjá þú, augu Drottins líta til þeirra, sem hann óttast, sem vona á hans miskun, Psálm. 33.

Hvad mun valda því, ad meñ ecki hafa oruggari trú til Guds eñ almennt skédur? því erum vér svo tídum vantrúar-fullir og efasamir? fáum vér jördina skodad, gétum vér vyrdt fyrir oss himininn, án þess vér undir eins rènnum augunum til sjálfra vor, og blygdunst vora vantrúar-fullu efasemi? hvorr fær einúngis eitt augnablik efast um almætti Guds og gædsku, sem yfirvegar bædi hinar almennilegu og sérdeilislegu roksemdir hans gædsku og godgirni. Einn morguninn segir þad odrum, og hvorr dagurinn eptir annann auglýsir þad, hvorsu stor ad eru dásemdar-verk hans miskunar. Vor umlidna æfi géfur sjálf vitnisburdinn um hans gædsku, og vor egin reynsla stadfestir allt hvad segjast kann

um

um trúfesti hans. Sólin rennur upp og gengur undir, en sannleiki Guds og trúfesti mun aldrei bregdast. Náttúrunnar gángur kann ad umbreytast, en Gud er óumbreytanlegur, og gétur þeim ómøgulega brugdist, sem setja á hann sitt traust. Hans mátt ber oss ad beidra, og dést ad hans gœdsku og trúfesti; ad treysta nockrum hlut ødrum enn Gudi, er ad reida sig uppá fallvallt ann grundvoll. Þegar vor Gud blessar oss, þá erum vér blessadir, blessadir í inngángi vorum og útgángi, blessadir í voku og svefni, blessadir í lífi og dauda, blessadir í þessu og ókomnu lífi. Blessan Guds vors mun undan oss gánga, svo sem leidar-stjarna, og fylgja oss, eins og vernd-ar-engill. Vér snúum oss því til þín, þú almáttuga og gœdskuríka vera! því allar skepnur, med sameinudum kroptum, fá sist hjálpad oss; sért þú oss fjarlœgur, þá megnar enginn madur, og jafnvel enginn engill med nálœgd sinni, ad verda oss til nota. Ad þínu bodi hættir sjálf náttúran ad lidsinna oss, allt er þér audveldt, þú þarft einúngis ad tala eitt ord, og þá gengur oss allt ad óskum. Þitt forsjónar auga fær fridad vort óróafulla

 hjarta,

hjarta, þegar sorg og mæda geysar í vorn brjósti. Þegar þú ad eins lítur vinsamlega til vor, er oss í léttu rúmi, þó allur heimurinn snúi vid oss bakinu. Stydjir þú vor efni, þá mun oss allt ad óskum gánga. Lát oss því einúngis setja allt vort traust á þig, og á ails eckért vona, sem þér er minna. Lát þína hønd æ vera yfir oss, ætíd vardveita oss, og géf oss ætíd óhultum ad finna sanna hugarins rósemi undir þinni forsjón og handleidslu; til þín flýjum vér, lát oss því vernd finna hjá þér mot øllu því vonda, sem vorri daudlegu náttúru er medfylgjandi, og hvornig er þad møgulegt, ad þú, almáttugi Gud! kunnir ad yfirgéfa þá, sem vona á þína hjálp? nej! fyrr mun jørdin forgánga enn þín trúfesti og sannleikur bregdist. Þú hefir lofad oss, ad þú viljir hjálpa oss; þig mun síst ydra þinna fyrirheita; med því ørruggasta trúnadar-trausti um þad, ad þú viljir vyrda oss þinnar nádar, gaungum vér út í þad ókomna og óvissa, sem þú sjálfur hefir ágvardad, ad yfir oss koma skuli; og þó ad vér vissum fyrirfram allar þær óheillir, sem oss mæta kynnu, mundum vér þeim ecki framar qvída, heldur enn nú, er þær oss huldar eru, því

vér

vér hofum þá huggun, ad þú viljir stýra þeim ollum til vors sannarlega besta. Þínir vegir sén svo torrsóktir, sem verda mega, vér reidum oss ad ollu leiti uppá þína vegleidslu, sem mun þægt og oss heillasamt gjøra allt hid ópæga, er oss á leidinni mæta kann. Ókomna tídin má svo myrk vera, sem vill, fyrir vorum sjonum, vér vitum, ad þú munt hana upplýsa fyrir oss, og leida oss til þeirrar sælu, sem oss er ætlud og geymd. Tilfelli vor mega svo sérleg, svo undarleg vera, sem vilja, vér viljum þó fagna í þér, ó vor Gud! og gledja oss vid vora sáluhjálp, sem fyrir hondum er.

39. Hugvekja.

Vona þú á Drottinn, og gjør hvad gott er, Psálm. 37.

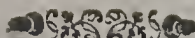
Hvørsu stór lucka er þad ecki fyrir oss, ad vita Guds forsjon til vera, á hvørja vér setja þorum óhult trúnadar-traust? hvør sinnis rósemi og sálar ánægja má stærri vera enn sú, sem grundvallast á þeirri fullvissu, ad ein óskyniileg vera beri umsorgun fyrir oss, sem er óendanlega nádug, vís og almáttug? gétum vér hast-

nock-

nockra vissari von, enn þegar vér felum
oss á vald þeim Gudi, sem þegar bar
umönnun fyrir oss, þegar vér vórum í
modurlífi, og sem fyrifram hefir umhugs'-
ad og áqvardad allt þad, sem vér vid-
þurfa mundum alla æfi vora? sem talid
hefir alla vora daga, og fyrifram lagt
grundvölliñ til allrar vorrar lucku, sett
vorum oluckulegu tilfellum takmørk, og
stýrt þeim oss til lucku? kañ nockur lucka
meiri ad vera enn sú, sem grundvøllud
er á þessari trú, þessari fullvissu? og hvørs
vegna veitir þér þá svo ørdugt, sála mín!
ad láta sannfærast hér um? yfirvegadú
eginlegleika þíns Guds, sem hefir skapad
þig, og híngad til vidhaldid þér; líttú
til Jesú, af hvørjum þú vænta mátt alls
freisis í þessu og ókomnu lífi; yfirvegadú
þau dýrmætu fyrirheit, sem hiñ trúfasti
Gud hefir géfid þér í sínu ordi; yfirvegadú
hvørnig þeim hefir vegnad, sem hafa reidt
sig uppá Gud, og lærdú af øllu þessu,
ad sá almáttugi bér umhyggju fyrir þér,
med fødurleari trygd og guddómlegum
vísdómi. Vér høfum fullkomna røk-
semd fyrir þessum sannleika, vér mætt-
um annars efa allt, já, ad sólin sé bjørt,
og ad vér sjálfir séum til, ef vér í nockru
efa

efa vildum forsjón vors Guds; vér hljót-
um því ad audsýna vora trú í verkinu,
og þegar í dag ad sleppa ollu víli og
qvída fyrir þeim ókomnu dogum; vér
skulum lifa eins og þessi fullvissa krefur,
ad sonnu varlega, og med forsjálni, en
þo áhyggjulausir og gladsinna, og fela oss
og oll vor efni á vald Guds; vér skulum
hegda oss, sem hlýdin born, og oldúngis
reida oss á umhyggju vors vísdómsfulla
og náduga fødurs, sem elskar oss heitt,
og vill alla þá umonnun fyrir oss bera,
sem hann sjer oss vidþurfa og oss fyrir
bestu; þá audsveipnustu hlýdni egum
vér ad veita ollum hans bodordum, og
fyrir engu odru umhyggju ed bera, enn
því eina, ad vér æfum þær skyldur, sem
hann krefur af oss. Já, þó oss sýnast
mætti einhvorn tíma ad hann svipti oss
sinni náð, megum vér samt sem ádur
ecki láta hugfallast, heldur allt eins or-
uggir og Job var undir hans þjáníng-
um, jafnan taka oss þau ord í munn:
aldrei skal eg afláta, uns mín endalykt
kémur, ad vona á Drottinn, og þó hann
deydi mig, skal eg samt á hann vona.
Fengjum vér ad eins innrætt vorri sálu
þetta gudrækilega sinnislag, mundu alls

eng-

engin lífsins umskipti eda umbreytíngar, engin oláns tilfelli, sem oss mæta eda vér qvídum fyrir, koma vorri von til ad skeika, ellegar deysa vort trúnadar traust í hvørri hellst óroſemi og biltíngum, sem mættu adkoma; midt í hinum qvídvænleguſtu ólucku tilfellum, mundum vér gladir og hughrauſtir vardveita støduga holinmædi í sálum vorum, og engu ad sídur njota þessa lífs med ánægju; vér mundum þá heldur ecki varir verda vid nockra þá nærverandi óroſemi, sem svo mikinn fjølda manna hrella kann á þessum tíma; prísa mundum vér þá Gud, fyrir þad lídna líf, gledja oss í því nálæga og q[illegible]ldalausir vænta hins ókomna, sem í hønd fer. O Gud! vyrdstú ad styrkja oss í þessari trú, og gjøra æ hæfari og verdugri þinar nádarríku umsjonar.

40. Hugvekja.

Svo skal ei framar nockur neyd, né heldur þessa lífs hams deyd, mér frá þér megna ad venda! o Drottinn! eg er ástkjær þér, elska vil eg þig stødugt hér, en annars heims án enda; send mér, sem þér, þóknast gledi, þjáning medur, þig alvísann, eg vil þó jafnan í ollu prísa.

Svo lengi, sem vér lifum í heimi þessum, megum vér sífeldt búaſt vid því,

ad ógédfeld tilfelli veri einneginn oss ad höndum; ad óska sér einúngis óblandadra ánægju daga hér í lífi, þad væri ad krefja þess, sem ómögulegt er í svo umbreytíngasömum heimi, sem þessum, hvörn vér byggjum; þad væri og jafnframt hætrulegt fyrir vora sönnu velferd. Þared vor líkami er, eptir náttúru sinni, ysrid veikur, vor skynsemi mjög sljó, en gyrndir vorar svo ósedjandi; þared margir þeir, sem vér hljótum ad umgángast í heiminum, eru svo ótryggvir, egingjarnir og kjærleikslausir, og allir hlutir umhverfis oss æ svo óstödugir, svo svipulir, já, sjálfir vér egum einúngis skamma tíd fyrir höndum ad lifa hér á jördunni; hvörsu megum vér þá vænta þess, ad lífsstundir vorar blandist ecki ödruhvörju med ógédfeldum augnablikum? og þó þad mögulegt væri, ad vér gætum fríir ordid fyrir öllu ógédfeldu, hvörsu óholl mundi ecki sú sífelda lucka voru andlega ásigkomulagi? í hvörsu gudlausu andvaraleysi, mundum vér þá ecki fram-ana! hvörsu lítid mundum vér þá skeyta um Gud, æfilok vor og eilífdina! því er midur! vér verdum þess varir hjá sjálfum oss, hvörsu vidvarandi óblöndud lucka blæs

-blœs ofs upp og gjörir tilfinníngarlausa, vid sérhvörja kristiliñdómsins advörun og áminníngu; hvörsu miklu skadvœnni mundi þá ecki fyrir ofs enn þá meiri og varanlegri lucka! o! hvad megum vér þá ecki þacka þér, vor gódi Gud! ad þú höndlar svo nádarsamlega vid ofs, ad audmýkja ofs á stundum med eymda og mótlœtis tilfellum; sérhvörr af ofs má efalaust vidurkénna, ad ef vidvarandi lífsins lystisemdir og ánœgja, hefdu sífellt fallid í vort skaut, mundum vér sannarlega á þessari stundu ecki hafa hugsad til þín; í þess stad mundum vér miklu heldur hafa látid ofs umhugad, ad halda áfram í syndum og löstum, eñ leita vorrar gledi í umgengni med þér. Lofadur vértú því, elskulegi Fadir! fyrir þad ástand, hvörs þú unntir ofs; med audmjúkri lotníngu og þacklœti kyssum vér á þína födur-hönd, sem úthlutad hefir ofs fá-ein mœdu augnablik mót svo mörgum gledistundum; og þó eru vissulega þeir sorgar-dagar fáir, sem vér höfum lifad, og vort motlœti léttbœrt, þegar vér samanberum þad vid margra annara medbrœdra. Vér þurfum einúngis ad reña augum vorum til margra sjúkra og sárra vesœl-

vesælkaga, margra fátækra adstodarlausra, sem ver vitum ásamt oss lifa í heimi þessum, og þá munum vér þess brádlega varir verda, ad margur eiñ hefdi fullt efni til ad sfunda oss af vorri léttbæru byrdi. Vér høfum góda heilsu og heilbrygdi, eda vér lifum med glødu, ánægdu hjarta, ellegar egum trúann, einlægann ástvin, hvert af þessu fyrir sig, má gjøra oss í-haldna, þó vér høfum þad ecki alltsaman. Vér viljum því engañvegiñ møgla né ørvylnast fyrir þad, þó Gudi þócknist ad láta oss nockra, en litla hlutdeild fá þeirrar mædu og eymda, sem hañ af nádar-ríkum tilgángi hefir úthlutad þessari jørdu. Hverr veit hvada mótlætíngum vér egum eñ þá vid ad búast í þessu lífi, hvorjar hellst sem þær verda, viljum vér þeirra bída, og styrkja vort hjarta med øruggri von til hans, sem útbýtir þeim. Par um erum vér fyrifram fulltrúa, ad þó ad Gud hafi áqvardad oss nockrar þjáníngar, hefir hañ undir eins áqvardad huggun og endurnæríngu oss til handa. Fortakslaust vogum vér, í þeim kríngumstædum, ad vænta alls góds af hans nádarríku forsjón; og þó ad nockud af þessu bregdast kyñi, sem vér nú í voniñi huggum oss vid, er þó hitt víst

uppá ad byggja, ad daudinn mun eilíflegá svipta oss øllum eymdum. O vor Gud! vér skulum framgánga med þeim stoduga ásetníngi, ad leggja oss med audsveipni og audmýkt undir þína vísdómsfullu og fødurlegu stjórnun; hafir þú áqvardad oss blída medlætis daga, viljum vér kappkosta ad brúka þá med þacklæti; en hafi þitt vísa rád heldur valid oss sorglega tíma, skulum vér einúngis taka þeim fúsir, og prísa þig eins fyrir þá, og med þolinmædi, von og viljugri undirgéfni leggja oss und- [illegible] þína fødur-hønd, sem aldrei úthlutar sínum [illegible] børnum ødru enn því, sem gott er, og þeim [illegible]eilsusamlegt.

41. Húsvekja.

Min hjálp kémur frá Drottni, sem skapad hefir himin og jørd, Psálm. 121.

Ef ad vér einúngis ættum ad reida oss á vora eginn krapta, ef ad vér þyrdum ecki ad trúa á þann Gud, sem gjørvalla náttúruna hefir í sinni hendi, sem nidurradar hlutanna gángi, sem ber umsjón fyrir øllu því, er hann skapad hefir, og stýrir øllum tilfellum med vísdómi og gædsku, og ef vér ecki vissum, ad þessi al-

almáttugi Skapari væri vor líknsamur Gud og Fadir, hvad mundi þá af oss verda í heiminum? eckért hæli hefdum vér þá í naudunum, enga huggun í sorginni, enga ánægju í luckunni, og enga rósemi í daudanum. O! hvörsu aumir værum vér þá! hvörsu oluckulega glatadir! betra væri oss þá aldrei ad hafa verid til, enn þanninn ad hrekjast um í heiminum án Guds; ó! hvörsu óttalegur mætti oss ecki vera sá þánki, hvörnig kynnum vér med gledi ad siá dagsins ljós, hvörnig gætum vér, án sorgar, risid úr reckjum ad morgni dags, eda lagt oss til hvíldar ad qvøldi, ef vér ecki gætum gjort þá skýlausu játníngu: **eg trúi á Gud almáttugann, Skapara himins og jardar?** en þared vér nú trúum þessu, og Guds andi kroptuglega sannfærir oss þar um, mega hvor hellst tilfelli mæta, sem vilja, vér munum samt óqvídnir og rolegir taka þeim vandrædum, sem ad høndum bera. Vér skélfumst þá háskasomu tíma, sem ad koma kunna, en Gud gétur á einu augabragdi umbreytt hlutanna ottalegasta útliti, og jafnvel þo heimurinn tortýndist, verdur þo Gud vort hæli og styrkleiki alla tíma.

 Ef

Ef ad vér skélfumst ofsóknir vorra óvina, hatur og vondsku, er Gud þó fullmáttugur ad skýla oss og vardveita, mýkja og yfirvinna vondskufullar árásir vorra ofsóknara; séum vér í háska vegna vondra manna heimuglegra svikræda, gétur Gud þó gjort þeirra svikrædi ad engu, því hjá honum er styrkleiki og vísdómur; heimsæki oss fátækt og skortur, er þó Gud sá, sem hefir einninn þessi tilfelli í sinni hendi, og hann fær umbreytt fátækt og skorti til ríkdóms og nægta. Ef ad vér føllum í skjæda sjúkdoma, svo ad vor náttúra hlýtur ad berjast vid daudann, vér høfum engu ad sídur øruggann mod, því ad Gud fær oss ecki yfirgéfid, þegar vér ad eins vonum á hann; hann mun gjøra vora sjúkdóms þjáníngu þolanlega, endurnæra vort sorgmædda sinni, gledja vort hjarta med sinni huggun, vardveita oss í þess sídasta óvinar yfirfalli, og medtaka vorar sálir í sitt miskunar-skaut. Þannin megum vér rósamir og óqvídnir vera í øllum tilfellum, og gledjast vid vors Guds nádugu stjornum. Sá, sem stýrir heiminum, er mjøg mildiríkur Gud, sem elskar oss, hvørs gledi er ad gjora gott, og sem fær hjálpad oss og verndad, þó alls heimsins veldi gjørdi

gjørdi samtøk oss á móti, hans augu vaka yfir oss dag og nótt, og midt í hans reidi, sem vér med syndum vorum høfum verdskuldad, minnist hann sinnar miskunar og náðar fyrir Jesúm Krist. Svo hátt upphafinn, sem hann er, lítur hann þó nidur til hinna lítilmótlegu, og miskunar sig yfir þá aumu og hinar vesælustu sképnur sínar. Hallelúja! því Drottinn, sá almáttugi Gud, stjórnar med gædsku og vísdómi! vér viljum fagna og vera gladir, og géfa Gudi dýrdina. Þitt ord, o vor Gud! er øll vor huggan, þad er vor lífs-regla, uns vér fáum ad syngja þinu nafni lof og eilíft Hallelúja í engla og útvaldra sambúdum.

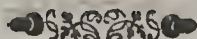
42. Hugvekja.

Rósøm samvitska ef er ad eins, eign mín, hvad kann þá bløskra mér? hvad fær þá ordid mér til meins, megu þegar qvidi adra skér?

Þú leitar ad rósemi, sála mín! en þad er stadreyndur sannleiki, ad þú fær hana ecki fundid hjá nockrum skøpudum hlutum, því sídur hjá sjálfri þér. Settú því fyrst til sídu alla þá hluti, sem líf þitt gjøra svo órólegt, og hjarta þitt svo ángurvært; hefir þú síed nockurn

ágjarnann sífeldlega gladann? þeckir fú nockurn medal þeirra voldugu á jørdu, sem endi svo æfi sína, ad ecki sé hann tídum svikinn, verdi opt ángurvær og sjálfum sér til leidinda? til hvorrar eldíngar gétur hann sagt: þú skalt ecki hitta mig? og, staddur í olgu-sjo, til hvorrar brúsandi bylgju hrópad: þú skalt ecki dreckja mér? lærdú þá ad þeckja þinn vanmátt, eda megnar þú ad bjoda luckunni ad fylgja þér, og oluckunni, ad skada þig ecki? kalladú á vor-tímann, ad hann enn þá bídi vid; bjód þú blómsturfins fegurd, ad hún ecki svo hastarlega folni, en þetta mun ecki hlýda þér, og þú mátt sífellt rosemdar sakna; yfirgéfdú því sképnurnar og leitadú Skaparans, leggdú gjørvalla byrdina, sem á þér liggur, hvørsu þúng sem hún er, uppá hann, og láttú þig af honum endurnæra, þá máttú allra hluta vona, án þess ad verda á tálar dregin í von þinni. Pær syndsamlegu girndir, þær oleyfilegu óskir, sú lockandi vellyst, mátalaus sjálfs elska og allt þad, sem eykur þér qvol, mun þá frá þér flýja, og þú munt gladur verda vid hjálp Guds og vardveitslu; rósemd og byrta mun þig umkríngja, og dagar þínir og næt-

nætur munu bjartari verda eñ vordagaña sólskin. Sífeldt muntú ánægdur vera med Guds þíns vilja, og eins láta þér nægja þiñ deilda verd, eins og þó ættir øll ríki veraldarinnar og þeirra dýrd. Fognudur ens betra og komanda lífs, mun gjøra þér allslags umbreytíngar, órósemi og mótlæti léttbært. O! mín sála! þú, sem á þessari stundu girnist máské rósemi, fær þú þér þessi medøl í nyt, sem uppfylla munu þínar óskir; leitadú ecki rósemdar í þvílíkum hlutum, sem ad sønnu svæfa kuña hjarta þitt, og gjøra þad tilfiññíngarlaust, en fylla þad ecki neinum varanlegum fridi og rósemi. Settú þér tídum rétt skírlega fyrir hugskots sjónir, hina sídustu umbreytíngu, sem þú nálægist. Hvad helst, sem ecki fær huggad þig í daudanum, þad er eckért, og vissulega eckért varanlegt gott; en hitt, sem má gjøra þér daudann værañ, þad er medalid, sem eiñig kañ ad gjøra þitt líf yndælt, og eckért, øldúngis eckért añad, eñ gód samvitska, fær þetta afrekad. Stundadú þess vegna ad ødlast þeña dýrgrip, þá muntú þar med fiña allt añad samtengt, sem gjøra má þig ad luckulegri og ánægdri mañeskju; góð samvitska mun vera þér skjøldur, á móti øllum mót-

gángi, hún mun gjøra þér þessa lífs gledi yndislega, já, eiñig eymd þiñar útlegdar þolanlega. O Gud! aldrei fáum vér bedid þig um dýrmætari blessun, enn góda samvitsku. Þautilfelli, sem þú áqvardad hefir ad oss mæta skuli, mega vera svo á sig komin, sem vilja, daudinn má adkoma þegar þér þócknast, vér erum engañvegiñ aumkunarverdir, þegar vér ad eins egum góda samvitsku. Styrk oss til ad ødlast og vardveita hana, o vor gódi Fadir! fyrir Jesum Krist, Amen.

43. Hugvekja.

Allstadar vidverandi Gud! vér þig í øllu sjáum; á hátign þína' í hverjum stad, hvorsum í stóru og smáu. — — —

Hvíllíkur þánki er þad ecki, þegar vér íhugum heimsins stóru bygginga, þegar vér vitum, ad einhverr hlutur eda líkami, sem med hradasta flugi héldt áfram ferd sinni, þyrfti meir enn tuttugu ára tíma til ad fá komist til sólarinnar? þegar vér hugleidum, ad stjarnanna óteljanlegi fjøldi er einúngis sólir, sem sýnast oss eins og smáir lýsandi púnktar, vegna þess, ad þeir eru oss svo miklu fjarlægari,

enn

eñ vor sól, hvørsu ógrípanlegur má oss þá ecki vera sá þánki, ad Gud gagnskodi gjørvalla verøldina, eins hennar minnstu parta! ad hann er nærverandi øllum verøldum, ad hann veit allt hvad vidvíkur sérhvørri, jafnvel minnstu sképnu sinni! en hvørsu sem skynsemin fellur í stans vid þenna þánka, er þó sá sannleiki óbrygdull: Gud er allstadar; Gud er nálægur gjørvøllum heimi, og hañ er eiñiñ nálægur oss. Eda mun þá sá gódi Gud, sem svo vísdómslega tilbúid hefir allañ heimiñ, eins þañ audvyrdilegasta orm, ecki hafa til ad bera vísdóm og speki nóga til ad þeckja alla hluti? mundi andaña Skapari ecki vita sálariñar þánka og ásetníng? hvad fær hinn óendanlega iñilukt? hvad hinum ómælilega takmørk sett? hvør speki má hiñ allravísasta bresta? hvør makt fær hinum almáttuga apturhaldid? maklega mátt þú falla í djúpustu undrun, sála mín! er þú hugleidir þetta; hvørr má, sem ber, dást ad mikilleik þvílíkrar speki, sem med einu Guddóms tilliti sjer og granskodar allra hluta byggíngu, sem veit og þeckir allt, sem telur allar himinsins stjørnur, og undir eins hárin á þínu høfdi? hvørr má, sem ber, dást ad

stærd þess máttar, sem verkandi er á öll-
um stødum og í øllum alheima endi-
mørkum, sem skapadi orminn, forsorg-
ar hann og titlínginn, og undir eins vid-
heldur sólu og stjørnum um gjørvallar
aldir þeirra; en, þó ad þig, mín sál!
furdi þessi óútmálanlega hátign, ber þér
øllu framar ad láta þessa sannleika vid-
urkénníngu, verka heilsusama umbreyt-
íngu þíns hugarfars; veri þér æ í vak-
andi minni allstadar nálægd og alvitska
þíns Guds; hugleid þú ydugleg ad Guds
tillit þreyngir sér inn í innstu fylsni þíns
hjarta, og ad hann sjer eina og sérhvør-
ja lystíngu, er qviknar í þínum huga, sér-
hvørja girnd, og serhvørja tilknýandi
orsøk þinna athafna; hugleid þú og, ad
enginn stadur er svo fjarlægur, enginn
afkymi svo dymmur, hvar hann ecki sé
nálægur og sjái þín verk; fái þá þvílík-
ar hugleidíngar haldid þér aptur frá
vondu, munu þær verda þér huggunar
uppspretta, sem aldrei uppþornar. Sú
hugleidíng um þinn allstadar nálæga
Gud, mun upplífga þig, þegar þú grætt-
ur í einrúmi; þegar þú stynur undir
þeim mótlætínga þúnga, sem þú ecki
mátt ødrum opinbera, né vænta þér
hjálp-

hjálpar þar med. Þú munt öllum umbreytíngum verda þar af styrkur; hvört sem þú fer og flækist, geingur þú allstadar fram undir umsjon þess Guds, hvörs bodi og banni himin og jörd verda ad hlýda. Hañ, sem frá sínum veldis-stóli lítur ofan til allra, er á jörduñi byggja, og stjórnar öllum sínum sképnum med vísdomi og gædsku; hann ber óendanlega umhyggju fyrir þiñi frelsun, þiñi sáluhjálp. Þegar ótti Drottins ætíd og allstadar vísar þér veg, og þú framqvæmir þad, sem hans anda er þócknanlegt, hvörsu óhultur, hvörsu farsæll framgengur þú þá ecki á öllum þínum vegum, uns þér á sídan audnast hlutdeild í himninum. Send þú oss, trúfasti Fadir! þína nád til svo ad framgánga hér, ad vér verdugir finnast mættum, þinnar trúfóstu vegleidslu og umsjónar, á medan vér lifum, Amen.

44. Hugvekja.

Vitid þér ecki, ad heimsins vinátta er Guds óvinátta? því hvörr, sem vill vera heimsins vinur, verdur Guds óvinur, Jak. 4.

En erum vér þá í nád vid Gud? þar um megum vér fullvissir vera; þegar

ar vér eckért þad adhøfuutst, sem ollir oss hans óvináttu, og því skyldum vér ecki varast ad brjóta af oss vináttu Guds? þess Guds, sem gjørt hefir oss svo margt og svo mikid gott, sem géfid hefir oss þetta tímanlega líf, og heitid oss hinu eilífa? þessa Guds, sem í sérhvørju tilliti sýnir sig ad vera vor trúfasti vinur og velgjørari, já, vor ástríkur Fadir? samt sem ádur, þo vér af reynslunni þeckjum Gud þvílíkañ, fáum vér samt, því midur! ecki med soñu játad um oss, ad vér jafnan séum fullkomlega ánægdir med alla vegi vors Guds og hans mildu skipanir, svo vér þessvegna maklega mættum efast um hans nád og vináttu, er vér þar med svo þrálega af oss brjótum. Æ! látum oss því ollu ómaki betur eñ híngad til verja til þess, ad læra ad þeckja bodord vors Guds, og hans trúfostu vegleidslu, sem hvørttveggja er fullkomid og gott, þó oss ecki ætíd sýnist samsvara tilhneigíngu vorri; sú þecking mun sañfæra oss um, ad oll verk og rádstafanir Guds eru oss heilla- og ábata-samar. Vér munum þar vid frelsast frá óánægju yfir Guds rádstøfunum, og því sídur efast um þad, ad vér séum í vináttu vid Gud, já, fridþægdir vid Gud fyrir hans

Son

Son og vorn Lausnara Jesúm. O! hvørsu farsælir erum þér þá! hvørsu lítils-vyrd er oss þá ecki øll sú heims lucka, sem menn almennast képpast eptir, án Guds, og medtaka án þess ad þacka honum! med hvílíkri medaumkun megum vér þá ecki vyrda þá fyrir oss, sem fýkjast eptir lucku, án þess ad láta sig nockud varda um Guds nád edur hans kærleika, og gjøra sér í lund, ad þeir ná muni fullkominni sinnis ánægju og rósemd í þessum heimi af stundlegum hlutum? séum vér í nád vid Gud, má gjørvallur heimurinn vera svo óánægdur med oss, sem vill, því hann fær oss alls ecki grandad á medan hann ecki orkar ad svipta oss Guds nád; margir finnast og vissulega á medal manna godsinnadir og unnandi dygdinni sannmæla og verdskuldads heidurs, hvørjum enga orsøk ber ad géfa til kløgunar eda reidi gégn oss, en sérhvørr íllqvittni, sem ecki mætir oss nema af þeim vondu, er allt færa á verra veg, mun skyndilega hjadna, sem bóla vatns fyrir vindi, og þad má jafnvel nóg verda til ad gjøra oss vini, þó vort góda hjartalag og kristilega framferdi ecki væri alkunnugt ádur, ecki skínandi í sérhvørs aug-

augum, ellegar vor góðverk ecki fengju enn þá lýst fyrir mønnum; það skal oss þá nægja í leyndum gott að gjora, ecki svo fyrir manna sjónum, sem fyrir hans augum, sem sjer hvað í leyni skédur. Þegar hann álítur oss í náð, er oss fyrir minnstu, þó oss bresti lofstýr af mønnum, já, sé Guð ánægður með oss, og ef vor tímanlega lucka krefdi að hið góða, sem finna mætti í fari voru, yrði hér kunnugt, veitir hans forsjón alhægt þetta í ljós að leiða. Því skal oss um ecke t svo umhugað, sem að ødlast þá fullvissu, að Guð sé ánægður með oss. Því skulum vér allt það ástunda, er þar til verka má, af øllum mætti; við sérhvørt fyrirtæki, í hvørju helst standi, sem vér erum, skulum vér einatt aðspýrja vort hjarta: mun Guð vera með þig ánægður? en verðum vér nockurs þess varir hjá oss, sem bægja megi frá oss Guðs náð, eður vér fyrir það hana missa, skulum vér láta oss hjartanlega yðra þess, bæta og forðast það framvegis, en með stoðugum betrunar ásetníngi vanda vort líferni á komandi tímanum, og fyrir vor afbrot leita líknar hjá Jesú, fyrir hvørs blóð, eður pínu og dauða, vér yðrandi

vænta

vænta megum fyrirgéfníngar, og med þeirri trú ødlast fullvissu um nád Guds. Vér skulum einnig kostgæfilega ástunda, ad vardveita þessa lucku, stunda, ad allt vort framferdi ávinni oss vors Guds og Jesú kjærleika; hann sé vort stødugamark og mid, þá munum vér njótandi verda þeirrar ysirgnæfandi farsældar, eins í sjálfum daudanum voga ad reida oss á vinfengi Guds. Hvílík blessan mun þad ecki fyrir oss, þá ad mega deyja sem Guds vinir og sem hans óska-børn! þá mun ó-blønduð gledi fylgja vorri fullvissu um oss fyrirbúna inngaungu í annan æskilegri heim, hvar Gud eilíflega vera mun vor vinur, og vér eilíflega verdum hans eign.

45. Hugvekja.

Herra! bænheyrdu mig á neydarinnar degi, nafn-
id Guds Jakobs frelsi mig, Psálm. 20.

Hvørr dagur hefir sína þjáníngu, en sérhvørr dagur færir oss einnig sérlega velgjørnínga; til ad sannfærast þar um, þarftu, sála mín! einúngis ad samlíkja þinni daglegu eymd, vid þína daglegu lucku; hvad høfum vér daglega ad bera? vér finnum máské til erfidisins þúnga,

máské fátæktarinnar ørdugleika, vér lídum máské baktal eda órétt af mønnum, máské vér finnum hvørsu þúngt veitir ad bera veikann líkama, hvørsu þúngt ad sporna og sjá vid syndum, ellegar máské ønnur heimugleg eymd, huld sorg, neydi oss til ad qveina og andvarpa sárlega. Þó vér nú reyna mættum eitthvad af þvílíkum bágindum, og þó oss mættu þau øll sérhvørn dag, megum vér samt vidurkénna, ad sérhvørr dagur ber oss sína blessun. Einn solar-geisli, sem vermir oss, einn dryckur, sem svalar oss, einn brandbiti, sem sefar vort húngur, svefninn, sem endurnærir oss, vinnrinn, í hvørs fadmi vér lifum ánægdir, allt þetta er oss blessan; sérhvørn dag umlíður oss Guds þolinmædi, sérhvørn dag verkar hans andi í vorum hjørtum, sérhvørn dag megum vér bidja vorn Gud; þetta er vor daglega ánægja, og hvílíka gledi géfur oss ecki hans margvísleg nádar-rádstafan? gledilegar, gédþeckar fregnir, fenginn sigur yfir hjarta voru, óvænt lucka og jafnvel þær heillir, sem vér ødlast megum af sjálfu mótlætinu, ad verda audmjúkir, vitrir, þolinmódir vid reynsluna, er allt þetta tilsamans og

hvad

hvad eitt sérílagi ecki sannarleg lucka? er þá sérhvørr dagur, sem vér lifum, ecki sannur velgjørníngur vid oss? vér segjum: vort líf er stutt, en einn dagur er þó styttri enn allt lífid, og ein þjáníng opt styttri enn heill dagur, en Guds nád varir eilíflega; o! ad vér mættum, vid þessar hugleidíngar, venjast af ad qvarta um skør fram, þó eitthvørt mótlæti oss ad høndum beri, eda þó vér ecki alltaf bødum í rósum; o! ad vér vildum eins náqvæmlega telja fram Guds velgjørnínga vid oss, eins og vér gjørum oss ómak fyrir ad auka vora qvøl, og margfalda vorar egin þjáníngar; engann dag lifum vér þann, ad oss vanti tækifæri til ad íhuga gædsku vors himneska Fødurs; séum vér ad eins eptirtektasamir um hans fødurlegu rádstafanir, munum vér á hvørjum og einum degi vors lífs, hvørsu mædusamur og mótlætíngafullur, sem hann verda má, þo finna nóg efni til ad prísa og lofa hann; því ber oss ætíd ad vera ánægdum med hans stjórnun, og í øllum tilfellum halda oss fast vid hann í von og þolinmædi. O! mín sál! haldtú þá hóf í øllum umqvørtunum, því hvad er þad, sem hryggir þig? máské jardneskt

 og

og fánýt gledi, sem sá alvísi hefir þig svipt? máské eitt óláns tilfelli, sem Gud hand verda þér ad enn meiri lucku? máské einhvör hindran þinnar velgengni, sem sídar má þéna þér til góds, og þó viltú qvarta og klaga? nei, vertú æ hugh hraust, og vónadú á Drottinn. Gleymdú því aldrei hvörsu gott Gud gjörir þér, jafnvel þá, er hann þig typtar; yfirvegadú jafnan þína áqvördun og Guds tilgáng, med því ad bæta þér vid í heiminum umbreytíngar þíns lífs, ega ad minna þig á heimsins fallvallta óstödugleika og himinsins óraskanlegu gledi. Senn mun eilífdarinnar dagur upprenna þér, og þá mun engin þjáníng, eckért andstreymi framar til vera, heldur einber lucka; engar typtanir, heldur einskjær nád; engar andvarpanir, heldur lofsaungvar einir; þá muntú gleyma allri sorg, og þo þú minnist hennar, muntú samt gledja þig þar vid, ad hvörr dagurinn, sem þú lifdir hér, hafdi þér til betrunar, þér til uppvakníngar og lærdóms, einhvörn nockra þjáníngu medferdis.

46. Hug'

46. Hugvekja.

Hvørr, sem nú veit nockud gott ad giøra, og giørir þad ecki, honum er þad synd, Jak. 4.

Hvørsu margar stundir munum vér ecki mega halda tapadar, þegar Herrann lokfins krefur reiknings fyrir þær? mun hvørr einn af oss þá framkoma þora fyrir domarann og segja: Herra! eg hefi á sérhvørri stundu giørt þad þú baudst mér? má ecki miklu framar margur á medal vor hinu qvída, ad hans sanna játníng verdi: svo margar þúsundir stunda hefi eg aflisad, og á medal þeirra svo margar, á hvørjum eg hefi eckért giørt, en eydt enn fleirum med syndsamlegu athæfi? hvørsu margar stundir hefi eg ecki brúkad til ad sedja mínar girndir, og þessar stundir eru tapadar? hvørsu margar eru ecki þær stundir, á hvørjum eg forsómad hefi þad góda, sem eg var skuldbundinn ad giøra, og hafdi svo margfaldt tækifæri til, og þessar stundir eru tapadar? hvørsu mørgum stundum hefi eg ecki varid til ónytsamlegra og fáfengilegra fyrirtækja, og þær stundir eru einnig tapadar? hvørsu margar stundir hefi eg ecki brúkad til þvílíkra hluta, sem ad

sønnu áttu ad gjøraſt, en vóru þó ecki gjørdir í þeim tilgángi, ad vídfrægja Guds dýrd og efla vorra medbrædra heillir, einnig þær ſtundir eru tapadar? hvørſu mørgum ſtundum eyddi eg ecki til þeirra hluta, ſem ad sønnu vóru ſyndlauſir, enn urdu ſyndſamlegir, þared þeir gengu út yfir takmørkin, ſem Guds bodord høfdu mér fyrirſett, og þær ſtundir eru tapadar? og þegar vér einlæglega ranſøkum vort umlidna líf, vóru þá ecki fleſtar vorar æfi-ſtundir þannig áſigkomnar? megum vér þá ecki gjøra þá ſorglegu játníngu: ad fleſtar vorir ſtundir ſén ílla ſoadar? en hvørſu margar ſtundir munum vér eptir ega enn þá, til ad útſoa þannig? munum vér enn þá ega ſvo margar ſtundir ólífadar, ad vér endurkeypt fáum vora ſvøllndu tíd? máſké vér varla enn þá egum eptir áttunda part ad lifa mót þeim ſtundum, ſem vér híngad til eyddum; máſké oſs nú ad eins ſé þeſſi ſtund leyfd; æ! látum oſs þá brúka þetta augnablik til þeſs, ad ydraſt vorrar vanbrúkunar umlidnu ſtundanna, og med allri alvørugéfni þenkja til þeirra komandi! því færri, ſem þær vera kunna, því dýrmætari

ari ſkulu þær oſs; med tvøfaldri um-
hyggju viljum vér þær brúka, og ecki láta
oſs úr ininni lída þann tilgáng, ſem vort
gjørvalla líf hafa á, ſem er, ad búa oſs
ſem beſt undir þá laungu eilífd, ſvo ad
vér í henni ødlaſt mættum eilífa farſæld.
Alltaf viljum vér ſetja oſs Jeſú dæmi
fyrir ſjónir, ſem enga eina ſtund forſom-
adi af þeim honum géfnar vóru hér á
jørdu; ydnir ſkulum vér vera í því góda,
ámedan þad heitir enn þá í dag. Daud-
ans nótt dregur yfir þegar minnſt varir,
og þá fær enginn lengur erfidad,, en aud-
veldlega gétur miſſir einnar ſtundar gjørt
oſs eilíflega ófarſæla. Ecki ſkulum vér
gjøra oſs áhyggju um þad, þó marga
ſorgar-ſtund beri ad høndum oſs, því
framar reyniſt vor dygd, því hreinni
verdur vor ánægja, því ſtærri verda vor
laun; vér munum finna endurgjald allra
velbrúkadra ſtunda á ſídan í himninum.
En þú, ó Jeſú! hvørs gjørvalla líf var ſvo
óſtraffanlegt, og enn hreinna, heldur enn
ſú ſtund, hvørja hinn heilagaſti vor fær
beſt lifad, láttú allaun grandvarlegleika,
allann verdugleika þíns heilaga lífs, for-
líka fyrir allar vorar, til ills og ónýtis
eyddu, æfi-ſtundir; géfdú oſs nád til á þeſſ-

 ari

ari stundu og jafnan ad hugleida og gjøra þad eina, sem heyri til vors fridar; og svo þessi stund er vor nádar-stund, gjør þú oss hæfilega til ad lifa þannig, ad þessi stund verdi oss ecki til ótta í daudanum, né til áfellis fyrir þínum domstóli í eilífdinni! bænheyr þad, ó Jesú! Amen.

47. Hugvekja.

Allir vegir Drottins eru einskjær miskun og sannleiki, fyrir þá, sem vardveita hans sattmála og vitnisburd, Psálm. 25.

Ýfrid mørg dymm og sorgleg tilfelli eru samtvinnud í voru lífi hér í heimi, vér vitum enn þá ecki, hvørt þeir vegir muni oss leida, á hvørjum Guds forsjon býdur oss ad gánga. Vér sjáum fyrirætlanir enn þá óframqvæmdar, torfærur, sem bágar sýnast yfirferdar; vér verdum nockurra tilfella varir med framtíd, sem vyrdast gagnstæd nádarríkum tilgángi Guds, og þvílíkrar útbýtingar hans velgjørnínga, sem vekur opt ad eins sorglegann eptirþánka hjá oss; margir vorra medbrædra í heiminum, sýnast oss nád hafa í ydjuleysi og løstum, girnileguftu lucku, hvørja vér

med

med øllu því ómaki, vér til ens sama vordnum, aldrei fánm ødlast. Vér sjánm barna einn heilbrygdann midt í svalli, og óhófi, en hér annann beygdann af krøm, og veikindum med allri hans hófsemi; vér sjánm einn vyrdtann, elskadann, vel metinn, þó med litlum edur engum yfirburdum yfir hvørn óvalinn mann, en þar á mot margann rádvandann og duganðis mann, af mørgum hatadann, ofundadann, bakbitinn, lítilsvyrdtann, med allri hans dánumennsku. Þessi og þvílík tilfelli ens mannlega lífs, leida oss tídum til sorglegra eptirþánka og nioglunar á moti Gudi. En, þegar vér náqvæmlegar íhugum allt þetta, megum vér prísa Gud eins fyrir þad, ad ver finnum adrar røksemdir til þessarar guddómlegu rádstøfunar, af hvørjum vér þeckt fáum lucknunar umbreytingar betur ad samsvara vísdómi hans og gædsku. Þau vøld, sem hinn overdugi képpist svo ákaft ad ná, eru ósjaldan honum falls ollandi; óhófsams sælkéra og svallara svo nefndu gódu dagar, verda, þo seinna sé, ólyfjan hans heilsu; vidhøfn og yfirlæti hins drambsama vard ad heimsku; heimsins hól og hrósanir steyptu þeim vyrdínga-gjarna

 ónyt-

ónytjúngi, og útvortis lucka óráðvandra, hjó sjálfum þeim hastarlega biltu þá minnst vardi. O þú alvísa forsjón! ecki viljum vér lengur lasta þínar ráðstafanir, hvörsu ó-ljósar, sem þær á stundum vyrdast vorum skammsýna skilníngi, því myrkari, því huld-ari sem þinn tilgángur er oss, því farsælli mun hann oss reynast; ecki skal það oss ángra, þó oss sinnist þínir vegir á stundum krókóttir, heldur gjöra oss rólega við yfir-vegun margra þeirra dæma, sem vér á stundum sjáum fyrir augunum, og þó helst þeirra, sem vér heyrum opinberada í þínu ordi; þau dæmi hefir þú géfid oss til upp-lýsíngar og huggunar um þína nádugu forsjón, til þess vér ætíd skyldum treysta þér einum, hvörsu báglega sem áhorfast kann, og hvörnig sem allt velltist hér. Þú ert sá, sem med sérlegri náð minntist á Nóah í því almennilega og mikla synda-flódi, og sem uppihéldst örkinni í vötnum og ofsa regni. Þín forsjón vardveitti og leiddi Abraham frá ættíngjum sínum til þess fyrirheitna landsins. Þú leiddir Ja-kob á hans ferdum; þú fórst med Jóseph í Egyptaland, og frelsadir hann frá allri eymd; þú baudst hröfnum ad færa þínum Spámanni fædslu; þú hófst David frá hjard-

hjardar geymslu til Kóngs-tignar, og vér, erum vér ecki sjálfir vitni til þinnar dásamlegu forsjónar? hvørsu margir huldir vegir vors lífs, eru oss nú ecki ljósir ordnir? hvørsu margt héldum vér ecki óluckuefni fyrir oss, sem vér høfum sídan reynt, ad vard medalid til vorrar luckn? hvørsu opt hafa ecki þau harma-tár, sem vér úthelltum á sorgar-døgunum umbreytst í føgnud og gledi? hvørsu opt høfum vér ecki byrjad þann dag med harma-kløgunum og qveini, sem vér endudum med fagnadar lofsaung til Guds, og hvørsu augljos mun oss þá ecki í himninum sídarmeir verda vísdómur og gædska allra þinna rádstafana! eilífi Gud! vor trú og traust á þinni Guddóms forsjón verdur æ því meir ad aukast, sem vér óefanlegri røksemdir finnum um þína mildiríku forsjón; vér viljum med trúar ørugu hjarta væta þess alls af þér, sem naudsynlegt er, til vorrar sønnu luckn og farsældar; alla vora vegu, øll vor efni, viljum vér fela í þitt vald og umsjón, og undir eins stødugléga vona, ad þú munir allt vid oss vel gjøra; vér þeckjum eckí þá vegu, um hvørja þú vilt leida oss, en þetta vitum vér og þad hughreystir

 oss,

oſs, ad hvorniñ ſem þeir oſs álengdar vyrdaſt, munu þeir þó, vid náqvæmari yfirvegun, géfa oſs ætíd nóga orſök til þeirrar vidurkénníngar: Drottinn! rétt-látir og ſannir eru þínir vegir! þú ert huliñ Gud, þú Israels Gud, vor Frelſ-ari, loſad veri þitt nafn ad eilífu!

48. Hugvekja.

Bidjid óaflátanlega, 1 Theſſal. 5.

Bænin er eitthvort dýrmætaſta medal til ad gjøra oſs hæfa til medtökn Guds velgjørnínga; þvíad ecki er veguriñ nema eiñ til þeſs, ad vér nád fáum vináttu Guds, ſálar ró og von um fullkomna him-inſins ſælu; og hvørr mun ſá vegur vera? hañ er audmjúk vidurkéñíng vors veikleika og allra vorra misgjørda, og øruggt trún-adar-trauſt til miſkunſemi og gædſku hins allra-hæſta Guds. En til þeſſarar aud-mýktar, og þeſſa trúnadar-trauſts, má trúud bæn leida hiñ beinaſta veg. Þegar vér ſkynſamlega ákollum Gud, og bidjum hañ einhvørs, hvad helſt ſem vera kañ, med hvílíkri tilfiñíngu egiñ vanmáttar, hvílík-um ordum ber oſs þá fyrir hans auglit fram ad koma? mun þad ſké án þeſs neyd-

in

in bendi oss til, hvörsu vanmegna vér erum heñ sjálfir af ad létta, og þess vegna undir eins til ad audmýkja og vidurkéña oss óhæfilega til ad vidhalda, vernda, betra og helga oss sjálfa? vogar þá nockurr af oss ad treysta svo á siñ egiñ fánýta mátt og alls engañ verdugleika, ad hañ ecki segi med Abraham: Herra! eg hefi dyrfst ad tala vid þig, þó eg sé einúngis dupt og aska? dyrfist þá nockurr af oss annad enn játa med Jakob: eg er allt of óverdugur allrar þeirrar miskunar og trúfesti, sem þú hefir audsýnt mér? einkum þegar vér gætum þess, ad vér frá barnæsku vorri erum af syndinni fleckadar manneskjur; jafnvel þó Gud frá barndómi hafi géfid oss óteljanleg merki og sannfæríngar um sinn kjærleika, höfum vér þo svo gálauslega, svo mótþróanlega brotid hans bodord. Þegar vér dyrfumst enn þá ad bidja Gud um fleiri velgjörnínga, megum vér þá ecki andvarpa med audmjúkum anda og segja: Drottinn! höndladu ecki vid mig eptir mínu óþackláti, endurgjald mér ecki eptir misgjördum mínum? í þvílíku ástandi fáum vér eckért annad gjört, enn sett allt vort traust til Guds nádar fyrir Jesúm

Krist;

Krist; ecki fáum vér reidt oss uppá egin dygd vora, sem er svo veik, svo ófullkomin, svo bløndud breiskleika, heldur einúngis uppá verdskuldun og fridþægíngu vors guddómlega Frelsara. J þessari trú megum vér þar um fullvissir vera, ad Gud ecki muni synja oss þess, sem efla má vora sønnu og varanlegu luckn; med því innilegri hjartans vidqvæmni, sem vér andvørpum til Guds, sem vors mildiríkasta fødurs, því øruggara verdur vort sonarlega traust á honum; því náqvæmlegar, sem vér setjum oss fyrir sjonir ad ødru leiti vorn óverdugleika, en ad hinn, fridþægjandi pínu og forþénnstu hans Sonar, því óhvikulli og sigursælli verdur vor trú. Vér verdum þar vid hæfari til ad medtaka Guds ómetanlegu nádar gædi. Þad er í trausti Jesú fullnægju-gjørdar fyrir oss, ad vér med gledi og djørfúng vogum ad nálgast, í audmjúkri bæn, vorn himneska Fødur; ó hvílík helløg gledi! hvørsu óútmálanlegur føgnudur! hvílíkur forsmeckur hinnar komandi himnesku sælu gésst oss þá ecki í bæninni! ó! ad vér því ecki lengur vanrækja nædum, ecki lengur med gáleysi æfa svo heilaga ydju! ó! ad vér

þó vilunn ydugleger yfirvega, hvíllk lucka þad er fyrir synduga mannsképnu, ad voga ad tala í bæninni vid Gud og kalla hann sinn Fødur!

Upp til himins med hjarta hreint,
Ad horfa' og segja: Gud minn! þú,
Ert æ mitt athvarf ljóst og leynt,
Hvør lucka veitist stærri'enn sú?

Sæl ertú, kristna manneskja! sem grundvallar þína trú á Jesú fridþægingu og fyrirbón! ó! hvíllk lucka þér, nú þegar hér í lífi, er géfinn: ad hann vill heyra þína bæn og þitt hróp, sem er þinn gódi og almáttugi fadir! hvíllka róseini fiñur þá ecki sála þín, já, fognud, sem útpressa mætti einber gledi-tár af augum þínum, þegar þú upplyptir þeim til Guds, sem er þér allt, og þín øll von! þessa lucku, þessa róseini má vor audmjúk og trúarørugg bæn afreka oss, og vér munum reyna, hvørsu krøptugt þetta farsældar medal er, til ad styrkja vorn hug og vora von. Vér framgaungum þá, líknarfulli fadir! hraustir og óqvídnir undir þinni vardveitslu og nád, og styrktir af þínum krapti; gladir tøkum vér á móti sérhvørri sorg, naud og hættu, sem oss kañ ad høndum koma; þanninn í vorum bænum ad

mega

mega umgángast þig, ó vor Gud! hér á jördunni, og vænta enn framar ad vera á sídan eilíflega hjá þér í himninum, þad sé æ vor huggan og vor gledi, vor styrkleiki og vor vegsemd í lífinu!

49. Hugvekja.

Vitid þér ecki, ad þér erud Guds musteri, og ad Guds Andi byggir í ydur? 1 Cor. 3.

Ad vera Guds barn og musteri hans heilaga Anda, þad er sú ædsta lucka, sem veita má ómetanlega mikla sælu sérhvørjum kristnum, sem hana á. Séum vér Guds børn og eilífs lífs erfingjar, høfum vér þegar ødlast lángtum meira enn heimurinn nockurntíma fær oss géfid ellegar frá oss tekid. Hvad er þad til á jördunni, sem framar megi auka oss hrygdir, þegar vér med vitnisburdi heilags Anda erum fullvissir um velþockunn Guds? máské oss hryggi missir eda skortur einhvørra jardneskra audæfa? en sérhvørt Guds barn á oendanleg audæfi í vændum. Sé Gud vor fadir, mun hann víst ala fyrir oss önn í þessu lífi. Máské oss hryggi einhvør ærukrenking eda vyrdínga missir? en fáum

vér

vér noccurntíma ædri vyrdíngu náð, enn þeirri að vera sameinaðir óendanlegum Gudi? þær sálir, sem af íbúd heilags anda eru hafdar upp yfir allra holdlegra girnda yfirdrottnun, þeckja og gledjast vid adra lángtum ædri vegsemd, lángtum hreinni lystisemdir enn þær, sem hafa sín upptøk af síþnilegum og hégomlegum hlutum. Vér þeckjum og umgaunguinst þá jafnvel hér þañ Gud, sem er sjálfur kjærleikurinn, sem svo fødurlega lét sér um oss hugad vera, ádur enn grundvøllur veraldarinnar var lagdur, sem er alvís, náðugur og miskunsamur Fadir og Gud, sem stjórnar øllum hlutum til vorrar sønnu farsældar. Vér þeckjum og reynum hann ad vera vorn trúfasta og eilífa vin, sem situr á guddomsins veldis-stóli, sem af kjærleika til vor borid hefir allskonar ørdugleika hins mædusamasta lífs, og sjálfur látid lífid fyrir oss; vér þeckjum og finnum andans verkanir, sem uppfylla oss med fridi og gledi hins eilífa lífsins. Guds vinfengi og sálarinnar rósemi, er því vor ríkdomur, vor heidur, vor huggan og vor sáluhjálp hér á jørdunni. Skal þá ecki svo ómræðileg Guds náð vekja oss

til

til ad þjóna Gudi med því hreinna fram-
ferdi? en, hvad er þó náttúrlegra enn
þessi þánki: eg er fyrir trúna ordin Guds
barn; holdsins gyrndir, heimsins fásinnu
sinn eg nú gagnstædar minni áqvørdun
og voninni um hid eilífa líf, sem Gud
hefir verkad í mínu hjarta; allt ofdýru
verdi er eg til þess keyptur, ad eg hér
eptir vera skuli heimsins og syndarinnar
þræll. Mín kostgæfnasta ástundan skal
því framvegis mida til þess, ad hryggja
ecki þann anda, af hv..s tilstúd eg nýt
þeirrar lífsins yndælustu lucku, lífsins
ánægju og rósemi, og ad missa ecki aptur
þá nád, sem Gud, af óverdskuldudum
kjærleika, hefir kallad mig til. O þú
godi guddómsins andi! innrættu sjálfur
vorri sálu þetta þér þócknanlega hugar-
far; stjorna þú og upplífga oss, svo ad
vér med þinni vegleidslu mættum sá um-
flúid þær snørur, sem hold og heimur svo
optlega leggja í veginn fyrir vora dygda
æfingu; upplýs þú vor augu, svo ad vér
þeckjum þær háskasemdir, sem umkríngja
oss, og géf oss øruggann hug og dug til
ad strída gégn þeim; leid þú oss á rétt-
um vegi, svo ad vér ecki villumst af hon-
um fram á lastanna léttfæra veg, né þar
med

med leidumst eñ lengra frá voru rétta takmarki. Géf ofs nád til ad veita þeim bendíngum eptirtekt, med hvorjum þú vekja vilt vora sálu, og ecki mótþróanlega nidurþagga þær; styrk ofs á sorgar- og neydarinnar-degi med þiñi huggun og hjálp, og lát vora fullvissu um þá lucku, sem vér egum í vændum í eilífdiñi, ætíd sterkari verda, ætíd meir lifandi í vorri sálu; undirbúdú ofs þañig, vor Gud! ad vér qvedja kynnum heim þeña med rósemd og gledi, hvønær sem þínum vilja hédanaf velþóknast.

50. Hugvekja.

Hverr vill skilja ofs vid Guds elsku? hörmúng edur mótlæti? offókn edur húngur? klædleysi edur lífs-háski edur sverd? allt þad fáum vér fullkomlega yfirunnid fyrir hann, sem ofs elskadi, Róm. 8.

Vort náttúrlega vanmætti er ofs af engu audsjáanlegra, enn þegar vér hugleidum svo margann gódann ásetníng, sem vér hofum ofs stödugt í hjarta, en aldrei kémur hjá ofs til framqvæmdar. Hvørsu margur ásetníngur liggur ecki hulinn í vorum huga, er aldrei kémst lengra? hvad morgu lofum vér

ecki Gudi ad morgni hvørjum í vorum daglegu bænum, þegar vér gaungum til altaris, vid viss tilfelli, sem gjøra oss hugsjúka fyrir voru lífi? hvørsu tídum má ecki einberr gódur ásetníngur vera í stad vors gjørvalla kristinndóms? og hvar er þá framqvæmdin? med hvørju sönnum vér þá, ad ásetníngurinn hafi verid vor alvara? þad er einúngis víst, ad Gud hefir ecki hér í heldur látid oss skorta sína þeckjanlegu hjálp; frá honum einum kom oss sá gódi ásetníngur, med hvørjum hann vildi fá oss uppvakta, og leidda til ad æfa þad góda; en ad vér ecki látum þetta Guds verk í vorri sálu ná sínum tilgángi, þad vottar ljóslega vorn óvilja, vora léti, vorn mótþróa og vort gáleysi. Ad sönnu vantar oss ecki afsakanir og hindranir, en vóru þá vorar afsakanir æ sannar, og hindranirnar óvinnandi? megum vér afsaka oss med vanmætti vorum, þared vér vitum, ad Gud, eptir velþóknum sinni, verkar bædi viljann og framqvæmdina í oss? ellegar vantadi oss tækifæri til ad framqvæma vorn ásetníng? hvørnig fengjum vér og þetta sagt, án þess ad vort gjørvalla líf vitnadi á móti oss? hvílíkann skada høfum vér ecki

gjørt

gjort sjálfum oss? hvorsu mikid gott er ecki forsómad? og hvorsu mørg tækifæri til hins góda høfum vér ecki þar vid misst? vor samvitska hefir ad sønnu máské nockud hrærst um siñ, en vort hjarta hefir sídan ordid því hardara og þverbrotnara, er þá ecki ad óttast ad vér høfum upptendrad, med þvílíkri adferd, gudlega reidi í gégn oss? o ad vér mættum svo stadfastir vera í vorum ásetníngi, sem hiñ fortapadi sonur, er ecki einúngis ásetti sér ad fara heim aptur til fødurhúsaña, heldur og gjørdi sig ad øllu ferdbúiñ, já, flýtti sér heim! máské vér byrjum og á þessari stundu helgañ ásetníng? ad miñsta kosti ættum vér ad gjøra þad. O! ad hañ þó, eins og fyrrum svo margur gódur ásetníngur, ecki hvirfi burt samstundis! snúdú því øllum þínum hugreñíngum, sála mín! til þessa efnis, og géf þú grandgæfilega gaum ad þeim gódu hræríngum, sem í hjarta þínu uppkoma kuña; slá þú ecki á frest ad framqvæma þeña ásetníng, þared þú allt eins lítid rædur yfir hjarta þínu, og komandi tímunum. Endurnýjadu á þessari stundu þann sáttmála, er þú svo tídum brotid hefir, og vertú nú framvegis stødugri í þínum góda ásetníngi. Drottiñ Gud! hér er vort gjørvallt

 hug-

hugar-far, þér er allur sá áſetníngur kuñ-
ugur, ſem nú qvikuar í vorri sálu. Þú
veitſt hvørſu umbreytanlegt og hvikult,
hvørſu veikt, hvørſu þverbrotid vort hjar-
ta er, æ! gjør þad ſtadfaſt og øruggt og
hlýdid í því ad æfa hid góda; uppvektú
vora ſálu ſífeldt med gódum og heiløgum
hræríngum, ſem þiñ andi verkar í oſs, og
hjálpa oſs til ad framqvæma þañ áſetn-
íng, er vér nú byrjum, ad vér ecki forſóm-
um vora ſáluhjálp, né torthýnumſt, ſøknm
þeſs góda áſetníngs, ſem vér aldrei koſtud-
um kapps til ad framqvæma.

51. Hugvekja.

Allt umbreytiſt í heimi hér, um harma-kjør mín allt
eins fer; Gud farſælafdrif gëfur þeim, gædſk-
an hans alvold ſt;órnar heim; þjáiſt hér hold
og þoli hel, þar lídur mér um eilífd vel.

Eckért eitt augnablik er til, ſem ſé
ødru fullkomíega líkt; vort tilſtand
umbreytiſt ſífeldlega, og þad, ſem ſér-
legaſt er, vér verdum þeſs allt eins lítid
varir, hvørſu haſtarlegur óſtødugleikinn
er, og hins, hvørſu fljótt jerdin á ſérhvør-
jum degi veltiſt í hríng. Jafnvel oſs þægi-
leguſtu hlutir, eru hvad meſtum óſtødug-
leika

leika undirorpnir; nú erum vér heilbrygdir, gladir, ánægdir; en munum vér og sama verda á nærstu stundu? máské vér þá verdum ad strída vid daudañ eda einhvørja sorg og mædu; einnig þetta augnablik, sem vér brúkum til samtals vid Gud, hverfur ódfluga burtu, og hvar er þad nú? hvørr er vottur þess framar? vissulega er þad sorgleg íhugan, þegar vér yfirvegum, allra hluta óstødugleika, og verdum þess á sérhvørjum tíma varir, ad tíminn lídur burt rétt eins og reykur eda fossandi vatnsstraumur. Hvørsu tídum gledjum vér oss ecki af þessum blómlega og heilbrygda líkama, af rjódum kinnum og hraustlegu yfirbragdi, af fjörugum sálar og líkama kroptum? en hastarlega hverfur vor gledi, þegar oss reñur í hug, ad máské nú þegar verdi vor líkami máttlaus, afskræmdur, ørendur, vidbjódslegur. Hvørsu ánægdir erum vér ecki í skauti vorra kjærustu vina, þegar iñvortis kjærleiki sameinar þeirra hjarta vid vort, og sameiginleg sorg, gjørir vora neyd ad þeirra egin? en þegar oss hvarflar þá í hug, hvørsu umbreytanlegt og fallvallt þetta allt er, ellegar vér alvarlega setjum oss fyrir sjónir þañ tíma, þegar vér munum apturlykja þeirra aug-

 um,

um, edur og þeir vorum, æ! þá megum vér í hvört sinn hryggjast þegar vér lítum þá, og undir eins munum til þessa: og þid ríkdómur, metord, sæl-lífi og von, hvörsu tídum hughreystum vér oss ecki vid ydur í voru lífi! en þegar vér hugleidum ydar óstödugleika, hvörsu beisk og sorgleg verdur oss þá ecki ydar umhugsan! hvörsu gledur sig ecki vort auga vid morgun-sólarinnar uppruna, en hvörsu sorgfullir verdum vér þar á mót þegar oss hvarflar í hug, ad sólin og einusinni verdur myrk fyrir vorum augum, og morguninn ecki framar gledur vort hjarta! vid hvílíka ógédfelda reynslu, hlýtur vort hjarta ad hryggjast, en hresstu þig upp, sála mín! og láttú enga sorg yfirbuga þig; óstödugleiki jardneskra hluta má gjöra þig vísa og luckulega; sjálfur þeirra óstödugleiki fær opinberad þér mikilleik Guds almættis; í hans hendi standa allar þíns lífs og lucku umbreytingar, og sérhvör þeirra leggur sitt til fullkomnunar þess gjörvalla; hvörsu jafngédja máttú ecki lokssins vera, þegar þú hugleidir náttúru þeirra hluta, sem hjarta þitt er svo fastlega bundid vid; hvörsu léttara mun þér þá ecki falla ad missa

þessa

þessa hluti, þegar þú fyrirfram íhugad hafdir, hvörsu mögulegt og líklegt þad sé ad þú munir þá missa! Þú átt þó einkis ad njóta af öllu því, sem þér fellur í skaut, ódruvísi eñ eins og þad væri á hlaupum; þú mátt smacka lífsins saklausu lystisemdir, en þeirra óstödugleiki á ad kéña þér ad géfa þig ecki alla vid þeim. Þú átt ad álíta jördina eins og heñar gædi verdskulda, en vid endurminñíngu þeirra forgengilegleika ad dempa þína of-freku laungun til þeirra; þacklát og undrandi máttú skoda og medtaka vor-daganna fegurd, þeirra lockandi prýdi og heillasömu gladværdir, en læra þó þann vísdóm af sérhvörju blómstri og laufbladi, ad hugleida endir allra hluta; þar vid á ad vekjast hjá þér laungun eptir betra og fullkomnara lífi, hvar engin umbreyting edur umskipti, enginn óstödugleiki mun framar finnast. Því optar, sem forgengilegleiki og óstödugleiki mannlegs lífs verdur þér fyrir sjónir settur, því vissar sannfærist þú um þá farsæld, sem í betra lífi bídur þín, og ad varanlegleiki þessarar farsældar, muni þar umbuna þér allra hluta óstödugleika hér á jördu, þá verdur þú Guds og hann verdur þinn; já, eilíflega verdur hann

 þinn,

þinn, og frá honum mun þig eckért fá skil-
id, ecki breyngíngar, sorg eda missir eda
naud, hvorki helvíti, líf né daudi.

52. Hugvekja.

Ef ad Gud er nú minn, er hann minn Frelsari; og
hyrdi'ei um himininn, og hafna jørdunni, og
þó øskrandi ædir, þig, hrædist eg ei, helvíti!

Hvørninn sem vér í huganum vyrdum
fyrir oss vort ásigkomulag, og í hvør-
jum helst lífsins umbreytíngum vér ad-
gætum þad, sjáum vér ætíd og allstadar
egin eymd vora, neyd og þarfir, en undir
eins forsjón Guds því addáanlég-i, því
vissari. Ef ad vér yfirvegum þad hjálp-
arlausa ástand, í hvørju vér bárumst inn
í heim þenna, þá sjáum vér, ad varla er
í gjørvøllum heiminum ad finna svo ó-
færa sképnu til ad bjarga sjálfri sér, sem
manneskjuna; jafnvel þá, er vér høfd-
um nockrum þroska nád, og ødlast meiri
krapta, vórum vér þó allt of vanmegna
til ad útvega sjálfum oss forsorgun; vér
erum undirorpnir óteljanlegum útvortis
motlætíngum, og margvíslegri innvort-
is órósemi, þúngum høfudsképnanna á-
føllum, og annara manna ofbeldi, svo
ad

ad øll mannleg forsjálni reyniſt næſta veik til ad fá oſs fyrir því verndada, og allur vor kraptur ónógur til ad afſtýra þeim áføllum, sem oſs eru búin af øllu þeſſu til ſkada og tjóns. Margar búngar freiſtíngar, margar huldar tálſnørur verda í vegi fyrir oſs, ſem vér hvørki fáum þeckt né hindrad; vér kunnum ad rata í margar og óvæntar háſkaſemdir, ſem engin mannleg greind fær fyrirſjed; vér erum undirorpnir margsh« áttar veikleika og ſjúkdómum, mørgum órétti, ſvikum og prettum af ødrum, ſvo vér ørvænta mættum ad komaſt af, já, øldúngis vanmegnaſt undir ſynda, ſorga og eymdanna byrdi, ef vernd Guds forſjónar ſkildi vid oſs. Auk allra þeſſara tilfella, ſem ofbjóda vanmætti vorum, þurfum vér enn þá ad ſtrída vid ſkort og ørbyrgd. Vér verdum varir hjá oſs fýſna og tilhnegínga, ſem vilja láta ſér fullnægja, ſem annars ángra og qvelja og gjøra oſs órólega. Ef ad vér hefdum nú enga adra hjálp í þeſſu áſtandi, enn vora egin krapta, hvørſu ílla yrdi vid þeſſu rádin bót, hvørninn vorum ſkorti aflétt, hvørſu fáar óſkir vorar fengjum vér þá uppfylltar? óſyrirſjed tilfelli, óvæntar hindr-

hindranir megna ad ónýta jafnvel vort forsjálegasta áform og øll þau medøl, af hverjum vér væntum oss mestra heilla, duga allopt ekkért; því yrdi þad med øllu forgéfins, þó vér daglega risum upp árla, gjørdum nætur ad døgum og ætum vort braud med sorg, ef Guds adstod ecki blessadi vora ástundun og styrkti vor fyrirtæki. Sérhvørr dagur færir oss heim saññ um allt þetta; margvíslega og daglega verdum vér varir vid veikleika vorn, þørf og eymd vora. En, svo mjøg, sem þessi hugleidíng mætti svipta oss hug og dug, svo kroptuglega finnum vér oss þó styrkta og hughreysta, þegar vér íhugum þañ sannleika, ad sá almáttugi himins og jardar Skapari, á hvørn vér trúum, er vor fadir og velgjørari. Undir hans umsjón gaungum vér med gledi á móti øllum þeim tilfellum, sem kuña ad hitta oss. Med fullu trúnadar-trausti afhendum vér øll vor efni í hans nádarríku stjórnun; af vorum Gudi, sem elskadi oss svo heitt, ad hann útgaf sinn eingétiñ son Jesúm oss til endurlausnar, megum vér vænta oss alls þess góda, sem vort frelsi og sáluhjálp vidþarf; já, hann, sem gaf oss Soniñ, mun vissulega géfa oss allt gott med honum. Sú

von

von og fulkvissa mun æ hughreysta oss í sérhvörri eymd og neyd; hún skal oss jafnan nóg, þó eitthvad af tímanlegum munum bresti, og heimsins blídt atlæti umflýi oss, því, sé Gud med oss, hvörr kann þá vera í móti oss?

53. Hugvekja.

Æ! veknum, daudinn ádur enn kallar, oss á óvæntri hédan stund; aldradir bædi' og úngir falla, í sótt, og hraustir hels í blund. Sín afdrif fyrir enginn sjer, ætíd vidbúinn sæll því er.

Hvílíkur ásetníngur er oss mønnunum hæfilegur, hvørra líf er svo stutt, og þar hjá einka mikilvægur. Hvørsu skammur tími er þad, sem vér egum enn þá ólifadañ? eru þad hundrad, eda eru þad færri ár? og þó þad væri nú einhvør hin lengsta ára-tala, mundi þó ecki sú eilífd, sem alls enga ára-tølu né enda hefir, krefja øll vor ár til undirbúníngs? eda vitum ver fyrir vort bana-dægur? gétur þad máské runnid oss upp med morgun-deginum? er þá undirbúníngur undir daudann nockurra ára, mánada, fárra daga edur augnablika verk? hlýtur ecki vidurkénníng syndarinnar og ángur af henni

heñi á undan ad gánga, eda vort hjarta og gjörvalla hugarfar ádur ad umbreytast, enn vér stígum þad mikilvæga stig, yfirum takmörk tímans og eilífdarinnar? hvörsu mikill eptirþánki, hvörsu miklir kraptar útheimtast ecki ásamt vidvarandi ydni og ástundun hér til? hvörsu naudsynlegt er ecki þess vegna, ad vér nógu snemma gjörum oss vidbúna, já, búumst sem best undir þetta mest árídandi stig af öllum. Þad, sem enn er eptir af vorri hérvist, hvört heldur þad eru ár, dagar eda fá augnablik, hverfur ódum á burt, og þessir ókomnu tímar munu þó auka vora fordæmíngu á sídan, ef ad vér ecki brúkum þá forsjállega. Fyrr enn vér verdum þess varir, er vort endadægur upprunnid, og daudinn fyrir vorum dyrum, og þá mundum vér fyrst hryggvir skélfast, ad allur vor gódi ásetníngur í svo lánga tíma vard ad engu. Hvörsu skammann tíma egum vér enn ólifadann, spyrjum vér aptur? vér vitum þad ecki, og þessi óvissa, ætti ad gjöra oss forsjála og umhyggjusama um brúkun vors lífs. Vér ættum ætíd þannig ad lifa, eins og sérhvörr dagurinn væri sídastur vors lífs; vér ættum ætíd svo

ad

ad breyta, sem vér mundum óska oss ad hafa breytt vid endir vorra daga. Vér ættum ecki ad mæta voru enda-dægri, sem vitstola menn og gárúngar, heldur med yfirvegun og gódum undirbúníngi; opt ættum vér ad spyrja oss sjálfa: munu þessar lystisemdir, þessar gladværdir, þessi ríkdómur, þessi metord verda mér sem í daudanum, og eg álít þau nú, á medan eg lifi heilbrygdur? mun eg þá med ánægju minnst géta þeirra athafna, sem eg nú hefi fyrir stafni, þegar eg á bana-sænginni renni augunum tilbaka til míns lidna lífs, og hugleidi øll míns lífs fyrirtæki? þegar vér høldum sífellt áfram þessari eptirgrenslun, í øllum lífsins athøfnum, med réttri hjartans einlægni og stødugleika, mætti hún ad minnsta kosti hafa þá heilsusamlegu verkun fyrir oss, ad vér forsjálli yrdum í brúkun jardneskra hluta og vorum fyrirtækjum. Æ! tøkum nú á þessari stundu fyrir oss nýtt og betra sinnislag; í dag erum vér einum degi eldri ordnir, ellegar, sem er hid sama, vér erum komnir einum degi nær grøfinni enn í gjær. Líf vort kann máské enn þá ad vara nockra, en þó til vissu mjøg stutta stund, ef

gér

vér metum þad eptir augnablikum, og jøfnum svo saman vid eilífdina; en uppá þessa svo stuttu, svo ódfluga og svo hverfula stundu, á þó ad koma vor eilífa lucka edur ólucka; hvørsu dárlegt má þad þá ecki vyrdast, ad láta sér ældúngis úr miñi lída, vegna þessa nálæga og þegar útrunna lífs, vora eilífu áqvørdun? ellegar skulum vér, skynsemi gæddir, og af Jesú endurleystir, vér, sem erum himinsins borgarar, lifa allteins og dýrin, sem enga skynsemi ødlust, og þess vegna hafa engar skyldur ad vardveita né sektir fyrir þeirra vanrækt ad óttast! skulum vér þánkalaust eyda þeim stundum, sem ecki eru vor eign heldur enn annad! skyldum vér hafa lifad svo marga daga, sem allur vor aldur innibindur, og þó ecki géta sagt um einn þeirra: eg hefi verduglega lifad þann dag? skulum vér undandraga vora yfirbót, uns hin lánga og ógurlega eilífd yfirfellur oss midt í andvaraleysinu? ónej! ónej! veri nú sá ásetníngur hjá oss stødugur, kristnir menn! á sérhvørjum tíma, sem Gud unnir oss lífsins, ad hugleida og verka vora sáluhjálp!

54. Hugvekja.

Kenn mér þá vitsku, vel svo telja, vegferdar minnar daga hér, ad þinn eg stundi veg ad velja, vakni til sælu' og lífs hjá þér. O Gud! þá daudans dregst ad nótt, deyja gef þú mér vel og rótt!

Sá tími mun einusinni adkoma, sem svipti oss ollu því, sem vér nú álítum ávinníng vorn. Vort líf, vor heilsa, vor tímanleg velgengni, metord og lystisemdir, allt hvad vér kjært hofum í þessum heimi, varir þó ecki lengur en til vors dauda-dags, og þegar ad þessum degi er komid, eru oll vor fyritæki, sem vér ásett hofdum ad framqvæma, tøpud, vér hljótum þá ad snúa bakinu vid því ollu, sem vér nú álítum ad vera oss ávinníng á jørdunni; hvorsu umþenkíngarverdur og þó óþægilegur, má ecki sá tími vera sérhvorrar manneskju náttúrufari, því daudinn er náttúrunnar óvinur! þad er því ónáttúrlegt ad bera engann qvídboga fyrir því, sem lífi voru er skadvænt; hvorsu þúngt er ecki vorri mannlegu náttúru, ad yfirgéfa sambúdir hinna lifendu, vorra kunníngja, vorra ástvina, og sjá þann tíma nálægjast, sem leidi oss í hid ó-

kunna

kunna land enna daudu, hvar vér eilíflega hindrumst frá þeim athøfnum, sem vér álitum oss hér naudsynlegar! ad ryckjast burt frá vorum allra bestu vinum, sem elskudu oss eins og sinn auga-stein, já, héldu oss ad vera þad tré, undir hvørs skugga þeim var øll ánægja ad mega hvílast! ad fá alls eckért med oss tekid af allri vorri útvortis vegsemd og yfirlæti, nema lélegann moldar-hjúp, sem þó ecki fær líkamann verndad fyrir rotnun og ormanna nøgun! hvørsu fátæka gjørir oss ecki þessi tími? fátækari enn vér vórum allt frá vorum fædíngar-degi; uns vor dauda-stund adkom, vórum vér máské virdtir og heidradir af hvørjum manni; vor rád vóru sókt, vorum bodum var fylgt, þángad ad og ecki lengra nádi vor eignar-réttur á því, sem vér undir høndum høfdum. En, daudinn sviptir oss øllum eignar-rétti og allri eign, og hvørki má framar heita um líkama vorn og lík-kistu, né um grøf vora, ad þetta, auk heldur annad, sé þadan af vor eign; líkama og kistu eignast ormar og rotnan, og sømu grøfina allopt adrir medbrædur vorir; mun ecki þessi tími mega ottalegur virdast vorri, vid þennann heim svo

fast

fast bundnu náttúru? efalaust má hann þad vera, þegar vér álítum daudann eins og náttúrlegar manneskjur. En, sem kristnir, ødlumst vér þá undir eins annad hugar-far; allt þetta óttalega fær annad útlit í vorum augum, og missirinn verdur vor ávinníngur, þegar vér álítum daudann eins og sann-kristnum ber; því þegar vér náqvæmlega adgætum endir vorra náttúrlegu afdrifa, géfst oss næg og fullkomin orsök til gledi. En, ó þú líssins og daudans Herra! þad er þessi hættusami tími, sem vér hugsum svo lítid, en skélfumst þó svo mjøg fyrir, því vid hans umþenkíngu hverfur øll vor lystisemd; æ! vyrdstú ad gjøra oss daudans þánka gédþecka og óttalausa, og leida oss fyrir sjonir vora réttlætíngu í daudanum frá syndinni, vort fullkomnada frelsi, vora eilífu sáluhjálp; þad hnossid, eptir hvørju vér keppumst, og þá líssins og vegsemdarinnar óforgengilegu korónu, sem umbuna mun alla vora mædu! gjør þú oss vitra, og kénn oss því optar og ýtarlegar ad þenkja eptir því, sem vorar æfi stundir framlída, þanninn: lof sé Gudi, nú er aptur eitt stig til eilífdarinnar áfram komid! og þegar loks-

ins þar ad kémur, ad allar vorar lífsstund-
ir eru útrúñar, lát oss þá sofna útaf med á-
nægju í hjartanu, svo vér aptur megum
uppvakna í eilífri gledi. Aldrei fáum vér
hér í heimi meiri blessun odlast, aldrei fá-
um vér farsælla og rólegar lifad, eñ þegar
vér vitum og fulltreystum því, ad þessi vor
ósk muni verda af þér bænheyrd! já, þú
munt bænheyra oss, mildasti Fadir! vér
reidum oss uppá þína miskun og nád í Je-
sú nafni, og fulltreystum því, ad sökum
hans pínu og dauda, viljir þú eiñig farsæla
vorn sídasta vidskilnad, þegar vér ástund-
um ad búa oss verduglega undir hañ, med
því ad hlýdnast þínum bodordum, og á
medan vér lifum, ástunda ad þócknast þér,
æ! vertú jafnan í vorum breiskleika mátt-
ugur! Amen.

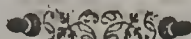
55. Hugvekja.

Hvad villtú svo qveina og klaga, kjör útskipt þér, sála
mín! því med sorgum svo þig naga? sjá! þinn
Gud vill heillir þín; eg í Gudi gladur er, Gud!
mín sál fulltreystir þér, öllu er reyni eg viltú
venda, til vegsamlegs og farsæls enda.

Ad öll vor sorg og mæda í heiminum
er svo óstödug, géfur oss huggun í
sér-

sérhvorri eymd; enginn er frí frá sorg-
um og andstreymi á jördunni um alla
æfi sína; lofadur veri Gud, ad allar vor-
ar mótlætíngar, allir vorir hrigdar-tím-
ar eru umbreytíngum undirorpnir! væri
allt annad undir sólunni forgengilegt og
óstödugt, en eymdirnar einar óumbreyt-
anlegar, þá hefdum vér fyrst efni til ad
andvarpa og qveina yfir voru lífi; en oss
til heilla og huggunar eru þeir útvortis
hlutir allt eins umbreytanlegir, sem mega
hryggja oss. Opt þerrast vor tár í sama
vetfángi og vér grátum, og þegar vér byr-
judum eina stund med umqvörtunum,
endudum vér hana allopt med gledi, og
höfum vér ecki einatt um æfi vora fundid
marga þesshåttar glediríka reynslu? hvör-
su tídum veinudum vér ecki ad morgni
dags: Drottiñ hefir mér gleymt, en ádur
eñ qvöldid kom máttum vér vidurkénna:
Drottinn minntist mín og blessadi mig;
jafnvel undir sjálfri mótlætíngañá byrdi,
hefir Gud opt rétt oss þá endurnæríngu,
sem lét oss gleyma allri vorri sorg; hvörsu
óvidurqvæmileg var þá tídum vor um-
qvartan yfir varanlegleika eymda vorra!
hvörsu grundvallarlaus vor vantrú, og ó-
tilhlýdileg vor möglan á móti Guds for-

 sjón!

sjón! ef ad vér vildum leitast vid, ad útvega sjálfum oss rósemi, géfum þá gætur ad þeirri náqvæmu og mildu forsjón med hvørri Gud leidir sín børn; Jósephs líf, Jobs forløg, Davíds tilfelli, já, sjálfs vors Jesú nidurlægíng, má þá sannfæra oss um, hvørsu vísdómslega, hvørsu nádarsamlega Gud hagar umbreytíngum þess mannlega lífs. Og því skyldum vér þá vanvyrda svo þann alvísa og nádugа stjórnara allra mannlegra tilfella, ad vér ecki tækjum oss af þessum, og ótelјandi ødrum dæmum, huggun og gledi í vorum ókomnu lífs-stundum? hvørnig fengjum vér verdskuldad ad lifa nockra glada stund, ef vér ecki viljum med þolinmædi umbera hinar ógédfeldu? þessar nálægu stundir kunna einnig ad vera oss á einhvørn hátt mótdrægar; því sífellt er nóg tilefnid ad finna, sem gjøri oss hugsjúka og hryggva; látum þá þessa stund vera oss til reynslu og æfíngar í þolinmædi, og í því ad leggja oss ánægda undir Guds vilja! vér skulum enga ángist bera fyrir komandi tímanum, heldur dæma um hann eptir hinum umlidna, en einsetja oss ad lifa þennann og sérhvørn dag vel. Ecki skulum vér festa vora þánka ein-

einúngis á mótlætíngum þeim, sem oss þykja nú máské bitrar, heldur minnast hinna tímanna, á hverjum vor neyd muni umbreytast til hagsælda og vor hrygd snúast í fögnud. Sé nú þessa tíma svo lángt ad bída, sem vill, hann kémur samt efalaust, þó ecki yrdi fyrr enn vid umskipti tímans og eilífdarinnar. Þá mun allt þad fyrir oss upplýsast, sem oss er nú of myrkt og hulid, um tilgáng Guds med hans reynslu bendíngar hér á jørdunni; þá mun þad einnig heita mega um oss: byrjánin var undrunarverd, en endirinn vegsamlegur. En máské vér á þessari stundu egum vid engar mótlætíngar ad berjást, né þurfum ad stynja undir nockrum þjáníngum, en munu þá ecki heldur neinir annir finnast í kríngum oss, sem nú andvarpa megi? í vorri breytni vid þá skulum vér leitast vid ad verda Gudi líkir, og, svo framt vér megnum, lina og létta þeirra eymdum. Þad kjærleiks-verk mun einhvørntíma hughreysta oss, þegar vér erum í eymdum staddir, og þar ad auki áhýsa adra ad létta undir vora byrdi, þegar mótlætid heimsækir oss eins og þá, og þó þad yrdi ecki, mun samt Gud sjálfur verda vor

trúfasti hjálpari, sem stjórnar øllum vorum mótlætíngum til farsællegs enda. O! hvørsu gladir megum vér ecki vera þá, þegar Gud stjórnar øllum efnum vorum! hann mun og, vegna Jesú þínu og dauda, af oss létta allri naud.

56. Hugvekja.

Eg vil þacka Drottni í mínu hjárta; eg vil segja frá øllum þínum dásamlegu hlutum; eg vil gledja mig og fagna í þér; eg vil syngja þínu nafni lof, þú allra hæsti! Psálm. 9.

Þó ad velgjørníngar hins miskunsama Guds, væru ecki svo óteljanlegir, þo ad þeir vørudu ecki nema um vissa tíd, þó ad hans godgirni hefdi med þessum degi enda, gætum vér þó ecki ord fundid, til ad prísa med kjærleika Guds verduglega. Þó nálæg stund gæfi oss ecki orsök til ad prísa hann, mættum vér þó færa honum óendanlega lofgjørd, fyrir allar umlidnar. Svo lángt, sem vér lítum til baka, og til hins umlidna vors lífs, finnum vér allstadar órækar roksemdir og merki uppá hans nád og velgjørnínga. Ef vér telja vildum hans velgjørdir, mættum vér framtelja sérhvørt vort ædar-slag, sér-

sérhvörn andar-drátt, sérhvörn þánka: Því þegar vér að eins reikna vildum saman þá velgjörnínga, er sérhvörr dagurinn, sem vér lifum, sjálfkrafa færir oss, svo sem: ljósið, loptið, fæduna, krapta til erfidis og vort líf, hvörsu margir yrdu þá ecki allir Guds velgjörníngar við oss að lokunum? hvörsu margir þá þeir, er hann árið um kríng, hvört árið eptir annað, já, allann vorn aldur, lætur falla í vor skaut? og hvörsu ber oss ecki að þacka alla Guds velgjörnínga við oss á barnsaldrinum, og hinum efra aldri? svefnsins velgjörnínga? hina huldu og náðarríku forsjón, hvörrar vér urdum ecki varir, endurlausnarinnar velgjörnínga? O Drottinn! óteljanleg og óumræðileg er þín náð, að framtelja alla þína velgjörnínga, er oss syndugum og fáfróðum ecki unnt, að íhuga verduglega fjölda þinna dásemdar verka, er engum daudlegum géfið, þared jafnvel englarnir mega furda sig við þeirra hugleidíngu, dást að og prísa þína gædsku. Vorkénntu því, líknarfulli fadir! veikleika og vanmætti vorrar sálar, og fyrirgéf þú oss það tilfinníngarleysi, að vér ecki létum íhugun þinna velgjörda upplífga oss, sem bar, ecki leida

oss til hjartanlegasta þacklætis og fúsrar hlýdni vid þin bodord! Þó ad vér gétum ecki upptalid alla þína margfølldu nád, viljum vér þó leitast vid ad tgrunda hana, ad láta hana æ vera oss hugfasta, ad auglýsa hana ødrum. Þó vér ecki, nema ad nockru leiti, þeckt fáum stærd þinnar miskunar, viljum vér þó því meira ómaki verja til ad þeckja, hvørsu ónógir sjálfum oss vér erum, hvørsu óverdugir, hvørsu vanmegna; já, þó vér gétum aldrei verduglega prísad Gud med ordunum, viljum vér því kappsamlegar leitast vid ad dýrka hann med voru framferdi. Þó ad vér ecki fullkomlega fáum skynjad hans miskunar-ríka kjærleika í þessum heimi, skal oss samt því innilegar lánga eptir himninum, hvar lángtum meira af hans nádar-verkum mun oss kunnugt verda, þar mun vor túnga og fá honum súngid verdugri lofgjørd. Fáum vér ecki vegsamad hann í voru lífi, munum vér þó gjøra þad í daudanum, og útgánga af heiminum med þeim lofsaung: Drottinn! hvørsu mikid hefir þú gjørt vid mig! og þegar vér loksins upphafdir erum til þinnar dýrdar, eilífi Gud! munum vér ad fullu þeckt fá, hvørsu mikid

þú

þú hefir vid oss gjort; þá mun vor sála prísa þig, og vor andi gledjast í þér, vor Gud og vor Frelsari!

57. Hugvekja.

Kénn mér, ó Gud! sem gætir mín, gánga fram eptir bodum þín, ordugar lífsins leidir! samvitskunnar þá frid eg finn, og fögnud eilífann, Drottinn minn! er þú útvöldum greidir.

Ad lifa heilaglega og í sannri trú og gudhrædslu, leitast vid ad verda Gudi þócknanlegur og honum æ líkari, það er vor kallan, tilgángur vors lífs, vort mark og mid, og vor lucka. Stundadú því, kristinn madur! ad ná skírri, sannfærandi og fullkominni þeckingu um skyldur þínar, hvörsu sérhvör þeirra sé naudsynleg þér, og þar hjá ad sínu leiti dýrmæt. Endurnýjadú og styrktú þessa þína þeckingu tídum, og brúkadú hana og æfdu í daglegu líferni; lærdú ad skilja, ad skylda þín, jafnvel sérhvör hin ordugasta, er þín lucka; vaktú því yfir þínum girndum og sinnishræríngum, svo þær leidi þig ecki afvega; trúdú sjálfum þér aldrei ofvel, og prófadú daglega hjarta þitt og framferdi grandgæfilega, því sérhvörr dagur, sem þú lifir,

er dýrmætur partur þiña lífstunda. Hugsadú opt og med trúudu hjarta til Guds og Jesú, og leitadú í yfirvegun hans fullkomlegleika og verka, í hans velgjörníngum, en þó einkaulega í þeirri endurlausn, sem haň þér afrekadi, helgustu upphvatníngar og kroptugustu medala til ad lifa rádvöndu og dygdugu líferni. Fiňir þú vanmætti þitt, láttú þad því framar knýja þig til heitrar bænar um hjálp hans og nád, sem lofad hefir ad láta sinn krapt verda í breiskum máttugann. Lærdú æ betur og betur ad þeckja sjálfann þig og heiminn, sem þú lifir í, og hugsadú tídum til þess, hvörs vegna Gud lét þig fædast og lifa á jördunni; þenktú þar um opt, hvörsu líf þitt er stutt; um tign og mætti þiňar sálar og heňar ódaudlegleika. Hugsadú um dygdaňa umbun og lastaňa straff, sem framkoma mun, ecki einúngis í þessu lífi, heldur og hinni ókomnu eilífd; nidurþagga þú aldrei rádleggíngar samvitsku þiňar, né þína iňvortis blygdun yfir hinu vonda, því sú tilfiňíng er verudari og vaktari hins góda hjá þér; ástundadú strax frá barndómi ad hlýda rádunum gódrar samvitsku, ádur eň hjarta þitt skémist og forherdist af lastaňa vana gégn því góda; sjádú
til

til ad hafa ætíd eitthvad nytsamlegt fyrir stafni, og lærdú ad takast ómak og ordugleika á hendur, þvi án ómaks er engin dygda framför, engin verdskuldan, engin lucka; nejtadú sjálfum þér opt leyfilegra lystisemda, svo ad þú þar vid venjist á ad drottna yfir tilhneigingum þínum; fordastú umgengni vondra, en sæktú samqvæmi rádvandra; lærdú forsjálni af þeirra dæmum, og vísdóm af undirvísun heilagrar ritníngar. Gjör þetta og haldtú áfram í því, þá muntú vara í dygdum, vara ad fársæld med varandi innvortis ánægju; hofum vér þessar reglur oss yduglega fyrir augum, munum vér smámsaman leidast og venjast á ad breyta eptir þeim; og hvorsu dýrmæt er þá ecki vor lucka? fáum vér henni ad eins nád, er allt fengid, sem vor ágvardan útkrefur, allt sem vér fáum hér nockurntíma óskad oss; þá gétum vér lifad í rósemi og ánægju, og á sídustu stundum vors lífs, mun þessi rósemd og ánægja, sem vér nú smeckum, þegar vér gjörum trúar örugga bæn til Guds, ecki vid oss skilja. Med því stærri laungun, sem vér nú óskum oss í lífi og dauda, ad vardveita þetta hugar-far, því inni-

innilegar qvøkum vér til þín, heilagi og gódi Gud og Fadir! ad þú vyrdist ad géfa oss krapt til ad elska og ydka sanna gudhrædslu, sem veitir oss svo mikinn og heilsusamann ávinníng. Endurnýja þú vor hjörtu med þínum góda anda, og géf oss þad hugar-far, sem gjøri oss í raun og veru dygduga og sann-kristna. Géf ad vér sifeldt mættum verda þér sjálfum líkari, sifeldt taka framførum í vísdómi og dygd, sifeldt verda þér enn náqvæmlegar saméinadir, svo ad vér finna mættum sifeldt varandi rósemi og ánægju af því ad gjøra hid góda; og séum vér enn þá lángt frá þessari lucku, æ! géf oss þá nád til ad ødlast hana, og svo ad eblast í dygdunum, ad vér þar med nálægjumst vora sönnu lucku; þegar vér byrjad høfum ad feta þennann farsældar veg, styrki og leidi þá oss veika og óstøduga, þín volduga hønd, svo ad vér aldrei þadan í frá af honum villumst.

58. Hugvekja.

Gud! þín stærd er ómælanlig; umkríngir guddóms ljósid þig, daudlegum ofskjært øllum; þó er þinn kraptur øllu nær, alheima'er skynsemd mælt ei fær, geim rædur þú gjørvøllum; eins

smærst

smærst og stærst, allt ber vottinn um þig, Drottinn! er vèr sjáum, í þínum verkum og fundid fáum.

Aldrei fáum vér nógsamlega yfirvegad, verk vors Skapara, sem býrtast fyrir augum vorum, og á degi hverjum krefja vora náqvæmu athugasemd, og dýrkun hans, sem hann svo dásamlega gjørdi. Hvad má framar hræra vort hjarta, framar fylla vora sálu heilagri undrun, enn skodun Guds dásemdar-verka, sem eru svo vegsamleg og verdug elsku? Hvad framar minna oss á hans speki og gædsku, enn skodan svo margra skapadra sképna, vid hverja Skaparans almætti, vísdómur og gædska auglýsist oss jafn-addáanlegt? hvad framar hjá oss styrkja traustid á Guds alvoldugu stjórnun, enn þegar vér hugleidum og vyrdum fyrir oss þá almennilegu forsjón, sem allt eins náqvæma umhyggju ber fyrir lífi jurtanna og dýranna? hvad segir oss sérhvørt gras-strá, sérhvørt blómstur, sérhvør uppvaxandi jurt? hvad gjørvøll náttúran? mikil, addáanlega mikil eru verkin Drottins. Hvørninn má nockurt, jafnvel prýdilegast meistara-verk manna, kóma í

sam-

samjöfnud vid heimsins dásemu bygg-íngu? mun snoturt málverk einhvörs lands mikils metandi á móti sjálfu land-inu, í hvörju öll náttúrunnar prýdi og gædi eru sameinud? en hvad veldur því, ad vér svo mikils metum mannlegar í-þróttir og verk, en erum þó svo kaldir og tilfinníngarlausir vid Guds dásemdar verk í náttúrunni? sannarlega, ef vér hug-leida vildum þess gjörvalla sköpunar-verks undrunarverdu stærd, og hvörsu ó-mælilega vídt þad nær; náttúrunnar ó-umbreyttu reglu og reglulegu umbreyt-íngu; fjölda hinna sköpudu sképnanna, og margföldu kyn-breytíngar; sérhvörs prýdi, ordu, reglu og sambönd, fengjum vér ecki haldid oss frá, fullir undrunar ad upphrópa: **mikil eru verkin Drott-ins!** Stóri, omælilega stóri Skapari! vér undirtökum med öllum þínum sköpud-um sképnum, og játum: vér erum einúng-is dupt og aska, eintómur skuggi, en fáum aldrei framar þeckt og undrast og furdad þína stærd og mikilleika, en vid samburd vors audvyrdilegleika vid þína hátign; vér fáum ad sönu ecki skygnst inn í náttúrunnar innstu fylgsni, en hitt, sem vér sjáum útvortis fyrir augunum, er fullnóg til

ad

ad inntaka vort hjarta og fylla þad undrun og lotníngu; vorir vitsmunir eru hálf-verk, og vér fáum þig hér ad eins þeckt, eins og í speigli og rádgátu, en á sídan, þegar hálf-verkid tekur enda og vér loksins náum fullkomnari þeckíngu, þá munum vér enn betur skilja og sanna mega: ad mikil eru verkin Drottins, þá munum vér og lengra leiddir í þeckíngunni, verduglegar fá prísad Gud. En á medan vér dveljum hér á jørdunni og skodum hans verk, skal vor ydja sú, vor vísdomur og vort augna-mid, ad læra ad þeckja og prísa Skaparans mikilleik. Svo opt, sem vér rennum augunum upp til himins, svo opt, sem vér skodum jørdina, svo opt, sem vér lítum til sjálfra vor, svo opt skal tilfinníng hans mikilleika verda oss innrætt og vor audvyrdilegleiki því kunnari. Fyrir þér nidurkrýpur vor andi, og fullur undrunar tilbidur þig, mikli, óendanlegi Gud! ef ad þú tækir frá oss þína nádar-hønd, og þitt almætti leiddi oss ecki, þá mundum vér undir eins tortýnast. Lofud veri jafnan þín miskun, sem svo nádarsamlega lítur ofan til vor, sem þó erum einúngis dupt og aska, og vill leida oss um

allar

allar eilífdir, hvar vér med heilagri undrun og himneskum fögnudi fá skulum ad skoda og prísa þig óaflátanlega.

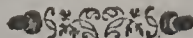
59. Hugvekja.

Bænin má aldrei bresta þig, búin er freisting hvimleidslig; þá líf og sál er lúid og þjád, lykill er hún ad Drottins nád.

Þegar vér lesum Biblíuna med eptirtekt, finnum vér í henni svo yfrid mörg og órækk merkileg dæmi þess, hvörsu kröptug sé trúud og alvarleg bæn, ad þad mætti fásinna heita, ad vilja med vantrú og efasemd neita sannleika þvílíkra dæma. Fyrir safnadarins bæn í Jerúsalem var Pétur útleiddur af sínu fángelsi. Móses gjördi bæn sína til Guds, og Israel géck þurrum fótum yfirum hafid rauda. Elías bad til Guds, og Gud vökvadi jördina med regni; hann bad, og eckjunnar daudi sonur í Zarepta, kom aptur til lífsins; hann bad, og eldur féll af himni og eyddi brenni-förninni. Ezechiel bad til Drottins, og 15 ár lögdust til hans aldurs; já, Jesús sjálfur, þegar hann, á sínum holdsvistar dögum, offradi bænum, var bænheyrdur af sínum himneska födur.

Hvörn-

Hvornig fáum vér þar um efast, ad vorar bænir muni líkann krapt hafa, og svo margra heilagra manna bænir á fyrri tímunum, ef vér bidjum med trúudu hjarta! er Gud ecki óumbreytanlegur í sínu almætti, og í sinni gædsku? er hans miskunsemi ecki óendanleg? mun hañ þá hætta ad elska og miskuna oss? oss, sem kalladir erum eptir hans sonar nafni, endurleystir af honum og styrktir af hans fyrirbón? ónei! þín gædska, Drottiñ! varir eilíflega. Þín eyru eru aldrei apturbyrgd, svo ad þú ecki viljir heyra oss, þegar vér framberum vora qveinstafi fyrir þig; þín hönd er aldrei ofstutt til ad hjálpa, þegar oss liggur á, þú munt allteins bænheyra oss, og þú bænheyrt hefir önnur þín börn, þegar vér einúngis bidjum þig med audmjúkri og helgadri sálu. Í þessari fullvissu komum vér nú til þín, nádugi Gud! og útausum voru hjarta í trúar-örúggri qvöld-bæn fyrir þínu augliti; en, um hvad bidjum vér þá? máské um krapta til ad gjöra hid góda, og gánga á þínum vegum? O! hvörsu ljúft væri þér ecki ad heyra þá bæn? hvörsu ríkuglega mundir þú ecki vilja géfa oss allt þetta? máské vér bidjum einúngis um tímanleg og forgengileg

gædi? o! ad vér þó ecki kéyptumst svo á-
kaft eptir þessa heims fallvallta munadi,
heldur miklu framar eptir himiusins far-
sæld! o! ad vér leggja vildum vorn vilja
og allar vorar tilhnegíngar undir þinnar
vísu forsjónar vilja, og eins og kristnum
sómir, kappkosta ad girnast æ meir og
framar hid góda! o Gud! stjórna þú voru
hjarta med þínum anda, ad vér einnig í
vorri bæn, fáum hagad oss eptir þessum
óskum og ásetníngi vorum. Géf oss þad
vísa, gudhrædda hjartalag, sem þú gæddir
Salómon med; ef ad þín rødd kjæmi
til sérhvørs vors í sinn stad, og segdi: **bid
þess, er þig girnir af mér!** ef ad vér
mættum velja egin luckn-kjør vor, géf oss
þá nád ad velja eins viturlega og hann, og
andsvara þér: Drottinn! Drottinn! géf
þínum þénara skynsamt hjarta, svo han
skilja megi hvad gott og íllt er, og um
þessa blessun bidjum vér ad eins á þessari
stundu. O Gud allrar miskunar! géf
oss rádvandt og skynsamt hjarta; ef ad
oss audnast þessi gædi, þá mun oss allt
annad gott tilfalla, þá muntú uppfylla
allar vorar óskir og eptirlánganir. Og
þó ad vér færum varhluta af audlegd,
metordum og ødrum tímanlegum ávinn-
íngi,

íngi, ſkal þó vísdómur og dygd vera hér vor óvidjafnandi audæfi og ávinníngur, og þá er einkis framar ad óſka, þegar vér einúngis eignumſt þína náð og þína vel-þócknun.

60. Hugvekja.

Guds ótti med ánægju, er mikill ávinníngur, 1 Tim. 6.

Ad miklu leiti koma margar vorar hrellíngar af því, ad vér erum ílla ánægdir med vor luckukjør, einatt jøfnum vér saman áſtandi voru vid annara manna; því erum vér ecki, ſegjum vér opt vid ſjálfa oſs, ſvo ríkir, ſvo heidradir, ſvo luckulegir, ſvo ánægdir, ſem hinir, er ſídur ſýnaſt verdſkulda þad enn vér? vid þvílíkar hugleidíngar gleymum vér optaſtnær því góda, ſem Gud hefir gefid oſs, og þacklæti því, er vér egum honum ad lúka. Lítid munum vér til, med hvørſu margføldum velgjørníngum Gud hefir bleſſad oſs; lítid hugleidum vér allann þann kjærleika, náð og lucku, ſem vér mundum í voru gjørvøllu lífi jafnan hafa þeckt, ef vér med eptir-þánka hefdum gaumgæfa viljad vort áſigkomu-

R 2 lag;

lag; lítid gætum vér medala þeirra, sem Gud brúkad hefir til ad géfa oss allt þad, sem vér vidþurfum, svo vér mættum ánægdir lifa, já, enn framar: vér konnumst lítid vid þann mismun, sem er á oss og svo morgum þúsundum annara, sem mættu lángtum midur ánægdir lifa, heldur enn oss géfst orsøk til; vér lifum í landi þessu fríir og frjálsir, en, hvørsu margir medbrædra vorra eru ecki innibyrgdir í þraung fángelsi og óhollt lopt, liggja á hordum bálkum og fá ecki sól, og sumir enga dags skímu ad sjá; vér sofum optast vært á nóttum, og rísum flestir heilbrygdir upp ad morgni dags, en hvørsu margir medbrædra vorra eyda ecki nottum med qveini og veini, og døgum í sorg og sjúkdómum; vér hofum þad, sem vér þurfum á ad halda til lífs nærîngar vorrar, en hvørsu mørg þúsund manna leita þar á mót á stundum vída og forgéfins ad brandi og lífsnærîngu; vér njótum heilsu og heilla, en hvørsu marga beygir ecki krom og karar-sæng djúpt í eymdir og vanvyrdu, og þó øfundum vér adra af þeirra lucku, þar sem enn þá fleiri hefdu orsøk til ad øfunda oss? skyldum vér vera illa ánægdir med þad hlutfall,

fall, sem Gud hefir oss veitt, og sem efalaust er oss hid besta eptir voru ástandi! sannfær oss, ó Gud! æ betur og betur um þad, ad hlutdeild sú, sem þú skamtad og útdeilt hefir sérhvörjum af oss, sé hvörjum og einum hin hollasta og gagnlegasta. Og þared ánægt hjarta er hin dýrmætasta lucka í lífinu, svo géfdú oss nád til ad odlast hana, ad vér ecki lengur vanvyrdum þig med mögli og unaþvortunum. Minntú oss sífellt á voru óverdugleika, sem ecki verdskuldar neitt af þeirri gædsku, sem þú í voru umlidna lífi hefir oss audsýnt; láttú þetta leida oss til ad prísa þig fyrir sérhvörn velgjörníng, hvörsu lítilfjörlegur, sem hann oss vyrdast kynni, og styrkja vort trúnadar-traust á þér; og hvornig skyldum vér vantreysta þinni nádugu stjórnún, þar vér sannfærdir erum um þína nád og þinn vísdóm! nei, eilíflega skal sú vera ástundán vor, ad setja vora von til þín, ad óttast og elska þig; þessar dygdir munu leida oss til sífellt ad vidurkénna þá lucku, ad vér standa (megum) undir þinni stjórnun. Þinn ótti skal vardveita oss frá syndum, og þinn kjærleikt hugga oss í hvörju, sem ad höndum kémur,

ur, og med þvílíku siñislagi fáum vér med glødu gédi tekid sérhvorju, sem adbera kañ, já, gengid med djørfúng á móti sjálfum daudanum; því hvørnig megum vér í daudanum vænta añars eñ góds af þeim Gudi, sem í lífinu lét oss einskjæra gædsku í tje.

61. Hugvekja.

Hvad, sem þú gjørir, hugsa ber, hvørt þvílík ydja hæfdi þér, ef í því verki ættir þú, andast þá strax og dæmast nú.

Hin besta regla, eptir hvørri vér laga egum allar vorar athafnir, er sú: ad vér tídum samanberum þann dóm, sem vér sídarmeir fella munum yfir athafnir vorar, vid þad álit, sem vér nú høfum á þeim; vér ættum á stundum ad íminda oss, ad vér lægjum sótt-veikir, vér ættum einatt ad renna þaunkunum til þess óttalega augnabliks, þegar þessi nálæga tíd skal enda taka, og eilífdin byrja. Opt ættum vér ad spyrja sjálfa oss: hvad mun eg líklega segja um þann lífernis-hátt, sem eg nú færi; þegar þúngur sjúkdómur yfirfellur mig, medølin fá ecki líknad lengur, og Læknirinn stendur úrrædalaus, eñ grátandi ættíngjar og vin-

vinir umkríngja sæng mína, og allt þetta segir mér: ad eg standi á ytstu lífsins troppu og á siálfum grafar barminum? hvad munum vér þá dæma um þad andvaralausa framferdi, í hvørju vér nú daglega framgaungum og eydum mestum hluta æfi vorrar, og um lasta-fullar lystisemdir, sem glédja oss svo miøg og svalla vorri tíd? hvørn dóm munum vér um allt þetta fella á hinum skélfilega degi, þá himnanna kraptar munu hræra sig, jardarinnar grundvøllur tekur til ad skiálfa, og høfud-sképnurnar brádna af hita, en dómstóllinn verdur reistur upp og bækurnar opnast, í hvørjum allar vorar gjørdir, ord og-þánkar, uppteiknadir eru? ef ad vér athuga vildum ádurnefnda reglu, mundum vér alla hluti álíta med meira jafnadar-gédi; skélfast mundum vér þá vid þvílíkar athafnir, sem vér nú í andvaraleysi leikum oss ad; óttalegar háskasemdir mundum vér á þeim vegum finna, hvar vér hyggjum nú hættulaust. Ef ad vér lifdum samqvæmt þvílíku hugar-fari, mundum vér á sérhvørjum degi verda varfærnari, og engar dagsins athafnir byrja, fyrr enn vér yfirvegad hefdum allt, sem vér tæk-

jum oss fyrir hendur; fyrr enn vér útgengjum mundum vér spyrja sjálfa oss: hvört gengur þú? hvada freistíngar munu þér mæta? hvada tækifæri munu þér bjodast til ad gjöra gott? þegar vér þannig berum tídum oss saman vid sjálfa oss, mundum vér brádum framförum ná á dygdanna vegi, hvörsu sem vér ádur hefdum afvega gengid. Ó Gud! vort athvarf er því til adstodar þinnar; kenn oss ad leggja stund á þessa ydju, er vér sjáum oss svo nytsama, svo heilsusamlega, og fyrst þú gafst oss skynsemdarfulla sálu, svo gefdu oss nád til svo ad lifa, sem skynsömum manneskjum vel sómir. Já, þú, sem hefir oss leidt fram á þessa vegferd í heiminum, vid hvörrar endir vér finna munum annadhvört líf eda dauda, eilífa lucku ellegar eilífa olucku, vyrdstú svo ad stjórna öllum vorrar vegferdar fót-stigum, ad vér hreppa mættum þá sælu, sem á ad vera tilgángurinn allra vorra óska og athafna! géf oss enn þá tíma til ad hugleida vora vegu, og snúa oss til þinna réttinda, og svo ad vér innifelum þad allt, sem vér umbidja þurfum í eina einustu ósk, bidjum vér nú, ad þú, ó Gud! vyrdist ad

géfa

géfa ofs þañ vísdóm, náqvæmlega ad hugleida vora endalykt, og dóminñ, fem á eptir fylgja mun, og ſvo ad lifa, ad vér vid þeſſar mikilvægu umbreytingar, enga orſök fáum til ad gráta þá dagana, fem vér lifdum hér, heldur eilífslega fagna og gledjaſt hjá ſjálfum þér í dýrdinni.

62. Hugvekja.

Sannlega, ſannlega ſegi eg ydur: hvørs þér bidjid Fodurinn í mínu nafni, þad mun hann veita ydur, Jóh. 16.

Jeſús héfir þad afrekad oſs, ad vér nú bidja þorum almáttugañ Gud; hins ſkañarlegaſta óþacklætis gjordum vér oſs ſeka, ef vér vanvyrda vildum beñañ vorn Herra í vorri Guds-þjónuſtu, voru þacklæti og bænum vorum; aldrei viljum vér gleyma því, ad Jeſús er ſá, hvørjum vér þacka egum allt þad hjálprædi, fem oſs er géfid í tíma og eilífd; einúngis fyrir hans verdſkuldun erum vér Gudi þócknanlegir, og megum vænta oſs bænheyrſlu. Fyrir hañ fáum vér fullviſſu þá, ad Gud, fem máttugur er ad bleſſa oſs, vilji þad einnig gjora. O! ad vér ætíd, þegar vér framberum naud vora og þarfir fyrir Gud, miñtumſt

unnst þess dýrmæta sannleika: ad sá Gud, sem vér ákøllum, er fadir vors Drottins Jesú Krists! med því trúar-øruggara trausti, og med því meiri djørfúng múnnum vér þá voga ad snúa oss til hans, og fela honum á vald vorar egin og vorra medbrædra naudsynjar; þar vid mun og hjarta vort endurlífgast, ad vér, fyrir krapt heilags anda, kalla megum Jesúm Krist vorn Drottinn, og med trúudu hjarta eigna oss þad allt, sem þessi vor Endurlausnari hefir afrekad oss; þá mun vor trú vaxa, og vort traust á honum aukast. Til þín, eilífi sonur Guds! nálægjum vér oss á þessari qvøld-stundu; bid þú einnig med og fyrir oss, vér viljum ásamt frambera fyrir þig vort þacklæti, fyrir svo margfallda nád og trúfesti, er vér þegid høfum fyri þína fyribón og forþénustu; þinni fyribón er þad ad þacka, ad vér enn þá lifum, og ad vor nádar-tíd er ecki enn á enda; géfdu oss framvegis þína lífkrøptugu nád, og lát oss brúka hana til vors frelsis og sáluhjálpar vorrar. Láttú øll vor fyritæki blessast, og sakir þinnar heiløgu pínu, allar vorar syndir bættar og gleymdar vera; yfirgéfi oss aldrei þín náduga hjálp, því hvad værum vér án þinnar nádar annad enn aumar útskúf-

adar

nádar ſképnur? kaſta oſs ecki burt, þó vér vanvyrdt høfum vora útvegndu endurlauſn og þína náð, med gálauſu líferni, og verdſkuldad þína réttlátu reidi og hegníngu; hafdú eñ þá umburdarlyndi og þolinmædi vid oſs, fyrir ſakir þiñar miſkunar; láttú þad ávaxtarlauſa tréd enn þá ſtanda óupprætt, eñ þá óupphøggvid, þó þad enga nema ſkadlega ávoxtu færi; augljóſtú þína vegſamlegu náð, á þínum endurleyſtu; lát tølu þiña trúu tilbidjenda ſífeldt aukaſt, og ſtyrk þá æ meir og meir í trú og þínum kjærleika. Vér bidjum áſamt fyrir ſmánurum þíns nafns, ſem ſetja ſig upp á móti þér, og þiñar nádar-lødrunum, fyrir þeim hardſvírudu, hverja þiñ andi hefir híngad til forgéfins leida viljad til yfirbótar. Vér bidjum fyrir øllum heiminum, láttú þitt dýrdlega nafn æ meir og meir útbreidaſt og tignaſt, og lokſins þá tíd koma, ad gjørvallur heimuriñ vidurkéñi þitt nafn, og láti þínu veldi, Amen.

63. Hugvekja.

Leggid hug á þad himneſka, en ecki á þad jardneſka, Col. 3.

Allir hlutir ſannfæra oſs um þad, ad vor mikilvægaſta tíd er fyrir hønd.

um, þá lífið er á enda. Gjørvallur heimurinn með øllum sínum umbreytíngum og óstødugleika sannar það, vort egið ásigkomulag, óskir vorrar sálar, veikleiki vors líkama, sú stutta tíð, sem vér dveljum hér á jørðunni, lífsins viðstoðulausi hraði, í einu orði að segja: allir hlutir prédika oss þann sannleika, að vér séum áqvarðaðir til að lifa eilífflega. Þó fáum vér hér um enn sterkari fullvissu, þegar vér aðgætum sjálfa oss, sem þá, er af Jesú Kristi erum endurleystir. Allar þær qvalir og þjáníngar, sem Jesús þolað hefir, allir þeir velgjørníngar, sem hann hefir oss afrekað með sínu verðskuldun, eru jafn-margar røksemdir fyrir því, að sála vor sé áqvørðuð til eilífðarinnar. Þútmálanlega gleði-orsøk høfum vér af þessari yfirvegun; en aumkunarverðir eru margir vorir meðbræður, sem framgánga eptir sínum tilhueigíngum, og gleyma þeirri eilífð, sem Guð hefir þeim fyrirhugað. Samt sem áður, þó þessir óluckulegu villist af sønnum luckuvegi, og gleymi sinni farsæld, gleymdu þó ecki, sála mín! að þú lifir hér í heimi til þess, að þú megir eilífflega lifa; þitt blindaða hjarta gjørir þér synd-

syndina girnilega, en gleymdú ecki ad lastanna háskasama ánægja, ætti ad vera þeim vidbjódsleg, sem þeckir eilífdarinnar yndisfullu gledi. Þegar þú stendur vid, þreytist ellegar ætlar ad horfa tilbaka á gudhrædslunnar vegi, æ! gleymdú þá ecki, ad dygdanna vegur hefir luckusæl afdrif í eilífdinni; þegar þessa lífs þreyngíngar ætla ad gjøra þig huglausa og magnþrota, gleymdú þá ecki, ad þad er hin stærsta vanvyrda og ólucka, ad géfa eilífdarinnar farsæld vid þessa heims lucku, og þegar þú loksins skilur vid þetta jardneska hreysi, gleymdú þá ecki ad eilífdin, til hvorrar daudinn færir þig, mun fullkomlega umbuna þenna lítilfjørlega missir, sem þo ecki má nefnast svo, heldur ávinníngur. Eilífdin, til hvorrar vér erum áqvardadir, veri því vort støduga mark og mid, og tilhugsan hennar gjøri oss hæfilega til ad brúka vel þá stuttu tíd, undir hvorri komin er vór gjørvøll lucka eda ólucka í eilífdinni. Vér skulum því med varúd og gætni brúka vorar fáu lífs-stundir á jørdunni. Vér skulum ýtarlega athuga allar vorar gjørdir og dæma um þær, eptir því endurgjaldi þeirra, sem vér á sídan væntum

um í eilífdinni. Lángt sé frá oss ad láta vorar óskir og ástundun einúngis mida til þessa stutta og fallvallta lífs lucku og ánægju., O! eilífdarinnar Fadir! kénn oss þennann vísdóm, og innrættú djúpt í vorum sálum, ad vér skapadir séum og endurleystir til þess ad lifa eilíflega. Hvad værum vér, ef þetta væri oss hulid? hvad væri vort líf og vor daudi, ef vér ecki trýdum þessu? og þó gjøra þessa heims stundleg gædi svo opt ad engu hjá oss þennann gudlega þánka, æ! vyrdstú því sjálfur, ó Gud! ad vekja þenna þánka hjá oss og vidhalda honum í vorri sálu, og sjálfur ad géfa oss nád til þess, ad vér ecki einúngis hofum eilífdarinnar umtal á vørunum, heldur ad hennar tilhugsun megi vera stoduglega innrætt voru hjarta; um þessa nád bidjum vér þig, ástkjæri eilífi Fadir! kénndú oss ad hugleida þad á þessari stundu, ad vér egum kost á ad verda innbyggendur annars betra heims, og þín børn í eilífdinni. Og svo þessi dagur og sérhvørr hans tími er vor undirbúníngs-tíd undir þá sídustu umbreytíngu; þegar þú stjórnar oss, munum vér brúka sérhvørja stund til eblíngar vorri sønnu velferd, og vid

sér-

sérhvorja tillockun til ens vonda, sem qviknar í hjartanu, vid sérhvorja þjáníngu, sem vér lídum, vid sérhvorja freistíngu, sem oss mæta kann, sífelldt hughreystast vid þá thugun med þeim, ad vér lifum hér til þess, ad lifa sídarmeir hjá sjálfum þér eilífslega.

64. Hugvekja.

Vissu lífs eilífs ljer, Lausnarans sigur mér, megnar ei mig ad fæla, myrkur grafar né kjæla, um jørd all-litid gét eg, í Jesú lífs-von hef eg.

Svo myrk og hulin, sem oss er sú ókomna tíd, og þau tilfelli, sem fyrir oss liggja, er þad þó efalaust, ad ókomna tídin er oss mikilvæg, og ad vér egum fyrir høndum endalausa eilífd. Enganntveginn kann verøld þessi ad vera sá stadur, hvar allt, sem mann-edli vorn er ætlad, kynni ad mæta oss; væri hún vors sídasta takmarks og farsældar-land, mundi hún ecki, hvørsu girnileg, sem hún vyrdist, vera svo eymda- og armædu-full, sem hún opt er í raun og veru; þessi líkami hefdi þá ecki heldur svo margar umbreytíngar og veikleika vid ad strída, þá ætti og vorrar sálar ósedjanlega far-

sæld-

sældar laungum hér, kunna ad mettast, en í voru hérvistar ástandi, verdur tilgángur alls þess nálæga veraldarinnar, lífs vors og sálar og vorra gjørvallra tilfella vera oss óskiljandi, ef vor sídasti samastadur ætti ad vera hér í heimi; nei, Guds forsjónar fyrirætlan med oss hlýtur ad ná miklu lengra enn til þessa stutta og mædusama lífs; vér erum víst áqvardadir til lángtum ædri hluta enn einúngis ad gráta hér í lífi og gledjast, enn ad lifa stutta stund, og deyja svo aptur, og þó ad eckért í heiminum, gæfi oss hér um nockra upplýsíngu, þá mætti þad þo vera daudi vors Jesú. Mun Sonur Guds hafa dáid einúngis til þess, ad vér yfrid stutta stund kynnum ad njóta fárra ánægjufullra augnablika og lystisemda þessa skammvinna lífs? mun hann hafa nidur af himnum stígid einúngis til ad gjøra oss svo skammvinna stundar-dvøl á jørdunni léttbæra og yndæla, og hvørsu þúng og sorgleg er hún þó ecki allmørgum vorra medbrædra? mun hann hafa úthellt sínu blódi, til ad endurleysa oss, og vér þo varla varir verda vid nád og not þessarar endurlausnar, ellegar strax og vér hefdum þessa varir ordid, missa alla henn-

hennar nádar ávøxtu og not og hugg-
un í daudanum, væri vort líf þá eilíf-
lega þrotid? nei, vissulega sannfærir oss
verdskuldan vors Frelsara þar um, ad vér
áqvardadir og ætladir séum til lángtum
ædri og lángvinnari farsældar. Efa-
laust mun annar og betri heimur oss
geymdur, hvar vér njóta munum þeirr-
ar lucku, ad vera á medal Jesú endur-
leystu, gædir lángtum ædri fullkomnun
enn hér í heimi er møguleg, med ødrum
ordum: vér munum verda ódaudlegir;
þegar vér þannig vyrdum fyrir oss vort
líf í heimi þessum, fær þad í vorum aug-
um allt annad útlit. Hvørr einn part-
ur þess, hvørsu lítilsjørlegur, sem hann
er, verdur oss þá mikilvægur, svo sem
náqvæmlega samtengdur oss fyrirbún-
um ódaudlegleika; vér megum því ecki
reikna þetta nálæga líf eptir þeim fáu
døgum, sem þad vara kann, heldur ept-
ir þeim tilgángi, hvørs vegna þad er
oss géfid, og hvar til þad midar; þess
vegna verdum vér ad lifa þannig, sem
vér óska mættum best ad búa oss undir þá
óendanlegu ára tølu, sem vér egum fyr-
ir høndum ad lifa, og samqvæmt þeim á-
setníngi og þessu hugar-fari, viljum vér

med náð Guðs leitast við að laga vort líf þann tíma æfinnar, sem enn þá eptir egum; veri sá þánki sífeldt vakandi í vorri sálu, að vér ecki séum áqvarðaðir fyrir heiminn, heldur himininn; því stoðugri, sem hann verður í voru hjarta, því framar á vort líferni á jorðunni að líkjast voru komanda lífi í himninum; þá skal himnesk ánægja fylla vort hjarta, þá skulum vér keppast eptir að ná eilífum gæðum; þá ber oss nú að elska þá hér, sem síðarmeir eins munu verða vorir lagsbræður í himninum. Innrættú oss þetta hugar-far, góði Guð! með kroptugri náðar-verkun þíns anda; hvorsu blessuð verður oss þá ecki sú nálæga tíð, hvorsu mikil vor gleði, vor sálar rósemi, vor lucka, bæði í lífi og dauða!

65. Hugvekja.

Það forsjónar þinnar skugga, þeckjum vér að sorga frí, mægum lifa utan ugga, eyrð og friði góðum í. Guð! þín miskun eilíf er, en framvegis gef oss hér, allt hvað þurfum og til þinnar, þénandi er dýrðarinnar.

Viðhald vors lífs, er eitthvort mesta dásemdar verk Guðs, á hvorju vér á sérhvorju augnabliki þreifa megum; þegar

þegar vér yfirvegum vors líkama veiku bygginqu, og skodum þær óteljandi háska-semdir, sem honum eru búnar; þegar vér adgætum vora vangætslu og hyrdu-leysi um vidhald vors lífs, megum vér undrast, ad vér, fyrir laungu sídan, ecki urdum daudanum ad herfángi; efalaust hlýtur einn Gud til ad vera, sem beri allteins mikla umhyggju fyrir hvörrar og einnar manneskju lífi, og vidhaldi allrar náttúrunnar; væri hann ecki til, mætti vaggan verda vor gröf, ómálga aldurinn vort enda-dægur, svefninn vor daudi, og sérhvörr dagur ólucku-dagur. Vér lifum þó enn, gétum enn þá hrært limi vora, og erum velflestir heilir heilsu; allir þessir velgjörníngar mega ábreif-anlegar sannfæra oss, enn jafnvel skír-ustu rökfemdir skynseminnar um þad, ad einn Gud sé til, og ad þessi Gud sé vor Gud, vor Fadir og vidhaldari vors lífs. Værum vér ecki hér um sannfærdir, mætt-um vér vid uppruna sérhvörrar morgun-sólar, vid sérhvörrar nætur adkomu, ótta-fullir renna þaunkum til hvörs eins komandi tíma vors lífs, og ósjaldan segja vid sjálfa oss: þar sje eg fyrir háska-semdir þær, sem munu tortýna mér;

 þar

þar munu mér óvinir mæta, sem framgvæma munu á mér vondann áſetníng ſinn; þar ſje eg einn ógudlegann, ſem mér ſteypa mun í þá ólucku, ſem hann hefir mér fyrirbúna; þar ſje eg vatnin, ſem munu dreckja mér, eldsvodann, ſem man mig uppbrenna; þar ſje eg fyrir þad tilfelli, ſem mun kollvarpa mér; med hvíllíkum ørvǿlnunar þauakum mættum vér vænta ſérhvørs ókomins tíma, ef vér ecki hefdum þá ørugguſtu fullviſſu um vors Guds nádugu og víſu forſjón og ſtjórn yfir voru lífi. Af ǫllu hjarta príſum vér þig, miſkunſami nádugi fadir! ad þú áſamt trúñi um þína forſjón géfur oſs ſvo dýrmæta huggun og róſemi. O! hvørſu vanvyrdum vér ecki þína gædſku, ef vér eñ þá erum vantrúadir, ſem høfum ſvo mikl-ar rokſemdir um þína forſjón. Géf ad vér aldrei ſéum óþacklátir, heldur ſífellt þacklátlega miñumſt, hvørſu vér reynt høfum þína trúfoſtu gædſku, og ætíd meir og meir upphvetjumſt til ad ſetja allt vort traúſt á þig, og þetta ſkal nú vort fyrirkæki og áſetníngur á þeſſart ſtundu. Í trúnni til þinnar almáttugu gædſku tokum vér óqvídnir komandi tímunum. Svó veikur og vanmegna, ſem vor líkami er, treyſt-

treystum vér þó þínum krapti, sem við-
heldur oss og styrkir. Svo skammsýnir
sem vér erum til að fyrirsjá þær háska-
semdir, sem oss kynnu mæta, treystum vér
þó á mátt þinn og vísdóm, sem sjer þær
allar og ert máttugur að afvenda þeim.
Vér vitum ecki sjálfir hvørs vér eigum að
óska oss, eda fyrir hvørju vér eigum að ótt-
ast; vyrdstú sjálfur að uppfylla allar vor-
ar óskir, sem nytsamlegar eru, og frelsa oss
frá ollu vondu, sem kyñi að torthýna oss.
Unn oss ætíð að lifa undir þiñi umsjón,
undir Jesú náð, og undir stjórnun þess
heilaga Anda, og njóta þeirrar sælu, að
elskast og blessast af þér, þá gaunguin vér
óskélfdir á móti sérhvørju lífsins hættuleg-
asta tilfelli, sem oss mæta kañ, þared vér
høfum þañ að reida oss uppá, sem er al-
máttugur og ollu vill og kañ að snúa oss til
besta.

66. Hugvekja.

Betri er einn þurr biti, láti madur sér nægja, enn
fullt hús matar með þrætu, Ordsqv. b. 17.

Þau eru efalaust best og heilladrjúg-
ust luckukjør, fyrir hvørn eiñ af
oss, sem sérhvørjum í sinn stad eru út-
hlutuð; hvørsu ójøfn, og þar hjá undar-

 leg

leg, sem oss allopt vyrdist útdeilíng þessarar jardnesku heims lucku, yfir hvørri vort óánægda hjarta ósjaldan heimuglega møglar, mun þad þó reynast efunarlaus sanleiki, ad sá alvaldi stjórnari allra hluta útbýti þessa lífs gædum, med vísdómi og gædsku þanig, sem hans alvitska sjer ad hvorjum einum best hentar. Ad vera um þetta í hjarta sínu sanfærdur, er ecki lítil lucka, því þessi fullvissa vidheldur sannrí sálar rósemi, vardveitir hjartad frá nagandi øfund, og eydir mátalausum umqvørtunum; hvørsu ánægdir byrjum vér ecki sérhvørn dag, og endum han eins rólega, þegar vér erum, hvørr í sín stad, fulltrúa þar um, ad sú lucka, sem Gud útbýtir oss, þad ástand, er han hefir sett oss í, og þun tilfelli, sem hann áqvardar oss, séu besta hlutskiptid, er í vort skaut gat fallid, og ad sjálfir vér aldrei hefdum gétad valid eda óskad oss annars betra; en, máské þessi sinnis ánægja sé á þessari stundu fjarlæg voru hjarta; máské ad óskir þær hvarfli oss í hug: o! ad eg væri svo ríkur, svo luckusæll, sem margir adrir medbrædra minna, og máské þessi ósk og laungun verdi hjá oss enn sterkari, þegar vér náqvæmar gaumgæfum útbýtingu þess-

þessara luckugæda, og vér þykjumst varir verda, hvorsu misjafnt þeim útbýtt er medal þeirra, sem oss finnst midur enn vér hafa til þeirra unnid. En vitum vér þó sjálfir hvors vér óskum oss? máské vér verdum annars hugar þegar vér samjöfnum því vér høfum, vid hitt, sem oss vantar. Séu vor kjør ad nockru lakari enn annara, eru þau ad morgu aptur miklu betri. Vér egum máské engann kost á ad njóta þessa heims gæda og hans lystisemda, med frjálsu og hindrunarlaust, en undir eins erum vér frír frá svo morgu íllu; fyrir svo margføldum freistíngum til þess vonda erum vér óhultir; oss mæta þá lángtum færri tækifæri og ginníngar til ad styggja Gud, til ad meida samvitsku vora og lída skip-brot á vorri trú. Færri óvini egum vér þá vid ad strída, sem sækist eptir vorum fátækdóm. Margir medbrædra vorra, lifa máské í lystisemdum, og gledja sig á margann hátt, en munum vér fyrir þad ógæfulegri, ef vér finnum því stærri laungun hjá oss eptir því himneska, og því meiri frid í vorri sálu? máské þad ásigkomulag, sem vér ofundum svo mjøg adra af, megi gjøra lífid yndælt og gédfellt, en þá vér fáum

nú ecki lifad sældar-lífi, kunnum vér þó med því meiri hjartans gledi og rósemi, ad þenkja til daudans og lokfius skilja vid þetta líf, sem þeim luckulega fellur opt svo þúngt ad yfirgéfa; þann jardnefka ríkdóminn, er þeir einúngis leitudu sér ánægju í, vildu þeir aldrei þurfa ad missa. Þad ástand, sem vér óskum oss, er máské eptir vorri meiníngu og heimsins áliti betra og gédfeldara, en hitt, sem Guds áqvardan hefir sett oss í, er þo efalaust eptir hans vísustu og besti rádstofun oss lángtum betra. Géfdú oss ó Gud! ad þessar hugleidíngar um vor luckukjor og ástigkomulag í lífi þessu, hafi þá kroptugu verkun í hjarta voru, ad rósemi vorrar sálar megi þar vid rótfestast og aukast; géfdú oss nád til ad efla vora sáluhjálp í því ástandi, sem þér hefir þócknast ad setja oss, án nockurs víls, óánægju og óþolinmædi. Vardveittú oss frá drambsemi, þó þér þócknist ad géfa oss þessa lífs lucku, og frá orvílnun og efasemi, þó þú létir ólucku tilfelli bera oss ad houndum; géfdú oss þar á mót nád til ad auka vid upplýsíngu vorrar skynsemi, og ætíd ad líta í huganum fram yfir takmork þessa nærveranda lífs til annars

ars betra heims, og vid þá skodun upphvetjast til ad afneita þessum heimi, og því, sem í honum villa kann fyrir oss sjónir á því himneska, en lifa gudrækilega, réttilega og hóflega á medan vér lifum á jördunni, ánægdir med hvad helst þín mildi úthlutar oss.

67. Hugvekja.

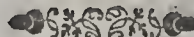
Réttlæti góds manns gjörir hans veg sléttann, Ordsqv. b. 11.

Sú ætti ad vera vor kappsamleg ástundan, á medan vér lifum í mannlegri sambúd í heimi þessum, ad vér ávinnum oss svo elsku og gédþocka vorra medbrædra, ad vér gjöra kunnum oss vissa von um, þegar vor hérvistar tíd er á enda, vinir vorir og kunníngjar hefdu orsök til ad sakna vor og syrgja vorn missir, og sérhvörr rádvandur ad harma vorn vidskilnad; takist oss þannig ad hegda oss á medan vér lifum, megum vér þegar álíta vort líf lukkulegt á jördunni, því aldrei verdur loflegra lík-vers súngid yfir moldum vorum, heldur enn þegar gudhræddir og rádvandir úthella vid lík-kistur vorar þeirri hjartans ósk: Gud gæfi hans líki kæmi nú í hans stad, úr því ecki vard lengur audid ad njóta hans samvista!

en þar á móti fær það lítla huggun og ánægju veitt, þegar vér högum þannig voru lífi, að vér vitum oss hafa til einskis lofstírs eða saknaðar unnið að oss öndudum, og ekkért liggur lofsverdt eptir oss, því hvað eru: audur, yfirlæti eda lystisemdir? lofstírs fyrir þvílíkt vilium vér eptirtalnalaust unna þeim fávísu, sem ákafast sækja eptir þessu, en þanniñ viljum vér lifa, að rádvandir sakni vor, og vinir syrgi voru missir. Vér skulum ástunda að géfa þeim oss þeckja orsök til að blessa vora minníngu, og að álíta oss verduga lofstírs fyrir vort líferni, og einlægrar sorgar yfir vorum missir. Ef vér leggjum kapp á að lifa dygdugu lífi, ástundum vér gudrækni, miskunsemi, rádvendni, hófsemi, svo munu jafnvel óvinir vorir verda leidast til að lofa vorar dygdir, og hvorsu freklega, sem þeir ofunda oss, þó láta oss á stundum njóta sannmæla. En auk þessa má það huggunar-ríkt vera ættingjum vorum og vinum, að njóta gladværrar fullvissu, af voru dygduga líferni, um vorrar sálar eilífa fögnud og sælu, þar vér lifad höfum í Guds ótta, og deyjandi afhendt honum med öruggri trú sálu vora, sem hana gaf.

gaf. Eckért fær betur aflétt þeirra sorg, eckért betur afþurkad þeirra harma-tár, og eckért framar gladt þá, eñ eptirlánganin ad ná oss iñan skams í somu sælu-höfn og vér sigldum inní rétt á undan þeim. Nú þegar viljum vér taka fyrir oss ad lifa þañig, ad þó vér brádlega deyja ættum, verdi vor daudi samt bædi loflegur og sáluhjálplegur. Til ad ödlast þvílíka endalykt, þurfum vér ecki ad óska oss gráhærds gamalmenna aldurs; þó vér skilja egum vid þetta líf midt í vorum blómstrandi aldri, höfum vér samt ysrid lengi lifad, þegar vér ad eins lifdum dygdugu og rádvöndu líferni; því margur leggst sá gamall í gröf, hvörs dygdugu athafnir í lífinu funduſt færri teljandi eñ árin, sem hañ lifad hafdi, en þeim vísa funduſt dagar sínir aldrei offáir, því allir vóru þeir prýddir loflegum dygdum. Þvílíkrar hrósunar skulum vér leita oss, þañig ber oss ad lifa, ad engiñ sá rádvandur fylgi oss til ens sídasta legstadar, sem ecki blessi vor bein í gröfiñi, og fiñi vort líferni verid hafa uppbyggilegt og gott. En margur mætti sá vera, sem, ókéñdur af almeñíngi, gángi út frá þessu lífi, og verdi því fáum harmdaudur; en þad skal oss liggja í léttu rúmi, þegar vér

ad

ad eins getum áñid oss vors dómara velþócknun, og njótum útvaldra vegsemdar. O! þegar vér einúngis odlumst ad vera í þeirra sæla hóp, er oss þad fyrir minnstu, þó engin grafskrift hrósi miñíngu vorri, né vor vidskilnadur verdi af mørgum harmadur. Eptir þessari hrósun fyrir Gudi, viljum vér einkanlega keppast; hans velþócknan mun endurnæra vora sálu, þegar vér eptir vorn dauda, máské enga hlutdeild fáum í manna lofstýr.

68. Hugvekja.

Snú þér nú til Guds þíns, vertú miskunsamur og réttlátur og treystú ætíd á þinn Gud, Hós. 12.

Þessi skal þá vera sú stund, á hvørri vér viljum snúa oss til Guds, yfirgéfa vora syndsamlegu vegu, og keppast eptir sønnum Guds ótta. Einhvørntíma hlýtur þó ad því ad koma, ad vér tøkum oss fyrir hendur þad verk, hvørs framqvæmd vér svo opt ad undanførnu høfum á frest slegid. Líf vort er stutt og daudans tími óviss; hvørt augnablikid er dýrmætt, sem ydran svo sjaldgæf, en þess dæmi svo mørg, ad manneskjum verdur í skyndíngu burtu kippt. Hvørnig

ig mættum vér draga yfirbót vora und-
an til ókomiuna tíma? vitum vér þá,
nema dauðinn svipti oss lífinu midt á
þeim árum, sem vér brúkum til þjónustu
heiminum og syndinni? audveldlega gét-
ur það aðborið, að Herrann, sem vér vænt-
um ecki koma mundi fyrr enn að qvøldi
dags, koma kunni, að morgni, eda um
midjan dag, og krefja oss til reikníngs;
en jafnvel þó þetta yrði ecki, þó að dauð-
inn yfirféili oss ecki voveiflega, þó að vér
lifdum til elli-ára og yrdum saddir lífs-
daga, munum vér þá hafa fúsari tilhneig-
íngu og meiri krapta til betrunar og yf-
irbótar vorrar, heldur enn nú? nej, fjærri
fer því; því lengur, sem vér lifum í and-
varaleysi og syndum, því framar for-
herdist vort hjarta, því heldur uppræt-
ist hjá oss oll tilfinníng til ills og góðs, og
því hugsunarlausári gjørumst vér um
frelsi vorrar sálar, Drottinn á ráð á
sérhvorjum aldri, og sérhvorri stundu
vors lífs, ecki er það oflángt til þess, að
vér brúkum það allt, hvørt heldur það
verdur lángt eda stutt, til dýrdar hon-
um, sem gaf oss það og hét oss eumbum
ódaudlegu lífi. Nú skulum vér því af-
henda oss oldúngis þér á vald, almátt-
ugi

ngi Fadir vors lífs! nú skulum vér hlýdnast þinni roddu, sem vér svo tídt høfum hverskallast vid! vér viljum nú velja oss þann veg, sem híngad til hefir verid oss svo qvídvænlegur; vér viljum nú afnejta þeim lystíngum, sem verid hafa oss svo kjærar, og slíta oss frá heiminum, sem híngad til hefir haldid oss fanngudum. En, ó vor Gud! hvørsu opt høfum vér ecki haft sama ásetníng? optlega høfum vér svarid þér eilíflega ad elska þig, og eins opt brotid þetta særi aptur. Fá eru þau augnablik, sem vér fengum stødugri stjórnum haldid yfir hjarta voru; þúsundsinnum høfum vér gjørst þér óhlýdnir, eptir þad vér þó ad øllu leiti gáfum oss þér til þjónustu; hvørsu opt høfum vér ecki mátt sanna sjálfir, hvørsu breiskir vid erum og ótrúir, þegar vér samstundis drýgdum þær syndirnar umhugsunarlaust, sem vér á næsta augnabliki ádur létumst hafa andstygd á! hvørsu marklaus eru þá øll vor- heit, gódi Gud! fyrst allur vor ásetníngur, allt vort hjarta er svo hvikult og umbreytanlegt. O Drottinn! kom þú oss til hjálpar med þinni nád! vér høfum nú nockud hrærst vid þessa íhugun, æ!

låttú

láttú þessa hræríngu viðhaldast í vorri sálu. Vér hofum nú tekið fyrir oss góðann ásetníng; æ! styrktú oss til að viðhalda og framfylgja honum! vér heitum þér enn á ný hollustu og trú um alla eilífð, æ! styrk oss til að halda þetta heit, svo vér ecki með ótrygð brjótum af oss þína náð, og kollum yfir oss þína reiði, né tokum, miðt í heimsins solli, aptur það offur, sem vér nú færum þér, á meðan vér enn þá hugsum um þig og sáluhjálp vora. Láttú þá hlýðni, sem vér nú sverjum þér, þá elsku, sem vér nú lofum þér að auðsýna, þann ótta, í hverjum vér heitum að framgánga, ecki verða eins skammvinnt og þessa bæn vora. Styrk oss, svo vér mættum æ stoðugri verða í þinni þjónustu, minna meta heimsins glis, og styrkjast gégn ollum freistíngum. Varðveittú oss frá óstoðuglyndi og þeim svikráðum, sem heimur þessi hefir oss búið. Undir þinni varatekt og aðstoð vonum vér að fá framgengið þér þócknanlegar hér eptir enn híngað til, og vogum að vænta oss þeirra verðlauna, sem þú hefir fyrirheitið þeim, sem eru þér trúir allt til dauðans.

69. Hug-

69. Hugvekja.

Komid til mín allir þér, sem mæddir erud og þreyttir, eg vil gèfa ydur endurnæríngu, Matth. 11.

Hvort gjorvalla líf á jördunni er fullt af mædu og sorgum; eitt andstreymid fylgir, svo ad segja, hinu á eptir; hvörsu marga glada og luckulega tíma fáum vér talid á móti hinum sorglegu? færri eru þeir dagar oss hugfastir, á hvörjum vér nutum hreinnar gledi án sorgar, þegar allt var þó samfara, sem glédja mátti vort hjarta, svo sem heilbrygdi vor og velgengni, og vina og frænda vorra hugar rósemid og andans fridur. Sjaldreynt mun, ad allar vorar óskir veitist oss í einu; séum vér ríkir, vantar oss á stundum heilbrygdi; séum vér heilbrygdir, vantar opt ríkdóm; hofum vér þetta hvorttveggja, vantar opt trúrra vina adstod og yndi, já, opt hid allra markverdasta, vantar samvitsku rósemi. Hvort vér hofum mikid eda lítid, hofum vér þó aldrei allt, sem vér óskum oss, stundum þrellir oss eitthvort nálægt motlæti, stundum koma oss annar og vesælar manneskjur fyrir sjónir, hvörra eymdir uppvekja vora medaumkun. Stundum gagntekur oss skélf-

skélfandi ángist, annadhvort út af vaknadrar samvitsku áklogunum, ellegar allt of hastri blódsins hræringu. Stundum fyllumst vér óróa út af óvæntum skada, sem oss ber ad hondum, eda ad eitthvad þad brást oss, sem vér gjordum oss vissa von um, ellegar huld hond Guds forsjónar typptadi og audmýkti oss. Þegar vér ihugum þá daga, á hvorjum oss mætt hafa einhvør þesshattar óblíd tilfelli, þá daga, sem vér eydt høfum í sællífi eda svefni, ellegar í syndsamlegri dægra-styttingu; þegar vér minnumst þeirra daganna, sem vér brúkudum til framqvæmdar einhvørju ósæmilegu áformi vorn; þegar vér loksins íhugum þá daga, sem vér vorum sjúkir, edur og nidur ánægdir, þegar vér, segi eg, yfirvegum nú alla þessa daga vors umlidna lífs, hvørja vér hart nær álíta megum eins og þeir aldrei hefdu til verid, og berum þá saman vid hina, á hvørjum vér í raun og veru høfum nockru gódu af stad komid, ellegar vid þá daga, á hvørjum vér í raun réttri luckn-sælir vórum, þá munum vér fá ad finna, ad mjøg lítid edur eckért verdur lífdaga vorra, um hvørja ecki megi med fullum rétti adqveda med **Jobs** ordum: madurinn af qvinnunni fæddur, lifir

stutta stund og er fullur órósemi. Hvörsu mundi oss þá farnast, ef vér lifa ættum þessu órósama og sorglega lífi, án þess ad ega þañ ad, sem med vísdómi og gædsku vidheldur lífi voru? æ! þá hefdum vér med réttu nóg efni og orsök til ad vera óþolinmódir og óska oss daudans. En þared allt þetta mætir oss undir stjórnun og umsjón þess miskunsama og almáttuga Guds, megum vér rólegir og ánægdir vera, med hvad helst, sem ad höndum ber; og þetta er sú mikilvæga huggan, sem gledur oss, þegar vér á sérhvörjum degi iñganugum svo ad segja nýtt líf; trúnadar-traustid á almáttugum himins og jardar stjórnara, blandar huggun og gledi í allar vórar sorgir, í þessu nærveranda lífi. Þær röksemdir, sem vér ad undanförnu fundum um hans nádar ríku stjórnun, gjörir vort sinni rósamt og ánægt. Hañ mun stýra voru gjörvalla lífi eptir sinni alvísu gædsku þañig, ad oss jafnvel í mótlætinu géfast mun nóg orsök til ad vegsama hañ, og vér munum, á nærverandi tíma, siña nóg efni til þess; jafnvel naudir þær, undir hvörjum margir medbrædra vorra verda ad andvarpa og qveina, fá oss þar um sañfært, ad Gud höndlar nádarsamlega

lega vid oss, þared hañ gjört hefir eymdir vorar oss lángtum þolaulegri eñ margra añara. Já, í øllum tilfellum munum vér þar um ad raun komast, ef ad vér añars nákvæmlega adgætum Guds undrunarlegu vegu, ad hann leggur oss manneskjum ad sønnu byrdi á herdar, en undir eins hjálpar oss til ad þola og bera hana.

70. Hugvekja.

Mín sála gledur sig í Gudi, heilsugjafara mínum, Lúc. 1.

Hvørsu mædufullt, sem þetta líf er á stundum ad álíta, vantar oss þó ecki, á medan vér lifum, gledi og sññis ánægju, ef vér sann-kristnir erum, þegar vér lyptum vorum augum í hædirnar til Guds, sem hefir oss skapad; þegar vér vyrdum fyrir oss hans óendanlegu og þar hjá svo gædsku- og gódgjørda-sømu hátign; þegar vér setjum oss lifandi fyrir sjónir hans dýrdlegu og elskuverdu eginlegleika, med hvørsu yndælli gledi má þá ecki vor sála verda uppfyld? og þessarar ánægju og gledi megum vér daglega adnjóta, ef ad vér taka vildum oss fyrir hendur ad skoda og hugleida dásemdar-verk Guds bædi í

náttúrunnar og nádarinnar ríki; dagléga hofum vér þad fyrir augunum; ætíd er oss því unnt ad skémta oss vid þeirra prýdi; aldrei ættum vér ad letjast í því ad upporfa sjálfa oss til elskunnar vid Gud, med náqvæmri adgætslu hans undrunarverdu dásemda, því ad vanrækja þad, er ad gleyma Gudi, sem med svo augljósum, svo addáanlegum hætti, hefir audsýnt oss svo mikinn kjærleika, og látid oss reyna sína undrunarlegu og gædskuríku végleidslu þannig, ad vér ad minnsta kosti vid endalok lífdagaña munum vidurkéña méga: ad hañ hafi alla hluti vel vid oss gjort. Já, þegar vér med rólegri adgætslu skodum þañ veg, um hvorn hañ hefir leidt oss, fiñum vér yfrid stóra orsok til rósemi og ánægju. Þegar vér skodum vort egid ásigkomulag, og miñumst þar hjá þess innilega kjærleika, sem Gud hefir audsýnt oss, fáum vér nóg efni til ad gledja oss af gjorvollu hjarta. Gud géfur oss luckn og blessun til alls, sem vér tokum oss fyrir hendur; hañ géfur oss heilbrygdi, gladt siñi, krapta og lyst til ad erfida, hañ snýr frá oss háskasemdum og óluckutilfellum, útbýtir oss þvílíkum luckukjorum, ad vér enga orsok hofum til ad óska oss annara

betri=

betri; hvad má oss upporfa til gledi og ánægju, ef ecki þetta? og þad þvi helldur, þegar vér adgætum hvørsu mikid Gud hefir oss gott gjørt frámyfir marga adra af medbrædrum vorum; en þegar vér rennum nú augunum til þeirra sælu-fullu himinsins hýbyla, og thugum þann yfirgnæfanda fögnud, sem vér eigum þar í vændum, hvad má þá af jardneskum heillum og luckn jafnast vid þvílika gledi vorrar sálu? þad er þvi undir vorum vilja komid, hvørt vér lifa munum framvegis í luckn og róseini edur ecki; séum vér midur ánægdir, þá er vantrú vors egin óstøduga hjarta orsökin, sem ecki vélur þann medøl, er ebli vora sonn ánægju. Skyldum vér þá vera miskunarlausir vid sjálfa oss, og gjøra oss sjálfum lífid þúngt og mædusamt, þar sem vér gætum adnotid annars betra? enganvegin; þad skal æ gledja og hughreysta oss, ad vér eigum Gud ad, og ad hann er vor trúfasti vinur og hjálpari í allri neyd; af hans mildríku nádar-hønd, viljum vér med þacklátu hjarta medtaka þá ánægjufullu tíma, med hvørjum hann gledur oss í þessu lífi, og hrynda burt allri sorg og qvída, þanninn prísum vér Gud med vorri gledi, og med vorri

 sinn-

sinnis ánægju, en gjerum oss sjálfir lífid þægilegt og yndælt.

71. Hugvekja.

Gledjid ydur og fagnid; því ad ydar verdkaup er mikid á himnum, Lúc. 6.

Ad vísu má þad undrum sæta, ef vér á engann hátt látum oss leida til yfirbótar og sinnis umbreytingar, hvørsu margar og mikilvægar upphvatníngar og ladanir, sem Gud þar til frambýdur oss; ørdugleikiñ, sem vér meinum oss mæti í vorn ydrunar-verki, fær því þó aldrei valdid, því sjálfur Gud, eñ ecki vér, framqvæmir í oss bædi viljann og verkid, en þarámót vekur máské íhugan stærdar og fjølda vorra synda efasemd hjá oss. Sá qvídi ætti frá oss burtu ad hverfa, eda hvort mundi betra, ad særaft af vidvarandi samvitsku ángist og ótta, vegna drýgdra mót-þróa synda, og daglega vakna upp vid þessa iñvortis qvøl, ellegar ad hafa góda samvitsku, sem fridud og róleg er ordin med sañri yfirbót? ellegar, hvad kann ad olla því, ad vér erum svo tregir til ad snúa oss af alvøru til Guds? máské syndir þær, sem vér, til egin óluckn vorrar, alid høfum í

vorn

vorn brjósti, sén oss svo gédþeckar, og oss falli ördugt ad hata þær eins og óvini. En hvörsu lengi á þetta hættulega tál, sem svo optlega hefir oss blindad og stofnad til vorrar ólucku, ad hafa yfirrád yfir vorum besta ásetníngi, framar enn bestu og heilsusamlegustu áminníngar, vidvaranir og upphvatníngar til egin luckn vorrar? viljum vér þá einskis meta vors elskurika Frelsara nád og ástsemi þá, med hvörri hann á hérvistardøgum sínum tók svo ástudlega ad sér ydrandi syndara, og tekur enn med sømu elsku þeim á móti? viljum vér þá gjøra ad engu med vorum mótþróa allt þad ómak, alla þá umhyggju, sem vor gódi Gud ber fyrir því, ad fá oss leidda til apturhvarfs, og barmed frelsa oss frá vorri egin fordjørfun? ó! ad vér hugleida vildum hvørnig vér frelsast mættum úr hættu þeirri, sem vér stofnum oss í! efalaust er þad, ad sá sami miskunsami Gud, sem lætur sér svo annt vera um ad frelsa oss, og med sínum Anda verkar hid góda í vorum hjørtum, hann, sem útbreidir sinn nádar-fadm á móti oss allann daginn, ad þessi sami Gud mun þó eins efalaust álíta oss fyrir sína óvini, ef hans

náqvæma umbyggja fyrir oss verdur af oss forsmád og þanniñ ad engu, ef ad vér ecki viljum láta oss leida til apturhvarfs vid hans miìldirìku nád; lokſins gaungum vér þá ſjálfrádir út í þá ólucku, sem vér kepptumſt eptir, og þá hlýtur ſtraffid, ſem vér ſjálfir bokudum oss, ad verda því miklu þýngra. Í þeim ſama himni, ſem gledi er yfir ſérhvorjum ſyndugum, ſem ydrun gjörir, eru hinna nøfu, ſem áfram ana í ſyndunum vidurſtygd fyrir Gudi, englunum og hans heilögu, því med ſyndum og ydrunarleyſi ſtyggja meñ Gud og hrella hans gódu Anda; og hvort vildi ſá ad lokunum flýja, fyrir hvorn eckért athvarf edur hæli var lengur á jördunni? Þegar ydrunarlaus ſála med ótta og ángiſt hlýtur loks ad ſkilja vid þetta jardneſka, og himininn, inn í hvorn eckért óhreint eda almennilegt, eckért, ſem elſkad hefir ógudlegleika og lýgi, koma kann, er henni apturluktur, hvorr verdur þá hennar ſamaſtadur, hvílík hennar kjør, ønnur enn eilíft ſpott og vanvyrda og hrellíng? vegna egin velferdar vorrar, ſkal vor einlægaſti áſetníngur ſá, á medan vér enn þá hoſum tíma til yfirbótar, ad leita af alvøru nádar hjá Gudi,

Gudi, og láta oss leida af hans kjærleiks-fullu vidvørunum til ad forda oss háska þeim, sem hinum óhlutvøndu búinn er, sem uppegna sér á móti Guds réttlætis reidi; því hvørnig fengjum vér afborid hana? o Herra Gud! vyrdstú at *°ida oss á þeim vegum, um eydimørku þessa lífs, sem leida til þíns sælufulla himins. Vert þú æ vor leidtogi í lífinu, svo ad vér fyrir þína nádar-ríku adstod ad lokunum lenda fáum í þeim farsældar heimkynnum, hvar útvaldir gledjast af þeim sælufullu verdlaunum, sem þar eru fyribúin þeim, er þig elska. O! Herra Jesú! leid þú oss jafnan med ordi þínu og anda, til þessarar farsældar. O Jesú! unn oss þann sóma!

72. Hugvekja.

Þú, hinn mikli og voldugi Gud! Drottinn Zebaoth er þitt nafn, þú ert mikill í rádum og máttugur í athøfnum, Jer. 32.

Þared vér erum svo óframsýnir til ad sjá víslega fyrir høgum vorum, og kraptar vorir reynast svo veikir til ad efla vora lucku, er þad ecki lítilvæg huggan fyrir oss, ad Gud, undir hvørs stjórnun vér stondum, og í hvørs valdi er ad

 bæta

bæta allar vorar þarfir; er svo mikill í ráðum og máttugur í athøfnum. Vér vitum ecki hvad oss mæta mun á næsta degi, jafnvel ecki á næsta tíma; en hañ, sem nidurradad hefir og áqvardad fyrirfram sérhvørrar mañeskju tilfelli, og fyrirhugad þeirra luckn-kjør, hann sjer ecki einúngis fyrir, hvad á næsta tíma og morgundegi muni adbera, heldur er eiñig augljóst og nakid fyrir hans alskygna auga, allt, sem í voru gjørvalla lífi mun oss mæta; og svo rádþrota, sem vér einatt verdum, þegar vér viljum forsjálega sjá fyrir lucku vorri, svo kroptug eru hans rád, sem hjálpa oss eins opt í vandrædum þeim, sem abla oss áhyggju og ángistar qvída. Pared vér erum nú svo fullkomlega sañfærdir hér um, því erum vér þá svo fásiña, ad láta vort blindada húgskot og hjartans tilhnegíngar ráda vorum fyrirtækjum? því felum vér þá ecki allt vort rád og áform á vald Guds oendanlega vísdómi og stjórnun, þared álytkanir hans ráds einar eru vísar og sáluhjálplegar fyrir oss; ef ad vér ætíd breyttum þañig og vendum oss á, ad vera ánægdir med þessa Fødurs vors vísa og náduga vilja, mundum vér sídur orsok hafa til ad ángrast eptir-

á yfir

á yfir vorum fyrirtækjum. Óvidalausir mundum vér renna augunum fram til hinna ókomnu tímanna, ef vér med gaumgæfni íhugudum ad sá Gud, sem áqvardad hefir oss til handa allt þad, sem framkoma mun á komandi tímanum, er mikill í rádum og máttugur í athøfnum. Þessi fulvissa leidi oss frá þeirri fásinnu, ad trúa betur vanvitsku vorri, enn Guds óendanlega vísdómi, frá því ad treysta framar vanmætti voru, enn almætti hans, sem øllu megnar. Oteljandi røksemdir sannfæra oss um þad, hvørsu vís, hvørsu máttugur og gædskuríkur Gud er, sem vidheldur lífi voru. Sísi skal vor fávitska gjøra lítid úr vísdómi hans, né treysta vanmegni voru jafnt og hans almætti, med verdugu þakklæti skulum vér vidurkénna hans gódgirni; fyrir Guds alvísa augliti, viljum vér lítilækka oss, og géfa honum dýrdina, fyrir allt þad góda, sem hann audsýnir oss. Þegar vér þannig førum ad rádi voru, vogum vér ad vænta oss blessunar Guds og lífsins ánægju og farsældar; ó Gud! géf þú oss þessa lucku, og kénn oss æ betur og betur ad þeckja vanmætti vort og fáfrædi. Láttú oss aldrei dyrfast ad framkoma

koma fyrir þitt alsjáandi auga med drambsömu og stærilátu hjarta, sem í nockru stóli uppá sig, heldur þeckja og vidurkénna, ad vér æ séum veikar og hjálparlausar sképnur, sem í øllu komnar erum uppá þína miskun og nád. Hvorgi, nema frá þér, voldugi Gud! væntum vér adstodar og hjálpar, þegar oss ligg- ur á, en þegar vér þannig felum oss á þitt vald med audmjúku og einlægu hiarta, láttu oss þá ætid finna hjá þér rád og krapt. Audsýn þig gjørvallri kristni þinni, sem hennar trúfasta rád- gjafa og hjálparmann, og frelsadu øll þin børn af þeim vandrædum, sem nú eda hédan af kynnu ad mæta þeim. Gjør ad engu ráda-brugg hinna ógudlegu, en heyrdu oskir rádvandra; þegar vér erum efablandnir og rádþrota í voru áformi og fyrirtækjum, géf oss þá visdóm til ad þeckja og velja þad besta, og krapta til ad framqvæma þad. Lát oss í øllu, sem vér gjorum, tølum eda hugsum, hafa þinn vilja oss fyrir augum og breyta ept- ir honum í øllu; þitt undarlega og dýrd- lega rád, leidi oss farsællega ígégnum alla mædu þessa lifs og mótlætingar, og ad lokuminn í annars betra heims vist-

ar-

ar-veru, hvar vér med gledisaung munum vegsama þig og syngja: mikli og sterki Gud! Drottinn Zebaoth er þitt nafn, þú ert mikill í rádum og mektugur í atgjörnum!

73. Hugvekja.

Pad port er þraungt og sá vegur er mjór, sem til lífsins leidir, og þeir eru fáir, sem rata hann, Matth. 7.

Ecki verdur því neitad, ad mørg er mædan og margfaldur ørdugleikinn, sem oss mætir á fyrirsettum vegi í gégnum heim þenna til himinsins; vegurinn, sem vér gánga skulum, er ysrid mjór og portid þraungt, sem vér egum um ad fara, en hvørsu ørdug og mædusøm, sem gánga þessi mætti finnast oss, er þad þó skylda vor ad velja þenna veginn, og ecki láta þær þrautir, sem á honum kynnu mæta, fæla oss af honum. Pad er ad sønnu satt, væru þessar þrautir óyfirvinnanlegar, og ef vér búast hlytum vid óteljandi þjáningum og endalausri mædu, mætti þad verda efni til ørvæntunar fyrir oss, en vér høfum, eptir nærverandi ástandi voru, nóg medol í høndum til þess, ad vegurinn verdi oss greidfarnari, strídid gédfeldara,

sem

sem vér á honum beja hljótum, og heillafull von þess, er vidtekur, þegar veginn þrýtur, gjorir allt léttbærara. Satt er þad, ad vegur þessi er mjøg ógreidur, en endir vegarins, ef vér til hans litum, er því vegsamlegri. Oblugir eru óvinir þeir, sem vér egum hér vid ad strída, en hinn, sem med oss er, er lángtum øblugri; veikir eru vorir kraptar, en Jesú máttur yfirgnæfir vort vanmegni. Pared vér høfum nú þvílíka upphvatníngu og hugar-styrkíngu, væri þad eckért afsøkunar-mál fyrir oss, ad klaga yfir kristinndómsins ordugleika; vér viljum því á oss taka þetta heilnæma ok, og bera þessa léttu byrdi. Allra Jesú soñu strídsmaña dæmi skulu hér til upphvetja oss; þeir hafa margir mátt reyna alla þá mædu, sem kristiñdómuriñ olla kañ, og þegar vér samanberum vorar léttu þjáníngar vid þrautir þær, sem þeir lída hlutu, hvorsu litid eru þá ecki vorar ad reikna á móti þeirra? hvørki píslir né píntíngar høfum vér lidid fyrir Jesú sakir; hvørki høfum vér hans vegna þurft ad afneita ríkdómi, metordum né velgengni; en allt þetta og þadan af meira hlutu þeir fyrstu evangelii játendur ad lída, skyldum vér þá ecki þola vilja litla mædu eda stutt

og

og léttbært stríd, já, hvad enn þá er meira, hlaut ecki Jesús sjálfur ad þola svo mikid, ádur enn hann inngánga feck í sína dýrd? allt frá fædíngu hans til daudans, var hans líf fullt mædu, fullt erfidis og sorgar; ættum vér þá ecki ad vilja líkjast honum einnig í þessu? fjærri sé þad oss ad skora oss undan ad bergja á líkum kaleik og hann! vér høfum nú fyrir augsýn Guds tekid fyrir oss þann ásetníng ad umbera allann ørdugleika, sem kristid líferni útheimta kann, ad krossfesta vort hold med þess girndum og lystíngum, í øllu ad eptirfylgja Jesú, án mogluuar, og fúsir ad taka þeim mótlætíngum, sem hann vill á oss leggja; ecki skal neitt ójafnt eda óþægilegt á vorri Pílagríms-reisu hræda oss frá ad framgánga á þeim vegi, sem oss er fyrirsettur; noga endurnæríngu munum vér finna, þegar vér med rádvendni kostum kapps um ad vardveita skyldur vorar; vér felum oss því á hendur þinni styrkjandi og helgandi nád, miskunsami Gud! án hvørrar vort áform mun ad engu verda; efl þú oss í strídinu vid syndina, ad vér ecki látum oss locka af dæmum og adferd hinna ogudlegu: géf oss þann vís-
dóm

dóm, ad vér ecki látum oss giña af lastaña útvortis skini né vellystíngaña tillockunum. Hjálpa oss ad gánga hugudum fram á gudhrædslunar vegi, og loksins ad ná því takmarki, sem endar alla vora mædu, umbunar alla vora fyrirhöfn. Hvörsu rósamir munum vér þá ecki reña augunum til hins umlidna, og skoda allañ þañ ördugleika, sem vér höfum yfirunnid! hvörsu kroptuglega munum vér þá ecki sañfærast þar um, ad mjói stigurinn, sem vér framgaungum á, var sá besti og beinasti fyrir oss til ens eilífa lífsins! hvörsu ástúdlega munum vér þá ecki þacka þér, ad þú leiddir oss um hann til vorrar eilífu farsældar!

74. Hugvekja.

Hvörr er eg?

Þad er sú spurníng, sem vér, hvörr í siñ stad, daglega gjöra ættum sjálfum oss; því hvörr, sem aldrei gaumgæfir sitt ástand, eda hvört hañ taki framförum nockrum á dygdaña vegi, ellegar forherdist í löstum, er nærsta illa farinn. En ef vér stíngum nú hendiñi í vorn egin barm, og reñum baunkunum til sjálfra vor, má efalaust margur af oss játa: ad allt til þessa

þessa dags, höfum vér aldrei med verdugri eptirtekt hugleidt þetta efni, eda sönnu svarad uppá spurníngu þessa; vér höfum svo lengi eydt lífstundum vorum í heimi þessum, án þess ad hafa lagt alúd nockra á, ad lifa eins og vor áqvardan, Guds ord og skynsemin baud oss; en látum þad nú nóg vera, ad vér híngad til eydt höfum svo mörgum degi í vanvitsku þvílíkri, rétt eins og draumi; þessa stund skulum vér þó til þess taka, ad yfirvega med athygli tilveru vora, hvad vér séum, og til hvörs skapadir. Af siálfum oss urdum vér ecki til, Guds almætti myndadi oss í upphafi, og gaf oss þá veru, sem vér höfum. Frá honum komu allir þeir fullkomlegleikar, sem vorri sálu og líkama veittust, og í hans valdi er ad taka þá aptur þegar hañ vill. Vor líkami er af jördu myndadur, af jördunni næríst hann, og verdur loksins rotnadur ad jördu aptur. Nem því hér um eitt augnablik stadar, kristinn madur! og hugleid, hvört þú hafir orsök til ad stæra þig af líkama útliti þínu, elleg-ar upphrokast yfir adra. Sú smeckbetri fæda, sem þú máské nýtur, og þau státsleg-ri klædi, sem þú máské bera kañt framyfir adra, gjöra þig engu dýrmætari, eñ þú í

raunréttri ert; vér erum allir áþeckir því, sem vér undir fotum trodum daglega, dupt af dupti, og jörd af jørdu, en vér erum þaradauk andi, og þó þeim oendanlega anda, hvörs eptirmind vér vera áttum, nærsta olíkir ordnir; ysrid lítid hefir skynsemi vor til ad bera af vísdomi þeim, sem honum var í öndverdu meddeildur; viljiñ hefir heldur eckért eptir af sakleysi því og heilagleika, sem hann var prýddur med; og tilhnegíngarnar gánga hiá oss svo frekt úr yfir tilhlýdileg takmork, ad þar vid eydist sálarinnar rósemi. Sá alvaldi Yfirherra, sem skapadi manneskjurnar, setti oss til þess í heiminn ad framqvæma þad verk, sem hann áqvardad hafdi einum og sérhvörjum af oss; þetta fyrisetta verk verdur, því midur! af ofmörgum forsómad, edur ad minnsta kosti gjört verr enn vera ætti. Þad mun loksins sérhvörr af oss sanna mega, þegar ad reikníngskapar tímanum kémur, en Herrañ á óvæntri stundu kallar oss burtu hédan, og sá alvísi dómari útbýtir einum og sérhvörjum umbun eda straff, eptir því, sem einn og sérhvörr, á medan hann lifdi hér í heimi, hafdi tilunnid, þá mun þad ad lokunum auglýsast, ad vér eng-

ann-

engannveginn glørdum þad, sem oss bar. Svo órolega, sem þessar hugleidíngar mættu nú gjøra oss, svo rólega og fridstillta gjørir oss aptur sú yfirvegan, ad vér séum kristnir, sem egnm von á ad verda ecki dæmdir, eptir strángasta rétti, fyrst vér af Jesú erum endurleystir, sem ecki einúngis bætti fyrir vorn ófullkomlegleika og afbrot, heldur útvegadi oss hylli Guds og rétt til ad heita hans børn, sem mega gledja sig hér í tímanum vid þá sælu von, ad ødlast á sídan hlutdeild í eilífri farsæld, þegar vér ástundum ad lifa hér sem kristnir. Veri þar fyrir sú alvarlegasta ástundan vor, ad lifa svo sem kristnum sómir, efla Guds dýrd og farsæld vorra medbrædra undir eins og vora egin, ad svo miklu leiti oss er møgulegt; med þvílíkum lifernis og þenkíngar hætti, mun sérhvørr af oss efalaust smacka þá lífs luckn og ánægju, sem hann aldrei ádur þeckti. Med rósamri gledi skiljum vér þá vid lífid, þegar ad lífsins enda-dægri kémur, því samvitskan ber oss þá vitni, ad vér af alvøru høfum lagt stund á ad framqvæma í lífinu vort fyrirsetta verk, og Guds Andi mun þá sálina gledja med von dýrmætustu umbuna.

J blessadri endurmiñíngu verdur þá vort nafn og miñíng á jørduñi, en vor fognudur í eilífdinni óútmálanlegri enn nockrum hér hafdi í hug komid.

75. Hugvekja.

Dragdú ecki undan ad snúa þér til Drottins, og slá því ecki á frest frá einum degi til annars, því reidi Drottins mun hastarlega koma og yfirfalla þig á hefndarinnar degi, Syr. 5.

Sengu efni er undandráttur hættulegri enn voru ydrunar-verki; margfold hofum vér dæmi haft, sem sannfæra um þad, og eilífdin mun á sídan sýna oss eñ fleiri óttaleg þeirra, sem burtrycktust ádur enn byrja vildu yfirbót, þared þeir táldrógu sjálfa sig, ad þeir enn mundu fyrir hondum eiga lánga lífdaga, en nádu þó ecki þeim tíma, sem brúka skyldi til betrunar; sjáum vér þá ecki í huganum vora ímind á þessum óluckulegu; því er midur, vér megum vidurkénna: ad vér híngad til hofum verid allteins hyrdulausir um vora yfirbót. Guds lánglundar gédi megum vér þacka, ad oss þegar ecki er burtu kippt midt í voru andvaralausa og dofna ástandi; vér sjáum þá háska-

háſkaſemd, ſem vér ſtofnum oſs í, med því ad draga undan vora yfirbót. Vidurkénna megnm vér ſáſinnu vora í því, ad gjora vſs viſſa von um ár og daga, þar ſem vér varla megum reida oſs uppá ad lifa næſta augnablik. Vid ſvo margar upphvatníngar til umvendunar, hugſudum vér óſjaldan líkt Felix: í annad ſinn, þegar eg fæ tóm, vil eg ſnúa mér; en af hvörju vitum vér, ad oſs í annad ſinn muni betur farnaſt? feſta ecki leſtirnir þeſs meir rætur, því lengur, ſem þeir æfdir eru? forherdumſt vér ecki æ meir og meir vid ſyndſamlegann vana í løſtunum, og verdum um leid því meir frábitnir því góda, og hvørr hefir ſagt oſs, ad vér lifad fáum þann tíma, ad vér tekid fáum ſinna ſkipti? mun ecki daudinn géta ryckt oſs óvørum í einu vetfángi burtu? máſké og ádur enn nockurr ſjúkdómur bodi hans nálægd? hvad fullviſſar oſs um, ad Gud eñ vilji láta oſs heyra ſína nádar-rødd, hvørja vér ſvo opt høfum forſmád? og hvørnig megum vér vænta þeſs, ad heilagur Andi enn þá hér eptir vilji klappa á dyr vors hjarta, eptir þad vér ſvo þráfaldlega høfum neitad honum inngaungu? nej, aldrei ſkulum

vér framar vera svo fásinna, ad treysta á svo óvíst; þetta augnablik, um hvort vér med vissu sagt gétum: ad þad sé vort, skulum vér endurkaupa; á qvøldstundu þessari viljum vér nú heyra þá røddu vors Guds, sem kallar oss til apturhvarfs; hvørr veit, nema vér í nótt eda med morgundeginum fáum þá skélfandi røddu ad heyra: manneskja! þú skalt deyja og ecki lifa! æ! látum oss þá álíta oss svo sem þegar deyjandi, er vænta megum dáudans á hvørri stundu, og þad nú framqvæma, sem vér vildum láta oss hugfastast, þegar vér í banasænginni liggjum fyrir daudanum; látum oss audmýkja oss fyrir Gudi, undir eins og vér vogum ad tileinka oss Jesú réttlæti, sem í daudanum verda skal vor einka huggan og styrkur! látum oss fela vora sálu þeim Gudi á vald, í hvørs høndum vér óskum henni ad hvíla, þegar hún skilst vid líkamañ! látum oss strída á móti þeim girndum, sem gjøra mundu oss samvitskuñar áklaganir þúngbærar í heisóttiñi, ef vér létum sigrast af þeim. O Gud! þú, sem nú vekur þessa þánka í hjarta voru, þú, sem nu minnir oss á þessa svo naudsynlegu forsjálni, géfdú oss krapta og støduglyndi til ad framqvæma þetta, sem vér

ásét-

áſetjum nú; kẽñ oſs að endurkaupa tíðina, og ſífeldt að miñaſt þeſs, hvörſu dýrmætt, en þar hjá fallvallt og óðfluga vort líf er, ſvo að vér verða mættum eilíflega ſáluhólpnir.

76. Hugvekja.

Gángið í elſkunni, eins og Jeſús Kriſtur hefir oſs elſkað, og ſig ſjálfann útgéfið fyrir oſs, til fórnfæríngar og offurs Guði, Eph. 5.

Ef vér hugleiða vildum, hvörſu óumræðileg ſú elſka var, með hvörri Jeſús, Guðs eingétinn ſonur, elſkaði oſs ſynduga menn, þá mundum vér ſiña það, að um eckért ætti oſs fremur annt að vera, enn að hjá oſs mætti aptur á mót vekjaſt ſá heitaſti og hreinaſti kjærleiki til hans, því heldur, ſem það er ecki einúngis vor ſkylda, að elſka Jeſúm af gjörvöllu hjarta, heldur og vor ſanna lucka undir því komin, bæði í tíma og eilífð, að vér lifum og deyjum í Jeſú kjærleika; og hvörſu mikið er það ecki, ſem Jeſús, bæði með ſínu lífi og dauða, hefir gjört fyrir oſs, ſvo að vér ſkyldum elſka hann; eða hvað gétum vér ímyndað oſs, að hann frekar gjöra mætti fyrir vorar ſakir, enn hann gjört hefir til

þess ad lada til sín vora hjartans ást? gat hann lídid meira enn þann smánarlegasta og qvalafyllsta dauda, til þess ad afreka oss eilífa sáluhjálp? hvørja órækari sannfæríngu mátti hann géfa oss um þad, hvørsu heitt hann oss elskadi, heldur enn þá, ad hann oss til góda tók á sig forsmán í stad sinnar eilífu dýrdar; eymd og volædi, í stad guddómlegrar sælu, órbyrgd fyrir ríkdóm, dauda fyrir líf? hvørsu hardt, grimmt og tilfinníngarlaust er þá ecki þess hjarta, sem ecki vill elska þenna vorn Jesúm aptur á moti fyrir þvílíkan kjærleika! ó! vor elskuríki Jesú! styrk oss sjalfur í elskunni til þín, ad hún mætti verda svo sterk, ad enginn hlutur megni ad skilja oss vid þinn kjærleika. Ó! vér hljótum, vér viljum elska þig, svo ad bædi líf vort og daudi vitni um vorn kjærleika til þín, þér viljum vér lifa, ó Jesú! án þess ad elska þig, er alls enga sanna ánægju ad finna í þessu lífi; hvørgi er oss audid huggun edur hæli ad fá í þreyngíngum, mædu og mótlæti þessa lífs, ef ad oss ecki audnast ad vera í nád hjá þér, og vita oss undir þinni mildiríku stjórnun. Sannfær oss æ betur og betur um þá sælu, sem sérhvørr þinn trúr þjón og barn á í vændum. Þegar vort

vort hjarta vill leida oss afvega til ad hlýdnast heimsins tœlandi girndum, lát oss þá hugleida hvørsu viljugur þú hafir sýnjad sjálfum þér jardneskrar gledi, og þar med skuldbundid oss til ad afneita heiminum og eptirfylgja þér! ef ad vér rata skyldum í þá villu og óluckn, ad lifa í syndunnum, miñtú oss þá á þær píslir, sem syndir vorar bökudu þér, svo þar vid leidast mættum til ad fordast syndina. Ef ad vér teljumst undan ad bera þann litla mótlætis skérf, sem þú hefir oss útmælt, set þá hjarta voru kroptuglega fyrir sjónir, þá pínu og sjálfs afneitun, þañ kross og dauda, sem þú undirgéckst fyrir vorar sakir! þiñ kjærleiki uppfylli allt vort hjarta, stjórni voru líferni og veri lokśins vor huggun í daudanum! því hvørr daud-dagi er sáluhjálplegri eñ sá, þegar oss audnast mætti ad deyja í þínum kjærleika, ó! Jesú? í honum og þiñi sameiníngu, finnum vér ónnirœdilegann sætleika, sem lángt yfirgengur allann daudans biturleika. Það skal þar fyrir vera vor stadfasti ásetníngur svo ad lifa, ad vér í daudanum mættum vera þínir; vér viljum því slíta oss frá öllu, sem taka má vort hjarta til fánga. Alla mátalausa elsku til ens jardneska, viljum vér úr hjarta voru

uppræta, og eckért nema þig, krossfesti og upp aptur risni Jesú! af gjorvallri sálu elska; einúng þá, þegar vér ecki lengur í dándanum gétum um nockurn hlut framar þenkt, skulu allar vorar hugreníngar hjá þér sídast stadar nema, en þegar vér gaungum út frá heimi þessum med þeirri huggun, ad vér deyjum í þér, munum vér efalaust inngánga í betri heim, med þeirri ørugguvon, ad mega eilíflega med þér lifa. O! hvílíkur þánki er þetta: eilíflega ad lifa þér, Herra Jesú! hér í heimi fáum vér aldúngis ecki skilid, hvørsu mikils þetta er verdt, en þegar vér innfluttir erum í vort eptirþreyda føurland, munum vér ad fullu reyna og skilja, hvørsu sæl sú sál er, sem lifir þér.

77. Hugvekja.

Rád sé med øllum þeim, sem elska Drottinn vorn Jesúm Krist einlæglega, Eph. 6.

Yfirvega þú, sála mín! med gaumgæfni og undrun kjærleika Frelsara þíns. Gácktú til Bethlehem, skodadú hann, sem er ljomi Guds dýrdar, í þénara mind, í eymdum og þreyngíngum. Fylgdú honum fet fyrir fet í gégnum hans lærdóms-

ríka

ríka líf hér á jördunni. Sjádú hans góð-gjarna kjærleika, med hvörjum hañ lækn-adi sjúka, styrkti veika, hughreysti auma, og tók syndarana til nádar. Sjádú hvörn-ig hañ, sem þó auglýsti svo mikiñ mañkjær-leika, var af mönnum ofsóktur, smádur, hæddur, og hvörsu saklaust og heilagt hans framferdi var, þó qvaliñ og píndur. Gack þú á eptir honum iñí Gethsemane aldin-gard, og horfdú á strídid, er hañ þar hlaut ad útstanda, sjádú erfidid, sem hañ þoldi, sjádú tárin, sem hañ felldi, teldú andvörp-in, sem hañ stundi fram, skodadú blódsveit-añ, sem hañ úthellti, yfirvegadú þá bæn, sem hañ þar gjördi til síns himneska föd-urs, og hugleiddu, med heilagri furdun, þá hlýdni, med hvörri hañ leggur sig undir vilja síns födurs. Haldtú eñ lenara áfram og far med honum uppá fjallid Golgata, stattú kyrr þar, á skodunar plátsi alls þess mesta, er guddómuriñ nockurntíma gjört hefir, og sjádú þad undrunarverdasta, sem kjærleiki nockurntíma hefir framqvæmt; sjádú þeña Jesúm, síns födurs soña ímind, sjádú hvar hañ héck nakiñ á einu tré, á med-al tveggja mordíngja, í gégnumstúnginn med nöglum, og af bödlum umkríngdur; en sjádú hvörnig hañ styrkist af kjærleik-

an-

anum í svo mörgum píslum, hvörnig elsk-
an þrýsti honum til að leggja sig undir þess-
ar qvalir og hrærdi hañ til að umbera þær
þolinmódlega. Sjádu hvörnig hañ tæmdi
qvalaña bitrasta kaleik, og var eins fús að
deyja fyrir sína óvini, og fyrir þá, að taka
á sig mañdóm. Hvörnig er það mögulegt,
að þú, sála mín! hræríst ecki við sjón þessa?
hvörnig er það mögulegt, þér falli það örd
ugt að taka hañ ásetníng fyrir þig, að elska
þiñ Jesúm aptur á móti, þegar þú hug-
leidir þvílíkañ kjærleika, og það er þó allt,
sem þiñ píndi velgjörari krefur af þér, að
þú aptur á mót elskir sig. En hvörr kjær-
leiki gétur ordid nógu sterkur, nógu brenn-
andi til þess, að þú med honum fáir endur-
goldid það óútmálanlega góda, sem hann
hefir gjört þér? að sönnu er það þér ecki
mögulegt að elska hañ eins heitt, og hann
hefir þig elskad, en hañ krefur einúngis af
þér einlægañ kjærleika, jafnvel þó hann
veikur sé. Kom þá, sála mín! og offra
honum allri þinni eptirlaungun, allri
þinni von og öllum þínum óskum! að
elska hann æ meir og meir med sífellt
vaxandi öruggu trausti, að trúa á hann,
og med einlægu rádvöndu og audsveipu
hjartalagi, að leggja þig æ viljugri og
vil-

vilſjugri á hans vald. Þetta ſkal vera þín iñileg óſk, ſem þū leitiſt vid ad uppfylla. Sýndú því í daglegu framferdi þínu verkanir þeſs kjærleika, ſem þú ber til Lauſnara þíns. Hugſadú opt um þad, hvørſu heit ſú elſka var, er hañ til þín bar; ſpyr ſjálfa þig: hvørt eitt edur añad fyritæki, ſem þú áformar, ellegar ſynd, er þér kémur í hug ad drýgja, ſtandaſt megi med kjærleika þeim, ſem þú ert þínum Freſara ſkyldug ad ſýna. Gleym því aldrei, ad øll ſú lucka og bleſſan, ſem þú nýtur á ſérhvørjum degi þíns lífs, helgaſt af því dýrmæta offri, ſem þiñ endurlauſnari frambar þañ dag, er hañ fyrir þig píndur var; og þetta uppveki og þrýſti þér til á ſérhvørju augnabliki þíns lífs, ad renna augunum til Jeſú kjærleika, og þacklátlega ad minnaſt hans pínu og dauda.

78. Hugvekja.

Allt mitt rád til Guds eg ſet, á mér ſinn vilja verda lét, mér bid eg hans miſkun hlífi, heilſa, vit, líf, ſál, heidur, fé, hans vernd jafnan befalad ſé, nú og í eilífu lífi.

Nú medan vér erum á vegferdar-reiſunni, ſem oſs er áqvørdud í gégnum líf

líf þetta, er vissulega enginn lucka meiri enn sú, ad vera þess fullviss, ad vér sífellt framgaungum undir umsjón og náqvæmri varatekt þess Guds, sem er óendanlega máttugur og miskunsamur; þad skal því vera vor eilíf gledi ad halda oss til hans og setja á hann vort gjørvallt trúnadar-traust; eda því skyldum vér hata svo egin velferd vora ad treysta á sképnurnar, sem eru eins vanmáttugar og vanvita og vér sjálfir erum; nei, Drottinn er vor frelsari, hann er vor leidtogi, hañ er vor verndari; hans óendanlegi vísdomur sjer og þeckir allar þær háskasemdir, sem lífi voru eru búnar, hans almætti gétur verndad oss í allri neyd og sérhvørri jafnvel mestu hættu. Gædska hans er sífellt reidubúin til adstodar, og synjar oss aldrei hjálpar í nockurri naud. Þetta høfum vér sjálfir svo margopt reynt á vorum umlidnu lífsstundum, þegar enginn madur né nockur mannleg hjálp gat oss minnstu bjørg veitt, var hans hjálp oss nálæg, og þegar enginn heyrdi þær sáru klaganir, sem vér í einrúmi leynilega frambárum af sorgbitnu hjarta, stod hans miskunar-eyra opid fyrir vorum qveinstøfum, hann

taldi

taldi vor tár, heyrdi vora grátbeidni; og því skyldum vér þá ecki trúa á hann, og vona til hans miskunar á vorum ókomnu æfi-dogum! sífellt á medan vér lifum í heimi þessum, erum vér umkríngdir af háskasemdum, og hverr veit hvad oss í nótt eda á næsta degi mæta muni. Vér viljum engu qvída, en afhenda oss á vald vors Guds vísu og almáttugu forsjón, hann mun fyrirsjá hættu þá, sem yfirvofir, og útryckja oss af neydinni med sínum volduga armi. Í vanvitsku vorri er vor huggan sú, ad Gud sjálfur er vor frædari, sem kénnir oss þann mikilvægasta lærdóm, sem er ad óttast hann. Miskunar-ríki Gud! vér felum vort hjarta þér á vald, gjør þad sjálfum þér þocknanlegt, upplýs vorn skilníng, helga vorn vilja, og vardveit vora gjørvalla sálu óstraffanlega til þíns opinberunar-dags; en vér veik og hrasandi børn þín sjáum svo marga afvegu fyrir oss, sem leida kunna oss frá þér, margar villu-gøtur, á hverjar vér ráfa kunnum af réttum vegi; kénn oss því ad þeckja alla afvegu, allar tálsnorur, sem gjøra kunna oss óluckulega, og vardveittú vora fótstigu ad vér ecki hrøsum; kom vorum veikleika til

hjálp-

hjálpar og vidhaldtú oss á þeim sáluhjálplega vegi, sem leidir til himinsins. Þitt auga, o Gud allrar gædsku! líti í náð nidur til vor aumra, á þessari stundu; þú hefir leidt oss inn í heim þeña, þín nádar-rík forsjon leidi oss því á réttum vegi um heim inn. Snú ecki angliti þínu frá oss, þegar vér bidjum þig, en géf oss, fyrir vors Frelsara Jesú sakir, allt þad, sem þú sjer oss nytsamlegt; jafnvel mótlætíngum viljum vér gladir vel taka frá þiñi hendi. Styrk oss med þinni hjálp, og gled vort hjarta med þinni huggun. Þiñi nádugu stjórnnu felum vér hendur, o vor Gud! vort gjørvalla líf; yfirgéfdú oss ecki, og tak ecki þína nádar-hønd frá oss, vor Gud og vor heilsugjafari!

79. Hugvekja.

Ecki ad eg hafi þad þegar høndlad, edur sé þegar fullkominn, eg stunda þar eptir, hvørt ad eg gæti þad einnig høndlad, líka svo sem eg er af Kristi høndladur, Philipp. 3.

Þegar vér, eptir erfidi dagauna, hvílumst á nóttum, og njótum svefnsins endurnæríngar, erum vér eins og daudir, án tilfinníngar og adgætslu þeirra háska-

háskasemda, sem þá audveldlega kynnu nálægjast og yfirfalla oss. Þetta ástand vort, er nærsta sorgleg afmálan þess tilfinníngar- og adgjørda-leysis, í hvørju sála vor eydir tíd sinni. Tilfinníngarlausir erum vér vid svo marga velgjørnínga, sem vor gódi Gud lætur oss njóta, svo ad hvørki hans typtanir né bendíngar fá oss vakid, af vorum andvaraleysis svefni; dofnir erum vér til ad gjøra þad góda, og afskiptalausir um þær háskasemdir og hindranir, sem tálma oss í gudhrædslunnar og dygdanna framførum. Vér gaungum fram lıét og hálfsofandi og í draumi, umhyggjulausir fyrir því, sem oss mæta kann, án þess ad géfa þess gætur, hvad um vorar ódaudlegu sálar velferd lída muni. Í þvílíku ástandi hefir máské margur af oss nú lengi lifad um æfi sína, og þannig svo ad segja sofid mørg ár burt. Mál er því fyrir oss ordid ad vakna loksins af þessum hættulega værdar-dúr, og láta Guds ord og skynsemi vora leida oss til ad gégna þessum gudlegu upphvatníngum, til adgætslu velferdar vorrar. Láttú því, sála mín! Guds røddu, sem til þín talar í hjarta þínu, hafa þá verkun, ad þú eckí

einúngis heyrir, heldur og framfylgir þeim hræríngum, sem þú finnur Guds anda hjá þér verka. Vaknadú því ecki ad eins um stund, heldur varastú ad falla aptur í sama andvaraleysis svefn, láttú þér nægja, ad þú híngad til hefir sofid burt þín bestu ár. Vertú nú árvakur, og tak vara á sérhvørri skyldu þeirri, sem Gud af þér krefur. Svo opt hefir Gud ad undanfornu til þín hrópad: vakna þú, sem sefur, og rís upp af dauda! heyr nú á þessari stundu þessa rødda, sem krefur af þér, ad géfa gjætur ad þíñi velferd. Gjættú ad, hvørsu margar háskasemdir þig umkríngja, í hvørjar leti þín og svefn kañ audveldlega ad varpa þér. Sérhvørr dagur þíñar æfi, sérhvørr tími þíns lífs, bjóda þér út í nýja orustu; vak því og stríd, svo þú missir ecki þá kórónu, sem þér er heitin ad strídslokunum eptir uñiñ sigur; eda meinar þú ecki, ad endurmiñíng þiña, í andvaraleysis svefni, eyddu lífstunda, muni loksins sárlega qvelja þig, ef þú lætur þig ecki vekja ádur enn sídasti daudans svefn apturlykur þín augu? hugsa æ til þessa á hvørju qvøldi ádur eñ útaf sofnar, og lát þá tilhugsun brýsta þér til ad bera umhyggju fyrir þíñi eilífu velferd, ádur eñ þú

lykur

lykur þínum augum. En hvørnig fáum vér þetta megnad, nema þú, vor Gud! hjálpir og styrkir oss? eins og vor líkami ad morgni dags verdur ad njóta þín ad, til þess ad géta borid sig og vidhaldist á hvørjum degi, allteins, og ecki midur, þarf sála vor þinnar hjálpar, bædi til ad uppvakna af syndanna svefni, og til ad haldast sífeldt vakandi. Æ! miskunna þig því yfir oss, miskunarríki Gud! þú þeckir og sjer hvørsu dáudir, latir, kaldsinna og óduglegir vér erum til alls góds. Upplífga því med þínum anda vort hjarta, og upphvet vora sálu, til ad brúka forsjálega sérhvørn þann tíma, sem þú unnir oss. Gjör oss adgætna um háskasemdir þær, sem sálu vorri eru búnar, og eptirtektasama um miskun þína vid oss, fúsa til ad gjøra þad góda, og áhyggjusama ad forsóma engin þau tækifæri, sem þú géfur oss til ad taka vara á frelsi vorrar sálar. Leidi þá, o vor gódi fadir! sálu vora til yfirbótar, þitt ord, þínir velgjørníngar, þínar typtanir, þín þolinmædi og þín vægd vid oss! aldrei viljum vér hédanaf strída gégn þvílíkum upphvatníngum, aldrei hédanaf láta þína nád til forgéfnis vid oss framkoma; og ef ad vér skyldum

rata í þá ógæfu, ad andvaraleysi og synd-
anna, hvefu sig! ad oss á ný, veki oss þá af
þeirrum þín máttuga födur-hönd, ad vér
ecki útaf sofnum til hins eilífa dauda,
heldur ödlast mættum þad eilífa líf, sem
er þín nádar-gjöf fyrir Jesúm Krist
vorn Frelsara, Amen.

80. Hugvekja.

Þegar þú kallar, mun Drottinn svara þér; þegar þú hrópar, mun hann segja: sjá! hér em eg, Esaj. 58.

Vér værum vissulega hinir óþacklát-ustu af öllum skepnum Guds, ef vér framar þjóna vildum syndinni, þar ed Jesús er fyrir hana dáinn; med því-líkri adferd forsmádum vér Guds nád, afneitudum Gudi, og vanvyrdtum vorn Frelsara, já, vér egndum þar med á ný yfir oss Guds strángan reidi; eilíflega skal lángt frá oss þvílíkt óþacklæti, þvílík skélfileg vonska! á móti vors Jesú þægilegri uppbætingunni og ástúdlegu lodunum, skúlum vér ecki lengur forherda vort hjarta. Af allri sálu, og med kjær-leiksfullu hjarta skúlum vér þacklátlega vidurkenna allt þad góda, hann hefir oss

gjört;

gjört; með sífeldri æfingu í dygðunum skulum vér leitast við að feta í hans fótspor, sem sitt dygða-dæmi hefir oss til eptirbreytingar eptirlátið. Sína bitru pínu hefir hann að sönnu fyrir oss liðið, svo sem straff vorra synda, en með henni hefir hann jafnframt gefið oss þvílíkt dæmi uppá þær æðstu dygðir, að þess líki aldrei fyrr né síðar fundist hefir, og þetta Jesú dygða-dæmi í hans pínunni, skal æ vera oss minnstur í voru líferni. Að kappkosta að líkjast honum æ meir og meir, er því eins fullkomin skylda vor, og hitt er vor huggan og sáluhjálp, að hann með því, sem hann leið vor vegna, keypti oss með svo dýru verði. Frá því að eptirfylgja þessu vors Frelsara dæmi, ættum vér ekkért að láta oss fæla, hvorki heimsins óþakklæti, háð né forsmán; allt eins og hann, egum vér hógværð að sýna vorum offsóknar-mönnum, þögn og meðaumkun þeim, sem hæða oss, þolinmæði þeim, sem gjöra oss órétt til; ástundá sakleysi þegar vér erum baktalaðir, og biðja: faðir, fyrirgéf þeim, því þeir vita ekki hvað þeir gjöra; eins og hann egum vér viljugir að leggja oss undir það, sem vor himneski Faðir vill vera láta, og leit-

ast vid ad verda brædrum vorum til upp-hvatníngar, gagns og nota; eins og hañ, med ljúfu gédi líða hvad medþarf til almenníngs gagnsemdar, og sjái vor himneski fadir þørf á ad brúka sárar typtanir til undirbúníngs sálu vorri til hins eilífa lífsins, egum vér sjálfum oss ad afnejta, taka krossinn á oss og fylgja vorum Frelsara á eptir, eptir því, sem oss er fremst mögulegt. Ef ad vér eins og hann yrdum svo staddir, ad offra hlytum bænum og tárafollum, egum vér eins og hann, ad géfa Gudi dýrdina, og vissulega vænta þess, ad hann bænheyri oss og hjálpi til síns himneska ríkis, þó ad vér þola mættum óvina vorra baktal og ofsóknir, fyrir vor bestu verk og hreinasta tilgáng, þá látum oss ecki þarvid hindra frá ad gjøra gott. Þó ad ástvinir vorir yfirgéfi oss þegar vér erum í naudum staddir, þá umberum þann missir med gódu gédi, en styrkjum oss því framar í trúnadar-trausti á lifanda Gudi. Ef ad því koma skyldi, ad sála vor yrdi yfirgéfin, svo vér sæum eckért ljós, enga gledi né huggun, þá látum oss í þvílíkri vorri stærstu neyd hugsa til vors medalgángara qvala-hróps fyrir vora skuld:

Gud

Gud minn! Gud minn! því hefir þú yfirgéfid mig? og ecki sleppa traustinu til Guds, sem mun miskuna sig yfir oss á hagqvæmri tíd, og kroptuglega halda oss vid sinn kjærleika, þó vér í þann svipinn yrdum hans ecki varir. Og þegar loksins kémur ad vorum burtferdar-tíma, látum oss þá afhenda í hans hendur vorn anda, sem hann hefir endurleyst, þá munum vér, í trúnni til hans, sigra vorn sídasta óvin. Sælir erum vér, þegar vér þannig færum oss Jesú endurlausn í nyt, þá munum vér, midt í øllum þessa lífs umbreytíngum, finna rósemi, og í sjálfum daudanum líf og krapt. O Jesú! þú, sem fyrir oss ert dáinn, géfdú oss nád til ad hafa þessi not af þínum dauda. Gjørdú oss alltaf þér æ líkari, og styrk oss til ad fylgja þér eins-fúslega eptir, hvørt sem þú leidir oss á þeim vegum, sem þyrnifullir eru, eda hinum, hvar blómstrum er strád á gøtuna. Þér vid hønd framgaungum vér óhultir, því þegar vér njótum þinnar leidsøgu, mun enginn afvegur fá oss leidda af rétta veginum. Leid oss, elskulegasti Jesú! eptir þínu rádi, og medtaktú oss loksins til þinnar dýrdar, Amen.

81. Hugvekja.

Þér elskanlegir! hafi Gud elskad oss þannig, þá erum vér og skyldugir ad elska hvorr annann, 1 Jóh. 4.

Vér erum skyldugir ad bera bródurlegann kjærleika hvorr til annars, svo sem þeir, er Jesús hefir endurleyst, og hvørjir vera vilja hans lærisveinar og eptirfylgendur. Hvørsu hjartanlega hefir hann ecki elskad oss, og miskunad sig yfir oss! skyldum vér þá ecki miskun audsýna medbrædrum vorum? fyrir vorar sakir fórnfærdi hann sínu lífi, fyrir oss úthellti hañ sínu blódi; hvornig fáum vér þá endurgoldid þessum vorum sálar-vin alla hans trúfesti, sem hann hefir oss audsýnt? o! eckért hofum vér, sjálfir allsþurfandi, þad, sem vér fáum endurgoldid honum med. En þó vér af elsku til hans, mettum vorn húngrada bródur, dryckjum þann þyrsta, klædum þann nakta, komum þeim undirokada til adstodar, vill hann þó meta þad, eins og vid sjálfann hann gjort væri. Med fúsu hjarta skulum vér láta í ljósi vid hann þetta merki, og þeña vott, vors þackláta hjartalags. Hann gjordist forlíkan fyrir vor-

vorar syndir, þó ecki einúngis fyrir vorar, heldur og fyrir allra manna syndir; minnu þeir þá ecki allir, hvorjum hann þvílíkann kjærleika audsýnt hefir, vera eins dýrmætir, eins mikils metnir af vorum Endurlausnara, og sérhvorr af oss, og því skyldum vér þá forsmá nockurn einn af þessum, sem hann hefir svo ástkjæra, og vyrdir svo mikils? eda skulum vér skammast vor ad kalla þá vora brædur, sem Jesús ecki blygdast ad kalla svo? nei, fjærri sé því; hvornig kynnum vér ad tilheyra Kristi, ef ad oss skortir þann kénniteikn, af hvorjum hans lærisveinar þeckjast ega? ef ad vér ecki sífellt hofum oss fyrir augum hans dæmi til eptirbreytni? vér viljum því ástunda ad verda svo sinnadir, sem hann, og kappkosta ad láta hans kjærleika verda í oss kroptugann, svo ad vér, ef Guds vilji krefur af oss þetta offur, fúsir láta kynnum lífid fyrir brædur vora. En vér grátbænum þig, ó þú eilífi kjærleiki! ad þú sjálfur viljir gefa oss og innræta hjarta voru þetta hugar-far; án þinnar nádar yrdum vér sífellt allt eins kjærleikslausir, vanþacklátir og óstødugir, og vér híngad til verid hofum; en þegar

þinn kjærleiki drottnar í voru hjarta, og þinn Andi stjórnar oss, þá leidumst vér framvegis til þvílíks sinnislags, sem hvørjum kristnum vel sómir. Géf oss nád ad efla þad, sem vídfrægja megi þína dýrd, og gjør hvørn af oss í sinn stad þér líkann í hógværd og mannelsku, ad vér ad þínu dæmi mættum þá leida á réttann veg, sem villir fara, vidrétta fallna, hughreysta aumra, og snúa syndurum aptur til þín. Hvørsu mørg tækifæri frambýdur oss ecki sérhvørr dagur vors lífs til ad vera þad í raun og veru, sem vér heitum: gódir kristnir menn! mørgum veikum mundum vér hjálpad fá, marga villuráfandi leidrétt, marga hrasandi studt, og marga ólucklega gjørt luckusæla, ef vér legdum ástundun á þvílík kristileg gódverk. Mørgum mundum vér med bænum vorum géta ordid ad notum, þó vér ecki med ødru fengjum þeim hjálpad. AE! láttú, gódi Jesú! skyldu þessa verda vors lífs mikilvægasta fyrirtæki, sem vér øllu framar kappkosta mættum ad uppfylla! vér upplyptum til þín vorum hjørtum, og bidjum þig ad álíta allra þinna endurleystu naudþurftir. Þegar vér framgaungum med rádvendni fyrir þínu aug-

augliti, vyrdstu þá ad líta nidur til vor í náð, og géfa oss þá blessun, sem þú hefir afrekad og lofad ad veita oss; og þegar vér, í naudum og vandrædum staddir, felum þér á hendur vor efni, og bidjum þig um vorar naudþurftir, vyrdstu þá nádarsamlega ad bænheyra oss af himnum ofan, og veita eptirþreyda hjálp, þá mun þitt dýrdarfulla nafn dýrkad og tilbedid verda, af øllum þínum trúudu børnum, nú og til eilífdar.

82. Hugvekja.

Gud vill, ad allir menn verdi sáluhólpnir, og komist til sannleiksins vidurkenningar, 1 Tim. 2.

Svo eru þau hjálpar-medok mørg og kroptug, sem nádarríkur Gud hefir oss í tje látid, til frelsis sálum vorum, ad vor er eintóm skuldin, ef vér ecki færum oss þessi medol verduglega í nyt, og sjálfa mættum vér sárlega naga oss og ásaka, ef vér færum þeirrar farsældar á mis, sem oss er géfid ad ega vissa von um ad ná; allt hefir Gud þad gjørt, sem verda mætti til hjálpar oss, en sjálfir hofum vér ecki þyggja viljad hjálpina. Allir hans velgjørníngar og rádstafanir

um

unn oss hafa til þess unnid, ad gjöra oss sáluhólpna, enn sjálfir höfum vér unnid svo, ad vor fordæming ánkast mátti. Allt hvad Jesús leid, hefir hann lidid til ad frelsa oss frá lögmálsins bölvun, en hvörsu opt forsmádum vér ecki fríviljuglega þá blessun, sem hann afrekadi oss? hann lét eckért ógjört, er oss leida kynni til betrunar, en vér forherdtumst þvi framar; hann vildi vora sáluhjálp, en vér sjálfir fordæmíngu vora; hann vildi géfa oss himininn, en vér fávísir dárar, vér vöidum hann veg, er oss leida mátti í hinn olucku legasta samastad; um þetta munu á sídan alltofmargir eilíflega ofarsælir brixla mega sjálfum sér, þad mun þá naga þá, og þad mun óaflátanlega þeirra pínslir auka. Med þvílíkum áklögunum mun þeirra egin samvitska fordæma þá, og þeir sjálfir vidurkénna þann Guds dóm réttvísann, sem yfir þeim gengur. Jesú blód, sem þeirra vegna einnig úthellt var, mun yfir þeim hefnd hrópa. Sá ódrum huggunar-ríki þánki, ad þeir séu endurleystir, fær ad eins aukid á sorg þeirra, og eilíf en of sein ydran mun þá sífellt qvelja. En vér, vér lifum enn, og enn þá má yfir-

bót

bót vor og ydran verda oss nytsamleg; og þo allsvaldanda Gudi þóknadist nú ad þrýtryckja oss úr heimi þessum, mættum vér þo játa, ad hann allt hefir til þess giört; ad vér verda mættum sáluholpnir, en þar hjá vidurkénna hverúd vora og forakt vid hans nád; vér mættum sanna dóminn réttvísann, sem hana yfir oss uppsegir. En þú, þolinmódi miskunar-ríki Gud! þyrmdu oss enn, já, géfdu oss enn þá tíma til ad ydrast vors óhacklætis og hverúdar! vorar syndir, med hvörjum vér vannvyrdt höfum Jesú forþénustu, ógna, oss; æ! lát vora særda samvitsku, finna rósemi, finna huggun vegna þeirra písla, sem vor Jesús þolad hefir. Lát oss ecki leidast til örvæntíngar af áklögunum samvitsku vorrar, heldur finna hugar-hægd í því forlíkunar blódi, sem vor Endurlausnari hefir úthellt; og hafi sú qvöl, sem hann vor vegna þoldi, hingad til verid ávaxtarlaus ad sáluin-vorum, æ! lát hana þo ecki verda þad hédan af; allrasíst þegar ad því kémur, ad vér yfirgéfa skulum heimi kénningum. Láttu þér ecki leidast, med þinnar nádar sáluhjálplegu verkunum, ad hræra vort hjarta, og géf ad þad hlýdid,

vil-

vilsjuglega fylgi þinni röddu; en þú, vor dýrmætasti Endurlausnari! vyrdstú óaflátanlega ad bidja fyrir oss, og med þínum guddóms krapti ad beygja vor hjörtu. Þó oss synjad verdi allra heims heilla og gledi, viljum vér med rólegu gédi umbera þad, þegar ad eins þín pína ecki verdur á oss ávaxtarlaus; lát hana æ vera vora einustu huggun í lífinu, vorn styrk í lífsins þreyngíngum og mótlæti, og lokfins vora endurnæríngu í daudanum, einkum þá, þegar umlidnar syndir hrella oss, þegar vor vaknada samvitska ógnar oss, þegar grafarinnar og dómsins nálægd gjörir oss óttafulla. AE! vertú oss þá nádugur, ó Jesú! og styrk oss med krapti þíns dauda, ad fá sigradann allann ótta, hrædslu, efasemd og ógnanir, Amen.

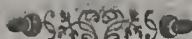
83. Hugvekja.

Eg held alla hluti skada ad vera, á móti ágæti þeckíngarinnar vors Drottins Jesú Krists, Philipp 3.

Híngad til höfum vér svo lengi hugsunarlaust lifad um syndir vorar og straffid, sem vér höfum fyrir þær verdskuldad, ad fáum sinnum hefir oss þad í

hug

hug hvarflad, er vekti hjá oss minníngu vorra misgjørda, en hvørsu mjøg mættum vér þó ecki óska oss, ad fram-ana ecki alltaf í svo stroffunar-verdu þánka-leysi, þar þó einhvørntíma mun ad því koma, ad margfjøldi synda vorra verdi oss berlega settur fyrir sjónir; þegar samvitskan loksins vaknar af andvaraleysisins svefni, mun vort tilfinníngarlausa hjarta þó loks finna til sinnar eymdar, og guddómlegrar reidi-þúngi leggjast svo sem óbærileg byrdi á sálu vora; og þó ad þetta beri nú ecki svo brádlega ad, munum vér þó síst verda eins rólegir og umhyggjulausir og nú, um afdrif vor, þegar daudinn nálægist. O! þá mun allt þad ógnarlega, sem flýtur af andvaraleysinu, sameinast, og sú byrdi samvitskunnar, sem vér nú finnum svo lítid til, verda oss tvøfaldt þýngri; þegar vér þá sjáum óteljandi fjølda synda, sem vér drýgt høfum, þegar all-nálægur daudi, og dómur ógna oss, þegar engin rósemi er framar í vorum beinum, né huggun í hjarta voru, hvada vægdar, hvada hælis er þá ad leita eda vænta fyrir oss, nema í þinni dýrmætu pínu, o Jesú! med hvørri þú forlíkad hefir fyrir vorar syndir. Eink-

ísverdt munum vér þá finna það, sem vér ádur brúkad hefdum til ad frida og spæfa med samvitsku vora; forgéfins munum vér þá leita allra medala til rósemdar sálu vorri; eckért, øldúngis eckért, munum vér þá reyna ad géti styrkt eda gladt oss deyjandi, neima daudi og pína vors Drottins Jesú Krists. Allt þetta vitum og þeckjum vér nú fyrirfram, en því leitum vér nú ecki þegar, fyrr enn sótt og daudi ad kémur, þessarar kroptugu huggunar? því látum vér hann eckt í lífinu vera vort einasta athvarf, sem í daudanum má einn vera vor einasta sáluhjálp, ef vér viljum klárlaust afkomast; því leitum vér oss ecki nú þegar á heilbrygdu døgunum rósemi fyrir sálu vora, ádur enn ángistarinnar tími ad kémur? nema þú sjálfur, gódi Gud! hrærir og tilreidir vor hjørtu, munum vér til endaloka fram ána í voru andvaraleysi; settu oss því skírlega fyrir sjónir syndir vorar, svo' ad vér skélfast megum fyrir þeirri bølvun, sem þitt løgmál hótar oss, og þeirri reidi, sem vér bøkum oss med sømu yfirtrodslum; en hugga þar hjá vort hjarta med því, ad afmála fyrir oss þá fridþægingu, sem skén er fyrir þinn Son

Jes=

Jesúm; láttú oss í honum finna hreinsun vorra synda, og frelsun frá fordæmíngu. Þú hefir, o Gud! útgéfid hañ til frelsis øllum syndurum, svo ad í engum ødrum er sáluhjálp ad finna nema honum einum; veri Því hann, sem endurleysti oss af syndum og eymdum vorum, øll vor huggan og von; allt vort traust setjum vér til hans miskunar, sem forlíkadi fyrir allar Þær misgjørdir, er vér drýgt høfum og drýgja munum! Þitt alskygna auga sjer fyrir Þær syndir, sem vér í qvøld eda á morgun munum styggja Þig med; en Þyrm oss vegna vors Frelsara Jesú Krists! med hans adstod viljum vér fordást allar syndir, og ástunda ad framgánga med rádvendni fyrir Þér. Styrk oss í Þessum ásetníngi, svo ad vér lifa mættum Þér til dýrdar, Þér, sem ert daudur og upprisinn fyrir oss, Þá mun hvad helst, sem ad høndum ber, verda oss ad lokunum heillasamt og gott, Þegar vér fullvissir erum um Þína vernd og Þiñ kjærleika bædi í tíma og eilífd.

84. Hugvekja.

En Þér erud komnir til fjallsins Zion, og til borgar Guds lifanda, til hinnar himnesku Jerúsalem,

lem, til englanna mørgu þúsunda, og til safnadar og samkundu frumgétinna, hvørra nøfn skrifud eru á himnum, og til Guds, sem er allra dómari, og til medalgaungu-manns-hins nýja Testamentis, Jesúm, Ebr. 12.

Vér, sem egum ecki hér í tímanum nema stutta stundar-dvøl, gétum engann veginn gjørt oss ljósa þánka um eilífdarinnar varanlegleika, þó vér margfalda vildum þá stærstu tølu, sem vér fáum nefnt; ó! þó vér reikna vildum hvørt sandkornid í sjónum á móti þúsund árum, og mæla þar eptir eilífdina, gétum vér fyrir þad enga greinilega ímindun gjørt oss um hana, hví eilífdarinnar ára-tala hefir enganu enda; þessi oss óskiljanlegi varanlegleiki eilífdarinnar, skal vera oss krøptug uppvhatníng, ad haga þannig øllum vorum fyrirtækjum og athøfnum á medan vér lifum í heimi þessum, ad vér gódri hlutdeild náum í eilífdinni, og lifa mættum þennann ókomna ára-fjølda fullsælir. Jafnvel þó vér fáum ecki med þessum líkamans augum sjed sælu þá, sem hinir réttlátu hlotid hafa í bústødum útvaldra, viljum vér því optar yfirvega þad, sem heiløg ritníng hefir oss um

þeirra

þeirra áſigkomulag opinberad, og þar af leita oſs fullkomnari viſſu um þeirra ſælu. Þó himininn ſé oſs enn þá ſem ókéndt land, viljum vér því ydduglegar vyrda fyrir oſs vors Guds og Freiſara kjærleika, ſem hefir heitid oſs í honum eilífri ſælu-viſt. Vér viljum yfirvega þær mikilvægu útréttíngar, ſem hann hefir gjørt til þeſs ad ávinna oſs í himninum eignar-rétt; þá óútmálanlegu mædu, ſem Jeſús undirgéckſt til þeſs, ad fá oſs verduglega tilreidt undir viſtarveru þeſſa ſama-ſtadar, ſem þó koſtadi hann ſvo margar andvarpanir, ſvo mørg tár og ſvo bitrann dauda, ſkulum vér ſetja oſs fyrir ſjónir. Þar af fáum vér gétid nærri, hvørſu mikil ſú ſæla vera megi, ſem vér njóta munum í eilífdinni. Finniſt tídin oſs laung, þángad til vér náum inngaungu í þenna ſælu-ſtad, rennum á medan augunum þángad á undan oſs, og íhugum, hvørſu lítill og ómerkilegur tíma-púnktur oſs vyrdaſt muni, jafnvel hinn lengſti manns-aldur á jørdunni, þegar vér lifad høfum í þeſſari ſælu þúſundſinnum þúſundir ára; en vér þurfum ecki ad renna þaunkunum ſvo lángt til ókomnu tímanna, til ad ſannfæraſt um, hvørſu ſtutt líf þetta er; látum oſs ad

eins (huga, hvörju ódum þau ár eru út-
runnin, sem vér lifad höfum híngad til;
hvörsu margir medbrædra vorra líf sitt
enda munu á þessari nóttu, og máské ein-
hvörr af oss, þegar vér minnst ætlum,
verdi í þeirra tölu, sem daudinn á henni
yfirfalla kann. Vor heilbrygdi líkami
géfur oss enga fullvissu um þad, ad vér
aflifad fáum þessa nóttu; margir af þeim,
sem eins heilbrygdir og vér, lögdu sig til
hvílu ad qvöldi, láu kaldur nár, ádur enn
morgun-sólin yfir þeim upprann; eda
má ecki margur af oss, sem erum til ára
komnir, einatt finna til umbreytíngar og
veikleika í líkama sínum, sem þegjandi
mætti vekja oss grun um þad, ad vér
höfum ecki ad stola uppá lánga lífdaga?
og hvörnig fáum vér vidurkénnt þenna
sannleika, og þó undir eins framgengid
í sinnuleysi, og þó undir eins bundid voru
huga vid þad jardneska, og þó undir eins
verid umhyggjulausir fyrir eilífdinni?
en svo er þó varid voru blindada hjarta;
sérhvör sannfæríng um daudans ná-
lægd, gjörir ad eins mjög litla verkun í
sálu vorri. Vér framgaungum á med-
al enna deyjandi; vér finnum sjálfir, ad
vér daudlegir erum, og þó lifum vér eins

og vér alls engann missir hefdum ad ótt-
ast; vér metum vora stuttu tíd svo lítils,
eins og vér vænta mættum, ad gjørvøll
eilífd væri hér vid jørdu bundin; innprenta
þú, o Gud! þann sannleika djúpt í vorar sál-
ir, ad vor hérvistar tíd er stutt, svo vér
mættum vitrir verda; kenn oss ad hug-
leida, ad líf þetta er ekkért, en eilífdin allt.
Styrk vora trú, svo ad vér æ hlýdum þér,
en ecki heimsins fláradu ginníngum; láttú
vor hjørtu æ vera hjá þér, hvar vor fjár-
sjódur er, og bera ad eins møguleguſtu
umhyggju og ástundun fyrir því, ad oss
eilíflega megi vel vegna.

85. Hugvekja.

— Auga þitt, Drottinn! á mig sjer, allstadar
ertú nærri mér.

Efalaust hlýtur sú íhugan ad vera þeim
ógnarleg, sem elska lestina, ad Gud
er alvís og allstadar nálægur; hvørsu
óttafullur má hann ecki verda, þegar hann
hugleidir, ad Guds alskygna auga sjer þær
andstyggilegu syndir, sem í leyndum drýg-
jast, og ad allar ránglætíngar eru hon-
um augljósar, sem huldar vera kynnu
fyrir manna-sjónum; hvørsu mætti hon-

um ecki bregda vid, þegar hann hugsar um þad, ad þessi Gud þeckir alla þá ránglátu vegu, sem hann gengid hefir, øll þau smánarlegu medol, sem hann brúkad hefir til framqvæmdar sínum fyrirtækjum, ad hann sjer hans leynilega hatur, hans girnda-bruna, hans huldustu lystíngar og alla hans hjartans þánka? og þegar hann þá yfirvegar, ad þessi Gud, fyrir hvørjum øll vidurstygd hans lastafulla hjarta er opinber, hefir endalaust og otakmarkad vald til ad gjøra sáluhólpinn og til ad fordæma, og ad engin manneskja fær umflúid hans straff, hvørsu má þá ecki syndarinn skélfast vid þessa umþeinkíngu? en svo ottalegt, sem þad hlýtur ad vera fyrir þann mótviljuga syndara, ad vyrda fyrir sér Guds allstadar nálægd og alvitsku, svo huggunar-rikt er þad fyrir þig, sála mín! þegar þú med ótta og forsjálni framgengur rádvandlega fyrir augsýn Guds; hvørsu hughraust ertú þá ecki, þegar þau tilfelli bera ad høndum þér, sem gjøra kunna þig órólega, þó menn baktali þig eda dæmi med kjærleiksleysi, hvørsu gledilegt er þá ecki ad géta sagt med **Job: mitt vitni er á himnum;** þegar þú kémst í vandrædi

þau,

þau, sem þú ecki treystist ad ráda fram úr, en allir þínir vinir yfirgéfa þig, og þú finnur hvørgi hjálp, hvílík huggun er þá ecki ad hugleida þad, ad Gud er þinn trúfasti ástvinur, sem aldrei mun yfirgéfa þig! þó ólucku tilfelli flycktust ad þér á allar sídur, hvørsu huggunar-ríkt er þad ecki fyrir þig, fáir þú þig hug-hreysta med því, ad hann sé hjá þér, í hvørs hendinni ad stendur þín lucka og ólucka, og ad hann stjórnar øllum tilfellum sinna barna þeim til velferdar? þegar þú í leyndum ákallar Gud þinn, hvørsu styrkist þá ecki þín trú, þegar þú hugleidir, ad hann géfur gætur ad bænum þínum og skilur þíns hjarta heimuglegasta andvarp! þegar þú tekst á hendur umhyggju þeirra yfirgéfnu, fátæku og naudstøddu, án þess þú gjørir þad ødrum opinbert, hvørsu má þad ecki gledja þig, ad Gud adgjætir þitt gódgjørdasama hjartalag, og telur alla þá velgjørninga, hvørjum þú í leyndum útbýtir? þegar eittsinn ad því kémur, ad þú leggst í þína sóttar-sæng, yfirgéfinn af allri mannlegri hjálp; ó! hvørsu audveldt mun þér þá ecki veita vid ad skilja, þegar þú hugleidir, ad Gud og Jesús er þér nálægur, og

ſier þína daudans ángiſt, og er reidubúiñ ad frelſa þig frá øllu vondu? O Drottinn vor Gud! géf þína nád til þeſs, ad þeſſar hugleidíngar aldrei hvarfli oſs úr hjarta, géf ad heilagur ótti fyrir þinni allſtadar nálægd megi þreyngja ſér iñ í vora ſálu, ſvo opt, ſem ſyndariñar táldragandi freiſtíngar vilja locka oſs afvega, en þar hjá veri íhugan þinnar nálægdar, vor hugan og trauſt í øllum þeſſa lífs mótlætíngum. Sértú med oſs, hvorr kañ þá ad vera á móti oſs? ſtandir þú oſs til hægri handar, erum vér øruggir og óqvídnir, hvad ſem ágengur.

86. Hugvekja.

Vor borgar-réttur er á himnum, Philipp. 3.

Vér høfum enn þá á qvøldi þeſſu endad einn dag vegferdar reiſu vorrar, í gégnum líf þetta til eilífdarinnar, og einn dagur ſømu reiſu er oſs fyrir høndum ad næſta morgni, ſpari Gud þángad til lífsſtundir vorar; allteins og Pílagrímar eda vegfarendur erum vér í heimi þeſſum, hvar vér egum ad tilreida oſs undir annad betra líf. Ecki er því ad neita, ad ótti og ſkélfíng má hjarta vort uppfylla,

fylla, þegar vér hugleidum ørdugleika reiſu þeſſarar og vegarins óþægilegleika, vors holds fordjørfun og vanmátt vorn; hvørſu andveldlega kunnum vér ecki á afvegu villaſt, og miſſa ſjónir á fødurlandinu, ſem vér keppumſt til? hvørſu margir eru þeir ecki, ſem gengid hafa þenna veg á undan oſs, er látid hafa ſig leida afvega af vegarins ørdugleika og dæmum hinna ógudlegu? og megum vér fyrir því óttaſt, ad þared hold vort er veikt, en tillockanirnar til hins vonda miklar, ad vér víkja kunnum af þeim vegi, ſem vér áttum ad gánga. En, ó Jeſú! þú, ſem einninn gjørdiſt vegfarandi hér á jørdunni, vertú hjá oſs, og leid oſs, ſvo ad vér víkjum ecki af þeim fyrirlagda veginum á fordjørfunarinnar villuſtiga! ef ad heimſins blindandi ſjónhverfíngar ætla ad locka oſs, þá láttú oſs ſkoda med upplýſtum augum þá ſønnu farſæld, ſem hinum er vís, ſem þér eptirfylgja. Þó ad ſvo margir verdi þér ótrúir, láttú oſs þó ætíd finnaſt í tølu þinna ſønnu lærisveina; ætli jafnvel vort egid hjarta ad leida oſs afvega; þá vertú því jafnan máttkari med þínum bendíngum. Ef daudans dalur, um hvørn vér gánga egum,

um, ógnar oss, þá láttú oss æ grilla ljóma þess stadar, hvørs innbyggjarar vér eilíf-lega verda egum. Alltaf verdum vér þó ecki Pílagrímar hér á jördu, vor vegferd-ar-reisa mun loks enda taka, vér munum ad lokunum komast til þess fødurlands, sem oss er áqvardad á himnum. Lát oss þángad renna þannkunum, þegar oss tekur ad finnast vor Pílagríms-gánga of lang-varandi, og hugga oss í sérhvørri þessa lífs mædu og mótlæti vid þad, ad vér nú þegar med trúnni fáum hér í lífi tekid nockra hlutdeild í þeirri fullsælu, sem vér egum í vændum á himnum, já, þegar hér í lífi er-um vér sælir. Vér verdum hér á jördunni þegar varir nockurs parts þeirrar farsæld-ar, sem á sídan mun umbuna mædu vora og erfidi. Vors Fødurs kjærleiki, Jesú Krists nád, og heilags anda sameining styrkir oss; nú þegar finnum vér verkanir guddómlegrar velþocknunar og huggana þess komanda heims. Géfdú oss nád til ad styrkjast æ betur og betur vid þessar og þvílíkar heilsusamlegar hugleidíngar þá stuttu tíd, sem vér enn egum fyrir høndum ad ráfa á þessum sjálfs afneitunar og reyn-slu vegi. Hjálpadú oss sjálfur sífeldt ad táka vara á þeirri skyldu, sem verda á vor

ydja

ydja og vor sáluhjálp á sídan í himninum, vor umgengni, vor laungun, vor von, vor lucka veri þar, hvar vér oskum oss lengst ad búa! láttú þá dýrd, sem þú þar hefir afrekad oss, vera oss øllum hlutum dýrmætari, svo ad vér aldrei førum hennar á mis, vegna óvidurqvæmilegs framferdis. Géf oss nád til, þegar hér á jørdunni, ad verda í blýdninni, audmýktinni og kjærleikanum líkir þeim fullkomlega réttlátu, í hvørra umgengni vér á sídan fagna munum; og þegar vér loksins komnir erum vora Pílagríms-reisu til enda, þá leid oss, sem þína kjørnu himinborgara, inn í þitt dýrdar-ríki, til ad njóta þar ad fullu þeirrar sáluhjálpar, sem vér hér á jørdu í trúnni vænstum oss.

87. Hugvekja.

Hvørnig skal eg endurgjalda Drottni alla hans velgjørninga, sem hann hefir audsýnt mér? Psálm. 116.

Ef vér íhugudum velgjørnínga Guds, med þvílíkri alvørugéfni, sem David, þá mundum vér og, vid sérhvørs umþenkíngu, jafnvel hins minnsta velgjørníngs Skapara vors, finna yfrid nóg efni til ad taka undir med David: Drott-

inn! hvørnig á eg ad endurgjalda þér alla þá velgjørnínga, sem þú hefir audsýnt mér? vid lífs vors náqvæmari yfirvegun finnum vér yfirgnæfanlega orsøk til, ad kannast vid hans óþreytanlegu velgjørdir. Ef ad vér verdum þeirra ecki svo optlega varir, er einúngis vor óadgætsla, vort tilfinníngarleysi og óþacklæti skuldin; því enginn tími lídur svá, ad egin reynsla vor láti oss ecki þreifa á gædsku Guds; og þó ad eckért væri annad enn vor andardráttur, þá verdskuldar þó þessi velgjørníngur, svo lítill, sem hann í fyrstu sýnist, óendanlegt þacklæti, og hvørnig fáum vér þá minnst einúngis eins tíma, án þess, undir eins ad minnast hans gódgirni? jafnvel nú á þessum tíma, sem vér brúkum til þessara heilögu hugleidínga, megum vér vidurkénna: hvørnig fáum vér endurgoldid alla Drottins velgjørnínga, sem hann hefir oss audsýnt? og hvad megum vér þá ecki segja um þá daga og þau ár, sem vér aflifad høfum? Drottinn! vér kunnum ecki ad segja annad enn þetta: ad vér séum óverdugir allrar þeirrar trúfesti, sem þú hefir látid oss í tje, og aldrei kunnum endurgjalda þér þína velgjørnínga. Því hvar med gæt-

gætum vér goldid allt þad góda, sem þú hefir vid oss gjort? máské med voru þacklæti? já, þó ad vort þacklæti væri svo óendanlegt, og svo heitt eins og hans kjærleiki, væri þad enginn betalíngur. Máské med voru framferdi? já, ef ad vér ecki værum svo syndugar sképnur, sem án hans adstodar ecki megnum ad lifa honum þóknanlega; máské þá, þegar vér í eilífdinni verdum Englunum samlíkir? en jafnvel eilífdin sjálf, er ofstutt til ad príse hans gædsku, og sjálfra Englanna lofsaungvar of veikir til ad dýrka hann verduglega. Allar sképnur, sem eru á himni og jordu, mega undir þá játníngu taka: hvornig skal eg endurgjalda Drottni alla hans velgjorníngu, sem hann hefir audsýnt mér? Vér viljum þó, hvorr í sinn stad, vidurkénna þetta til dýrdar þinni gædsku, og játa med **Davíd:** Drottinn! minni er eg allri þeirri miskun og trúfesti, sem þú hefir audsýnt þínum þénara. Ad sonnu er vissulega enginn sannleiki audsjáanlegri enn þessi, en þegar vér géfum gætur ad flestra manna framferdi, þá mættum vér leidast til ad efa þetta satt ad vera. Fjoldi þessara til nádar tekinn skøpudu sképna, láta hjarta

sins

síns drambsemi og óþacklæti þannig villa sig, að þeir gleyma þeirri undirgéfni, sem þeir áttu Guði ad sýna, og jafnframt sínum lítilfjørlegleika og vanmætti, já, gleyma Drottni, sem þá skapad hefir. Hvørsu naudsynlegt er þad þvi ecki, ad vér sífeldt innprentum hjarta voru, hvørsu óverdugir vér erum Guds nádar og hans velgjørnínga, og vanmegna til ad endurgjalda þá; en innprenta þú sjálfur godi Gud! þetta sinnislag sálu vorri, svo ad þín gædska og vor overdugleiki, sé oss sífeldt fyrir augum; lát oss, vid sérhvørn velgjørníng, sem vér medtøkum af þinni ástríku hendi, líta til þín, sem høfunds allrar vorrar luckn, med andmýkt og þackláti njóta þinna velgjørda, og því framar, sem vér lærum ad þeckja, hvørsu vanmegna vér séum, til ad endurgjalda þinn kjærleika, því ákafari lát þú oss vera í því ad þjóna þér, og því innilegar sýngja þínu nafni lof. Lát oss æ fúsa færa þér offrid, sem þú eitt krefur fyrir þína velgjørnínga, med gledi fórnfæra sjálfa oss þér, med øllu því, sem vér høfum til, já, prísa þig med sálu og lífi, sem eru þín eign.

88. Hug-

88. Hugvekja.

Hvørr ert þú?

Hvad erum vér, vesælar sképnur, þegar vér samlíkjum oss vid þañ óteljanlega fjølda Guds skøpudu sképna? hvørsu lítid, já øldúngis eckért verdur úr oss med øllum vorum hroka, þegar vér skodum oss siálfa grandgæfilega? hvad erum vér? ormar, handfylli øsku, dupt-korn, sem ecki gétur stadist hægañ vindblæ, og þó svo vesælir dýr sumst vér ecki ad sídur, svo opt ad setja oss upp á móti vorum almáttuga skapara, og þessi vor óendanlegi skapari ber þó jafnmikla umsorgun fyrir oss, og hinum stærstu siña handaverka. Hans almáttuga hønd, sem uppiheldur óteljanlegum veraldar hnøttum, vidheldur eiñig oss; hans vísdómur, sem áqvardar kóngaríkjanna kjør, stjórnar einnig øllum vorum kjørum. O! hvørsu nádarsamlega lítillætar Gud sig til vor, sem erum þó ecki nema skuggi. Því lætur hann sér svo annt vera um ormsins lucku? því leitar hann tídum ár eptir ár lítils-verdra sképna, og þad svo fúslega? hvad vinnur hann vid þad, þó sála vor frelsist? hvørki kann hann fyrir þad verda sælli né dýrdlegri;

legri; og hvad missir hann þó vér yrdum fortapadir? eldúngis eckért, því þó ad vér og allir menn glötudumst, er samt tala hans ríkis innbyggjara óendanlega stór, til ad vegsama hans miklu verk og víd frægja hans dýrd um alla eilífd. Nem hér stadar, sála mín! og líttú med lotníngu og undrun inn í Guds miskunar-djúp. Elska, ógrípanleg elska, er þad, sem hrærir eilífann Gud til ad líta nidur til vor, og gjöra oss hluttakara sinnar sælu. Hans Sonar pína, med hvörri vér erum forlíktir, géfur oss fullvissu um þad, ad Gud elskar oss, og ad vér af honum vænta megum himinsins farsældar. Lofadur og tilbedinn sértú af oss, miskunar-ríki Gud! Drottinn er mildur og gódur, hans vegir eru eintóm miskun og sannleiki, þeim, sem halda hans sáttmála og hans vitnisburd, lofad veri nafnid Drottins fyrir þad, ad hann stýrir oss og efnum vorum, ecki eptir vorum fávísa hugþótta, heldur eptir sínum vísdómi! ad hann höndlar vid oss, ecki eptir vorum syndum, heldur eptir sinni miskunsemi! Vér undrum med audmýkt og gledi þínar heilögu ráds ályktanir til vorrar lucku, já, undrum mikilleik þinna miskunsemda;

þad

þad yfirgengur voru skilníng, ad þú, eilífi Gud! kallar oss, sem ecki erum nema hismi og þó þínir óvinir, til sælu þiña dýrdlegu útvoldu, en hitt má þó samt vera oss ógripanlegra, ad vér œktum svo lítils þessa missun og forsmáum þá himinsins sælu, sem þú frambýdur oss. O nei! svo skulum vér ecki lengur breyta, med hrærdu hjarta vidurkéñum vér þiñ elskuríka tilgáng, og viljum ad voru leiti, svo framt oss er mœgulegt, stunda til hans framqvæmdar. Þú útbreidir þiñ fadm á móti oss; vér viljum flýta oss til þín, og láta oss af þér umfadma. Þú gjörir allt hid besta, til ad draga oss til þín, viljugir viljum vér koma og fylgja þinni ástudlegu tilladan. Þú frambýdur oss himnaríkis sælu, vér viljum eptir henni keppast, og meta því lítils hid jardneska. Þessi skal vor ásetníngur, þessi vor kappsamasta ástundan vors lífs alla vora daga hédan af. O Jesú, vor Drottiñ og vor Gud! hjálpa þú oss sjálfur til ad œdlast þessa sáluhjálp, hvorja þú hefir afrekad oss med þínu dýrmæta blódi; því hvad notar oss œll jardnesk vegsemd og velgengni, ef ad vér œdlumst ecki á sídan í himninum, þá eilífu arfleifd, sem vér egum eptir ad keppast á medan vér lifum hér í heimi?

T 89. Hug-

89. Hugvekja.

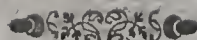
A Jólum.

Mikil eru verkin Drottins, hvad hann skickar, pad er loflegt og dýrdlegt, Psálm. 111.

Þessa játníngu meigum vér gjöra, um sérhvörja rádstöfun og verk Guds, allt hvad hann vill og verkar, pad er alltsaman mikid og dýrdlegt. Allt eru pad verkanir hans óendanlega almættis, vísdóms og gædsku. Allt er pad meira enn vor veika skynsemi fái gripid. Mikid er pad verk Guds, ad géfa oss mönnunum lífid, en mikid er og pad; ad hann lætur orminn lifa í duptinu. Lofleg eru pau undrunarverk Drottins og dýrdleg, med hvörjum hann vidheldur öllum lifandi og líflausum hlutum, er hann sköp, en allteins dýrdlegt og loflegt er vidhald sérhvörrar sképnu fyrir sig. Mikid var pad verk Drottins, ad hann fastsetti og nidurradadi sólarinnar og stjarnanna vissa gángi, en mikid er og pad verk Drottins, ad áqvarda sérhvörri manneskju í heiminum, sín vissu kjör og tilfelli. Loflegt og dýrdlegt var pad verk Drottins, ad senda braud af himni og vatn af hellunni,

en

en allteins dýrdleat sýnir sig hans almætti í því, ad géfa ávøxt á jørdina og vatn í brunninn. Allt hvad Gud gjørir er mikid loflegt og dýrdlegt, hvørt þad er í því stóra eda smáa á himni eda á jørdu, allt ber þad vitni um hans óendanlega vísdóm og almætti, allt stefnir til þess, ad hann prísast kunni fyrir þá farsæld og gledi, sem hann útbreidir yfir sitt gjørvalla ríki. En øllu framar má þó þessi lofsaungur **Davíds** um verk Drottins, ega heima um holdtekju Guds Sonar, sem er þvílíkt Guds verk, er yfirgengur oll ønnur, og er oss þessvegna því ógripanlegra; en því andsjáanlegri eru oss og í þessu dásemdarverki margir Guds eginlegleikar. Hér lærum vér ad þeckja þá alvitsku Guds, sem med undrunarverdum vísdómi fann føllnu mannkyni hjálpar-medalid, og framqvæmdi eins addáanlega þad, sem hans vísa rád hafdi ályktad, syndugum heimi til frelsis; hann géfur, í persónu síns eingétna Sonar, mannkyninu Frelsara og endurlausnara, er því á ný veiti mista farsæld, og leidi þad til himinsins. Med því ad Guds eilífi Sonur tók á sig mannlega náttúru, og frambaud sig í mannanna stad, sem

þeirra frîviljugañ borgunar-mañ, mátti hañ þeirra vegna fullnægju gjöra Guds réttlætiskröfum, og sameining guddómsins vid Jesú mañdómlegu náttúru gjörir þad, sem Jesús leid og gjördi til heimsins fridþægíngar, ómetanlega dýrmætt í augum Guds; hvörsu megum vér ecki dást ad því vísa rádi Guds, sem fañ þetta fullkomna frelsis medal, er eins ljóslega vottar nád hans og miskun, og heilagleika hans og réttlæti? ó! hvörsu ljóslega sýnir sig einig almætti Guds í holdtekju hans sonar? hañ verdur gétiñ af heilögum anda, og fædist af meyju; hañ verdur hluttakandi mañlegs holds og blóds, en þó ecki syndariñar, sem þó vill loda vid hold vort og blód jafnan. Hañ er, sem sonur Guds, svo náqvæmlega sameinadur mannlegri náttúru, ad vér nú, eptir Ritníngarinnar orda tiltæki, ságt gétum: **Gud er í holdinu opinberadur**; hvörr fær sér í hug leidt, ad þessi undur Jesú holdtekju, hefdu skéd gétad, án þess ad guddómlegt almætti hefdi þad verkad? já, hér megum vér vidurkéña, ad Gud stiptad hafi endurminñíngu síña dásemdar verka, sem englar og menn med heilagri undrun mega tilbidja. Ecki sídur lærum vér ad þeckja hér í holdtekju

Jesú,

Jesú, trúfesti Guds og sannsögli. Hans vísdómi þócknadist ad opinbera mönnunum fyrirfram, þetta sitt áqvardada ráð. Fjögur þúsund ára lidu þángad til Messías kom, frá því fyrst var gésid fedrunum fyrirheitid um hañ, og á hinum sídustu árunum vyrdtist, sem heityrdi þessi mundu aldrei framkoma, þegar Guds fólk var herleidt í framandi land, og Davíds ætt, af hvörri Messías skyldi fædast, var komin í fátækdóm og vanvyrdu; en ecki ad sídur byrtist loksins hin fyrirheitna Israels huggun. Frelsari þjódanna kom med öllum þeim kénnimerkjum, sem fyrirsögd vóru. Hann fæddist á medal þess sama fólks, af sama ættlegg, og fyrirspád var, ad hann koma mundi; hann birtist á þeirri tíd, og med þvílíkum atburdum, sem gjördu hann audþecktann frá öllum Adams nidjum. Þannig sýndi Gud sig hér í sannordann, hvörs lofanir ecki bregdast, svo sannadi hann trúfesti sína, med hvörri hann á sérhvörjum heims aldri annadist mannkynsins velferd. En einkanlega sýnir sig í Jesú holdtekju já guddómlegi kjærleiki og miskun, oss til allra bestu huggunar. Íhugan Guds vísdóms og almættis, sem er svo augljós þar vid,

 má

má maklega uppfylla vort hjarta heilagri undrun, en þegar vér undir eins rennum augunum til sjálfra vor, skodum oss, svo syndugir, aumir og litilsverdir, sem vér erúm, og samanberum vorn audvyrdileg-leika vid ómælilega hátign Guds, uppfyll-ist hjarta vort, sem vonlegt er, ótta og skélf-ingu; og reñum vér augunum til Guds elsku og miskunar, upplifgast vort hjarta aptur af fagnadarfullu þacklæti vid Gud; uppá þessa elsku Guds til syndaraña, uppá hans ounræðilegu miskunsemi vid mañ-kynid, opinberar Jesú holdtekja oss þad ó-rækasta dæmi; hér anglýsir Gud sig, sem Gud, ríkañ af miskun, vegna síñar miklu elsku, med hvörri hañ elskadi oss frá eilífd í sínum syni Jesú Kristi, og himin og jörd kuñgjöra oss kjærleika Guds. Sköp-un og vidhald allrar veraldar sañar, hvör-su hañ elskar sín handaverk, ad hans nád-ar-rík forsjón lætur sig varda um hagi vora, sier oss fyrir lífsins naudsynjum og lífsins lystisemdum; þetta ber vitni um þad, hvörsu honum sé añt um mañeskjuna. Sú hjálp, hañ audsýnir oss, þegar vér er-um í vandrædum, sú blessan, med hvörri hañ farsælir vor fyritæki, géfa oss um þad fullvissu, ad himnaña alvaldi Gud er vor elsku-

elskurikur fadir, og sú þolinmædi og umburdarlyndi, sem hañ hefir med oss veikum, vottar nóglega hans vorkunsama kjærleika til vor veikra maña; í einu ordi: allt hvad Gud frá fyrstu sköpun gjört hefir á öllum öldum vid mañkynid, er og vottur þess, hvörsu Gud hafi mañeskjur kjærar; en sú elska hans, sem er opinberud í sendíngu hans sonar í holdid, yfirgengur öll öñur Guds miskunar og kjærleiks verk, hún geingur lángt yfir alla mannlega skynsemi. Hér er sá eingétni sonur födursins, sem útgéfiñ er heiminum til frelsis; hér er sá heilagi og saklausi, sem ágvardadur er til synda forlíkunar; hér er sá alleina sæli, sem í holdinu uppá sig tekur fátækt, veikleika og eymdir; hér er himinsins Herra, sem gjörist géstur og framandi á jörduñi, hvar hañ á ecki hæli, er hañ megi höfdi sínu ad halla; og vegna hvörra lætur hañ þvílík elskuñar undur í ljósi? föllum í heilaga undrun og tilbidjum Gud! Þad er fyrir oss meñina, já, til sáluhjálpar syndugum heimi, hefir Gud svo mikiñ kjærleika audsýnt, ad senda siñ son í holdid, til þess ad leida oss frávillta til hans aptur, svo ad hañ fengi tekid oss seka aptur til nádar; og svo ad hañ fengi í tíma og eilífd veitt

oss svo mikid gott, ad vér aldrei hætta skyldum ad prísa hans elsku, og til alls þessa sendi Gud oss sin son. Ó! mikil eru verkin Drottins! dýrd sé því Gudi í hædum, fridur er á jørdu, og því er hjá monnum Guds velþócknan!

90. Hugvekja.

A sídasta dag ársins.

Drottinn hefir mikla hluti vid mig gjørt, hans nafn veri eilíflega vegsamad! Lúc. 1.

Sé nockurr sá dagur ársins, sem oss vekja ætti til alvarlegs eptirþánka, er þad víst þessi, sem endar þad. Þegar vér ferdast høfum eins lángann spøl vegferdar vorrar, og heilt ár er, edur 365 dagar, er þá ecki tilheyrilegt, litla stund vid ad staldra, og líta til baka til vegarins, sem farinn er; kannské sú adgætsla yrdi ecki gagnlaus fyrir oss í framtídinni, á þeim vegi, sem enn máské ófarinn sé, og hvad er þad þá, sem oss kémur fyrir sjónir á þessa afliðna árs vegi? efalaust þad, sem sérhvørr af oss nægast reynt hefir, hefdi hann veitt því eptirtekt, nefnilega: velgjørníngar Guds og hans óbreytt gædska, sem á sérhvørjum dags-morgni

þess

þess árs, sem nú er nær því endad, var nýog ferst yfir oss. Farsæla finnur nú sérhvörr af oss vid ársins enda þá vegu, sem forsjón Guds leiddi hann um á umlidinni árs tíd; miskun vóru þeir eintóm og náð. Þetta vidurkénna nú med verdugu þacklæti þeir af oss, sem allt árid út notid hafa lífsins ánægju í húsi sínu, af unnuarsamri umgengni med ekta maka og börnum; og hvörra lífs næringar útvegu forsjón Guds hefir svo blessad, ad þeir nægtir hafa til sins og sinna lífs viðurhalds; þetta vidurkénna nú þeir af oss, sem á þessu umlidna ári ratad hafa í hættur og háskasemdir, ellegar vandrædi þau, sem þeir sáu sér engann bjargar-veg frá ad komast, en urdu dásamlega frelsadir, þegar naudin ad þreyngdi sem mést. Þetta vidurkénna jafnvel þeir sjúku og sáru, sem stunid hafa undir þúngri líkamans vanheilsu á þessu ári, en fundu fridandi endurnæríngu og huggun í eymdum sínum, einúngis í Jesú lærdóma huggunar-ríku fyrirheitum; já, hvörr er sá af oss, sem ecki finnr þad og vidurkénni, þegar hann rekur med nákvæmri athugasemd þenna sinn nýfarna lífs-feril, og skodar hvörsu hulin bönd

 Guds

Guds hafdi náqvæmt afskipti af ollum vorum høgum, og stjórnadi þeim dásamlega á stundum? hvørr af oss má ecki, segi eg, vid endurminníngu máñada, vikna og daga þessa aflidna árs, taka undir med Maríu Jesú módur: **Drottinn hefir mikla hluti vid mig gjort, hans nafn verdi eilíflega vegsamad!** en, ef ad oss eru nú vid árs endiriñ svo audsjáanlegir allir þeir velgjørníngar og gædska Guds, sem vér notid hofum allt árid út, má oss jafnframt reka miñi til hins, hvørsu vér vórum óverdugir þessara velgjørnínga. Hvørs samvitska má nú ecki blygdast, sem upprifja vildi fyrir sér medhaldslaust allar þær syndir og misgjørdir, sem hann árlángt drýgt hefir gégn gódum Gudi, sem gjørdi oss á því svo mikid og margt gott? má ecki sérhvørr af oss í þessu registri siña syndir, drýgdar af ásetníngi eda ávana? syndir í gjørdum, í ordum og hugreñíngum? syndir á móti bodordum Guds? og þó má sérhvørr þeirra synda einkum var verda vid þessa eptirgrenslun, sem helst á hañ stríddu, og vanñ gjørdi hañ svo æfdann, ad hañ traudlega féck af þeim látid. En hvad mikid er þá ecki og þad góda, sem vér á þessu ári forsómad høfum af því, er vér

vér hefdum gétad gjort; og Guds nádar-ríkt forsjón gaf oss tœkifœri til? þessi adferd vor og framferdi þetta gjorvalla ár, má vid ytarlega ransókn vora maklega fylla oss ótta og skélfingu. Hvernum mundi oss vegna, ef vér œttum vid árssins enda, ad standa þañ reikníng, sem einusiñt liggur fyrir oss, fyrir dómstóli Guds, fyrir brúkun nádar-tímans á þessu ári, sem Gud unnti oss til þess, ad vér á honum leidast mœttum af nœgd hans nádar-ríku velgjerda til ad elska hañ, og efla vora egin og vorra medbrœdra farsæld? þetta ár, sem ber þó svo morg áþreifanleg merki hans gœdskuríka kjœrleika, þad hofum vér brúkad honum til módgunar, en oss sjálfum og odrum tídum til ólucku; og hvort mundi þá dóms atqvœdid, er þessir gœdsku Guds og nádar-tímans foraktarar, med ollum rétti, mœttu vidbúast? efalaust eilíf útskúfan frá Gudi. Ad þessi dómur er ecki þegar yfir oss úppqvediñ, er enganneginñ dygdum vorum eda verdskuldun ad þacka, já, engu nema óþreytanlegri þolinmœdi og lánglundar-gédi þess Guds, sem ecki vill syndarans dauda, er oss syndugum til ómælilegrar gledi, hefir géfid jafnvel mestu glœpa-moñum þad huggunar-

ríka

rîka fyrirheit; ad á hvørjum þeim degi, sem sá ógudlegi snéri sér til hans, vilji hañ miskúna honum; sem hefir unnid þad til vors frelsis, ad útgéfa siñ eingétiñ Son í pínu og dauda. Í hans nafni snúum vér oss nú til þín vid ársins enda, eilífi miskunsemdanna Gud! med sannri hjartans ydrun, fyrir þíns sonar skuld, sem bætti saklaus fyrir oss seka. Vyrdstú ad fyrirgéfa oss allar vorar syndir; sem fleiri eru á þessu ári drýgdar, eñ oss fái rekid miñi til. Lofadur vertú og blessadur, fyrir alla þá nád og óverdskuldada velgjørnínga, sem þú hefir oss á þessu ári í tje látid, og leyf oss, gódi fadir! ad enda þad med þeirri huggunar-ríkustu fullvissu og von, ad þín endalausa gædska muni med ársins enda, sist á enda komin, heldur upprenna ný og fersk yfir oss, med upprennandi næstu Nýárs-sól.

91. Hugvekja.

Á Nýári.

Gud! til þín var mér varpad allt frá módur-lífi, þú hefir borid umhyggju fyrir mér, Ps. 71.

Undir þessa Davíds medkénníngu tekur efunarlaust á þessu Nýárs qvøldi,

gvöldi, sérhvörr af oss, sem minnist þess, hvörsu ráðarsamlega hann leiddur er af forsjón Guds, allt frá fædíngunni framm á þetta ár. Allar vorar afliðnu lífsstundir bera minnisverd merki þess, hvörsu Gud á himnum hefir reynst oss sannkalladur fadir; hvörr af oss fær upptalid, þegar hann skodar sitt umlidna líf, allt þad góda, sem Gud hefir vid hann gjört, einúngis á þessu seinast lidna ári, hvörsu hann stjórnadi vorum tilfellum med vísdómi og gædsku, hvörsu hann bætti vorar þarfir, blessadi vora atvinnu, farsældi vor fyrirtæki, vardveitti oss í háskanum, þyrmdi oss vid allri olucku, sem jafnvel vor afbrot stofnudu oss svo tídum í; allt vottar ad hann hefir ecki slitid til þessa dags, umhyggjuna fyrir oss, sem hann tókst á hendur, strax og vér innkomum í heiminn. Frá eilífd hafdi hann ályktad, ad bera umönnun fyrir luckn vorri. Hans alvitska þeckti fyrirfram tilveru vora, eins og allt þad, sem þéna mætti til vorrar lucku; því allir vorir dagar, vitnar Davíd, vóru í hans forsjónar-bók skrifadir, þeir ed enn verda skyldu. Hans alvísa rád, ó þú manneskja! ákvardadi fyrirfram, fæd-

íng-

íngar-stad þinn, og fædíngar-stund; hann sá fyrir uppheldi þinu, þannig, ad af því flaut þad lífs-ásigkomulag og ástand, sem þú lifir nú í; hans verndar-auga vakti yfir þér í úngdæminu, svo ad þitt úngdóms gjálífi vard þér ecki ad slisum; ad þú hefir sídan klaklaust og án nauda afkomist, þad áttú Guds mildu forsjón ad þacka. Hann, sem er rádandi sérhvørs tilfellum á jørdunni, hann afstýrdi þeim hættulega sjúkdómi, sem svipt hefir adra lífinu, svo hann ecki grandadi þér; hann gaf þér nægilegt lífs-uppheldi, þegar adrir veslndust upp af skorti og húngri; hann unnti þér allt unlidna árid ánægjusamra og rólegra daga, í skauti þinna ástkjærustu vina og náfrænda, þegar adrir medbrædur þínir á sømu tíd velkjast hlutu í sjáfarins bylgjum, edur lifa ángistarsømu lífi fyrir strídsins eydileggíngum, og nú hefir hann loksins látid þig útenda í sømu rósemd, einn dag af þessu nýja ári; þessi, eins og allir vorir ókomnu dagar, er í hans bók skrifadur; þar fyrir einnegin hinn sídasti lífdaga vorra. Þín mánadatala er hjá Drottni, segir Job, hann hefir sett þér víst takmark, og yfir þad kémst þú ecki. Efalaust mættum vér meiri qvíd-

þoga-bera fyrir adkomu þessa vors enda-dægurs, ef vér væntum þess skyndilega; en hvílík huggun fyrir þig, kristna manneskja! ad daudi þinn er ágvardadur ad rádi þíns Guds, þegar hann sjer þér heutugast vid ad skilja. Þú mátt trúa því, og hugga þar vid, ad hann, sem svo náqvæma fødurlega tilhlutun hefir audsýnt sig ad hafa med lífi þínu, mun ecki sídur vera þin fadir í daudanum; med øllum sínum atvikum er þinn andláts-dagur af honum ágvardadur fyrirfram, hvørt hañ skal adkoma seint eda snemma, á sjó eda á landi, á medal framandi eda vina, á þessu byrjada edur ødru ári, eptir lángvarandi sjúkdóm edur og hastarlega; þessi og óteljandi fleiri tilfelli, sem hér med eru sameinud, og þér mega á andláts-tíma verda mikilvæg, hefir þinn vísi og gódi fadir svo fastsett, og þeim þannig fyrirfram nidurrádad, ad sem nytsamast verda kynni fyrir velferd þína, vini og vandamenn, sem eptir lifa. Ecki kallar hann þig einu augnabliki fyrri í burtu, enn hann sjer ad besti tíminn fyrir þig, sem hann beid eptir, er kominn, ecki leggur hann á þig meira í helsóttinni, né lætur þig lengur lída, enn hann sjer

vel-

velferd þín útkrefur, allt hlýtur þad eptir hans vilja ad þéna þér til besta. Hvört þessi dagur, sem enda á líf vort, adkoma muni á þessu eda ödru ári, vitum vér ecki. Guds alvísu gædsku prísum vér fyrir þad, ad hann hulid hefir þennann dag fyrir oss; en, látum þá, án þess ad gjöra oss um hans adkomu nockra ángistar þánka, þessa óvissu, sem vér sveymum í um hann, gefa oss vid árs byrjunina þá hugvekju, ogvídúir fyrir daudanum daglega vid honum ad búast; en þessi vidbúnadur er í því innifalinn, ad hvörr einn af oss leggi allt kapp á ad afteggja þá löstu, sem hann veit sig hneigdann til, en stundi eins alvarlega ad taka framförum í dygdum og mannkostum, sem láti sig í ljósi í voru daglega líferni, einkum med því, ad efla af mætti annara luckn og velgengni jafnt vorri egin, og gjöra og studla til svo mikils góds á medal brædra vorra í heiminum, sem vér megnum, ad dæmi vors Guds, sem audsýnir sérhvörjum af oss svo mikinn kjærleika; þegar vér ástundum ad brúka þannig sérhvörn dag þess ný-byrjada árs, megum vér fyrirfram fullkomlega vona, ad þad verdi oss luckuár, því þá megum vér fyllilega reida oss

med

med øruggu trúnadar-trausti uppá Gud, sem í sinni hendi hefir vor ókomnu tilfelli og stýrir þeim øllum oss til besta; hvørt sem oss mætir á því sorg eda gledi, medlæti eda mótlæti, sem vér aldrei med egin varúd eda vitsmunum vorum fáum hindrad, erum vér í hendi vors Guds, sem er vor fadir, og vér vitum og reynum, ad hann aldrei lætur sín børn til skammar verda, sem med hlýdnu hjarta fulltreysta honum; og þó daudinn mæti oss á þessu ári, erum vér þar um allteins sannfærdir, ad sá dagur, sem hann ákvardar ad enda skuli vort líf, sé af honum fyrirsiedur hæfilegastur tími til vorrar burtferdar. Vér afhendum oss þá í hans mildi-ríku fødur-hønd, óttalausir, fyrir þessa sídasta óvinar adkomu, þared Gud vissulega bædi mun taka sér á hendur umhyggju fyrir vorum eptirlifandi ástvinum, hvørt sem þad eru vinir eda nánustu vandamenn, og leida oss um daudans dymma dal, úr þessu útlegdarlandi inn í vort eptirþreyda fødurland, þared øll vor afbrot eru oss fyrir Jesú dauda fyrirgéfin. Í hans nafni bidjum vér þig, vor fadir á himnum! ad vardveita þessa trú stødugа í vorri sálu,

allt þetta ár út, og lát því þessa vora aud-
mjúku bœn, í þessu sama Jesú nafni verda
oss já og Amen!

92. Hugvekja.

A sídasta Vetrar-dag.

Hvorr hann situr undir skjóli hins hæsta, og undir skugga hins almáttuga, sá segir til Drottins: mitt traust og mitt slot, á hvorn eg vona, Ps. 91

Já, undir skjóli þess hæsta, og skugga hins almáttuga, má sérhvorr af oss vidurkénna, ad hañ setid hafi þessa umlidnu Vetrar-tíd, sem nú lídur út; qvídandi máttum vér, sem vonlegt var, byrja Veturiñ, þegar vér settum oss fyrir sjónir þau hættu tilfelli mañlegs lífs, sem oss á honum búin vóru; þá hordu veduráttu, sem venjulega fylgir Vetrar-tímanum í voru kalda landi, og ollir opt mönnum og sképnum tjóns og hættu á sjó og landi. Med ángistarsömu auga leit efalaust margur fátæklíngur, vid Vetrárins byrjun, til tímans, sem þá fyrir hondum var, þegar hañ hafdi þad ecki fyrir augum sér, sem nægja vyrdtist til atviñu sér og sínum, né klædnad til skjóls í vetrar-kuldanum. En eilíflega vegsamadur sé vor gædskuríkí

al-

almáttugi fadir! sem eñ þó þetta aflidna missiri hefir andsýnt oss sína trúfostu umhyggju, já, látid oss saññærast um sína guddóms forsjón, er leiddi oss svo dásamlega gjorvállann Veturinn út, til nálægs tíma, ad engin ólucka mætti oss, né nockur háskasemd grandadi; sú orláta hond, sem útbýtir fædslu allri lifandi sképnu, og sjer fyrir næríngu þeim fuglum, er fljúga um í vetrar-kuldanum, var fyrir oss ecki apturlukt. Forsjón vors Guds og umhyggju megum vér miklu framar prísa, eñ forsjálni vora, ad vér lidum enga naud, né þúngañ atviñu brest þeña aflidna Vetur, og ecki einúngis hefir vors Guds náqvæma umhyggja alid oñ fyrir þorfum vorum um þessa Vetrar-tíd, heldur eiñig fyrir ánægju vorri og gledi. Lífsins luckn og unadsemdar hofum vér adnotid í ástúdlegri umgengni vina vorra og vandamaña, sem gloddu oss og hughreystu, þegar eitthvad motdrægt eda ordugt ad hondum bar; en þegar eitthvort þad mótlæti eda mæda hendti oss, sem hvorki sjálfir vér né vinir vorir fengu rádid bót á, þegar þær naudir adbáru, úr hvorjum vér sáum enga frelsis von, og vor úrrædi urdu þau ein, ad flýja med audmjúkri bæn á

nádir vors Guds, hvørjum aldrei verdur rádafátt í vandrædunum, né nockurntíma um megn ad hjálpa þeim naudstøddu, þá fundum vér, já, med sannri hjartans tilfinníngu og þacklæti játum vér þad, þá þreifudum vér á því, hvørsu eyru vors miskunar-ríka fødurs stódu æ opin fyrir vorum qveinandi harma-kløgunum, og hans almáttugi armleggur var þá útréttur til hjálpar og frelsis oss, er vér vórum í naudum staddir. Vitni þad hvørt af oss í sinn stad, hvørt hann, þegar hann af trúúdu hjarta bad Gud, fór nockurn tíma óbænheyrdur frá honum, eda leitadi hans forgéfins, svo ad hann hvørki fengi rauna-léttir né endurnæríngu í eymd sinni! en segi oss þad nú einegin samvitska vor og sú endurminníng umlidinnar vetrar-tídar, sem uppritjar fyrir oss gædsku Guds og velgjørníngar, er vér á henni medtókum, hvørt vér høfum verdskuldad hvílíka fødur-umhyggju, sem vér reynt høfum ad Gud hefir fyrir oss borid, eda svo náqvæm afskipti af høgum vorum, oss til lucku og blessunar? hvørr af oss þarf lángrar umþenkíngar til andsvara þessari spurníngu? Allir vér, hvørr med ødrum, megum fortakslaust játa, ad vér á aflidinni vetrar-tíd, eins og á ødr-

ødrum lífs-stundum vorum, høfum til straffs og hegníngar unnid af Gudi en engra velgjørnínga. Fyrir hvørsu marg-ar syndir, drýgdar á afliðnum Vetri, hefd-um vér nú ecki ydrun ad gjøra vid Vetrar-ins enda, ef vér gjættum þess? syndir, sem því midur margur hvørr drýgdi af ásetn-íngi, syndir af vana og tilhnegíngu, sem vér þó þecktum ad stygdu vorn góda fød-ur, er vér, hvørsu sem syndgudum honum á móti, fundum þó ad hjartanlega elskadi oss, og ól fyrir oss trúfasta oñ? og jafnvel þó nád Guds, sem krøptug hefir reynst í vanmætti vorum, hafi vardveitt suma af oss frá vísvitandi syndum, megum vér þó allir, hvørr med ødrum, játa, ad vér þrálega syndgudum af gáleysi og brádlyndi; en, hvørsu mikid gott høfum vér þar hjá forsómad af því, sem vér átt-um ad gjøra og gátum gjørt? þegar vér íhugum med verdugum eptirþánka framferdi vort á umlidnum Vetri, og géf-um undir eins gaum ad því, sem oss á honum mætt hefir, má oss ecki einúng-is miklast lánglundargéd Guds og óþreyt-anleg þolinmædi vid mannanna vondsku, heldur enn framar hans óumrædileg nád og miskun vid oss syndarana, sem erum

 hans

hans nádar óverdugir. O! því framar, sem vér megum nú vera sannfærdir, bædi um vorri óverdugleika, og um hans þolinmædi og náð vid oss, því framar ætti nú ríkdómur hans miskunar ad hafa hjá oss þá verkun, sem hann tilætlar; en, eptir engu ødru eñ egin luckuvorri leitar hans trúfasti kjærleiki, þar til midar allt hans umburdarlyndi med syndum vorum; þar til midar hans náqvæma umhyggja fyrir vorum hogum; þar til mida allir vors Guds óteljandi velgjørningar, og allt, sem hañ lætur oss mæta í þessu lífi; allt á þetta undir hans stjórnun ad leida oss til farsældar, en þessarar luckú fáum vér þó aldrei ordid adnjótandi, nema vér séum í sátt vid Gud, því er einka medalid til þess ad komast í sátt vid hañ, og ná aptur vinsemdi hans, fyrir syndara, sem af sér brutu hans náð, ad ydrast af hjarta syndaña og bæta sitt líferni; sú ydran er uppbyrjan vorrar lucku, sem mildi Guds leidir oss til, med nádar-ríkri medhøndlun siñi. O? látum þá eckí þvílíka náð vors Guds til vorra heilla verda forgéfins. Nú þegar oss er í ferska miñi vid Vetrarins enda bædi gædska hans, sem leiddi oss Veturiñ út, og þær syndir, sem vér á honum drýgt

høfum, sem svo eru margar og miklar, vogum vér ecki ad renna augunum til þess komanda sumars, án þess ad leita fyrirgéfningar á þeim med hreinni ydrun. Vér snúum því, vid Vetrarins lok, hjarta voru og munni til þín, miskunsami gódi Gud! lofadur, eilíflega lofadur og vegsamadur sértú fyrir þad, ad þú hefir lofad oss lifandi ad enda þenna Vetur! lofadur vertú fyrir alla þá nád, náqvæma umhyggju, miskun og trúfastann kjærleika, sem þú hefir oss á honum látid í tje! lofadur vertú fyrir alla oss á honum veitta óverdskuldada velgjørninga! en vér fáum þeirra ecki minnst án þess, ad sú endurminning veki hjá oss blygdun yfir þeim syndum, sem gjørdu oss þeirra óverduga. Æ vor gódi Fadir! vér høfum eckert veséekir ad bæta fyrir oss med; uppá þína nád, sem óendanleg reynist sérhvørjum, er til hennar flýr med ydrandi hjarta, og í trausti vors endurlausnara Jesú, er bætti fyrir vorar syndir, erum vér auminr ad øllu leiti komnir. Í hans nafni vogum vér ad bidja þig, ad fyrirgéfa oss allt þad, sem vér á aflidinni Vetrar-tíd høfum brotid á móti þér, og vort trúnadar traust til þín, hvørn vér reynt høfum svo gædskuríkann fødur, er þess fullørúggt,

ad þú munir uppgéfa oss alla vora miklu skuld, þegar þú sjer ad oss af hjarta ángrar þad vonda, sem vér drýgt høfum, og einsetjum oss einlæglega ad verda hér eptir betri. En, þú þeckir vorn óstødugleika best í því góda, þér er kunnugastur vanmáttur vor til ad framqvæma þad. Þinn kraptur, almáttugi Gud! gjøri oss stødugan, og efli oss veika í øllu gódu! med fulltrausti um þína nádugu bænheyrslu þessa, endum vér þenna blessada Vetur, og væntum oss af nád þinni, farsælla í hønd farandi Sumartíma, en þegar vorrar hérvistar Vetrartímar loksins enda taka á jørdunni, styrki þá hjarta vort ørugg trú og von um þad, ad vér egum þá fyrir høndum umbreytíngalausum gledi-tídum ad fagna í þinni dýrd, sem aldrei mun enda taka.

93. Húgvekja.

Á fyrsta Sumar=dag.

Befala þú Drottni þína vegu, og vona á hann, hann mun því vel til vegar koma, Psálm. 37.

Eptirlaunguninna, ad vita fyrirfram hvad á ókomnu tímunum mæta muni, finnur sérhvørr af oss í sálu sinni, og er þessi eptirlaungan ecki ósjaldan blønd-

ud ótta og qvída fyrir þeim mœdu-tilfell-
um mannlegs lífs, sem vér sjáum fyrir
möguleg edur og líkleg ad-til bera kunni.
Vid tímanna umbreytíngar, vid ára og
missira-skipti, verdum vér hvad hellst
varir hjá oss þessarar eptirlaungunar;
þegar vér rennum augunum fram á veg-
inn til þeirra tíma, sem fyrir höndum eru
og vér egum út í ad gánga. Þad er því
náttúrlegt, nú vid tímanna breytíngar og
uppbyrjun nýrrar Sumar-tídar med þess-
um degi, þó oss hvarfli í huga sú spurníng:
hvad mun sérhverjum af oss á þessu
Sumri ad höndum bera? ad söñu höfum
vér á þessum degi óskad sjálfum oss og
hverr ödrum luckulegs Sumars, en þeg-
ar vér reñum þaunkunum til hiña marg-
víslegu tilfella mannlegs lífs, má ecki
undra, þó qvídi fyrir ógédfeldum, ásamt
verda kuñi vort hlutfall. Sá, sem glad-
ur og ánœgdur byrjadi Sumarid í morg-
un, spyr því: hvört hann muni þad og í
sama ásigkomulagi fá útendad? mun eg
heilbrygdur fá Sumarid aflifad? mun
eg ánœgju njóta af ástvina minna sam-
búdum þetta Sumar út? munu mín fyr-
irtœki luckast og mínir nœríngar útvegir?
mun eg eins frí vera Sumarid út, og nú

Dag fyrir mædu og eymdum? sömuleidis spyr sá, sem vid lífsins mótlætingar á ad strída: munu mínar eymdar stundir enn ecki enda taka á þessu Sumri? mun sama rauna byrdi, sem nú tekur til ad verda óbærileg á mínum herdum, ecki af þeim létta Sumarid út? uppá enga af þessum efafullum og óttablöndudu spurníngum, fær nockurr einn af oss med vissu svarad; en, svo ervlegir og qvídandi, sem vér verda megum, vid umþenkingu ókomínna tilfella á þessu Sumri, svo megum vér þó þannig andsvara sjálfum oss, ad vér verda megum róqvídnir fyrir hvörju helst tilfelli, sem oss gétur ad höndum borid, nefnilega: allir vorir dagar standa í hendi Guds, allir vorir ókomnu tímar og sérhvört tilfelli, sem oss á þeim mæta mun, er innilukt undir forsjónar hönd þess almáttuga; hann hefir svo náqvæm afskipti af högum vorum, ad eckert vort höfud-hár kann ad skérdast án hans vilja; og svo er hann máttugur, ad móti hans makt fær engin stadid; þessi almáttugi Gud, sem vakir yfir velferd vorri, hann er, fyrir Krist, vor forlíkadi Fadir, og elskar oss med ómumrædilegum kjærleika, sem sín börn; hann hefir med vísdómi og

gædsku

gœdſkn áqvardad þad, ſem á þeſſu Sumri á oſs ad mœta, en hvad helſt, ſem þad verda kañ, hlýtur þad undir hans ſtjórnun ad þéna til eblíngar luckn vorri og velferd. Þó er þeſs ecki ad vœnta, ad þad, ſem Guds alvíſa rád áqvardad hefir ad vid oſs ſkuli framkoma, á þeſſu Sumri, ſvari œtíd til vorra óſka, þvi vér, fávíſar mannſképnur, vitum ſialdan hvad oſs er fyrir beſtu, vér litum optaſt nœr eiúngis til þeſs nálœga; og óſkum oſs þeſs, ſem auka megi vora nœrverandi ánœgju og gledi, án þeſs ad ígrunda hitt, hvorſu hollt oſs muni þad verda fyrir seinni tímana; en ſá alvíſi, ſem lengra ſier frammí veginn enn vér, ſem betur ſier, hvad oſs hentar enn vér, hann útbýtir oſs þvi einu, ſem hann ſier oſs heilladrjúgaſt bœdi í lengd og í brád. Oſs ſkal því ecki undra, þó luckn óſkir þœr, ſem vér í dag giorum oſs, rœtiſt ecki ad ollu leiti á þeſſu Sumri, þó ad ſá harmandi fái ecki œtíd rannaléttir þannig og á þeim tíma, ſem hann œſkir ſér; þó ad fyrirtœki vor heppniſt ecki oll eptir vorri tilſtofnun, þó ad luckunnar umbreytíngar mœti oſs þœr, ſem oſs kunna ad vera óþœgar; nœgi oſs þitt, ad vér

erum

erum þeſs fulltrúa, ad hvad hellſt, ſem vor gódi almáttugi fadir hefir áqvardad vid oſs framkoma ſkuli í Sumar, hlýtur ad þéna oſs til gods, ef ad vér tökum því, ſem hans rádſtöfun; mætti oſs þá eitthvört mótlæti á Sumri þeſſu, ſier hann oſs þad hollara enn medlætid, hañ ſier oſs þá ſiúkdómiñ heilſuſamlegri enn heilbrygdi, örbyrgd heldur enn nægtir, ſorg heldur enn gledi, líf heldur enn dauda, láti hann þetta heldur enn annad verda vort hlutfall; og þeſſi trú til vors Guds um nidur-rödun og áqvördun ókominna tilfella vorra, fær gjört oſs óqvídna og örugga fyrir hvörju hellſt, ſem oſs mæta kañ á ný-byrjudu Sumri. Med þeſſa trú, ſem grundvallar ſanna mannlega luchu, ánægju og róſemi í líſi þeſſu, megum vér á þeſſum fyrſta Sumardegi óſka hvörr ödrum til lucku, og vænta oſs nægra heilla af henni Sumarid út, og allar vorar ókomnu æfiſtundir. Mætti mér, ſegi því ſérhvörr af oſs ſtyrktur vid þeſſa trú, á þeſſu Sumri hvad hellſt mæta vill, allt mun þad adbera eptir rádi míns Guds; látum vera, ad þad ſé hulid fyrir mínum augum, látum vera, ad þad ſtrída kunni ámóti áformi mínu

og

og ófkum, engrar skal það abla mér á-hyggju, því eg veit að allt hvað við mig framkémur, skédur að ráði þess alvísa og góða Guðs, sem er minn e!skulegur faðir, og sjá mun betur fyrir ráði mínu enn sjálfur eg. Hans ráðstöfun og vegleiðslu vil eg, rétt eins og barnið, á hendur fela mig og allt mitt ráð; eg vil fylgja honum, hvört sem hann kallar mig, eg vil trúa honum til þess, sem hann hefir lofað mér; eg vil líða það, sem hann leggur á mig; því eg er þess fulltrúa, að hvör helst lucku-kjör, sem mér mæta, þo mér finnast megi þau ógédfeld, munu undir hans stjórnun verða medal til minnar velferðar; á mótlætingunum, þó eg ætti að líða þær þúngbærar, hefir hann heitið mér vegsamlegum enda; mína gjörvalla jarðneska lucku þetta Sumar út, veit eg minn alvísa föður hafa þannig fyrirhugað, sem mín eilífa velferð útkrefur; rólegur vil eg því og óqvíðinn vænta þess, sem hann ályktað hefir að við mig skuli framkoma, og í trú til hans forsjónar halda áfram á mínum lífsvegi. En ef að vér viljum nú vænta oss þess, að þvílíkt traust til Guðs gjöri líf vort luckulegt, í hvörjum helst tilfellum,

sem á því mætti adbera, verdum vér ad ástunda af fremsta megni, ad lifa eptir hans bodum; til þess, ad innræta hjá oss þad áform, einsetjum vér oss nú á fyrsta Sumardaginn, eptirfylgjandi lífs-reglur, sem vér trúlega viljum varðveita Sumarid út:

1.) Eg vil med hreinu hjarta og ráð-vöndu framferdi framgánga þetta Sumar, eins og fyrir augum alsjáanda Guds, leynt og ljóst; med ordum, gjørdum og hugrenníngum varast nockurn tíma ad styggja hann, en af fremsta megni taka mér fram í því góda; engum vil eg gjøra skada, heldur studla til svo mikils góds, lucku og gledi ødrum, sem eg er megnugur um; þá mun samvitska mín hughreysta mig og gjøra mig rósaman, þó eg reyna ætti eitthvad mótdrægt, med því, ad bera mér vitni, ad eg ecki er valdur af eigin mótlæti mínu.

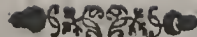
2.) Øll leyfileg medøl vil eg á Sumri þessu brúka, til ad efla med lucku mína og velgeingni. Med forsjálni, ydjusemi og trúskap í minni stétt, fæ eg marga hættu umflúid, og mikid gjørt til eflíngar lucku minni og ánægju; þegar eg gjørt hefi allt hvad mér er møgulegt, kann eg rólegur ad af-

afhenda Gud á vald útfall athafna minna, sem sjá mun fyrir því mér til bésta.

3:) Samt sem ádur skal aldrei nagandi búksorg né ágirndar girnd ná rætur ad festa í hjarta mínu; aldrei skal eg því á þessu Sumri, né endrarnær, leitast vid ad bæta mín luckukjör med óleyfilegum hætti eda útvegum; optastnær verdur þvílík adferd og ómak til óluckú, og þó mér heppnast kynni ad fá þad, sem eg fýkist eptir, veit eg mig samt ad engu luckusælli vid þad. Máské sú lucka, er eg ákafast sæki eptir, olli mér á sídan hvad mestrar sorgar, og verdi tilefni til minnar egin fordjörfunar; eg vil því bidja Gud, ad úthluta mér því einu, er hann sjálfur sjer mér hentast, hvörki vil eg bidja um fátækt né ríkdóm, heldur um ánægt hjarta, med hvad helst, sem hann géfur mér.

Þegar vér festum oss nú þegar í hjarta þessar lífs-reglur, og fylgjum þeim trúlega, höfum vér þar um grundada von, ad þetta Sumar muni oss farsælt og blessad verda; þér, vor eilífi miskunsami fadir! fulltreystum vér til þess, ad leida oss luckusæla; þinni guddómlegu forsjón og födur kjærleika, felum vér á vald líf vort og sálu, og öll vor efni á Sumri þessu;

varð-

vardveittú oss frá allri ólucku; verndadú oss frá øllum háskasemdum á sjó og landi; blessadú øll vor fyritæki; géfdú oss ánægt hjarta med alla þína rádstøfun, og láttú allt þad góda, sem þú á Sumri þessu útbýtir oss, hvetja oss til ad elska þig æ meir og meir, og ástunda, sem vora ædstu luckú, af øllum kroptum ad þóknast þér. Þegar þú, vor Gud! vardveitir þessa þánka í sálu vorri, lifum vér gladir í voniñi um þad, ad hvørjar helst luckunnar umbiltíngar, sem oss mæta, munir þú leida oss í gégnum þær og øll tíma-skipti, eptir þínu gædskuríka rádi, og medtaka oss loksins, á hæfilegri tíd, þángad, sem engin tímanna umbreytíng verdur framar.

